

הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ

זֹהַר וַיִּקְרָא

The Holy Zohar

Zohar Vayikra

With English commentary by Zion Nefesh

Based on Zohar Hasulam, and the teachings of Rabbi Yehuda Halevi Ashlag

DailyZohar 2020 edition

** This is the first and an unedited edition. Please forgive any mistakes and share your comments by email to zion@dailyzohar.com

Future editions may include additional commentaries published on DailyZohar.com.

Copyright © 2020 DailyZohar.com, Zion Nefesh. All rights reserved.

You may share this file with your friends exactly AS IS. No change is allowed. You may print one copy for personal use and study. Reproduction and distribution beyond personal use of this file or parts of it without written permission is prohibited.

1. רבי אלעזר פתח, (ישעיה ז) שאל לך אות מעם ה' אלהיך העמק שאלה או הגבה למעלה. הסתכלתי בדורות ראשונים ודורות אחרונים, מה בין דורות ראשונים לדורות אחרונים? הדורות הראשונים היו יודעים ומתבוננים בחכמה העליונה ויודעים לצרף האותיות שנתנו למשה בסיני, ואפלו הרשעים שב ישראל היו יודעים בתוך האותיות את החכמה העליונה, ויודעים בתוך האותיות העליונות ותוך האותיות התחתונות חכמה להנהיג את המעשים בעולם הזה.

2. משום שכל אות ואות שנמסרה למשה, היו מתעשרות ועולות על ראשי החיות הקדושות העליונות, וכל החיות היו מתעשרות בהן, ופורחות לתוך האויר שיורד מתוך האויר העליון, דקיק ולא ידוע.

3. ועולות ויורדות אותיות גדולות ואותיות דקות. האותיות הגדולות יורדות מתוך היכל העליון הטמיר של הכל, והאותיות הדקות היו יורדות מתוך היכל אחר תחתון, ואלה ואלה נמסרו למשה בסיני.

4. וחבור האותיות שמתחברות בסתר בכל אות ואות, כמו א', אות יחידה, מתחברות עמה בסתר שתי אחרות לה. וכן כלן נמסרו למשה בסיני, וכלן נסתרות בתוך החברים. אשריהם.

1. (דף ב' ע"א) רבי אלעזר פתח, (ישעיה ז) שאל לך אות מעם ה' אלהיך העמק שאלה או הגבה למעלה. אסתכלנא בדרין קדמאין ודרין בתראין, מה בין דרין קדמאין לדרין בתראין. דרין קדמאין הוו ידעין ומסתכלין בזכמתא עלאה, וידעין לצרפא אתון דאתיהיבו ליה למשה בסיני, ואפילו זויבין דבהון בישראל, הוו ידעין זו אתון זכמתא עלאה. וידעין זו אתון עלאין, וגו אתון תתאין, זכמתא לאנהגא עובדין בהאי עלמא.

2. בגין דכל את ואת דאתמסר ליה למשה, הוו מתעשרין וסלקין על רישיהו דזיוון עלאין קדישין. וכלהו זיוון הוו מתעשרי בהו, ופרוין זו אוירא, דזוזתא מזו אוירא עלאה, דקיק דלא ידע.

3. וסלקין וזוזתין אתון רברבין ואתון דקיקין. אתון רברבין זוזתין מזו היכלא עלאה טמירא דכלא, ואתון דקיקין הוו זוזתין מזו היכלא אזורא תתאה, ואלין ואלין אתמסרו ליה למשה בסיני.

4. וזוזתא דאתון דאינון מתזבזבאן בטמירו בכל את ואת, כגון א, את יוזיא, מתזבזבאן עמה בטמירו תרין אזורין לה. וכן כלהו אתמסרו ליה למשה בסיני, וכלהו טמירין זו זבזביא, זכאין אינון.

”וַיִּקְרָא, אֶל-מֹשֶׁה; וַיְדַבֵּר יְהוָה אֵלָיו, מֵאֵהָל מוֹעֵד לֵאמֹר:”

“And YHVH called unto Moses, and spoke unto him out of the tent of meeting, saying:”
There are five books that make up the Torah. The number five in Kabbalah represents the Ten Sefirot as Keter, Chokmah, Binah, Zeir Anpin (six Sefirot) and Malchut. The first book, “בראשית” (Genesis) is Keter, “שמות” (Exodus) is Chokmah, “ויקרא” (Leviticus) is Binah, “במדבר” (Numbers) is Zeir Anpin and “דברים” (Deuteronomy) is Malchut.

The process of transformation from Spiritual to Physical is called “השתלשלות”, evolving. Keter is the connecting point to the Endless and the source of the light, Chokmah, channels the light and Binah begins the process of manifestation or the forming of the vessel. (To simplify, the vessel is a container of light with the ability to create or cause an action in this world).

The book of Genesis, Beresheet in Hebrew, is the source of everything in this world. Exodus (Shemot), brings the revelation of the light through the process and the miracles of breaking the bondage to Egypt, the revelation on Mount Sinai and the completion of building the Tabernacle.

In Leviticus (Vayikra) we have the tools to activate and use the light. The first verse “ויקרא אל־משה” with small א Aleph initiates the connection of the Light through the Tabernacle and the Torah as “לוחות־העדות”, the Tablets is in the Arc. Rabbi Yosef Gikatilla in “Gates of Lights” “שערי אורה” explains that the Aleph is for Ohel Moed “אוהל־מועד”, ‘Tent of Meeting’. The call to Moshe from Ohel Moed is a connection of the Light from the level of Malchut, represented by the letter Alef.

The Zohar begins the portion with Rabbi Elazar quoting Isaiah the prophet saying to king Ahaz,

Isaiah 7:11

”שֶׁאֵל־לָךְ אוֹת, מֵעַם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ; הֲעֵמֶק שְׁאֵלָה, אוֹ הַגִּבָּה לְמַעְלָה.”

“Ask thee a sign (Letter) from YHVH your God: ask it either in the depth, or in the height above.”

The Zohar then asks the question “What’s the difference between the first and the last generations?” and answers that the first generations knew the supernal wisdom of the letters and how to combine them into powerful tools to control actions in this world. Even the wicked ones in Israel, Like King Ahaz knew the letters of Binah and the Letters of Malchut.

The Hebrew letters are vessels for the light. They come to this world from Binah, processed through Zeir Anpin and manifest in Malchut.

The letters were given to Moses on Mount Sinai that brought them down to us with all their possible light concealed in the Torah.

The only way to connect to the higher spiritual levels is through the study and use of the Hebrew letters. Zohar Vayikra contains many names of angels. Their names represent spiritual forces. If we remove, add, or change any letters in their name, they will no longer be who they are. Each letter in their name is like a chemical agent in a complex formula. All angels’ names end with the letters אל that gives them the ability to pass between the lower and upper world.

There are 16 occurrences in the Torah with different size letters. Ten large letters connect us to the level of Binah and six small letters connect us to Malchut of Zeir Anpin.

The first letter of the Torah is the letter “ב” of “בראשית”. It signifies that the seed of the Torah is in Binah. That is where the energy comes to Zeir Anpin (The Torah). The first verse of the Torah says “אֶת־בְּרֵאשִׁית, בָּרָא אֱלֹהִים, אֶת־הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ.” “In the beginning, God created ‘אֶת’.” “אֶת” represents the first and last letters of the Hebrew letters. The first four letters of the Torah reveal that the first thing God created was the Hebrew letters. Only on the third verse God ‘speaks’. Read “The DNA of Creation” <https://dailyzohar.com/daily-zohar-1448/>

5. שֶׁאֵל לָךְ אוֹת, אוֹת מִמֶּנִּי. דְּכֻלְהוּ הוּא זִטְלִין בְּרֵאשִׁית דְּאֵתוֹן. וְכֵן בְּרֵזוּב מִה כְּתִיב, (יהושע ב) וְנִתְּתָם לִי אוֹת אֶמֶת, דָּא אֶת ו', דְּדָא אֶקְרִי אוֹת אֶמֶת. וְאִי תִיבֵּא שְׁאָר אֵתוֹן לֹא אֵינֶן אֶמֶת. אִין, אֶלָּא אוֹת דָּא אוֹת אֶמֶת אֶקְרִי.

6. הֲעֵמֶק שְׁאֵלָה, דָּא אוֹת ה' בְּתִרְאָה דְּבִשְׁמָא קִדְיִשָּׁא. אוֹ הַגִּבָּה לְמַעְלָה, דָּא אֶת יו"ד רִישָׁא

מעם ה' אלהיך, אות מן השם הקדוש, משמע שכתוב מעם ה', שזהו שמו של הקדוש-ברוך-הוא, אות אחת שבו, והמשכן עומד על זה.

הַבְּשָׂמָה הַדִּישָׁא. וְדָא אִיהוּ רִזָּא הַכְּתִיב, שְׂאֵל לָךְ אוֹת מִעַם יִי אֱלֹהֶיךָ, אוֹת מִשְׂבָּמָה הַדִּישָׁא, מִשְׂבָּמָה הַכְּתִיב מִעַם יִי, דְּדָא אִיהוּ שְׂמָה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֶת זֶה דְּבִיָּה, וּמִשְׂבָּמָה הָאִים עַל דָּא.

7. בא ראה, בשעלה הענן על המשכן ושרה עליו, כל אותן המרכבות וכל אותם בלי המשכן שלמעלה, כלם היו בתוך הענן. מה כתוב? (שמות מ) ולא יכול משה לבא אל אהל מועד כי שכן עליו הענן. וכתוב, ויבא משה בתוך הענן, (שם כד) ויהי משה בְּהָר אֲרָבָעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה. אם משה לא היה יכול להכנס למשכן, למה היה יושב בְּהָר כל אותם ארבעים הימים?

7. תא וזוי, כד סליק עננא על משכנא ושרא עליו, כל אינן רתיבין, וכל (דף ב' ע"ב) אינן באני משכנא דלעיל, בלהו הו גו עננא. מה כתיב, (שמות מ) ולא יכול משה לבא אל אהל מועד כי שכן עליו הענן. וכתוב, ויבא משה בתוך הענן, (שמות כד) ויהי משה בְּהָר אֲרָבָעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה אי משה לא הוה יכול לאעלא למשכנא, אמאי הוה יתיב בטורא כל אינן ארבעין יומין.

The Zohar says that 2000 years before the world was created God 'played' with the Hebrew letters. In another place, it says that God was looking in the Torah and creating the world. This teaches us that the Hebrew letters are above all dimensions. When a scribe ("סופר-סתם") writes a Torah scroll, he must be clean physically and spiritually, his consciousness should be pure and he must immerse in a Mikveh before he starts writing.

Before writing each letter he should touch the scroll with the ink to make a tiny dot meditating on the letter Yod, "י" (to connect the letter to Keter where Light enters the world and feeds all vessels). This tiny and significant dot starts each letter in the Torah. There are many rules on writing a Kosher Torah and even if just one of them is broken, it invalidates the whole Torah Scroll and it cannot be used as a tool to draw the light. Each letter must be surrounded by space and if one letter touches the other one it invalidates the whole Torah. The reason is that all the letters of the Torah are significant in their individual place. If two letters touch each other or if one is broken then they cannot channel the Light.

The Torah cannot be written by a machine no matter how sophisticated or accurate. If the light is not channeled through a living person with pure consciousness then it cannot be used as a tool of Light.

The top of every column in the Torah scroll begins with the letter "י", the columns in the Torah are like the letter "י", and only in six places, the letters at the top of the columns are different. Those letters spell "ביה-שמו" numerical value "המשיח", "The Mashiach"

In ten places in the Torah, there are 32 dots above the letters, representing 10 Sefirot and the 22 letters of the "א-ב". They channel the 32 paths of wisdom (Chokmah). The first letter of the Torah is "ב" and the last one is "ל", together it is "לב" (numerical value 32) which also means "Heart".

There are 32 teeth in the mouth for the same reason. (To channel that energy). It says "Life and Death by the hand of the tongue", "חיים-ומות-ביד-הלשון". This tells us that we

are constructed to be channels for the light and that we have the ability to build or destroy with our words.

The Zohar reveals the concealed light of the Torah by quoting verses and explains the spiritual connection. It makes a bridge to the upper levels and benefits us with great Light.

In the Portion of Vayikra, God calls on Moses from within the Holy Tabernacle using the letter א Alef. God made himself available to us because we built the Tabernacle. We don't have the Tabernacle of the Holy Temple in our times but we have the Zohar that provides a channel of Light to the Upper levels. All we need is to get inside of it and draw the Light of the Torah to sustain our lives.

Proverb 3:18 (I suggest reading the entire chapter)

”עץ-חיים היא, למחזיקים בה; ותמכיה מאשר.”

“She (The Torah) is a tree of life to them that lay hold upon her, and happy is every one that supports her.”

8. אֵלֶּא (ס"א אינו וכו' בגין לקבל התורה בפעם אחרת, שהרי

שני לוחות נשברו בראשונה, ועתה היה בהר
בבראשונה. אמר רבי יוסי, אם כן, והרי
כתוב (שמות מ) ויקם משה את המשכן וכו',
וכתוב ולא יכל משה לבא אל אהל מועד, וכתוב
ויהי משה בהר ארבעים יום וגו'. וכתוב ויקרא אל
משה וגו'. משמע שמשה היה בהר באותו זמן
שקרא לו, וכתוב מאהל מועד, ואהל מועד לא
היה בהר סיני, שהרי ביניהם של ישראל היה?
אמר לו, באותו זמן נשלמו ארבעים ימים,
וארבעים ימים היה משה בהר, וענן אחר עליו
היה מתקן המשכן ומתקן השלחות מכל אותן
רוחות קדושות להתקין מקום, שהרי שני עננים
היו (ס"א ענן המאיר וענן המחשיך), אחד שנכנס
בו משה, ואחד ששרוי היה על המשכן. בא וראה
מה כתוב, (שמות מ) וכבוד ה' מלא את המשכן.
מלא לא כתוב, אלא מלא, שהיה שלם למעלה
ולמטה, עם המשכן שלמטה. תקון טמיר שירד
למטה ונתקנה השכינה.

8. אֵלֶּא (ס"א אינו וכו' בגין לקבל אורייתא זמנא

אחרא דהא תרין לוחין אתברו בקדמיתא והשתא
הוה בטורא כמלקדמין. אמר רבי יוסי אי הכי והא
כתיב (שמות לט) ויקם משה את המשכן וכו'. וכתיב
ולא יכול משה לבא אל אהל מועד. וכתיב ויהי משה
בהר ארבעים יום וגו'. וכתוב ויקרא אל משה וגו'.
משמע דמשה בטורא הוה בההוא זמנא דקרא ליה.
וכתיב מאהל מועד. ואהל מועד לא הוה בטורא דסיני
דהא בינייהו דישראל הוה. אמר ליה בההוא זמנא
אשתלימו ארבעין יומין. ומ' יומין הוה משה בטורא.
ועננא אחרא עלאה הוה מתקן משכנא ותקין פתורי
מכל אינון רוחין קדישין לאתתקנא אתר דהא תרי
ענני הוו, (ס"א ענן דנהיר וענן דחשיך) וזר דעאל
בית משה. וזר דשאר על משכנא. תא וזוי, מה
כתיב (שמות מ) וכבוד ה' מלא את המשכן, מלא
לא כתיב, אלא מלא, דהוה שלים לעיקרא ותתא,
עם משכנא דלתתא. תקונא טמירא דנזות דלתתא
ואתתקנת שכינתא.

9. אַרְבַּע סְטֵרִין דְּבוֹשֵׁרִין אֲתִגְזִיזוּ. תְּקוּנָא קְדָמָא
דְּזוּר מִשְׁבְּרָה, מֵאִינוֹן ד' מִשְׁרִין, כֻּלָּא עַד
דְּאֲתַתְקִנוּ. רִישָׁא לְסֵטֶר יְבוּנָא צְדָקִיא"ל, רַב מְבֻנָּא,
רַב מִשְׁרִין, דְּאִיהוּ תְּזוּזוֹת שׁוֹלֵטָנָא דְּמִיכָא"ל, וְעַמִּי
הוּוּ מִתְתַּקֵּן כָּל אִינוֹן מִשְׁרִין תְּזוּזוֹת יְדִית.

9. אַרְבַּע סְטֵרִין דְּבוֹשֵׁרִין אֲתִגְזִיזוּ. תְּקוּנָא קְדָמָא
דְּזוּר מִשְׁבְּרָה, מֵאִינוֹן ד' מִשְׁרִין, כֻּלָּא עַד
דְּאֲתַתְקִנוּ. רִישָׁא לְסֵטֶר יְבוּנָא צְדָקִיא"ל, רַב מְבֻנָּא,
רַב מִשְׁרִין, דְּאִיהוּ תְּזוּזוֹת שׁוֹלֵטָנָא דְּמִיכָא"ל, וְעַמִּי
הוּוּ מִתְתַּקֵּן כָּל אִינוֹן מִשְׁרִין תְּזוּזוֹת יְדִית.

10. וממנה אחד הוקם על ארבע שלש, ארבע למטה, לפי שכל אותם המחנות העליונים, בשוירים למטה, משנים את השם שלהם בשמות אחרים. בשם עליונים, לא משתנים לעולמים. והממנה העליון הזה צדקיא"ל עומד עליהם לפני. אות אחת נוצצת על ראשיהם, והיא א קטנה. בשחאות הוא נוצצת, כלם נוסעים לאותו מקום שנוצצת ההתנוצצות הוא.

10. וזוד ממנא אתקם על ארבע תלת, ארבע לתתא, בגין דכל אינון משרין עלאין, כד נזותין לתתא, משניין שבא דלהון, בשמהן אזורין, כד אינון עלאין לא משתניין לעלבין. והאי ממנא עלאה צדקיא"ל קאים עליהו לזו. את זוד נציין על רישיהו, ואיהי א' ועירא, כד האי את נציין, כלהו נטלין ללהוא אתר הנציין האי נצייו.

The Holy Ari in the beginning of "Gates of the Holy Spirit" "שער רוח הקודש" said that with every word that comes out of our mouths we create an angle; positive or negative depending on the word. The positive angles help us in times of need and the negative angels create blockages when we don't need them.

The letters of the Torah and the words we hear from the reader on Shabbat are very important connections for us to draw the necessary energy from the reading. When we hear the process of sacrifices in the Tabernacle to cleanse a person from impurity, we also connect to the same energy.

Hosea 14:3

"קחו עמכם דברים, ושובו אל-יהוה; אמרו אליו, כל-תשא עון וקח-טוב, ונשלמה פרים, שפתינו"

"Take with you words and return to YHVH; say to him, "Take away all iniquity; accept what is good, and we will pay with bulls the vows of our lips."

This verse means that the power of the words is like the sacrifices in the Holy Temple. Since we don't have access to the Holy Temple, we cannot bring sacrifices to the Kohen to remove any negativity from ourselves. We read and recite the process that was done in the Temple and with that, connect to that cleansing energy.

With this knowledge and Ari's teaching on creating angels with our words, we can begin to understand the reason for all the different prayers we recite on a daily basis, Shabbat and Holidays.

11. לפנים מהם – רזיא"ל הממנה הגדול, גדול המחנות, שעומד לפנים תחת שלטונו של מיכא"ל, ועמו כל אותם מחנות שתחת ידו, וממנה אחד עומד עליהם בשער, שנקרא רומיא"ל. וסובבים אותו י"ב ממנים, שלש שלש ארבע פעמים. ורזיא"ל הממנה הגדול עומד על כלם, שלא השתנה שמו. אות אחת נוצצת על ראשם של כל אותם המחנות, והיא אות ר'. כשזו נוצצת, כלם נוסעים לאותו הצד של אותה התנוצצות. האות הזו עומדת על הענש של מגלה הסודות, וסימנה – ריש וקלון.

11. לזו מנייהו, רזיא"ל רב ממנא, רב משרין, דקייבא לזו תזוזת שולטנותא דמיכא"ל. ועמיה כל אינון משרין דתזוזות ידיה. וזוד ממנא קאים עליהו בתרעא, דאתקרי רומיא"ל. וסזורין ליה י"ב ממנא, תלת תלת ד' זמנין. ורזיא"ל רב ממנא קייבא על כלהו, דלא אשתני שמייה. את זוד נציין על רישיהו דכל אינון משרין, ואיהי את ר'. כד האי נציין, נטלין כלהו ללהוא סטרא דלהוא נצייו, האי את קייבא על עונשא דמזלה רזין וסימנה (משלי יג) ריש וקלון.

12. לפנים מהם יופיא"ל הממנה הגדול, גדול המחנות, תחת שלטונו של מיכא"ל ועמו היו

12. לזו מנייהו, יופיא"ל רב ממנא, רב משריאין, תזוזות שולטנותא דמיכא"ל, ועמיה היו מתתקנן כל

מתקנים כל אותם המחנות שתחת ידו, ולא התגלו כאן בחשבון, משום שלא נשלמו כאן עד שבאו לבית עולמים, ששם כלם נשלמו, והתרבו המחנות בשלמות. ומה שאמרנו כאן, כל אותם המחנות שתחת ידו, שנמסרו באותה שעה להכנס עמו וממנה אחד עומד עליהם, ושמו חכמיא"ל, וי"ב ממנים סובבים אותו לכל עבר שלש שלש, כמו שאמרנו. ויזכירנו משהנה שמו.

אינן משריין דתוונות ידיה. ולא אתגליין הכא בזשכנא, בגין דלא אשתלימו הכא עד דאתו לבית עולמים. דתמן אשתלימו כלהו, (שמות מ"א ע"א) ואסגו משריין בשלימו. ומה דאמרן הכא, כל אינן משריין דתוונות ידיה, דאתמסרו בההוא שעתא לאעלא עמיה וזוד ממנא קיימא עלייהו, וזכמיא"ל שביה, וי"ב ממנן סוזרין ליה לכל עיבר תלת תלת, כמה דאמרן. ויזכירנו רב ממנא קיימא על כלהו, דלא אשתני עמיה.

13. אות אחת נוצצת על ראשיהם של כל המחנות הללו, והיא האות ק'. בשזו נוצצת, כלם נוסעים לאותו הצד של אותה התנוצצות. האות הזו ק' תלויה באויר, נכנעת שלש פעמים ביום, ועולה ויורדת. שתי האותיות הללו קר, הן אותיות שעומדות באמצע. אחת המכסה על אות א', ואחת שמכסה על אות י', שהיא אחר כך.

13. את זוד נציין על רישייהו דכל אלן משריין, ואיהי את ק'. כד נציין דא, נטלין כלהו לההוא סטרא דההוא נציצו. האי את ק' תלויא באוירא, ואכפויא תלת זמנין ביומא. וסלקא ונזתא, תרין אתון אלן קר, אינן אתון דקיימין באמצעייתא, זוד דזכפי לאת א, וזוד דזכפיא על י', דאיהי לבתר.

Isaiah 7:11

”שאל-לך אות, מעם יהוה אלהיך; העמק שאלה, או הגבה למעלה.”

“Ask for yourself a sign (Letter) from YHVH your God: ask it either in the depth, or in the height above.”

The Zohar explains that the secrets of the letters are that they are vessels, the light from the ten Sefirot is filled and spread out through them.

From the letters and their different combinations emanate the spoken words and the ‘calling’ from above. It is similar to the way we speak according to combinations of letters and words.

God called Moses from the Tent of Meeting (the Holy Tabernacle) but Moses couldn’t go in.

Exodus 40:35

”ולא יכל משה, לבוא אל-אהל מועד-כי-שכן עליו, הענן; וכבוד יהוה, מלא את-המשכן”

“And Moses was not able to enter the tent of meeting because the cloud settled on it, and the glory of YHVH filled the tabernacle.”

The question that the Zohar raised here is why Moses couldn’t go inside the cloud now when in earlier times he went up to Mount Sinai to receive the Torah and stayed 40 days and 40 nights inside the cloud. The Zohar explains that on the Mountain the cloud was from Malchut and on the Tabernacle, it was from Binah. All the chariots and vessels of the higher levels were in this cloud.

The initiation of the Holy Tabernacle required a special process that came down from left of Binah. It is called משכן “Mishkan”, which means a place of dwelling. It has the same root word of שכינה Shechinah. All the upper levels and all the archangels came down to make a connection in the “Tent of Meeting” where God and the Shechina meet and where the Light comes to the Vessel.

The Shechinah is in a state of Exile because the “Tent of Meeting” or the “Holy Temple” is not in existence to serve for the important connection. The Zohar is the only tool that provides support to the Shechina and through this tool, we create “meeting” between the upper and lower levels.

14. לפנים מהם קדומיא"ל הממנה הגדול, גדול המחנות, תחת שלטונו של מיכאל, עמו היו מתתקנים כל אותם המחנות שתחת ידו. וממנה אחד עומד עליהם בשער, שנקרא אריאל. וי"ב ממנים סובבים אותו שלש שלש לכל צד, והממנה הזה קדומיא"ל עומד עליהם, שלא משתנה שמו לעולמים. אות אחת עומדת ונוצצת על ראשיהם, והיא האות י'. כשזו נוצצת, כלם נוסעים לאותה התנוצצות שנוצצת. האות ק' כפי שאמרנו, מכסה על האות הזו י', ר' מכסה על א'.

15. לפני ולפנים, במקום שנקרא קדש, נוצצת אות אחת בסתר ובגניזה, והיא האות ו'. והאות ו' הזו נוצצת בהתנוצצות על כל האותיות, וקול יוצא מביניהן של האותיות הללו, ואז מכה ההתנוצצות של האות ו' להתנוצצות של האות י', ויוצאת אותה התנוצצות מתוך מקום (שנקרא קדש) הקדש, ומכה לתוך ההתנוצצות של האות י'.

16. ואז התנוצצות האות י' מכה לפנים התנוצצות האות ק', ויוצאת התנוצצות האות ק' ומכה לתוך התנוצצות האות ר', ויוצאים כל הניצוצות ומתחברים לתוך התנוצצות האות א' שעומדת. והקול הזה יוצא ומכה בכל אותם הניצוצות של האותיות באחד, התנוצצות האות ו' ביו"ד, התנוצצות של יו"ד בק', התנוצצות של ק' בר', וההתנוצצות של ר' בא'. ומתחברים חקוקי הניצוצות ויוצאים אחר כך. ואחר שמתחברים בניצוצותיהם, יוצא קול מביניהם, ומתחברים בסוד זה ויקרא אל משה. ומשה היה מסתכל כל אותם הימים שלא נכנס.

14. לזו בנייהו, קדומיא"ל רב מומנא, רב משריין, תוזות שולטנותא דמיכאל, עמיה היו מתתקנן כל אינן משריין תוזות ידיה. וזר מומנא קיימא עליהו בתרעא, דאתקרי אריאל. וי"ב מומנן סוזרין ליה, תלת תלת לכל סטר. והאי מומנא קדומיא"ל קיימא עליהו, דלא אשתני שביה לעלמין. זר את קיימא נציין על רישייהו, והוא את י' (דף ג' ע"א) בד האי נציין, נטלין כלהו ללהוא נציצו דנציין. אות ק' דקאמרן זופיא על האי את י', ר' זופיא על א'.

15. לזו, באתר דאקרי קדש, נציין זר את בטמירו ובגניזו, ואיהי את ו'. והאי את ו' נציין בנציצו על כלהו אתון. וקלא נפיק מביניהו דאלין אתון, כדין בטש נציצו דאת ו', לנציצו דאת י', ונפק ההוא נציצו מזה אתר (ו"א דאקרי קדש) דקדש ובטש לזו נציצו דאת י'.

16. וכדין נציצו דאת י', בטש לזו נציצו דאת ק' (וקלא הוא נפיק) ונפקא נציצו דאת ק', ובטש לזו נציצו דאת ר', ונפקי נציצין כלהו, ומתוזברין לזו נציצו דאת א', דקיימא. וקלא הוא נפיק, ובטש בכל אינן נציצין דאתון כוזדא, נציצו דאת ו' ב', נציצו ד' בק', נציצו דק' בר', נציצו דר' בא'. ומתוזברין גליפין דנציצין, ונפקי לבתר. ובתר דמתוזברין בנציציהו, נפיק קלא מביניהו, ומתוזברין ברזא דא ויקרא אל משה. ומשה הוה מסתכל כל אינן יומין דלא עאל.

In this Zohar, we learn about powerful angels and their connection to different letters. Each letter that ‘hits’ another letter joins to the other while releasing sparks of light. To understand this, imagine two posser cables joined together. When they hit each other, sparks are generated and then it goes back to normal.

The connection of letters double their power and a new light is revealed. The word, 'hit' in Hebrew מכה also means double or multiply (מכים מספר אחד במספר שני). This is an important spiritual aspect and it is related to the original process of the Creation of the world when lights were 'hitting' each other, creating new vessels. Example: When the letter Alef א 'hits' the letter ב Bet it creates a new vessel of אב and a new light appears in this vessel. In this case light of 'Father'.

When you scan the letters and words you connect to their individual and combined vessels and light.

17. אחר כך חזרו האותיות והיו מתגלגלות במקלו, בצרופי האותיות שנמסרו לאדם בגן עדן. האות א' להפגש לתוך הסתר, למקום שנקרא קדש, ויוצאת ו', ונותנת מקום לאות א', ומתחברת א' לתוך ו' שאחריה קר, וי' נכנסת בין ק' ור', ונמצא קיר. ונחקקות ומתנוצצות כמו מקדש, וקול יוצא מביניהן, ומתחברים הניצוצות של האותיות, ויוצאות החוצה ומתגלגלות לכל אותם המחנות, שהיו נוסעים עם האותיות הללו. וכשמתחברים הניצוצות של האותיות, מכה קול ביניהם, הם נראים בחקיקותיהם לכל אותן המרכבות אוקיר. וקול חוזר מביניהם וקורא בין אותן המרכבות: (ישעיה יג) אוקיר אנוש מפז ואדם מכתם אופיר.

17. לבתר אתהדרו אתון, והיו מתגלגלין בקולפוי, בצרופין דאתון דאתמסרו לאדם בגנתא דערן. את א לאעלא בגו טמירא, לאתר דאקרי קדש, ונפק ו', ויהיב דוכתא לאת א, ואתוןבר א לגו ו', דבתריה קר, וי' עאל בין ק' ור' ואשתכחו קיר. ואתגליפו ואתנציצו כמלקדמין, וקלא נפק מבינייהו, ומתוזברן נציצין דאתון, ונפיק לבר ואתגליין לגבי כל אינן משריין, דהיו נטלין אינן אתון. וכד מתוזברן נציצין דאתון, קלא בטש בינייהו, אתוןזון בגלופייהו לכל אינן רתיכין אוקיר. וקלא אתהדר מבינייהו וקרי בין אינן רתיכין (ישעיה יג) אוקיר אנוש מפז ואדם מכתם אופיר.

18. אשרי חלקו של משה שראה את כל זה, אבל הצרוף הזה לא נראה לעיני משה, אלא הצרוף הראשון שהוא ויקרא, את זה היה רואה משה. זהו שכתוב ויקרא אל משה. וצרוף זה אחר לא מגלים לו, משום ששכחו של אדם לא מודיעים לפניו, וסימנך – (במדבר יב) צאו שלשתכם, וכתוב ויקרא אהרן ומרים, וכתוב פה אל פה אדבר בו, וכתוב לא בן עבדי משה, משום שלא מודיעים שבו של אדם לפניו.

18. זכאה זולקתיה דמשה דזומי כל דא, אבל צרופא דא לא אתוןזמי לעיני דמשה, אלא צרופא קדמאה דאיהו ויקרא, דא הוה זומי משה, הדא הוא דכתיב ויקרא אל משה. וצרופא דא אזורא לא גליין ליה. בגין דשכוחא דבר נש לא מודעין לקמיה. וסימניה, (במדבר יב) צאו שלשתכם, וכתוב ויקרא אהרן ומרים, וכתוב פה אל פה אדבר בו, וכתוב לא בן עבדי משה, בגין דלא מודעין שיכוחיה דבר נש לקמיה.

19. עלו האותיות, וחזרו בכל אותם המחנות כמו זה, בצרוף הזה: אוקיר. וקול יצא והכרין ואמר: אוקיר אנוש מפז וגו'. אחר כך נמשכו האותיות והיו נוצצות על ראשי כל אותן המרכבות, ושכבו עד שהתתקנו למקומותיהן.

19. סלקין אתון, ואתהדרו בכל אינן משריין כנונא דא, בצרופא דא אוקיר. וקלא נפק ואכרין ואמר, אוקיר אנוש מפז וגו'. לבתר אתמשכו אתון, והיו נציצין על רישייהו דכל אינן רתיכין, ואשתככו עד דאתתקנו לדוכתייהו.

The Hebrew letters are the only true and original forms of letters in human history. The ancient hieroglyphs and eastern languages use letters that describe objects and expressions. The Hebrew letters have a unique shape with meaning to every part of the letter. They are vessels of Light (Chokmah and Binah) that are expressed as sound (Zeir Anpin) and come out as words (Malchut). The Latin letters are a shadow copy of the Hebrew letters and they are also named after the 'Father' אב that are the first two Hebrew letters, Aleph and Bet. That is why the letters of the other languages are called 'Alphabet'.

I described the Latin letters as 'shadow' copy because shadows have no substance and no light. They do have power in the sound and the consciousness that produce it but the letters have no significant value when it comes to sacred and spiritual connections. The previous DZ was initially published without commentary. It was broadcasted to all subscribers and within minutes I received few 'complaints' about the missing English commentary as if there is no value to the Zohar text and the attached audio recording of it.

The Zohar of Vayikra includes many names of angels describing their forces, responsibilities, and energies that benefit the world. I am not going into explaining the details because I'm afraid some may jump into idol worshipping. There is a tendency among students of Kabbalah to 'utilize' every 'tool' that they can connect to for personal and material benefits. They adopt names and expect their full force to manifest in their lives. This is wrong and in most cases, it goes against the teaching of Kabbalah. A great industry was developed and commercialized the 72 names and other sacred names from the sacred text. I saw people with permanent tattoos of names on their bodies. It is very wrong and should not be done because it can bring only judgment and negativity (Leviticus 19:28, 21:5).

Wearing names made as jewelry for healing, sustenance, love or others is beneficial only for those who make a profit from it. Every material thing manufactured in this world holds the consciousness of its designer, producer and all of those who are involved in the process of delivering it to the end-user.

The Torah scroll must be written by hand and by a skilled and righteous scribe. No machine or mechanical device is used in the process. The pen and ink are specially made out of natural materials.

We should look and study the sacred text of the Zohar to 'dig out' the well of life that is concealed in it. Giving time for reading and scanning the Hebrew words is on the highest level possible. We should submit ourselves to the 'trip', and walk the path of Light through the scanning of the letters.

Every line in the Torah scroll is called שטה, (pronounced 'shitah', no translation available). The numerical value is 314, which is the same value for שדי, the Holy name that is on the Mezuzah and provides the first level of protection from negativity in this world. It is also for the name of the archangel Metatron. He is the one that carries our prayers from the lower to the upper world. He controls the 'bridge' between heaven and earth.

The same aspect of 'שטה' goes for the Zohar because there is a great light, concealed in every word. The consciousness that it carries is of Rabbi Shimon, Moses, and Elijah, as well as the other nine great souls that studied with Rabbi Shimon in most parts of the Zohar. In many parts of the Zohar, we have extra support of other souls from the heavens.

The plural for שטה is שטים with a numerical value that is equal to the word שטן, Satan. This means that the antidote against Satan is the study of the Torah through the

Zohar. Another famous parallel is משיח Mashiach and נחש Snake. They both have the same numerical value of 358. When Mashiach comes he will remove the Snake from existence, leaving us with a pure world and without any negative influence.

God gave us his name יהוה YHVH in the Torah but at the same time prohibited us from pronouncing it. When we make a blessing using this name we actually pronounce a different name represented with different letters. The YHVH name in the Torah is just for eye connection. It teaches us that the highest connection is when we scan the sacred text. The study in other languages helps us in building a good consciousness and elevates the power of the scanning. It can never be replaced with the connection to the Hebrew text.

Even if you read the commentaries on the Daily Zohar, always remember to read or scan the text.

At the end of the day, the spiritual energy comes mainly through the letters and each one of them is a vessel of light.

20. רישא לסטר שבאכלא וזקיא"ל רב מבנא, רב משריין לכל אינן דקיימי לתרעא דמשכנא, תזוזת שולטנותא דגבריא"ל. ועמיה מתתקנן בההוא תרעא, כל אינן משריין דתזוזת ידיה. וזר מבנא אתקם על תרעא לבר, וגוריא"ל שביה. ועמיה י"ב מבנן דסורין ליה תלת תלת לכל סטר, לד' סטריין.

21. ואלין שגנא דלהטא דזורבא דמתהפכא בידיהו. והאי מבנא וזקיא"ל, קאים עליהו לעילא לעילא לגו. את זר נציין על רישיהו, ואיהי את א. דהא לא קיימי אלין, ולא שייכלי (ס"א נטלי), אלא ברוא דא, דאיהי (שמות קנ"ט ע"א) ימינא. בגין דשבאכלא לא נטיל אלא בימינא. ימינא נטיל תדיר לשבאכלא, דא את נציין ונפיק מן ימינא. כדן נטלין ליהוא אתר דנציין ההוא נציין.

A video was added to DZ 1769 to enhance the study and understanding of the Zohar section.

The Zohar continues by explaining the names of angels and their responsibility and duties. The study of angels on the levels that the Zohar brings should be discouraged until Mashiach comes and we have the Holy Temple with its awesome light to 'correct' any judgment that we brought on ourselves because of mishandling spiritual energies. There are very few angels that we can say their names without fear of judgment because they are connected to each one of us individually, like Michael, Gabriel, and Raphael.

Scanning the Zohar text is a strong and safe connection. If we utter any angel name we put ourselves in risk of judgment because if we are not worthy of the 'service' of that angel, his energy transoms into judgment and may bring chaos to us.

All angels, except few, have names that end with the letters אל (sounds as 'el'). The two letters by themselves mean 'god'. The Zohar reveals that the letter 'א' gives the angels the driving force to move their forces to the lower levels. The letter 'ל' is constructed from the letters ו, that represents the channel and the letter כ, that represents the 'giver'. The two letters have the numerical value of 26, like the YHVH.

Each Hebrew letter can be considered as an angel and words are like angelic forces. The Holy Ari revealed to us that each word we speak creates an angel that can support us or hurt us depending on the word/force we created.

22. לפנים ממנו רהטיא"ל, גדול המחנות, שעומד בפנים תחת שלטונו של גבריאל"ל, ועמו כל אותם מחנות תחת ידו, וממנה אחד עומד עליהם בשער, שנקרא קדשיא"ל, וסובבים אותו י"ב ממנים שלש שלש ארבע פעמים. ואותו הממנה רהטיא"ל עומד על כלם, שלא משתנה שמו. אות אחת נוצצת על ראשיהם של כל המחנות הללו, והאות הזו היא ז', והיא מתחלפת בתוך תקון המשכן באות ל'. זו מתחלפת בסוד של (במדבר כד) יגל מים מדליו. ומתחלפת בחקיקות של האותיות, ונקרא חלוף ל'. כשזו נוצצת על ראשם של כל המחנות הללו, אז כלם נוסעים לאותו צד של אותה התנוצצות.

22. לָזוּ מִנִּיהַ רַהֲטִיָּא"ל רַב מִשְׁרִיין, דְּקִיָּימָא לָזוּ תְּזוּזוֹת שְׁלִטְנוּתָא דְּגַבְרִיָּא"ל. וְעַמִּיָּה כָּל אֵינֹן מִשְׁרִיין תְּזוּזוֹת יְדִיָּה. וְזוּד מִמֶּנָּה קָאִים עֲלִיָּהוּ בְּתַרְעָא, דְּאֶתְקָרִי קְדֻשִׁיָּא"ל, וְסוּזְרִין לִיהַ י"ב מִמֶּנָּן, תַּלְתָּ תַּלְתָּ ד' וְמִנִּין. וְהָהוּא מִמֶּנָּה רַהֲטִיָּא"ל קִיָּימָא עַל כֻּלְהוּ, דְּכָל אֲשֶׁתַּנִּי שְׂמִיָּה. אֶת זוּד נְצִיץ עַל רִישִׁיָּהוּ דְּכָל אֱלִין מִשְׁרִיין, וְאֶת דָּא אִיהוּ ז', וְאִיהוּ אֶתְזוּקָף גִּזְו תַּקוּנָא דְּמִשְׁכָּנָא בְּאֶת ל'. הָאִי אֶתְזוּקָף בְּרָזָא (במדבר כד) דִּיזֵל מִיָּם מִדְּלִין. וְאֶתְזוּקָף (דף ג' ע"ב) בְּגִלְפֵי אֶתְוֹן, וְאֶקָרִי זִלְכָּפָא ל'. כִּד הָאִי נְצִיץ עַל רִישִׁיָּהוּ דְּכָל אֱלִין מִשְׁרִיין, כִּדִּין כֻּלְהוּ נְטִלִין לְהָהוּא סְטָרָא דְּהָהוּא נְצִיָּצוּ.

23. לפנים מזה קפציא"ל הממנה הגדול, גדול המחנות, תחת שלטונו של גבריאל"ל, ועמו היו מתקנים כל אותם המחנות שתחת ידו, הם נמסרו לו באותה שעה, וממנה אחד עומד עליהם ששמו עזא"ל, וי"ב ממנים סובבים אותו בכל עבר שלש שלש כפי שהקמנו, וקפציא"ל הממנה הגדול עומד על כלם. אות אחת נוצצת על ראשם של כל המחנות הללו, והיא האות ד', וכלם נוסעים לאותה התנוצצות של אותה האות. האות הזו תלויה בתוך האויר, על שתי אותיות אחרות.

23. לָזוּ מִן דָּא, קַפְצִיָּא"ל רַב מִמֶּנָּה, רַב מִשְׁרִיין, תְּזוּזוֹת שְׁלִטְנוּתָא דְּגַבְרִיָּא"ל, וְעַמִּיָּה הָיוּ מִתְתַּקְנִין כָּל אֵינֹן מִשְׁרִיין דְּתְּזוּזוֹת יְדִיָּה, אֵינֹן דְּאֶתְמַסְרוּ לִיהַ בְּהָהִיא שְׁעָתָא, וְזוּד מִמֶּנָּה קָאִים עֲלִיָּהוּ עֲזָא"ל שְׂמִיָּה. וְי"ב מִמֶּנָּן סוּזְרִין לִיהַ לְכָל עֵיבָר, תַּלְתָּ תַּלְתָּ כְּמָה דְּאוּקִימָנָה, וְקַפְצִיָּא"ל רַב מִמֶּנָּה קִיָּימָא עַל כֻּלְהוּ. אֶת זוּד נְצִיץ עַל רִישִׁיָּהוּ דְּכָל אֱלִין מִשְׁרִיין, וְאִיהִי אֶת ד', וְכֻלְהוּ נְטִלִין לְהָהוּא נְצִיָּצוּ דְּהָהוּא אֶת. הָאִי אֶת תַּלְיָא גִּזְו אוּרָא, עַל תְּרִין אֶתְוֹן אוּזְרִיין.

The main angels are Michael for the Right Column and Gabriel for the Left column. All the angels below receive from them, including Uriel for the Central column and Raphael for Malchut.

Under Michael and Gabriel, there are other appointed angels with responsibility for many other forces. These forces have certain letters that give them the power to operate.

24. לפנים מזו שמעיא"ל הממנה הגדול, זה מתחלף לארבעה שמות, בגלל שלא עומד בחקיקותיו. לפעמים לצד ימין ולפעמים לצד שמאל, ועמו י"ב ממנים שסובבים אותו לכל עבר שלש שלש, כמו שבארנו, ורגשיא"ל הממנה הגדול על אלה הי"ב, תחת אותו הממנה האחר. ואות אחת נוצצת על ראשיהם למעלה, והאות הזו היא האות ה', וזו תלויה באויר על כל שאר האותיות באותה האות ד' שאמרנו. ארבע אלו עולות מעל כל שאר האחרות, וכלם נוסעים לאותה התנוצצות שתלויה מאותה האות.

25. לפני ולפנים, במקום שנקרא קדש, נוצצת אות אחת בתוך סתר הקדש, והיא האות ס הסתומה. זו נוצצת בהתנוצצות על כל האותיות, ויוצא קול מבין האותיות הללו. אז מכה התנוצצות האות הזו, ונוטלת שתי אותיות אחרות נוצצות שתלויות באויר, והן ד' ה' ונשא אל, ומתחברות באחרות הללו של צד ימין, ומכות אלו באלו, וכל נוסעות וחוזרות הראשונות כבראשונה ויוצאות החוצה, ואז נקראות ונקרא אל משה.

24. לזו מן דא שמעיא"ל רב ממונא, האי אתנוזקף לך' שמוהן, בגין דלא קיימא בגלפוי. זמנין לסטר ימינא, וזמנין לסטר שמאלא, ועמיה י"ב ממנין דסוזרין ליה לכל עיבר תלת תלת, כמה דאוקימונא ורגשיא"ל רב ממונא על אלן י"ב, תזוזתיה דההוא ממונא אוזרא. ואת זוד נציין על רישיהו לעילא, ואת דא איהי את ה', ודא תליא באוירא על כל שאר אתוון, בההוא את ד' דקאמרן. ד' אלן תרין סליקו לעיל על כל שאר אוזרנין, וכלהו נטלין לההוא נציצו דתליא מההוא את.

25. לזו לזו, באתר האקרי קדש, נציין את זוד ג' טמירו דקדש, ואיהי את ס סתימא. האי נציין בנציצו על כלהו אתוון, וקלא הוא נפיק מביניהו דאלן אתוון. כדן בטש נציצו דהאי את, ונטיל תרין אתוון אוזרנין נציצין דתליין באוירא, ואינון ד' ה' ואשתאר אל, ואתוון באלן אוזרנין דסטר ימינא, ובטשו אלן באלין, ונטלי כלהו, ואתהדרן קדמאי כמלקדמין ונפקי לבר, וכדן אקרון ויקרא אל משה.

Exodus 40:17

”וַיְהִי בַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן, בַּשָּׁנָה הַשְּׁנִית—בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ: הִקָּם, הַמִּשְׁכָּן”

“Now in the first month of the second year, on the first day of the month, the tabernacle was erected.”

On the first day of the month of Nisan (Aries), the building of the Holy Tabernacle was completed.

40:33

”וַיִּקָּם אֶת-הַחֹצֵר, סָבִיב לַמִּשְׁכָּן וּלְמִזְבֵּחַ, וַיִּתֵּן, אֶת-מָסַךְ שַׁעַר הַחֹצֵר; וַיְכַל מֹשֶׁה, אֶת-הַמְּלָאכָה.”

“He erected the court all around the tabernacle and the altar, and hung up the veil for the gateway of the court. Thus Moses finished the work.”

At this point, only Moses could prepare and make the Tabernacle ready for the light of YHVH.

40:34

”וַיִּכַס הָעָנָן, אֶת-אֹהֶל מוֹעֵד; וַיָּבֹד יְהוָה, מֵלֵא אֶת-הַמִּשְׁכָּן.”

“Then the cloud covered the tent of meeting, and the glory of YHVH filled the tabernacle.”

After the ‘vessel’, which was the Tabernacle was ready, the Light could come down and fill it.

40:35

”וְלֹא-יָכַל מֹשֶׁה, לְבֹא אֶל-אֹהֶל מוֹעֵד—כִּי-שָׁחַן עָלָיו, הָעָנָן; וַיָּבֹד יְהוָה, מֵלֵא אֶת-הַמִּשְׁכָּן.”

“Moses was not able to enter the tent of meeting because the cloud had settled on it, and the glory of the LORD filled the Tabernacle.”

Moses was no longer able to get into the Tabernacle because the presence of God made it inaccessible. It was now on such a higher state that even Moses couldn't come close. The above process was in the last chapter and verses of Exodus. The book of Exodus is the aspect of Chokmah that comes after Genesis that is Keter. Now at the beginning of Leviticus, that is the aspect of Binah, God invites Moses to the Tabernacle.

Binah is life and the source of light to the world. The Tabernacle can now serve the people.

Now God can call Moses, that is the aspect of Da'at to become a channel for the people and channel the light of Binah to the world.

Leviticus 1:1

“וַיִּקְרָא, אֶל-מֹשֶׁה; וַיְדַבֵּר יְהוָה אֵלָיו, מֵאֹהֶל מוֹעֵד לֵאמֹר”

“Then YHVH called to Moses and spoke to him from the tent of meeting, saying,”

וַיִּקְרָא

The Zohar explains that the word ‘וַיִּקְרָא’, has the letters that represent the camps of the angels that welcomed Moses into the Holy Tabernacle.

The letters ק represents Gevurah and left column, ר represents the judgments of the left in the central column together with the קר. Yod ' represents Chesed and right column. א is the aspect of Malchut. These letters יקרא are the aspect of the angel Michael that made it open for Moses to come into the Holy Tabernacle. The letter ו Vav connects all the camps of the angels from Binah to Malchut through the central column.

The basic teaching of this study is that we need to prepare a proper vessel for the light to come into our lives. Then we need to make the connections with the sacred Hebrew words to create and use the native angels to connect us to this light.

In a few days (in the coming Shabbat of 3/21/2015) we celebrate the first day of the first month, the day that the Tabernacle was built. With the reading of Vayikra, we can make a higher connection to the Holy Tabernacle.

Since we do not have the Tabernacle or the Holy Temple, we can connect to their light through our studies and actions. With the first day and the first month, we start six months of male aspect, meaning greater opportunity to channel light. Studying and giving is the way to create and open channels, welcoming the light into our lives. Giving donations to where we receive light is like giving to the Holy Tabernacle. It will make us ready to receive greater light at the beginning of the year (Nisan, Aries) and prepare us better for the night of the Seder and the revelation of the great light of the Redemption.

26. (ויקרא א) וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר יְיָ אֵלָיו מֵאֹהֶל מוֹעֵד לֵאמֹר. רַבִּי זוּרְיָא פְתַח וְאָמַר, (שיר השירים ה) בָּאתִי לְגַנִּי אֲחוֹתִי כֻלָּה אֶרִיתִי מוֹרִי עִם בְּשָׁמִי אֲכַלְתִּי יַעֲרִי עִם דְּבַשִּׁי שְׁתִּיתִי יַיִן עִם חֶלְבִי וְגו'. הַפְּסוּק הַזֶּה אֵין רֵאשׁוּ סוּפוּ וְאֵין סוּפוּ רֵאשׁוּ. כְּתוּב אֲכַלְתִּי יַעֲרִי עִם דְּבַשִּׁי שְׁתִּיתִי יַיִן עִם חֶלְבִי, אַחֲרֵי כֵן – אֲכַלּוּ רַעִים. מִי שֶׁמְזַמֵּן אֶת הָאֲחֵר,

26. (ויקרא א) וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר יְיָ אֵלָיו מֵאֹהֶל מוֹעֵד לֵאמֹר. רַבִּי זוּרְיָא פְתַח וְאָמַר, (שיר השירים ה) בָּאתִי לְגַנִּי אֲחוֹתִי כֻלָּה אֶרִיתִי מוֹרִי עִם בְּשָׁמִי אֲכַלְתִּי יַעֲרִי עִם דְּבַשִּׁי שְׁתִּיתִי יַיִן עִם חֶלְבִי וְגו'. הַפְּסוּק הַזֶּה אֵין רֵאשׁוּ סוּפוּ וְאֵין סוּפוּ רֵאשׁוּ. כְּתוּב אֲכַלְתִּי יַעֲרִי עִם דְּבַשִּׁי שְׁתִּיתִי יַיִן עִם חֶלְבִי, אַחֲרֵי כֵן – אֲכַלּוּ רַעִים. מִי שֶׁמְזַמֵּן אֶת הָאֲחֵר,

בשמיזון מתקן לפניו. אחר שאכל, איך יזמין את האחר?

אכלו רעים. מאן דמוזמן לאזורא, כד מוזנא מתתקן קמיה. בטר דאיהו אכל, היאך יזמין לאזורא.

27. אלא זכאין אינן ישראל, דקודשא בריך הוא בעא לדכא להון, ואתרעי בהון מכל שאר עמין עובדי עבודה זרה, ומדאתרעי בהון בעא לסלקא להון מכל מקטרגי עלמא. תא וזי, (ס"א בתר דאתעבד משכנא) ביומא דאתקם משיכנא לתתא, בההוא יומא אתתקם משיכנא אזורא לעילא עמיה, דכתיב, (שמות מ) הוקם המושכן סתם, וההוא יומא זודוותא דקודשא בריך הוא הוה.

27. אלא זכאין אינן ישראל, דקודשא בריך הוא בעא לדכא להון, ואתרעי בהון מכל שאר עמין עובדי עבודה זרה, ומדאתרעי בהון בעא לסלקא להון מכל מקטרגי עלמא. תא וזי, (ס"א בתר דאתעבד משכנא) ביומא דאתקם משיכנא לתתא, בההוא יומא אתתקם משיכנא אזורא לעילא עמיה, דכתיב, (שמות מ) הוקם המושכן סתם, וההוא יומא זודוותא דקודשא בריך הוא הוה.

28. ביון שהוקם המושכן, מה כתוב? (שם) ולא יכול משה לבא אל אהל מועד. בשראא הקדוש-ברוך-הוא כף, אמר, ומה על ידי משה הוקם, והוא בחיץ? מיד – ויקרא אל משה. אמר לו, משה, חנכת הבית במה היא? בסעודה, אדם כי יקריב מכם קרבן לה'. זהו שכתוב באתי לגני אחתי כלה וגו'. (והרי בארנו הפסוק הזה. אבל באתי)

28. ביון דאתקם משיכנא מה כתיב, (שמות מ) ולא יכול משה לבא אל אהל מועד. כד זומא קודשא בריך הוא כף אמר, ומה על ידי המשה אתקם, ואיהו לבר, מיד ויקרא אל משה. אמר ליה: משה, זנוכא דביתא במאי הוה, בסעודתא, אדם כי יקריב מכם קרבן לה'. הך הוא דכתיב באתי לגני אזורתי כלה וגו'. (ס"א והא אוקמוה האי קרא, אבל באתי)

The Zohar reveals that when the Holy Tabernacle was completed on the physical level, the Holy Tabernacle on the spiritual level was also available.

After God invited Moses from within the Holy Tabernacle he immediately gave him commands related to the process of the sacrifices. The Zohar explains it as a special gift to the Israelites because the sacrifices draw great light that purifies the Israelites and makes them his special children.

Song of Songs 5:1

באתי לגני, אחתי כלה-אריתי מורי עם-בשמי, אכלתי יערי עם-דבשי שתיתי ייני עם-חלבי; אכלו רעים, שתו ושכרו "דודים"

"I have come into my garden, my sister, my bride; I have gathered my myrrh along with my balsam. I have eaten my honeycomb and my honey; I have drunk my wine and my milk. Eat, friends; Drink and imbibe deeply, O lovers."

The 'Graden' is the supernal Garden of Eden and the 'bride' is the Israelites, Malchut. This is the aspect of God's connection and unification of Light with the Israelites. The different aspects of food are the lower levels that benefit from this unification with the light of Binah.

29. דבר אזור באתי לגני, דא פן ערן דלעילא. אזורתי כלה, דא כנסת ישראל, דבההוא יומא אידווגו וווגין בכלא, אידווגו וווגין בההוא פן ערן, באותו גן עדן, משום שכלם התברכו מהשקאת

29. דבר אזור באתי לגני, דא פן ערן דלעילא. אזורתי כלה, דא כנסת ישראל, דבההוא יומא אידווגו וווגין בכלא, אידווגו וווגין בההוא פן ערן, באותו גן עדן, משום שכלם התברכו מהשקאת

הנחל ונקשרו כל אחד בחברו. זהו שפתוב אריתי מורי עם בשמי אכלתי יערי עם דבשי שתיתי ייני עם חלבי. כלם השקו והתרוו ממען הנחל.

בגין דאתברכו בלהו משקיו דנזולא, ואתקשרו כל זור בזבירה, הדא הוא דכתיב אריתי מורי עם בשמי אכלתי יערי (שיר השירים ה) (דף ד' ע"א) עם דבשי שתיתי ייני עם זולבי בלהון אתשקין ואתרוו מבבוטא דנזולא.

30. אכלו רעים שתו ושקרו דודים, כל אותם שלמטה, וכלם ענפים, (עולמות) כלם התברכו ונזונו בשאלה התברכו למעלה. ובמה מתברכים ומתבשמים? כלם ברית הקרבן.

30. אכלו רעים שתו ושקרו דודים, כל אינן דלתתא. וכלהו ענפין (נ"א עלמין) בלהו, אתברכו ואתזנו, כד אלן אתברכו לעילא. ובמה מתברכאן ומתבסמאן, בלהו בריזא דקרבנא.

31. (חסר תרגום ללשון קודש) תא זזי, בשעתא דנחתת בנסת ישראל לאשרהא דייררה בארעא, קודשא בריך הוא אמר לה, להאי קרא, בגין דאשתכחו ברקאן וחדוה בכלהו עלמין, ואתבסמת היא, לנפקא מנה ברקאן לכלא. דכד אלן שית אתברקאן, כדן בלהו עלמין אתברקאן בחדא לתתא, ומתברקאן לעילא. (ס"א ונסת ישראל וישראל) אתברכו מבלהו. דבר אחר באתי לגני אחותי בלה. רבי יצחק אמר, לא אודווגא קודשא בריך הוא (ס"א ישראל) בנסת ישראל, אלא בזמנא דאלן שית אתרוון, משקיו דנחלא דלא פסק.

31. תא זזי, בשעתא דנזותת בנסת ישראל לאשרהא דייררה בארעא, קודשא בריך הוא אמר לה, להאי קרא, בגין דאשתכחו ברקאן וחדוה בכלהו עלמין, ואתבסמת היא, לנפקא מנה ברקאן לכלא. דכד אלן שית אתברקאן, כדן בלהו עלמין אתברקאן בחדא לתתא, ומתברקאן לעילא. (ס"א ונסת ישראל וישראל) אתברכו מבלהו. דבר אחר באתי לגני אחותי בלה. רבי יצחק אמר, לא אודווגא קודשא בריך הוא (ס"א ישראל) בנסת ישראל, אלא בזמנא דאלן שית אתרוון, משקיו דנזולא דלא פסק.

When the Shechina came down to Malchut to dwell with the Israelites in the Holy Tabernacle, the Holy One Blessed be He announced (Song of Songs 5:1) "I have come into my garden..." because of blessings and joy-filled the worlds.

The Zohar explains that God doesn't come to unification with the Shechina in Malchut unless the 'Garden', which is the aspect of the six Sefirot of Zeir Anpin, is already filled with the Endless Light that flows continuously from Binah.

In order to draw light to Malchut, we should have a conscious connection to Binah. Our goal should always be a connection to Binah because it is life energy. When the mind is properly set, the energy can flow down to the body.

When we set personal goals we should picture them as if they are fulfilled (Binah is the light that brings fulfillment). All details should be well defined in our minds to form spiritual vessels. The light can then come down to power-up/fill the vessels/details of the plan. That is the aspect of the light coming into the garden and nourish everything in it.

As we studied earlier, the people gave money to be part of building the Holy Tabernacle. They earned a part of this huge vessel. Moses set the high consciousness in the vessel, allowing YHVH to bring the force of life to all the children of Israel.

32. פתח ואמר, באתי לגני אחתי כלה – היא מלכות, אדנ"י. אריתי מורי – זה חסד, הדרגה של אברהם, שנאמר עליו אלף לי אל הר המור. עם בשמי – זה נצח, הדרגה של אהרן, שכתוב בו ואתה קח לך בשמים ראש. והם זרוע ימין בירך ימין, וסוד הדבר – נעמות בימינך נצח. ואותן שתי הברכות בנגדו – אחת מגן אברהם, והשנייה עבודה, שהיא רצה.

33. אכלתי יערי – זו גבורה, פחד יצחק. עם דבשי – הוד, הדרגה של דוד, והינו זרוע שמאל עם ירך שמאל. שתיתי ייני עם חלבי – גוף וברית, יעקב עם שלמה. אחר כך, אכלו רעים שתו ושכרו דודים – י"ב שבטים ביי"ב ברכות. תוספת ברכת המינים מי אוכל אותה? אותו שנאמר בו, באתי לגני אחתי כלה. ויש מי שמחלק אותם בסוד אחר. אריתי מורי עם בשמי – גוף וברית. יערי עם דבשי – שוק ימין עם שמאל. ייני עם חלבי – זרוע שמאל עם ימין, שהם – ייני גבורה, חלבי חסד. (ע"כ רעיא מהימנא)

34. בא ראה, בשעה שירדה כנסת ישראל להשרות דיורה בארץ, הקדוש ברוך הוא אמר לה את הפסוק הזה, משום שנמצאו ברכות ושמחה בכל העולמות, והיא התבשמה, לצאת ממנה ברכות לכל. כשאלו הששה מתברכים, אז כל העולמות מתברכים באחד למטה ומתברכים למעלה. (וכנסת ישראל וישראל) וישראל מתברכים מכלם. דבר אחר באתי לגני אחתי כלה – רבי יצחק אמר, אין מזדוג הקדוש ברוך הוא (ישראל) עם כנסת ישראל אלא בזמן שאלו הששה מתברכים מהשקאת הנחל שלא פוסק.

Song of Songs 5:1

באתי לגני, אחתי כלה-אריתי מורי עם-בשמי, אכלתי יערי עם-דבשי שתיתי ייני עם-חלבי; אכלו רעים, שתו ושכרו דודים

"I have come into my garden, my sister, my bride; I have gathered my myrrh along with my balsam. I have eaten my honeycomb and my honey; I have drunk my wine and my milk. Eat, friends; Drink and imbibe deeply, O lovers."

32. רעיא מהימנא פתח ואמר באתי לגני אחותי כלה, איהי מלכות, אדנ"י. אריתי מורי, דא חסד, דרגא דאברהם, דאתמר עליה אלף לי אל הר המור. עם בשמי, דא נצח, דרגא דאהרן, דכתיב ביה (שמות ל) ואתה קח לך בשמים ראש. ואינון דרועא ימינא, בירכא ימינא. ורוא דמלה, (תהלים 137) נעימות בימינך נצח. ואינון תרין ברכין לקבליה, זוד מגן אברהם, ותניינא עבודה, דהוא רצה.

33. אכלתי יערי, דא גבורה פחד יצחק. עם דבשי הוד, דרגא דדוד, והינו דרועא שמאלא, עם ירכא שמאלא. שתיתי ייני עם חלבי, גוף וברית, יעקב עם שלמה. לבתר אכלו רעים שתו ושכרו דודים, י"ב שבטים, ביי"ב ברכאן. תוספת ברכת המינים, מאן אכיל לה, דהוא דאתמר ביה באתי לגני אחותי כלה.

34. ואית דפליג לון ברגא אזורא, אריתי מורי עם בשמי, גוף וברית, יערי עם דבשי, שוקא ימינא עם שמאלא. ייני עם חלבי, דרועא שמאלא בימינא, דאינון ייני גבורה, חלבי חסד. (ע"כ רעיא מהימנא)

The Light of the Holy One Blessed Be He comes down to the garden, which is the six sefirot of Zeir Anpin, with the 12 connections that are the aspect of the 12 tribes, the children of Israel.

The 'Amida', or "the prayer of 18", which is the silent prayer with 18 blessings, allows us to climb the Tree of Life. It connects us to the 6 sefirot and the aspect of the 12 connection.

Our prayers are built in ways that help us climb the Tree and draw Light from Binah.

35. רבי יהודה אומר, אכלו רעים שְׁתוּ וּשְׁכְרוּ דוּדִים, אֵלֶיךָ כָּל מֵאֲרֵי דִיבְכָא וִילְכָה, דַּאֲתַבְסְמוּ כְּלָהּ וְאֲתַבְּרְכוּ כְּוֹדָא. דְּהָא מִסְעוּדָתָא דְּמִלְכָּא מִתְהַנֵּינן כְּלָא. וְאִימְתִי אֲכָלִי כְּלָהּ. בְּשַׁעֲתָא דְּמִלְכָּא (ו"א אַתְּאֲחָדִי) אֲתִי וְזָדִי. וְעַל דָּא מִלְכָּא אֲתַזְזָדִי, וְזָדִי לְמִטְרוּנִיתָא בְּקִדְמִיתָא, לְבַתֵּר כְּלָהּ אֲכָלָן וְזָזָאן.

36. רבי אבא אומר, אכלו רעים שְׁתוּ וּשְׁכְרוּ דוּדִים, אֵלֶיךָ אֵינֻן שִׁית דְּקֶאֱמֵרָן, וְאֵלֶיךָ אֵינֻן דְּכֶתִיב בְּהוּ, (שִׁיר הַשִּׁירִים א) הִבִּיאֲנִי הַמֶּלֶךְ וְזָדְרִיו וְגו'. שְׁתוּ וּשְׁכְרוּ, מֵאוֹתוֹ הֵינֵן הַמְּרוּהָ אֵת הַכֹּל. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, כָּל אוֹתָם שְׁלֵמָטָה, שְׂבִינן שְׁאוֹתָם הַשָּׂשָׁה הִתְבָּרְכוּ, אֲזִי כָּל אֵלֹהֵי שְׁלֵמָטָה מִתְבָּרְכִים.

37. רבי שמעון אומר, הכל יפה, אבל סוד הדבר – אכלו רעים למעלה, שְׁתוּ וּשְׁכְרוּ דוּדִים לְמַטָּה. אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר, מִי הֵם לְמַעֲלָה וּמִי הֵם לְמַטָּה? אָמַר לוֹ, יָפֶה שְׂאֵלָתָ, זֶה הַמָּקוֹם הָעֶלְיוֹן שֶׁהֵם בְּאַחֲדוּת וּבְשִׁמְחָה שְׂאִין נִפְרָדִים לְעוֹלָמִים, אֵלֹהֵי נִקְרָאִים רַעִים. זֶהוּ שְׂכָתוֹב (בְּרַאשִׁית ב) וְנִהְיָ יֵצֵא מֵעֵדֶן, וְעַד וְנִהְיָ אֵין נִפְרָדִים לְעוֹלָמִים, וְנִמְצָאִים לְעוֹלָמִים בְּרִצּוֹן וּבְאַחֲדוּת וּבְשִׁמְחָה. שְׁתוּ וּשְׁכְרוּ דוּדִים, אֵלֶּה הֵם לְמַטָּה שְׁנִקְרָאִים דוּדִים לְזִמְנִים יְדוּעִים, וְהָרִי בְּאַרְנָה.

37. רבי שמעון אומר, כָּלֵא שְׁפִיר, אֲכָל רִזָּא דְּמִלְכָּה, אֲכָלוּ רַעִים לְעִילָא, שְׁתוּ וּשְׁכְרוּ דוּדִים לְתַתָּא. אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר, מֵאֵן אֵינֻן לְעִילָא, וּמֵאֵן אֵינֻן לְתַתָּא. אָמַר לִיה יְאוֹת שְׂאִילָתָא, דָּא אֲתֵר עֲלָאָה דְּאֵינֻן בְּאַחֲדוּתָא בְּזוּדוּתָא דְּלֵא מִתְפָּרְשֵׁן לְעֻלְמִין, אֵלֶיךָ אֶקְרוּן רַעִים. הָדָא הוּא דְּכֶתִיב, (בְּרַאשִׁית ב) וְנִהְיָ יֵצֵא מֵעֵדֶן, וְהָיָה נֶהָר לֹא מִתְפָּרֵשׁ לְעֻלְמִין, וְאִשְׁתַּכְּזוּ לְעֻלְמִין בְּרַעוּתָא בְּאַחֲדוּתָא בְּזוּדוּתָא. שְׁתוּ וּשְׁכְרוּ דוּדִים, אֵלֶיךָ אֵינֻן לְתַתָּא, דְּאֶקְרוּן דוּדִים, לְזִמְנִין יְדִיעֵן וְהָא אוֹקִיבְנָא.

Song of Songs 5:1

בָּאתִי לְגַנִּי, אֲחִתִּי כְּלָה-אֶרֶצִּי מוֹרִי עִם-בִּשְׁמִי, אֲכָלְתִּי יַעֲרִי עִם-דְּבַשִּׁי שְׁתִּיתִי יַיִן עִם-חֶלְבִי; אֲכָלוּ רַעִים, שְׁתוּ וּשְׁכְרוּ דוּדִים

"I have come into my garden, my sister, my bride; I have gathered my myrrh along with my balsam. I have eaten my honeycomb and my honey; I have drunk my wine and my milk. Eat, friends; Drink and imbibe deeply, O lovers."

When the Holy Tabernacle was completed everyone benefited from the revealed Light including the judgments that came from the Left column. It was the aspect of the feast of the King that was happy to feed everyone.

Rabbi Shimon explains that 'Eat, friends' 'רעים' is related to Chokmah and Binah that is always in unification with the Endless. They provide for all the levels below. The 'lovers', 'דודים', are the sefirot of Zeir Anpin and Malchut that need to make spiritual connections in the proper times to benefit from the Light from above.

38. תא וזוי באינון עלאי כתיב בהו אכילה בלא שתייה. מאי טעמא. מאן דאית ליה גרבי דזומרא, אכילה בעיא. ובגין דתמן שריא זומרא דמנטרא, כתיב בהו אכילה. ובאינון תתאי דבעיין שיקוי, כתיב בהו שתייה, דהא כל גטיען שיקוי בעיין מנוזלא דעמיקא. ועל דא, באלין אכילה, ובאלין שתייה. אלין רעים ואלין דודים.

39. אמר ליה רבי אלעזר, אתנוזי דהא דודים זוכיבותא אינון, אמאי אינון תתאי. אמר ליה, אינון דתאבין דא לדא, ולא משתכזזין תדיר, אקרו דודים. ואינון דמשתכזזין תדיר, ולא מתכסין ולא מתפרשין דא מן דא, אקרו רעים. ועל דא, אלין דודים, ואלין רעים, אלין ברעויותא באזודותא תדיר, ואלין בתיאובותא לזמנין. ודא הוא שלימותא דכלא, בגין דתתברכא כנסת ישראל, וכדין זודותא בכלהו עלמין.

40. רבי זוזקיה אוקים האי קרא בקרבנין, בגין דאינון סעודתא דמלכא, לקרבא קמיה, ובתהניין מיניה מאריהון דדינין, ובתבסמן כלהו, ואשתכזו זודותא בכלא.

Genesis 2:10

”וַיֵּצֵא מַעְדֵּן, לְהַשְׁקוֹת אֶת-הַגֵּן; וּמִשָּׁם, יֵרֵד, וְהָיָה, לָאֲרְבָּעָה רְאשִׁים”

“Now a river flowed out of Eden to water the garden; and from there it divided and became four rivers.”

The Zohar explains that 'Eden' is Chokmah, the 'Father'. The 'River' is Binah, 'Mother' that nourishes all the levels below. Father and Mother are always in unification because they create the flow of the 'river' that must have a continuous flow from the upper level to the six sefirot of Zeir Anpin.

The aspect of 'eating' we discussed previously is on the higher levels of Chokmah and Binah because they are the source. To have a 'drink' a prior process of producing liquid must occur and therefore drinking is a secondary level.

In the lower level of Malchut, we need to make a connection to open the flow of energy from the upper to the lower. This is the aspect of lovers (see previous DZ, Song of Songs 5:1) who come together as Zeir Anpin and Malchut to draw from the 'river' flowing down from Chokmah and Binah.

We should always remember that we must make a spiritual connection to the upper levels in order to draw life energy that benefits our lives. Many go to 'social clubs', paying good money to study diluted Kabbalah, expecting miracles in their lives but nothing much happens to expect for the feeling of having a big prize lottery ticket before the drawing. They keep buying the 'tickets' and keep hoping. Only those who seek the knowledge to have a cleansing process as Rabbi Ashlag taught can gradually benefit from all studies of Kabbalah. But without proper spiritual connections from poor and pure hearts, they may knock on the rock but water will not come out.

Find the 'rock' in Numbers 20:11

41. רבי אֲזוּא אוֹקִים הָאִי קָרָא, בְּשִׁיעָתָא דְעֹאֲלָת שְׂכִינְתָּא לְמִשְׁכָּנָא, דְּאִשְׁתְּכֻזּוּ בְּרַכָּאן וְוִדּוּן בְּכֹלָא, וְעֹאֲלָת שְׂכִינְתָּא כְּכֹלָה לְוִוּפָהּ, וְכִדְיִן אִשְׁתְּלִימוּ אִשְׁתְּכֻזּוּ יִשְׂרָאֵל לְתֵתָא, וְאִתְאַוּדוּ בֵּיתָא (דף ד' ע"ב) בְּקוּדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּאַרְעָא. הִדָּא הוּא דְכֵתִיב, (שמות כה) וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכָם, וְאִזְוִי הִתְבַּשְּׁמוּ עַלְיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים. וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכָם, וְכִדְיִן עֲלָאִי וְתַתָּאִי אִתְבַּסְמוּ.

42. (ויקרא א) וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה. רַבִּי שְׂמֻעֹן פְּתַח, (שיר פתח), (שיר השירים ב) הַנְּצִנִּים נִרְאוּ בְּאַרְצֵן עֵת הַזְּמִיר הַגִּיעַ וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ. הָאִי קָרָא אֵית בֵּיתָא לְאַסְתְּכָלָא, כִּינִן דְּכֵתִיב נִרְאוּ בְּאַרְצֵן, מִדָּהוּ דְּכֵתִיב נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ, דְּהָא בְּזוּד אֲרִיץ סִגְיָא. אֶלָּא הַנְּצִנִּים, אֲלִין אֵינֻן זְטִיעֵן דְּעֶקְרִין קוּדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁתִּיל לֹון בְּאַתְרָא אֲזוּרָא, וְאַתְרָבִּיא, כְּזִטְיַעָתָא כַּד אֲפִיק פְּרוּזִין.

43. נִרְאוּ בְּאַרְצֵן, דְּהָאִי אֲרִיץ מִתְבָּרְכָא מִנִּיּוּהוּ כְּדָקָא זְוִי. וּבִמְאִי אִיהִי. אֲרִיץ קְדִישָׁא, אֲרִיץ עֲלָאָה, אֲרִיץ וּדְאִי. עֵת הַזְּמִיר הַגִּיעַ, עֵידִין לְאַעְקָרָא שׁוֹלְטָנוּתָא דְּרַבְרָבִי עֲמִין דְּלָא יִשְׁלֹטוּן בְּהוּ בְּיִשְׂרָאֵל, בְּשִׁיעָתָא דְּאַתְקָם מִשְׁכָּנָא.

The Zohar provides another explanation for "Eat, friends..." It tells us that when the Shechinah entered the Holy Tabernacle, like a bride under the Chuppah (the wedding ceremony canopy), the Israelites connected fully to the Upper Light and all the spiritual levels in order to enjoy blessings and joy.

Exodus 25:8

“ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם”

“And let them make Me a sanctuary, that I may dwell in them”

When the Holy Tabernacle was ready, God invited Moses to make the initial connection. Moses is the channel of the Light which God prepared for all the Israelites. He was the first priest to initiate the Holy Tabernacle and the connection between God to the people on earth. Moses will also be the one to bring Mashiach down to the world and make the final and lasting connection of the Light to this world.

Songs 2:12

“הנצנים נראו בארץ, עת הזמיר הגיע; וקול התור, נשמע בארצנו”

“Blossoms appear on earth. The time of singing has come, and the turtle dove’s cooing is heard in our land.”

Rabbi Shimon explains that the world was originally created with judgment. Because of the Tzimtzum, the vessels of Zeir Anpin and Malchut were not properly fit for the Upper Light. Therefore, the Creator decided to add the aspect of mercy to the process and elevated Malchut to Binah to enable the vessel to receive the Light. And after the Light had left the vessel on its way down, the vessel retained the ‘memory’ and ‘experience’ of the Light, and its desire for it could help it connect and hold the Light. After the Tzimtzum, everything existed in a potential state, needing for the Light to bring things to life. And only when Malchut elevated to Binah, thus receiving the Light, could everything blossom and bear fruit.

Because we no longer have the Holy Temple, we live in a state of constant judgment. At this time, all we have is Shabbat and the holidays in order to connect to Binah. Another special gift is the Light of Rabbi Shimon, the “Holy candle,” as referred to by Moses, the “Faithful Shepherd,” in the Zohar.

The letter H of Malchut is the same as the letter H of Binah. The lower one has no Light and thus must elevate itself to Binah in order to receive the energy of life.

44. וקול התור נשמע בארצנו, דא ארץ דלתתא, דאזנסנו ישראל על ידי יהושע. מאן הוא קול התור. דא הוא תייר עלאה, דאזדווג עמה כד בנה שלמה בי מקדשא לתתא, וכדין אתעטר קודשא בריה הוא בעטריו, כזותן בכלה. כמה דאת אמר (שיר השירים ג) צאינה וראינה בזות ציון במלך שלמה וגו'.

44. וקול התור נשמע בארצנו – זו הארץ שלמה שירשו ישראל על ידי יהושע. מי הוא קול התור? זהו התייר העליון שהזדווג עמה בשבנה שלמה את בית המקדש למטה, ואז התעטר הקדוש ברנף הוא בעטרותיו כמו חתן עם בלה, כמו שנאמר (שם ג) צאינה וראינה בזות ציון במלך שלמה וגו'.

45. בספר דאגדתא אמר, קול התור, דא תורה שבעל פה, דתורה דבכתב אקרי תורה סתם, תורה שבעל פה אקרי תור, כמה דאת אמר ויקר ויקרא, דא שלמיו, ודא לאו הכי, ואנא אוקימנא כמה דאתמר, והכי הוא.

45. בספר האגדה אמר, קול התור – זו תורה שבעל פה, שתורה שבכתב נקראת סתם תורה, תורה שבעל פה נקראת תור, כמו שנאמר ויקר, ויקרא. זו שלמות. וזו לא כף, ואני בארתי כמו שנתבאר, וכך זה.

46. תא וזוי, כד נזותת שכינתא למושכנא, כתיב כלת משה, וזסר וי, כלת משה ודאי, ואוקמוה. אבל

46. בא ראה, כשירדה שכינה למשכן, כתוב כלת משה, חסר וי, כלת משה ודאי, ופרשוה. אבל סוד הדבר – כלת משה זו כנסת ישראל,

והכל דבר אחד, ולמלך העליון זה נאמר. כיון שהוקם המשכן, עמד משה בחוץ ואמר, לא ראוי להכנס אלא ברשות. מיד – ויקרא אל משה. מי זה ויקרא? זו אותה שהבית שלה היא, אותה כלל שכל הבית ברשותה. וידבר ה' אליו, אותו שנקרא קול, אותו שאחוז בו משה.

רוא המלה, כלת משה: דא כנסת ישראל, וכלא זוד מלה, ולמלכא עלאה אתמר. כיון דאתתקם משכנא קאים משה לבר, אמר לא אתנזחי למייעל אלא ברשותא, מיד ויקרא אל משה. מאן ויקרא. דא ההיא דביתא דילה היא, ההיא כלה דכל ביתא ברשותא דילה. (ויקרא א) וידבר ה' אליו, ההוא דאקרי קול, ההוא דאזיד ביה משה.

Songs 2:12

”הנצנים נראו בארץ, עת הזמיר הגיע; וקול התור, נשמע בארצנו.”

“Blossoms appear on earth. The time of singing has come, and the voice of the turtledove is heard in our land.”

The ‘turtle dove’ ה'תור has the same letter טו Torah, ‘תורה’ and here it represents Zeir Anpin coming for unification with Malchut, ‘our land’.

Song of Songs 3:11

”צאנה וראינה בנות ציון, במלך שלמה-בעטרה, שעטרה-לו אמו ביום חתנתו, וביום, שמחת לבו.”

“Go forth, O daughters of Zion, And gaze on King Solomon with the crown With which his mother has crowned him On the day of his wedding, And on the day of his gladness of heart.”

When King Solomon built the Holy Temple in Jerusalem, he created a unification between the upper Light and the vessel, allowing the Light of the Endless to be revealed through Binah, ‘Mother’, in the world. This aspect of revelation is called ‘connecting crowns’. When the Light is closer to us, he is in control like a king with a crown. Because this king is only good, he removes all negativity from his/our surroundings. The Talmud tells us that when Moses went up to heaven he saw the Holy One Blessed be He, connecting crowns to the letters of the Torah. We learn from that that God prepares the Torah for us with a built-in connection to its Light. The verse above tells about the ‘Mother’ that gave him the ‘crown’ ‘on the day of his wedding’. That day is Shabbat that we have a connection to Binah.

After the destruction of the Holy Temple we are left with the Torah and Shabbat to have a connection to the Light of Binah, ‘Mother’. We dress the Torah with garments worthy for a king and put a silver crown on top of it.

God knew that we will fail one day and lose the great Light of the Holy Temple. As a remedy, he gave us the Torah with crowns to use on Shabbat and reveal Light for the entire world.

During Shabbat morning prayers we have two higher-level connections to ‘Kedusha’ (‘holiness’). The one that we do after the reading of the Torah is called ‘Kedushat Keter’, ‘Holiness of the crown’. At that point of the prayer we ‘collect’ the Light of the reading of the Torah. The ‘Kedusha’ starts with the word כתר Keter and makes the full connection in the word איה that represents the higher level of the name of Keter אהיה. According to the Holy Ari, the initials of איה are for את יום השבת, ‘of the day of Shabbat’ to tell us that this higher Light appears on Shabbat. On the word Keter, we close our eyes to disconnect from the Malchut level around us and raise up a bit to disconnect our heel from the ground and meditate to connect to the higher crown of Shabbat.

Please don’t read the following paragraph it’s just my personal ‘vent out’.

Most people go to ‘social clubs’ (those so-called Shabbat service places that are focused on the social gathering more than the important spiritual connection of Shabbat. Most

of them rush out after the Torah reading, leaving the beautiful 'crown' alone without wearing it on themselves and spreading its Light wherever they go. Many belittle it as 'religious' ritual but with consciousness, it is a very powerful spiritual technology. Stupid and ignorant rabbis and teachers who may say that they teach the Zohar but in fact, they don't follow its teaching to receive (Kabbalah) Light and spread it in the world... I'm very upset with them. I may get up someday soon and say enough to their wrong ways of leading people. Like the Zohar says, they build palaces for their name, not for the Light. That's it. I'm done venting.

The silver hand that is used by the reader during the Torah reading touches the letters of the Torah and the little crowns on top of them. It is good after the reading to touch that silver hand with your index finger and touch under your eyes with meditation to open the eyes to see the Light in everything you do and always follow the righteous path. No other meditation is valid or helpful. It's only about seeing the Light. The blessing comes into one's life when he sees the Light in everything he does.

47. ויקרא אל משה, רבי אלעזר פתח, (ישעיה נ) מדוע באתי ואין איש קראתי ואין עונה הקצור קצרה ידי מפרדות. ופאין אינן ישראל, דבכל אתר דאשתכחו, קודשא בריך הוא אשתכחו עמהון, וקודשא בריך הוא אשתכחו ביניהון, ומתפאר בהו בישראל, הלא הוא דכתיב (ישעיה מט) ישראל אשר בך אתפאר.

48. ולא עוד, אלא שישאל משלימים את האמונה בארץ, וישאל הם שלמות השם הקדוש. ובשישראל נשלמים במעשיהם, כביכול השם הקדוש נשלם. ובשישראל לא נשלמים למטה במעשיהם ומתחילים גלות, כביכול השם הקדוש לא שלם למעלה. ששנינו, זה עולה וזה יורד. ישראל שלמעלה עולה למעלה – כנסת ישראל יורדת למטה. התרחקו זה מזו, כביכול נשאר השם הקדוש בלי שלמות, והכל משום שכנסת ישראל בגלות.

49. ואף על גב דישאל בגלות, קודשא בריך הוא אשתכחו ביניהון, ואתי ואקדים לבי כנישתא, וקרי ואמר, (ירמיה ג) שובו בנים שובבים ארפא משובותיכם. ולית מאן דאתער רוזניה, כדן קודשא בריך הוא אומר, מדוע באתי ואין איש קראתי ואין עונה. הקדמתי – ואין איש, ואין מי שיעיר את רוחו.

Isaiah 49:3

“וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי אֶתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאֵר”

“He said to Me, “You are My Servant, Israel, In Whom I will show My glory.”

The Zohar explains that the Light is always with the Israelites because they have the faith and the ability to unify upper and lower levels.

“My Servant, Israel” is Jacob, who is the father of all the children of Israel. The word for ‘My Glory’, ‘אתפאר’, connects to Tiferet and the Central column, like Jacob, Israel. Because of this special relationship, God can come to all Israelites even if they are in exile, especially when they come to the synagogue to pray, he’s already there to accept their prayers. But there is a problem and the prophet Isaiah tells it to us in the name of God.

Isaiah 50:2

“מִדּוּעַ בָּאתִי וְאֵין אִישׁ, קָרָאתִי וְאֵין עֹנֶה—הַקּוֹצֵר קִצְרָה יְדֵי מַפְדּוֹת, וְאֵם-אִין-בִּי כֹחַ לְהַצִּיל; הֵן בְּגַעַרְתִּי אַחֲרֵיב יָם, אֲשִׁים נְהָרוֹת מִדְּבַר, תִּבְאָשׁ דְּגָתָם מֵאֵין מַיִם, וְתָמַת בְּצִמָּא”

“Why was there no man when I came? When I called, why was there none to answer? Is My hand so short that it cannot redeem? Or have I no power to deliver? Behold, I dry up the sea with My rebuke, I make the rivers a wilderness; Their fish stink for lack of water And die of thirst”

The problem is that people don’t make a proper spiritual connection. The people know that God has the power and yet they don’t listen to the Light. They are all busy with their ‘social clubs’, forgetting about the main purpose of life. There are many spiritual Idiots and bad teachers. I am really getting angry more and more as I see them leaving the righteous path for the sake of temporary fulfillment.

God is everywhere with the Israelites but they need to gather in the synagogues and pray together with the right consciousness, meditating to connect to the Light and not to the clock, gossip, and food.

You, the regular student of the daily Zohar, are ‘lucky’ to be here and stay faithful to the Zohar and the Light with me and many others. You may also go to a social club for some social recognition and acceptance but you should take the responsibility to share this true study of the Zohar.

50. תָּא וְזוּי, בְּהֵהוּא יוֹמָא דְּאַשְׁתַּכְּלַל בֵּי מִשְׁכָּנָא, קוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא אֶקְדִּים וְשְׂאֲרֵי בֵּיתָה. מִיָּד, וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר יְיָ אֵלָיו מֵאַהֶל מוֹעֵד. וַיִּדְבֹּר יְיָ אֵלָיו, וְאוֹדַע לֵיהּ דְּזִמְיִנָּן יִשְׂרָאֵל לְמִיּוּזָב קָבִימִית, וּלְאַתְמִשְׁכָּנָא הָאֵי אֶהֱל מוֹעֵד בְּזוּזְבִּיָּהוּ, וְלֹא יִתְקַיִים בִּידְיָהוּ (ס"א בהד"הו), הָדָא הוּא דְּכַתִּיב וַיְדַבֵּר יְיָ אֵלָיו מֵאַהֶל מוֹעֵד לֵאמֹר. מֵאֵי אָמַר לֵיהּ. מֵאַהֶל מוֹעֵד, מֵעַסְקֵי אֶהֱל מוֹעֵד, דְּזִמְיִנָּן לְאַתְמִשְׁכָּנָא בְּזוּזְבִּיָּהוּ דְּיִשְׂרָאֵל, וְלֹא יִתְקַיִים בְּקִיּוּמִיתָהּ. אָבֵל אֲסוּוֹתָא לְהָאֵי אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קָרְבָּן לַיהוָה. הָרִי לֶךְ הַקָּרְבָּנוֹת שְׁמֹגְגִים עַל הַכֹּל.

Leviticus 1:1

“וַיִּקְרָא, אֶל-מֹשֶׁה; וַיְדַבֵּר יְהוָה אֵלָיו, מֵאַהֶל מוֹעֵד לֵאמֹר”

“Then YHVH called to Moses and spoke to him from the tent of meeting, saying,”

When the Holy Tabernacle was ready God called Moses into the Tabernacle and told him the future of the Israelites. God revealed to him that they will lose the Holy temple for their transgressions. The Hebrew words for ‘Tent of Meeting’ is ‘אוהל מועד’. It refers to the Tabernacle, and literally means ‘tent of time’. When it was erected it was known that it would be a temporary dwelling for the Light.

The Zohar explains that the Torah brought the cure for losing the Light, it is given in the verse that follows.

Leviticus 1:2

דָּבַר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם, אָדָם כִּי-יִקְרִיב מִכֶּם קָרְבָּן, לַיהוָה—מִן-הַבְּהֵמָה, מִן-הַבֶּקָר וּמִן-הַצֹּאן, מִקְרִיבֹי, אֶת-”קָרְבָנְכֶם”

“Speak to the people of Israel and say to them, When any one of you brings an offering to YHVH, you shall bring your offering of livestock from the herd or from the flock.”

Sacrifices made on the altar in the Holy Temple where a process of transforming matter into Light. The animal gave its life to open channels to the upper spiritual levels and brought Light of life down to this world. The aspect of fasting is also as giving as the Lubavitcher Rebbe taught. When the body gives its energy by reducing flesh and blood, it's like bringing a sacrifice to the altar. Fasting without personal purity and consciousness may not be a good alternative because the process is long and during the fasting, a person might lose his consciousness and focus on his desires for food and fulfillment of the body desires.

A quicker way to bring a sacrifice to the altar is through giving tithe and Tzedakah. Giving money is almost as giving a part of the body. It is hard to let go because of the process of earning made it part of the person's self. When part of it is given it is the aspect of sacrifice.

When we work and earn money we transform a physical and mental labor/energy given to us from the Light into money that represents the energy of this world. We give body and mind energy to receive physical energy in this world. The part that we give back to the Light guarantees continuation of Light flow into our lives. Giving stolen money to Tzedakah or any money earned through the pain of others doesn't benefit the giver unless he's in the process of transforming himself from bad to good, and committed himself to give all his money to Tzedakah while earning money honestly, providing good products and services to others. Many successful people that repented and started following the ways of the Torah and Zohar experience a big fall but it is only temporary. God is helping them cleanse the old and 'contaminated' energy with a pure one. They receive the opportunity to restart their process of earning big again. If they have the faith they should know that their vessel, that could hold a lot of money before, could always do the same and more in 'kosher' ways. They have better consciousness and can build themselves again with solid foundations of Light and blessings.

God sees our souls and helps us to make it better. The world of Malchut is just a temporary 'work camp', designed as a process that will improve our souls.

Because the Holy Temple cannot bring the great Light of sustenance to the world, Tzedakah is the tool that everyone can use to draw the energy of life and continuous blessings.

Even people with low income can make the effort and give because they need it more. It's about the effort anyone makes that counts. The amount given should be relative to the size of the vessel.

51. רַבִּי זוֹרָקִיָּה, הָיָה שֵׁכִינֹו קָמִיָּה דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר 51. רַבִּי חִזְקִיָּה הָיָה מְצוֹי לִפְנֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר לֵה, זֶה שֶׁנִּקְרָא קָרְבָּן, קָרִיב הָיָה צָרִיךְ לַהֲיוֹת, אוֹ לֵה, (דף ה' ע"א) הָאִי דְאִקְרִי קָרְבָּן, קָרִיב מִבְּעֵי

קריבות. מה זה קרבן? אמר לו, הרי זה ידוע לחברים, קרבן הוא מאותם הכתרים הקדושים שנקרבים כלם באחד ונקשרים זה עם זה עד שכלם נעשים אחד, ביחוד שלם, לתקן את השם הקדוש בראוי. זהו שכתוב קרבן לה'. קרבן של אותם כתרים קדושים לה' הוא, להתתקן השם הקדוש וליחדו בראוי כדי שימצאו רחמים בכל העולמות. והשם הקדוש שהתעטר בעטרותיו לבשם את הכל.

52. וכל זה כדי לעורר רחמים ולא לעורר דין. ומשום כך לה' הוא, ולא לאלהים. לה' – אנו צריכים לעורר רחמים, ולא לאלהים. אנו רוצים רחמים ולא דין. אמר, אשרי חלקי ששאלתי והרוחתי את הדברים הללו, וזהו ברור הדבר. אבל הרי כתוב, (תהלים נא) זבחי אלהים רוח נשברה לב נשבר ונדכה אלהים לא תבזה. זבחי אלהים כתוב, ולא זבחי ה'.

לילה, או קריבות, מאי קרבן. אמר ליה הא ידיע הוא לגבי זבחי, קרבן מאינן כתרין קדישין. דמתקרבין בלהו כוזא, ומתקשרין דא ברא, עד דאתעבירו בלהו זוד, ביזודא שלים, לאתקנא שמיא קדישא ברא זוזי, הדיא הוא דכתיב קרבן לוי. קרבן דאינן כתרין קדישין לוי הוא, לאתקנא שמיא קדישא, וליזודא ליה ברא יאות, בגין דישתכחו רזומין בבלהו עלמין. ושמיא קדישא דאתעטר בעטרותיו לאתבסמא כלא.

52. וכל דא בגין לאתערא רזומי, ולא לאתערא דינא. ובגין כך לוי הוא, ולא לאלהים. לוי: אנו צריכים לאתערא רזומי, ולא לאלהים, רזומי בעינן ולא דינא. אמר, זכאה זולקני דשאיכלא ורוזוזא מלין אלין, ודיא ברירו דמלה. אבל הא כתיב (תהלים נא) זבחי אלהים רוח נשברה, לב נשבר ונדכה אלהים לא תבזה. זבחי אלהים כתיב, ולא זבחי ה'.

The name YHVH יהוה, normally translates in English to 'the Lord'. It represents mercy, Zeir Anpin and central column. The name ELOHIM, אלהים, normally translates to 'God'. On the Daily Zohar, I usually use 'God' for both when the reference is general. In the English translations, I change 'the Lord' to YHVH and leave 'God' as is.

The name 'God' Elohim אלהים, is the name that represents the act of Creation. It appears 32 times in during the story of Creation. It's the aspect of the Left, Gevurah and judgment. The name YHVH appears a little later in the Torah.

Leviticus 1:2

דבר אל-בני ישראל, ואמרת אליהם, אדם כי-יקריב מקם קרבן, ליהוה-מן-הבהמה, מן-הבקר ומן-הצאן, תקריבו, "את-קרבנכם"

"Speak to the sons of Israel and say to them, 'When any man of you brings a sacrifice to YHVH, you shall bring your offering of animals from the herd or the flock.'"

The Zohar explains that the word קרבן (Pronounced 'Korban'), 'Sacrifice' with the root 'קרב' means 'coming closer'. The sacrifice that a person brings to the priests in the Holy Temple creates unification of Zeir Anpin and the upper three Sefirot. It completes the name YHVH that is the aspect of mercy and central column.

Another aspect of sacrifice is called 'רבח' (pronounced 'Zevach', 'Zevaj'). King David tells us that God listens to a broken heart and remove judgments from that person.

Psalms 51:19

זבחי אלהים, רוח נשברה:

"לב-נשבר ונדכה- אלהים, לא תבזה"

"The sacrifices of God are a broken spirit; A broken and a contrite heart, O God, You will not despise."

53. אמר לו, ודאי כך זה, קרבן אלהים לא כתוב, אלא זבחי אלהים. ולכן שחיטתו בצפון, שהרי זביחה היא בשביל אלהים, אותו הצד של הגבורה שיתבשר וישבר את רוח הדין, ויחלש הדין, ויתגברו רחמים על דין. ועל פן זבחי אלהים, לשבר את הכח והתקף של הדין הקשה, שכתוב רוח נשברה, שתהיה אותה רוח התקיפה נשברה, ולא יתגבר רוחה ויכח ותקפה. ואז אדם צריך לעמד על המזבח ברוח נשברה, ויתביש במעשיו, כדי שתהיה אותה רוח תקיפה שבורה, והכל כדי שהדין יתבשר, ויתגברו הרחמים על הדין.

54. אדם כי יקריב מכם קרבן לה'. אמר רבי אלעזר, כך היה לו לכתב הפסוק הזה: אדם כי יקריב קרבן לה'. מה זה מכם? להוציא את אדם הראשון שהקריב קרבן בשברא הקדוש ברוך הוא את העולם, והרי פרשוהו, וכאן כתוב מכם, האדם הזה, להוציא אדם אחר שלא היה מכם. אמר לו רבי שמעון, יפה אמרת, וכך זה.

53. אמר ליה, ודאי הכי הוא, קרבן אלהים לא כתיב, אלא זבחי אלהים. ועל דא שחיטתו בצפון, דהא זביחה הוא בגין אלהים, ההוא סטר גבורה, דיתבסס ויתבר רוזא דדינא, ויתחלש דינא, ויתגברון רוזמי על דינא. ועל דא זבחי אלהים, לתברא וזילא ותוקפא דדינא קשיא, דכתיב רוז נשברה, למיהוי ההוא רוזא תקיפא נשברה, ולא יתגבר רוזיה וזיליה ותוקפיה. ובר נש בעי כדן, למיקם על מדבזא, ברוז נשברה, ויכסף מעובדיו, בגין דיהוי ההוא רוזא תקיפא תבירא, וכלא בגין דינא יתבסס, ויתגברון רוזמי על דינא.

54. (ויקרא א) אדם כי יקריב מכם קרבן ל'. אמר רבי אלעזר, האי קרא הכי הוה ליה למכתב, אדם כי יקריב קרבן ל'. מהו מכם. אלא לאפוקי אדם הראשון, דהוא אקריב קרבנא כד ברא קודשא בריך הוא עלמא, והא אוקמוהו, והכא מכם כתיב, האי אדם, לאפוקי אדם אחרא, דלא הוה מכם. אמר ליה רבי שמעון, שפיר קאמרתי, והכי הוא.

The sacrifices on the name ELOHIM that represents Gevurah and judgment. These sacrifices are slaughtered in the north of the altar because north is the aspect of judgment and the sacrifice breaks these forces and brings mercy. The person that brings this kind of sacrifice should stand by the altar with a broken heart to support the process of breaking the judgment.

Our sins and all negative actions drain pure light from us, which is taken by the negative side. To restore the lost light we transform our material energy (money, valuables) to Light by giving it to those who spread the Light in the world. The giving is called Teruma, 'תרומה' 'Donation' and the outcome is called 'Temura', 'תמורה' that means 'substitution'.

I heard from Rabbi Ben Zion Mutzafi shlita from Israel a story about Rabbi Mordechai Sharabi ZT"l. A person came and ask to pray for him because the doctors found cancer in his x-rays. They scheduled him for additional examinations and biopsy. Rabbi Sharabi meditated on him and asked him if he is willing to give 12,000 lira (Israeli currency at that time) to remove cancer from him. It was a lot of money on that time but that person had great faith in the holy rabbi and made a lot of efforts to give this money to the rabbi that distribute it among his students and people in need.

After the next visit to the doctors, the new sets of x-rays and couldn't find any sign of cancer. They had two sets of x-rays, the first one that showed cancer and the second one with no sign of cancer.

The person went back to Rabbi Sharabi to give thanks. The rabbi explained that he saw that this person would get into expenses of 12,000 lira for the treatments that he was supposed to go through. Giving the donation substituted the pain and long process of possible healing with Light that removed the darkness of cancer from the body.

Every action has a spiritual cause and effect. We should conduct all of our ways according to the Torah. When we make donations and even if we think that we are pure and righteous, we should ask God to accept our offering and transform it into light that will manifest in what we need and good for us. We should not specify fulfillment of any lack unless it is in extreme condition like a state of poverty or serious health issue. We want the Light to transform our giving into what is good for us, which is not always what we think it is.

55. רבי אבא פתוז, (תהלים מח) שיר מזמור לבני קרח. השיר הזה היא תשובת מעלה על כל שאר התשובות שזכו לשבת אותו בני קרח. שיר מזמור – תשובת על תשובת, תשובת שמתחלקת לשתי תשובות.

55. רבי אבא פתוז, (תהלים מח) שיר מזמור לבני קרח. האי שיר תושבנותא מעליא הוא, על כל שאר תושבנותין, דזכו לשבועא ליה בני קרח. שיר מזמור: תושבנותא על תושבנותא. תושבנותא דאתפלג לתרין תושבנותין.

56. וזכו בני קרח לשבועא לה לכנסת ישראל. ושבועא דכנסת ישראל קא אמרי. ומאי הוא. דכתיב, (תהלים מח) גדול יי' ומהלל מאד בעיר אלהינו הר קדשו. מתי נקרא הקדוש ברוך הוא גדול? בזמן שכנסת ישראל נמצאת עמו. זהו שכתוב בעיר אלהינו, הוא גדול בעיר אלהינו, עם עיר אלהינו.

56. וזכו בני קרח לשבועא לה לכנסת ישראל. ושבועא דכנסת ישראל קא אמרי. ומאי הוא. דכתיב, (תהלים מח) גדול יי' ומהלל מאד בעיר אלהינו הר קדשו. אימתי אקרי קודשא בריך הוא גדול, בזמנא דכנסת ישראל אשתכחות עמיה, הך הוא דכתיב (שמות רל"א) בעיר אלהינו, הוא גדול בעיר אלהינו, עם עיר אלהינו.

57. אמר ליה רבי יהודה, אלהינו מאי בעי הכא. אמר ליה הכי הוא ודאי, האי עיר דזולא אלהינו, (ו"א חילא) ותושבנותא דישאל הוא. מאי משמע. אשתמע, דמלכא בלא מטרונתא, לאו הוא מלכא, ולא הוא גדול, ולא מהולל. ובגין כך, כל מאן דלא אשתכח דכר ונוקבא, כל שבועא אעדי מניה, ולא הוא בכלל דאדם. ולא עוד אלא דלאו איהו כדאי לאתברא.

57. אמר ליה רבי יהודה, מה עושה כאן אלהינו? אמר לו, כך זה ודאי, העיר הזו היא יראת אלהינו, (כסה) ותשובתה של ישראל היא. מה משמע? נשמע שמלך בלי גבירה אינו מלך, ואינו גדול ואינו מהלל. ולכן כל מי שלא נמצא זכר ונקבה, את כל השבוע מסירים ממנו ואינו בכלל של אדם. ולא עוד, אלא שאינו כדאי להתברך.

Psalms 48:1,2

“שיר מזמור לבני קרח”

“גדול יהוה ומהלל מאד בעיר אלהינו הר קדשו”

“A Song; a Psalm of the sons of Korah. Great is YHVH, and greatly to be praised, In the city of our God, His holy mountain.”

The Zohar reveals that this Psalms starts with two definitions. “שיר”, ‘song’ and “מזמור”, ‘Psalms’. Then the verse defines YHVH as ‘Great’. The Zohar explains that the aspect of ‘Great’ comes to be when ‘in the city of our God’, a term that represents Malchut. The name YHVH is and the governing force of the Tree of Life, from the Endless, Keter to Malchut. It is ‘accessible’ to us in Malchut through the connection process of the sefirot of Zeir Anpin.

Because Malchut is the lowest in the Tree and doesn’t have light of its own, it can draw any of the lights above it. (There’s a deep explanation to this fact because all the lights were in Malchut before leaving Malchut empty from light. The memory of these light created the desire for these lights and ability to draw it). Zeir Anpin is ‘dependent’ on Malchut to ‘activate’ it/ draw light through spiritual connection. When we achieve a proper connection from Malchut to Zeir Anpin, Zeir Anpin can connect to the upper three sefirot and that state a state of ‘Great’, גדול, because in this state the entire Tree of Life is ‘active’.

When we bring out the Torah from the Ark for reading, we recite the verse from Psalms 34:4 “גִּדְלוּ לַיהוָה אִתִּי; וְנִרְמָמָה שְׁמוּ יַחְדָּו”

“O magnify (make great) YHVH with me, And let us exalt His name together.”

The Torah is the aspect of Zeir Anpin, YHVH, and when we take the Torah out for reading we connect Zeir Anpin and Malchut. That action connect Malchut and Zeir Anpin to the upper light of Binah and Chokmah.

On Shabbat we go through seven ‘elevations’, ‘Aliyah’ to establish solid connections of all levels of Zeir Anpin and Malchut with special blessings that allow the Light of Binah to Malchut.

The Shabbat before Pesach is called Shabbat Hagadol, ‘the Great Shabbat’ because on the night of the Seder, we enjoy a gift of the Great light of Chokmah, Binah and Da’at without any special action from our side.

Lesson:

To achieve ‘greatness’ we need to connect Malchut and Zeir Anpin using our spiritual tools. Mainly Torah, Zohar and prayers. Do not settle for reformed religion or reformed and diluted Kabbalah, seek greatness and the Zohar teaches us with its wisdom and the help of Rabbi Ashlag that makes it easier to understand and follow.

58. כְּתִיב (אִיּוֹב א) וַיְהִי הָאִישׁ הַהוּא גָדוֹל מְאֹד בְּנֵי קֶדֶם. תִּזְנִיץ בְּסִפְרָא דְרַב הַמְנוּנָא סָבָא, דְּבֵית זִיגְוֹ בְּדִזְוִילוֹ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הָיָה כְּוֹנֵתִיה, וּמִסְטָרָא דְּאֵתֵתִיה אֶקְרִי גָדוֹל. אֹפֶה הָכָא, גָּדוֹל יְיָ וּבְהִלְכֵּל מְאֹד, וּבְמִתָּה הוּא גָדוֹל. הָדָר וְאֶבֶר, בְּעִיר אֶלְהִינוּ הָר קָדְשׁוֹ. הָר קָדְשׁוֹ.

59. וּבְגִין כֹּה, תוֹשֵׁבּוֹזְתָא דָּא בְּשִׁנֵּי. וְאִי תִיבֵּינָא אֲמַאי לֹא כְּתִיב כִּי טוֹב בְּשִׁנֵּי. בְּגִין דְּזִמְיִנִין לְאַתְפָּרְשָׁא. וְרָא דְּמִלָּה (בְּרַאשִׁית ב) לֹא טוֹב הָיָה הָאָדָם לְבָדּוֹ, בְּזִמְנָא דְּאִיהוּ לְבָדּוֹ לֹא טוֹב כְּתִיב. וְעַל דָּא לֹא כְּתִיב כִּי טוֹב בְּשִׁנֵּי.

60. גָּדוֹל ה' וּמִהֲלָל כְּדִקְאֻמְרָן. יִפֶּה נֹף מִשׁוּשׁ כָּל הָאָרֶץ, תּוֹשִׁיבוֹתָא דְזוּזְנָא דְלִהוּן. יִפֶּה נֹף, דָּא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְדָא צְדִיק, מִשׁוּשׁ כָּל הָאָרֶץ, כְּדִין הוּא זִדְוּתָא דְכָלָא, וּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל מִתְבָּרְכָא.

60. גדול ה' ומהלל, כפי שאמרנו. יפה נוף מְשׁוּשׁ כָּל הָאָרֶץ, התשבחת של הזוג שלהם. יפה נוף – זה הקדוש ברוך הוא, וזה צדיק, מְשׁוּשׁ כָּל הָאָרֶץ, אז היא שמחת הכל, וכנסת ישראל מתברכת.

The verse that we studied previously is from Psalms 48. We read this Psalms chapter every Monday at the end part of the morning prayer, drawing the Light from world of Beriah (Creation) to the world of Yetzirah (Formation), connecting to Malchut, the world of Asiah (Action).

Monday represents the Left column, Gevurah and when God created this day, he didn't say "it was Good" as in the other days.

Song of Songs 2:6

”שִׁמְאֵלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי, וְיָמִינוֹ תַּחֲבִקֵנִי”

“His left hand is under my head, and his right hand embraces me!”

Rabbi Ashlag explains that on the Left column Chokmah is going down to Malchut. He explains that even though the second day is very important, it doesn't say “Good” because Chokmah and Malchut expected to separate from each other.

In the process of creation the light from the Endless went down into the empty space created as preparation for the creation of the 4 worlds. In an evolving process the different vessels of light/Sefirot were created by pushing and returning light. Malchut experienced all the Lights from above it and on the second day Chokmah was in Malchut while connected to Zeir Anpin. They were as one unit (Partzuf) and that wasn't good because the plan of creation was to separate the ‘head’ (Keter, Chokmah and Binah) from the ‘end’ (Malchut) . For that reason, the second day wasn't described as “Good”.

After Chokmah left the vessel of Malchut, it also disconnected it from Zeir Anpin. Now the process of work began to appear in the world.

The third day brought the balance between the Right and the left allowing them to connect together and bridge the upper level for “Greatness”. On this day God said twice ‘good’.

I guess that for some of the readers, this explanation would be hard to comprehend. I will try making a video to explain the process of creating the vessels and the Sefirot in the near future.

Please submit questions in the comments section below.

61. אֱלֹהִים בְּאַרְבַּנוּתִּיהָ נֹדַע לְבוֹשֶׁגֶב וְגו', אֵלִין אִינוּן זַעֲזִז וְהוֹד, (דף ה' ע"ב) דְּתַמְן כְּנִישׁוּתָא דְכָל בְּרַכָּאן, כְּנִישׁוּתָא דְזִדְוּוּתָא. מִתַּמְן זָפְקָא עַל יְדֵי דְהָאִי דְרָגָא דְאַקְרִי צְדִיק, וְתַמְן אֲתַכְנִשׁוּ בְּרַכָּאן, לְבִסְמָא לְהָאִי עִיר קְדִישָׁא, וּלְאַתְבָּרְכָא מִתַּמְן. כִּי הִנֵּה הַמְּלָכִים נֹעְדִי. אֵלִין כָּל כְּתָרִי מְלָכָא בְּכָלָא זִדְרָא, וּלְאַתֵּר אֲזִזְרָא מְלִין אֵלִין סְלִקִין.

61. אֱלֹהִים בְּאַרְבַּנוּתִּיהָ נֹדַע לְבוֹשֶׁגֶב וְגו', אֵלִין אִינוּן זַעֲזִז וְהוֹד, שָׁשׁ הַתְּכַנְסוּת שֶׁל כָּל הַבְּרָכוֹת, הַתְּכַנְסוּת שֶׁל שְׂמֻחָה. מִשָּׁם יוֹצֵאת עַל יְדֵי הַדְּרָגָה הַזֶּה שֶׁנִּקְרָאת צְדִיק, וְשָׁם הַתְּכַנְסוּת הַבְּרָכוֹת לְבִשָׁם אֶת הָעִיר הַקְּדוּשָׁה וּלְהַתְּבָרֵךְ מִשָּׁם. כִּי הִנֵּה הַמְּלָכִים נֹעְדוּ – אֵלִין כָּל כְּתָרִי הַמְּלָךְ בְּכָלָא אֶחָד, וּלְמִקּוֹם אַחֵר הַדְּבָרִים הִלְלוּ עוֹלָם.

62. בא ראה, בשעה שאדם מתקן את מעשיו על ידי קרבן, הכל מתבטל ונקשר זה בזה ביחוד שלם. זהו שכתוב אדם כי יקריב מכם. כי יקריב לקשר את הדברים כראוי.

62. תא וזוי, בשעתא דבר נש מתקן עובדיו על ידי דקרבנא, כלל אתבסם ואתקרב, ואתקשר דא בדא, ביחודא שלים. הדא הוא דכתיב אדם כי יקריב מכם. כי יקריב לקשרא מלין כדקא וזוי.

63. בא ראה, אדם כי יקריב, להוציא את מי שלא נשא, שהרי קרבנו אינו קרבן, וברכות לא נמצאות אצלו (על ידו), לא למעלה ולא למטה. ממשיך שכתוב אדם כי יקריב, שונה כאן, שאינו אדם, ואינו בכלל של אדם, ושכינה אינה שורה עליו משום שהוא פגום, ונקרא בעל מום, ובעל מום מרחק מן הכל, כל שכן למזבח להקריב קרבן.

63. תא וזוי, אדם כי יקריב, לאפוקי מאן דלא אתנסיב, דהא קרבניה לאו קרבן, וברפאן לא מישתכחון לגביה, (ס"א על ידיה) לא לעילא, ולא לתתא. ממשמע דכתיב אדם כי יקריב, שאני הכא, דלאו איהו אדם, ולא בכלל דאדם הוא, ושכינתא לא שריא עלוהי, בגין דאיהו פגום, ואקרי בעל מום, ומארי דמומא אתרוקא מכלא, כל שכן למדבוא לקרבא קרבנא.

Psalms 48:4,5

”אלהים בארמנותיה, נודע למשגב”

”כי-הנה המלכים, נועדו; עברו יחדו”

”God, in her palaces, Has made Himself known as a stronghold.”

”For, lo, the kings assembled themselves, They passed by together.”

The ‘Kings’ is the aspect of the Sefirot of Zeir Anpin, who is the ‘King’ of kings. The blessings from the upper Sefirot gather in Netzach and Hod, which is the aspect ‘Palaces’. The blessings come out to our world, Malchut through the ‘Tzadik’, which is the sefira of Yessod.

A person that brings a sacrifice creates unification with Yessod and able to receive the blessings.

The sages of the Talmud teach us;

אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה

(ברכות סג)

”The Torah sustains only a person that kill himself on it” (Berachot 63:)

This study in the Talmud came from the statement in Numbers 19:14

”This is the Torah: when a man dies in a tent,”

In simple words, here we learn that the light of the Torah can not be channeled through a person who doesn’t kill his desires for the self alone.

Our souls were created as vessels for the light with the desire for the self. God created us this way, so we can accept and enjoy his Light. This is our natural state and is embedded in our souls. The body is a vessel for the soul and is nourished by it. Without the soul, the body ceases to exist.

‘Killing’ selfish desires breaks the barriers between us and the Light that sustains us and let it flow into our vessels and fulfill it.

During the first Holy Temple, the people brought sacrifices and their prayers were personal. After the destruction the prophets with the greater assembly (כנסת הגדולה) prepared prayers for daily and different events, giving us connection tools while we are in spiritual exile, away from the Holy in Jerusalem.

To receive the great light from the Shema Israel prayers we should meditate to accept upon us all four types of death when we say the word 'Echad אחד', 'One'. Accepting death disconnects us from the element of time and limitation, fuse us as one with the light.

Giving money to support Torah scholars, channels of light is another important aspect of sacrifice because it is always hard to give from the money one earned. Our lives have a temporary state of existence as with all material things. We can hold to it until we die. Understanding that everything is a gift from the Light and we are just temporary channels to process and transform energy in this world, makes it easy to share our energy. It is especially strong when we share our material energy every week. It helps to remove the death aspect from our materials before Shabbat that brings us Light and fulfillment from Binah.

64. וַנִּדְבּ וְאַבִּיהוּא אוֹכְלוֹן, דְּכִתִּיב, (ויקרא ט) וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי יי'. וּבְגִינֵי כֹף כְּתִיב, אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קֶרֶבֶן לֵי, אָדָם דִּאֲשֵׁתְכוֹזוּ דְּכֹר וְנוֹקְבָא, הָאִי זִוְי לְקֶרֶבָא קֶרֶבְנָא דָא, וְלֹא אֲזוּרָא.

64. וַנִּדְבּ וְאַבִּיהוּא מוֹכִיחִים, שְׁכָתוּב(ויקרא ט) וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי ה'. וּמִשּׁוּם כֹּף כְּתוּב, אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קֶרֶבֶן לֵי. אָדָם שְׁנִמְצָאוּ זָכָר וְנוֹקְבָה, זֶה רָאוּי לְהִקְרִיב אֶת הַקֶּרֶבֶן הַזֶּה וְלֹא אַחֵר.

65. וְאָמַר רַבִּי אַבָּא, אַף עַל גַּב שְׁבָאוֹרִיהָ אֶת נִדְבּ וְאַבִּיהוּא בְּדָבָר אַחֵר, כֹּף הוּא וְדָאִי. אָבֵל קִטְרֶת הִיא עֲלִיזוֹנָה מִכָּל הַקֶּרֶבְנוֹת שֶׁל הָעוֹלָם, שְׁעָלֶיהָ מִתְבָּרְכִים עֲלִיזִים וְתַחֲתוֹנִים, וְהַקֶּרֶבֶן הַזֶּה שֶׁהוּא מַעַל לְכָל הַקֶּרֶבְנוֹת לֹא רָאוּיִם הֵם לְקֶרֶב, שֶׁהֵרִי לֹא נִשְׁאָו, לְקֶרֶבֶן לֹא הָיוּ רָאוּיִם, כָּל שֶׁכֵּן לְדָבָרִים עֲלִיזִים שִׁיתְבָּרְכוּ עַל יָדָם.

65. וְאָמַר רַבִּי אַבָּא, אַף עַל גַּב דִּאֲוִקְמוּדָה לְנִדְבּ וְאַבִּיהוּא בְּמִלְהָא אֲזוּרָא, הֵכִי הוּא וְדָאִי. אָבֵל קִטְרֶת, עֲלִיזָה הוּא מִכָּל קֶרֶבְנֵין דְּעֲלָמָא, דְּעֲלִיָּה אֲתִבְרָכֶן עֲלָיִי וְתַתָּאִי. וְקֶרֶבְנָא דָא דִּאִיהוּ לְעִילָא מִכָּל קֶרֶבְנֵין לֹא אֲתִזְוִין אֵינֶן לְקֶרֶבָא, דְּהָא לֹא אֲתִנְסִיבִי, לְקֶרֶבְנָא לֹא אֲתִזְוִין, כָּל שֶׁכֵּן לְמִלִּין עֲלָיִי, דִּיתְבָּרְכוּן עַל יְדֵיהוּ.

66. וְאִי תִימָא וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי יי' וַתֹּאכַל אוֹתָם, אֲמַאי. לְבַר זֶשׁ דִּאֲתָא קָבִי מִטְרוּנִיתָא, לְבִשְׂרָא לָה דְּהָא מִלְכָּא אֲתִי לְבִיתָהּ, וְיִשְׁרֵי בָהּ בְּמִטְרוּנִיתָא, לְמוֹזְדִּי עֲמָה. אֲתָא לְקָבִי מִלְכָּא, זִמָּא מִלְכָּא הִהוּא בַר זֶשׁ דִּאִיהוּ מֵאֲרִי דְּמוֹבִין. אָמַר מִלְכָּא, לָאוּ הוּא יִקְרָא דִּילִי, דְּעַל יְדֵי דְּהָאִי פָגִים, אִיעוּל לְמִטְרוּנִיתָא. אֲדִהִכִּי אֲתִקְנֶת מִטְרוּנִיתָא בֵּיתָא לְמִלְכָּא, כִּיֹּן דְּזִמָּמַת דְּמִלְכָּא הָוָה זְמִין לְבִיתִי לְגַבְהָ, וְהִהוּא בַר זֶשׁ גָּרִים לְאִסְתַּלְקָא מִלְכָּא מִינָהּ, כְּדִין פְּקִידַת מִטְרוּנִיתָא לְקַטְלָא לְהִהוּא בַר זֶשׁ.

66. וְאִם תֹּאמַר, וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי ה' וַתֹּאכַל אוֹתָם, לְמָה? לְאָדָם שֶׁבָּא לִפְנֵי הַגְּבִירָה לְבִשְׂרָא לָה שֶׁהֵרִי הַמֶּלֶךְ בָּא לְבִיתָהּ, וְיִשְׂרָה עִם הַגְּבִירָה לְשִׁמּוּחַ עֲמָה. בָּא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ, רָאָה הַמֶּלֶךְ שְׂאוֹתוֹ אָדָם הוּא בַּעַל מוֹמִים. אָמַר הַמֶּלֶךְ: אֵין זֶה כְּבוֹדִי שֶׁעַל יְדֵי הַפְּגוּם הַזֶּה אֶכְנֶס אֶל הַגְּבִירָה. בֵּין כֹּף הַתְּקִינָה הַגְּבִירָה אֶת הַבַּיִת לְמֶלֶךְ. כִּיֹּן שְׂרָאֲתָה שֶׁהַמֶּלֶךְ הָיָה מְזֻמֵּן לְבֹא אֵלָיָהּ, וְאוֹתוֹ אָדָם גָּרַם שֶׁהַמֶּלֶךְ יִסְתַּלַּק מִמֶּנָּה, אִזְ צוּתָהּ הַגְּבִירָה לְהַרְגַּת אוֹתוֹ אָדָם.

Nadav and Avihu brought a sacrifice to the Holy Tabernacle on the day it was initiated. They wanted to draw the 'Great' light to the world and complete the correction of the world. They had a pure intention and yet, God took their souls that later transferred to Pinchas

The Zohar explains that because they were flawed because they were not married and the Shechinah couldn't join them. Their sacrifice was incense, which is on a level higher than all sacrifices. For that type of sacrifice, they had to be in perfect state with the ability to draw and continue the light to the world. Because they didn't have children, their vessel was without experience of continuation of light to the world.

In such state, they were not worthy of channeling the great light that the world could have been blessed by it.

The main teaching of this Zohar is that we always need a proper vessel to receive the light. We start by purifying our vessel by following the Torah and the Zohar studies. The aspect of sharing everything we have is good for us because it continues the blessings of the Light.

Many people have the Zohar at home, learned how to say the Ana BeKoach and expect to control the entire spiritual system and make miracles like rabbi Shimon or other great Kabbalists. I'm sorry to say that but they are very wrong. The Holy Ari said that wrong prayer can even bring judgments on people.

When we pray we should imagine as if we stand in front of the King, asking for a favor. We should be at our best behavior, clean and humble before asking for our wish to be granted.

The King wants to spread good in his kingdom and if one asks for others he has a better chance to be heard and get his wish answered first. If we do ask for others and not receive any, our request is heard and considered by the King. if we are not worthy to receive the King's kindness at that time, he will keep our requests in his 'records'. As we come again and again asking for others first while improving our 'worthiness', we will be answered.

67. כֹּה בְּזִמְנָא דְעָאֻלוּ גָדַב וְאַבִּיהוּא, וְקִטְרֵת בִּידֵיהוּ, וּזְרֵת מִטְרוּנִיתָא, וְאַתְתִּיקְנֵת לְקַבְלָא לְמַלְכָא. כִּיּוֹן דְּזֻמָּא מַלְכָא אֵינוֹן גְּבִירִין פְּגִימִין, מְאֲרִי דְמוֹבִין, לֹא בָעָא מַלְכָא דְעַל יְדֵיהוּ יִיתִי לְמוֹשְׁרֵי עֲמָה, וְאַסְתִּלֵּק מַלְכָא מֵנָה. כֹּד זֻמֹּת מִטְרוּנִיתָא דְבְּגִינִיהוֹן אִסְתִּלֵּק מַלְכָא מֵנָה, מִיָּד וְתֵצֵא אִישׁ מִכִּפְנֵי יְיָ וְתֹאכַל אוֹתָם.

67. כֹּה בְּזִמְנָא דְעָאֻלוּ גָדַב וְאַבִּיהוּא, וְקִטְרֵת בִּידֵיהוּ, וּזְרֵת מִטְרוּנִיתָא, וְאַתְתִּיקְנֵת לְקַבְלָא לְמַלְכָא. כִּיּוֹן דְּזֻמָּא מַלְכָא אֵינוֹן גְּבִירִין פְּגִימִין, מְאֲרִי דְמוֹבִין, לֹא בָעָא מַלְכָא דְעַל יְדֵיהוּ יִיתִי לְמוֹשְׁרֵי עֲמָה, וְאַסְתִּלֵּק מַלְכָא מֵנָה. כֹּד זֻמֹּת מִטְרוּנִיתָא דְבְּגִינִיהוֹן אִסְתִּלֵּק מַלְכָא מֵנָה, מִיָּד וְתֵצֵא אִישׁ מִכִּפְנֵי יְיָ וְתֹאכַל אוֹתָם.

When Nadav and Avihu entered the Holy Tabernacle with the Ketoret (11 incense), the Queen, the Shechina in Malchut was in joy for the expected unification with the King, Zeir Anpin. The King saw that Nadav and Avihu were flawed and the King didn't want to use them as a channel for the connection with the queen and he left. When the Queen saw that the King left because of them, a fire came immediately and consumed their souls.

Leviticus 10:2

“וְתֵצֵא אִשׁ מִלִּפְנֵי יְהוָה וְתֹאכַל אוֹתָם וַיָּמָתוּ לִפְנֵי יְהוָה”

“And fire came out from the presence of YHVH and consumed them, and they died before YHVH.”

68. וְכָל דָּא בְּגִין דְּמֵאֵן דְּלֹא אִתְנָסִיב הוּא פְּגִיב. 68. וְכָל זֶה מְשֻׁם שְׁמִי שְׁלֹא נִשָּׂא הוּא פְּגִיב. מְאֲרִיָּה דְמוֹבִין קָדָם מַלְכָא, קְדוּשָׁה דְּמַלְכָא בְּעָלֵי מוֹמִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ, קִדְשֵׁת הַמֶּלֶךְ מִסְתַּלֵּקת מִמֶּנּוּ וְלֹא שׁוֹרֶה בְּפָגָם. וְלִכֵּן כְּתוּב

אֲסִתְּלֶךָ מִנִּיה, וְלֹא שִׁרְיָא בְּפִגְמֵימוּ. וְעַל דָּא כְּתִיב אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קָרְבָן, מֵאֵן דְּאִקְרִי אָדָם יִקְרִיב, וּמֵאֵן דְּלֹא אִקְרִי אָדָם לֹא יִקְרִיב. –

Nadav and Avihu were not married and considered flawed. The holiness of the King cannot connect to a flawed vessel.

The questions are why unmarried man considered flawed. God created Adam as male and female. That was a perfect and complete state. Later they were separated for the work process required in this world in order to draw the light. Without the male and female connection, which is the aspect of Light and vessel, there's no continuation in this world.

As non-married men, Nadav and Avihu weren't able to channel the light they wanted to bring down to this world through the holy Tabernacle and the ultimate unification of Zeir Anpin and Malchut.

The fire took their souls but not their bodies to tell us that their action was honored but couldn't be accepted.

Lesson:

The light is always the same but the vessel determines its abilities to channel it. Only the high priest could go into the holy of holies on Yom Kippur to be able to channel the light to the world. Even then, if the high priest didn't have a pure soul and a pure consciousness at the time of the connection, he would die. We should always have a proper vessel to draw the necessary light we need for fulfillment. Sometime the flaw if from previous lives so the focus should always be on 'what do I need to correct' before complaining 'why can't I get my wish'.

69. מִן הַבְּהֵמָה כָּלֵל. מִן הַבֶּקֶר וּמִן הַצֹּאן פָּרֹט, לְבִתֵּר אֵלֶּיךָ דְּכִשְׁרִין לְמִיכָל, וְדָלָא כְּשִׁרְיָן לְמִיכָל אֲסִיר לְקָרְבָּא. וְלֹאֲתֵר אֲזֹרָא אֲסִתְּלִיקוּ אֵינֹן דְּכִשְׁרִין וְאֵינֹן דָּלָא כְּשִׁרְיָן. (וִיקְרָא א) אִם עֹלָה קָרְבָּנוֹ, רַבִּי זְוִיָּא פְתוּז, (יִשְׁעִיה נה) כִּי לֹא מִזְשִׁבְתִּי מִזְשִׁבּוֹתֵיכֶם וְלֹא דְרִכֵּיכֶם דְּרָכִי. כִּי לֹא מִזְשִׁבְתִּי מִזְשִׁבּוֹתֵיכֶם, מִזְשִׁבְתִּי כְּתִיב זֹסֵר בְּלֹא ו', תָּא זְוִי, מִזְשִׁבָּה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הִיא עֲלָה וְרִישָׁא דְכָלָא, וּמִהִיא מִזְשִׁבָּה אֲתַפְשִׁטוּ אֲרוּזִין וְשִׁבְלִין, לְאֲשִׁתְּכֹזָא שְׂמָא קְדִישָׁא, וְלֹאֲתַקְנָא לִיה בְּתַקּוּנֵי דְכָדָא יֵאוּת. וּמִהִיא מִזְשִׁבָּה אֲתַנְגִּיד וְנָפִיק שְׁקִיו דְּגִנְתָּא דְעֵדֶן, לְאֲשִׁקָּהָ כָלָא. וּמִהִיא מִזְשִׁבָּה, קִימִין עֲלָאִין וְתַתְּאִין. וּמִהִיא מִזְשִׁבָּה, מִשְׁתַּכּוּז תּוֹרָה שִׁבְכְתָב וְתוֹרָה שִׁבְעֵל פֶּה.

Leviticus 1:2

דְּבַר אֵל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם, אָדָם כִּי-יִקְרִיב מִכֶּם קָרְבָן, לִיהוָה-מִן-הַבְּהֵמָה, מִן-הַבֶּקֶר וּמִן-הַצֹּאן, תִּקְרִיבוּ, “אֶת-קָרְבָנְכֶם”

“Speak to the sons of Israel and say to them, ‘When any man of you brings an offering to YHVH, you shall bring your offering of animals from the herd or the flock.’”

The offering of animals should be from those that are Kosher for eating, cattle, and sheep.

If the animal is forbidden for eating then it can not be brought as an offering. The Kosher animals are vegetarians that connect to life and growth. Other animals are mostly predators that kill their food before consuming it. Other non-kosher animals have negative traits and or eating food that has negative aspects. The rule is that if it's not good for us, we can not offer it to YHVH.

70. מוֹשֶׁבֶה דְּבַר זֵשׁ, הִיא רִישׁא דְּכָלָא, וּמִהֶהֱיָא מוֹשֶׁבֶה, אֶתְפָּשְׁטוּ אֲרוּזִין וְשִׁבְלִין, לְאַסְטָאָה אֲרוּזִין, בְּהֵאֵי עֲלָמָא, וּבְעֲלָמָא דְּאֵתִי. וּמִהֶהֱיָא מוֹשֶׁבֶה, אֶתְנַגִּיד וְנִפְיָא וְהֵמָּה דִּינֵצֵר הָרַע, לְאַבְאֵשׁא לִיה וּלְכָלָא. וּמִהֶהֱיָא מוֹשֶׁבֶה, אֶשְׁתַּכְּווּ עֲבִירוֹת וְזָטָאוֹת וְדוֹנוֹת, עֲבוּדָה זָרָה, גְּלוּי עֲרִיּוֹת וְשִׁפְיָכוֹת דְּמִיָּם. וְעַל דָּא, כִּי (דף ו' ע"א) לֹא מוֹשֶׁבֶתִי מוֹשֶׁבֶתִיכֶם.

70. אם עלה קרבנו. רבי חייא פתח, (ישעיה נה) כי לא מחשבתי מחשבותיכם ולא דרכיכם דרכי. כי לא מחשבתי מחשבותיכם, מחשבתי כתוב חסר בלא ו'. בא ראה, מחשבת הקדוש ברוך הוא היא עליונה וראש של הכל, ומאותה מחשבה התפשטו דרכים ושבילים להמצא השם הקדוש ולתקנו בתקוניו בראוי. ומאותה מחשבה נשפעת ויוצאת השקאת גן העדן להשקות את הכל. ומאותה מחשבה קנימים עליונים ותחתונים. ומאותה מחשבה נמצאת תורה שבכתב ותורה שבעל פה.

Isaiah 55:8

”כי לא מחשבתי מחשבותיכם, ולא דרכיכם דרכי-נאם, יהוה”

“For My thoughts are not your thoughts, Nor are your ways My ways,” declares YHVH.” The prophet Isaiah delivers a strong message from God, declaring that God’s thoughts are not something that we can grasp, not our ways. The thought of the Creator manifests first in the Sefirah of Chokmah that is beyond our understanding. It continues from Binah revealing the Holy name, YHVH that fills existence with its light and nourishments. From this thought came the written Torah that comes to us from Zeir Anpin and the oral Torah that expressed in Malchut.

71. וּבְגִין כֹּה, רִישׁא דְּכָלָא כְּתִיב, אִם עוֹלָה קָרְבָּנוּ. מִן הַבָּקָר, וְלֹא בָקָר, וּמֵאֵן אִיהוּ. כֹּר בֶּן בָּקָר אִיהוּ, דְּאִיהוּ דְּכֹר.

71. מחשבת האדם היא הראש של הכל, ומאותה מחשבה מתפשטים דרכים ושבילים להסיט את דרכיו בעולם הזה ובעולם הבא. ומאותה מחשבה שופעת ויוצאת זהמת היצר הרע להרע לו ולכל. ומאותה מחשבה נמצאות עבירות, חטאות ודונות, עבודה זרה, גלוּי עריות ושיפיונות דמים. ועל זה, כי לא מחשבתי מחשבותיכם.

The thought is the beginning of everything. From it spread different ways and paths of negativity, evil inclination and other forms of influence that take the thought into negative actions.

The thoughts of the Creator don't have any negative aspects. The manifestations of our thoughts are almost never the same as the original thought. The Creator's thoughts are always positive and manifest without a change in this world.

72. רבי יצחק אומר, מן הבקר סתם, וזוהר ופירש זכר תמים יקריבנו, זכר ולא נקבה, דהא (ע"ט) דכר אשתמודע לעילא, ונוקבא אשתמודעא לתתא. וכן מן הצאן מן הכבשים וכן העוים.

72. ומשום כך בראש הכל כתוב, אם עלה קרבנו. מן הבקר, ולא בקר, ומי הוא? הוא פר בן בקר, שהוא זכר. רבי יצחק אומר, מן הבקר סתם, וזוהר ופרש – זכר תמים יקריבנו, זכר ולא נקבה, שהרי זכר נודע למעלה ונקבה נודעת למטה. וכן מן הצאן ומן הכבשים ומן העוים.

Leviticus 1:3

“אם-עלה קרבנו מן-הבקר, זכר תמים יקריבנו; אל-פתח אהל מועד, יקריב אתו, לרצנו, לפני יהוה.”

“If his offering is a burnt offering from the herd, he shall offer it, a male without defect; he shall offer it at the doorway of the tent of meeting, that he may be accepted before YHVH.”

In the portion of Leviticus, the Torah describes the work of the Levites and priests in the Holy Tabernacle. The different sacrifices and offerings were made to form connections to the higher levels and draw different light to cleanse and sustain the people.

The first offering is a male from the herd.

73. מאן דאתי לעולה, כלהו דכר, ולא נוקבא, בגין דעולה עולה על הלב, על הלב ודאי, ואשתמודע מאן דקאים על הלב. ובגין כך סלקא לעילא, וכלהו דכרין. ועל דא פתוז קרא ברישא בעולה יתיר מכל שאר קרבנין, דהא מוושבה רישא דכלא.

73. מי שבאים לעולה – בלם זכר, ולא נקבה, משום שעולה עולה על הלב, על הלב ודאי, ונודע מי שעומד על הלב. ומשום כך עולה למעלה, ובלם זכרים. ולכן פתח הכתוב בראש בעולה יתיר מכל שאר הקרבנות, שהרי המחשבה היא הראש של הכל.

The offering is named עלה (pronounced ‘Olah’). The literal meaning is ‘elevated’. It’s not a female because the male represents a channel from upper levels that is the aspect of the first thought and positive light to the world. The male/channel should be without defects to maximize the light drawn down through the spiritual channel that is opened with this burnt offering. No one eats from this offering and it is burnt and consumed completely all night on the altar.

Lesson:

A desire is the aspect of female/vessel. To draw the light of fulfillment we need to form the aspect of male to channel Light into the vessel. It is done by dedicating 100% of ourselves with meditations and prayers to draw the light.

The offering of ‘Olah’ was not eaten by anyone, and we cannot expect anything specific in return except for pure light if our prayers are without ‘defects’. If we don’t get busy with thoughts about ‘what do I get from this’, we let the thought of the Creator manifest for us.

We shouldn’t get occupied too much with the thought to allow pure light to fulfill our vessel. We give priority to the thought of the Creator that knows what’s good for us.

74. אומר רבי יהודה, אי הכי באתר דמוושבה דלעילא בעיא לקרבא, אמאי לתתא יתיר. לא הוה בידיה. אתא לקביה דרבי שמעון, אומר ליה, רישא

74. אומר רבי יהודה, אם כך, במקום של מחשבה של מעלה צריך להקריב. למה למטה יותר? לא היה בידו. בא לפני רבי שמעון. אומר לו, הראש של הכל הוא מחשבה, וסיום של

אותה מחשבה מקום שנקרא בקר, ומיהו? אותו סיום הגוף שמבשם את הנקבה. כך מחשבה של אדם ראש של הכל. הסיום של אותה מחשבה, כשנעשה מעשה, מתי? בבקר. זהו שבתוב (מיכה ב) הוי חשבי און ופעלי רע. אימתי? על משכבותם באור הבקר יעשוה. ועל בן לאותו מקום של מחשבה, המחשבה עולה, והמעשה מתקרב לסיום המחשבה ודאי.

הכלל מוֹשֶׁבֶה הוא, וסיומא דהיה מוֹשֶׁבֶה אתר דאקרי בקר, ובאי איהו. והוא סיומא דגופא, דמבסם לנִקְבָּא. כך מוֹשֶׁבֶה דבר נְשִׁי, רישא דכלל. סיומא דהיה מוֹשֶׁבֶה, כד אתעביד עובדא. אימתי. בבקר. הָרָא הוא דכתיב, (מיכה ב) הוי וזשבי און ופעלי רע, אימתי, על משכבותם באור הבקר יעשוה. ועל דא ליהוא אתר דמוֹשֶׁבֶה, מוֹשֶׁבֶה אסתליק. ועובדא מתקרבא לסיומא דמוֹשֶׁבֶה ודאי.

Rabbi Yehuda asks; if the thought begins in the sefirah of Chokmah then the offering should be to Chokmah and why we connect the offering in Malchut to Yessod. Rabbi Shimon explains that the head and the thought of Zeir Anpin are in Chokmah and the end of the body, Zeir Anpin, is Yessod.

The action of bringing the offering connects Malchut to Yessod and the thought that comes with the offering elevates to Chokmah.

Lesson; The purity of Yessod (sexual, reproductive organs) is important for spiritual connections and for manifestation. The aspect of Yessod includes; Proper and pure meditations; prayers; Tithing/Tzedakah, sex.

75. רבי אחא היה הולך בדרך, והיו עמו רבי יהודה. עד שהיו הולכים, אמר רבי יהודה, זה ששנינו בתולת ישראל, בתולה שהתברכה מן שבע (מישראל), שנקראת בת שבע, ופרשה בכמה מקומות. ובתולה למטה ירשה שבע ברכות בגללה. והרי כתוב, ואתה בן אדם שא קינה על בתולת ישראל, ודאי עליה נאמר, על כנסת ישראל. וזה קשה מהכל, שבתוב (עמוס ה) נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל. וזה שאמרו כל החברים בדרך זה הוא יפה. אבל אם הפרשה נאמרה בדרך של נחמה, היינו אומרים כך, אבל בקינה הוא נאמר, והרי הכתוב מוכיח כך.

75. רבי אַחָא הָיָה אוֹיֵל בְּאַרְצָא, וְהָיָה עִמּוּיָא רַבִּי יְהוּדָה, עַד דְּהָיוּ אֹכְלִי, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הָא דְתַנְיֵנָן בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל, בְּתוּלָה דְאַתְבָּרְכָא מִן שִׁבְעָה (ו"א מִיִּשְׂרָאֵל), דְּאֶקְרִי בַת שִׁבְעָה, וְאֶקְמוּיָהּ בְּכֻמָּה אֶתֶר. וּבְתוּלָה לְתַתָּא, יִרְתָּא ו' בְּרָכוֹת בְּגִינָהּ. וְהָא כְּתִיב וְאַתָּה בֶן אָדָם שֵׂא קִינָה עַל בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל, וְדָאִי עָלָה אֶתְמַר, עַל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. וְדָא קִשְׁיָא מִכְּלָא, דְּכְתִיב (עֲמוֹס ה) נָפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל. וְדָאִי דְקָא אָמְרִי כְּלָהּ זִזְבְּרִיָּא בְּמִלָּה דָּא שְׁפִיר הוּא. אָבֵל אִי פִרְשִׁתָּא אֶתְמַר בְּאַרְצָא גְּזוּמָה הָוִינָן אָמְרִי הָכִי. אָבֵל בְּהָאִי קִינָה אֶתְמַר, וְהָא קָרָא אוֹכּוּז הָכִי.

The prophet was asked to give a lamentation on Israel.

Amos 5:2

”נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל נטשה על אדמתה אין מקימה”

“She has fallen, she will not rise again– The virgin Israel. She lies neglected on her land; There is none to raise her up.”

The ‘Virgin Israel’ is Malchut that inherits seven blessings, which comes from the seven Sefirot of Chessed to Malchut. She is also called ‘Bat Sheva’, a name that means ‘Daughter of seven.’

‘She will not rise again’ was said as a lamentation to the state of Israel when they are far from the Light.

76. אמר לו, ודאי כך זה, והרי הנה קשה לי אותו דבר יותר מהכל, ובאנו אל רבי שמעון בחשכות פנים. אמר לי, ממראה פניו נודע מה שבלבד. אמרתי לו, ודאי שפני ולבי שוים. אמר לי, אמר לי דברך. אמרתי לו, כתוב נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל. מי שיש לו רגז באשתו ויצאה ממנו, לא תחזור לעולמים. אם כך, אזי לבנים שגדשו עמה. אמר לי, ולא מספיק לך מה שאמרו כל החברים? אמרתי, הרי שמעתי דבריהם, שהיו מאהבה, ולא מתנשבים בלבי.

77. אמר, כל מה שאמרו החברים יפה ונאה, אבל אזי לדור כשהרועים אין נמצאים, והצאן סוטים והולכים, ולא יודעים לאיזה מקום הולכים, לא ימינה ולא שמאלה. ודאי שפסוק זה צריך להפיר, וכלם גלויים לאותם שרואים בדרך התורה בדרך אמת.

78. בא ראה, בכל הגלויות שגלו ישראל, לבלן שם זמן וקצן, ובבלן היו ישראל שבים לקדוש-ברוך-הוא, ובתולת ישראל היתה שבה למקומה, באותו זמן שגזר עליה. ועכשו בגלות האחרונה הוא אינו כך, שהרי לא לא תשוב כך כמו בפעמים האחרות. והפסוק הזה מוכיח, שכתוב נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל. נפלה ולא אוסיף להקימה לא כתוב.

76. אמר ליה ודאי הכי הוא, והא הנה קשה לי והוא מלה יתיר מכלא, ואתינן לגבי דרבי שמעון, בוזשוכן דאנפין. אמר לי, מוזיו דאנפך, אשתמודע מזה דבלבך. אמינא ליה ודאי, דאנפי ולבי שוין. אמר לי אימא לי מלה. אמינא ליה, כתיב נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל, מאן דאית ליה רוזא בדביתהו, ונפקא מניה, לא תהדרר לעלמין, אי הכי ווי לבנין דאתתרכו עמה. אמר לי, ולא סגי לך מזה דאמרו כלהו זברייא. אמינא, הא שמינא מלייהו דהוה מרוומי, ולא מתישכן בלבאי.

77. אמר, כל מה דאמרו זברייא כלא שפיר ויאות, אבל ווי לדרא כד רעין לא משתכוזין, וענא סאטן ואלין, ולא ידעין לאן אתר אזלי, לא לימינא ולא לשמאלא. ודאי האי קרא בעיא למנדע, וכלהו גליין לאינון דזמאן בארזא דאורייתא בארזו קשויט.

78. תא זוזי, בכלהו גלוותא דגלו ישראל, לכלהו שוי זמנא וקצא, ובכלהו הוה ישראל תייבין לקודשא בריה הוא, ובתולת ישראל הוה תבת לאתרהא, בההוא זמנא דגזר עליה. והשתא בגלותא דא בתראה לאו הכי, דהא היא לא תיתוב הכי בזמנין אחרנין, והאי קרא אוכוז, דכתיב נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל, נפלה ולא אוסיף להקימה לא כתיב.

Rabbi Shimon saw Rabbi Echa with a gloomy face and understood that he is occupied with a difficult question. Rabbi Echa asks, if the verse (#75) states ‘She will not rise again’ then how come the queen, the Shechina, was sent away to exile by the King with her children and never to come back to him.

Before Rabbi Shimon explains, he warns about a generation when the people wonder to the right and left without leaders. Only those who walk the ways of the Torah can see the truth.

He explains that in all the exiles that the Israelites go through, they returned to God and the Shechina with them. in the last exile, it will be different. When it says ‘She will

not rise again' it means that she will not rise by herself. The King will raise her to her place.

The lower level of the last generation doesn't have the power to support the Shechina and elevate her in order to bring the Light back to the world.

The prophet Amos laments about the situation of the last generation and shakes us when saying 'She will not rise again'. Good for us that we follow the teaching and promise of Rabbi Shimon to see the truth when we follow the Torah.

Nowadays, we see the increase of chaos in the world. There are no leaders that see or guide us to the truth. Corruption found in all 'leaders' that affect all aspects of our lives, food manufacturers, medicines and health systems, local and state governments. The worst is corrupted rabbis and spiritual leaders that suppose to lead us to the truth but they lie just to have stronger control over the innocent believers.

The negativity spread in the world is so strong and in the deepest level of evil and impurity. This state of evil and chaos is in my opinion at the level that only God and Mashiach can help us resolve. The extreme of right and left with people go to either direction and most not sure if they are on the correct path.

Rabbi Shimon author the Zohar for us to study and support the Shechina during the generations before the Final Redemption. The Shechina is our lifesaver and when we connect to her with the Zohar, we have the promised protection of the Zohar and be ready when the King comes to raise the Shechina with us into a world of peace and Light.

79. מִתֵּל לְמִלְכָּא דְרַגְזָא עַל מִטְרוֹנִיתָא, וְאַשְׁדִּי לָהּ מְהִיכְלִיהָ, לְזִמְנָא יְדִיעָא. כִּד הָוָה בְּיָמֵי הָהוּא זְמַנָּא, מִיַּד מִטְרוֹנִיתָא הָוָה עֲאֵלָת וְתַבְתָּ קָמִי מִלְכָּא. וְכֵן זְמַנָּא זֹד, וְתִרְיָן, וְתַלְתָּ זְמַנִּין. לְזִמְנָא בְּתִרְיָיתָא, אֲתִירוּקָת מְהִיכְלָא דְמִלְכָּא, וְאַשְׁדִּי לָהּ מִלְכָּא מְהִיכְלִיהָ לְזִמְנָא רוֹזִיקָא. אָמַר מִלְכָּא, הָאִי זְמַנָּא לָאו הוּא כְּשֶׁאֲרֵי זְמַנִּין דְּהָיָא תִּיתִי קָמִי הַכִּי, אֶלָּא אֲנִי אִיוִּל עִם כָּל בְּנֵי הַיִּכְלִי וְאַתְבַּע עָלָהּ.

79. מִשָּׁל לְמִלְכָּא שָׁרְגוּ עַל הַגְבִּירָה וְזָרְקוּ אוֹתָהּ מְהִיכְלוֹ לְזִמְנָא יְדִיעָא. בְּשֶׁהָיָה מְגִיעַ אוֹתוֹ זְמַן, מִיַּד הַגְבִּירָה הָיְתָה נִכְנָסֶת וְשָׁבָה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ, וְכֵן פָּעַם אַחַת וּשְׁתַּיִם וְשָׁלֹשׁ פָּעָמִים. לִפְעָם הָאֲחֵרוֹנָה הִתְרַחֲקָה מְהִיכְלֵי הַמֶּלֶךְ, וְהִשְׁלִיךְ אוֹתָהּ הַמֶּלֶךְ מְהִיכְלוֹ לְזִמְנָא רַחוּק. אָמַר הַמֶּלֶךְ, הַפָּעַם הַזֶּה אֵינִי בְּשֶׁאֲרֵי הַפָּעָמִים שֶׁהָיָה תַּחְזוֹר לִפְנֵי בְּדִי, אֶלָּא אֲנִי אֵלֶּךְ עִם כָּל בְּנֵי הַיִּכְלִי וְאַבְקֶשׁ אוֹתָהּ.

The Zohar gives a parable to explain the process of exiles that the Israelites are going through.

A parable of a king that was upset with his queen and removed her from his palace for a known time. When the time ends, the queen came back to him. It repeated two and three times and the last one the queen was sent far and for a long time. The King said that this time it would be different and he will come with those who are close to him to ask for her.

80. כִּד מִטָּא לְגַבְהָ, זְמַנָּא לָהּ דְּהָוָה שְׂכִיבָתָא לְעִפְרָא. מֵאֵן זְמַנָּא יִקְרָא דְּמִטְרוֹנִיתָא בְּהָיָא (דָּרָו' ע"ב) זְמַנָּא, וּבְעִיתִין דְּמִלְכָּא לְקַבְּלָהּ עַד דְּאֲזִידָא לָהּ מִלְכָּא בִּידְוִי, וְאוֹקִים לָהּ, וְאַיִיתִי לָהּ לְהִיכְלִיהָ.

80. בְּשֶׁהִגִּיעַ אֵלֶיהָ, רָאָה אוֹתָהּ שֶׁהָיְתָה שׁוֹכֶבֶת בְּעִפְרָא. מִי רָאָה אֶת כְּבוֹד הַגְבִּירָה בְּאוֹתוֹ זְמַן וְאֶת בְּקָשׁוֹת הַמֶּלֶךְ בְּנִגְדָהּ, עַד שֶׁהַמֶּלֶךְ אוֹחֲזָא אוֹתָהּ בְּיָדוֹ וּמְקִים אוֹתָהּ, וּמְבִיא אוֹתָהּ לְהִיכְלוֹ, וְנִשְׁבַּע לָהּ שְׁלֵא יִפְרֹד מִמֶּנָּה לְעוֹלָמִים וְלֹא יִתְרַחֵק מִמֶּנָּה.

ואומי לה דלא יתפרש מינה לעלמין, ולא יתרוזיק מינה.

When the King come and see the Queen lying in the dust, he holds her with his hands, raise her up and bring her to his palace. He swears to her that he will never leave her again and keep her close to him.

Lesson:

The first three exiles, Babylon, Persia, and Greece were a short time process. The last exile, Edom, which is the western world with the Ishmaelites (Islam) is the one that we are in and the longest of all. The current state of the world is a good sign that the King won't let the Queen stay in this dirty dust for long. We pray for him to come and raise us all from this darkness into great Light.

81. כה קודשא בריך הוא, כל זמנין דכנסת ישראל בגלותא, כד הוה ביטי זמנא, היא אתיאת והדרת קמי מלכא. והשתא בגלותא דא לאו הכי, אלא קודשא בריך הוא יוזיד בידהא, ויוקים לה, ויתפייס בהדה ויתוב לה להיכליה. ותא זוי דהכי הוא, דהא כתיב נפלה לא תוסיף קום, ועל דא כתיב, (עמוס ט) ביום ההוא אקים את סבת דויד הנפלת, היא לא תוסיף קום כמו בפעמים האחרות, אבל אני אקים אותה. ועל זה כתוב, ביום ההוא אקים את סבת דויד הנפלת, אני אקים את סבת דוד. מי זו סבת דוד? זו בתולת ישראל. הנפלת, כמו שכתוב נפלה. וזהו כבוד של בתולת ישראל ותשבחתה, וזה למדנו באותה שעה.

81. כה קודשא בריך הוא, כל זמנין דכנסת ישראל בגלותא, כד הוה ביטי זמנא, היא אתיאת והדרת קמי מלכא. והשתא בגלותא דא לאו הכי, אלא קודשא בריך הוא יוזיד בידהא, ויוקים לה, ויתפייס בהדה ויתוב לה להיכליה. ותא זוי דהכי הוא, דהא כתיב נפלה לא תוסיף קום, ועל דא כתיב, (עמוס ט) ביום ההוא אקים את סבת דויד הנפלת, היא לא תוסיף קום כמו בפעמים האחרות, אבל אני אקים אותה. ועל זה כתוב, ביום ההוא אקים את סבת דויד הנפלת, אני אקים את סבת דוד. מי זו סבת דוד? זו בתולת ישראל. הנפלת, כמו שכתוב נפלה. וזהו כבוד של בתולת ישראל ותשבחתה, וזה למדנו באותה שעה.

Amos 9:11

”ביום ההוא אקים את סבת דויד הנפלת וגדרתי את פריציה וקיסתי אקים ובניתי כימי עולם”

“In that day I will raise up the fallen house of David, And wall up its breaches; I will also raise up its ruins And rebuild it as in the days of old;”

The ‘house (Sukkah) of David’ is the aspect of Malchut and the Israelites state in the last exile. All we need is to prepare by cleansing ourselves as much as we can to be worthy to be picked up and raised by the King.

The word for ‘fallen’ in Hebrew is in a present continuous form. It means that God knew that we will be in a state of falling and he needs to come to catch and raise us from falling to an unrecoverable state.

Lesson:

I repeat my message from the last study to emphasize that we don't have much time to correct ourselves. The world is already in a state of war that is beyond seeing eyes. Those with open eyes (of wisdom) can feel and see it. A freak event may happen somewhere in one or more places in the world. It will lead to widespread conflicts on a global level. It would be the final war between Light and darkness. Our shelter is the

Zohar with strong faith to cling to the Light without fear. No matter what kind of darkness you may see around, choose Light!

82. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וְדָאֵי מְלִילָתָא עַל לְבָאֵי, וְהִתְיַשְׁבָּא, וְדָא בְּרִירו דְּמַלְכָּה. וְאֵלֶּכָּא הָאֵי, כְּמַלְכָּה וְדָא דְּשִׁמְעוֹנָא וְשִׁכּוֹנָא, וְהִשְׁתָּא רִוּוּזָא לָהּ, דְּתַנְיָן, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, זְמִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹאכְרֹזָא עַל כְּנָסֶת יִשְׂרָאֵל וְיִמָּא, (יִשְׁעִיָּה נב) הִתְנַעְרִי מֵעֶפֶר קוּמִי שְׂבִי יְרוּשָׁלַם, כְּמָאן דְּאֶזְזִיד בִּידָא דְּזוּבְרִיָּה וְיִמָּא הִתְנַעְרִי, קוּמִי, כֹּךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יוֹזִיד בָּהּ וְיִמָּא הִתְנַעְרִי, קוּמִי.

82. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וְדָאֵי מְלִילָתָא עַל לְבָאֵי, וְהִתְיַשְׁבָּא, וְדָא בְּרִירו דְּמַלְכָּה. וְאֵלֶּכָּא הָאֵי, כְּמַלְכָּה וְדָא דְּשִׁמְעוֹנָא וְשִׁכּוֹנָא, וְהִשְׁתָּא רִוּוּזָא לָהּ, דְּתַנְיָן, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, זְמִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹאכְרֹזָא עַל כְּנָסֶת יִשְׂרָאֵל וְיִמָּא, (יִשְׁעִיָּה נב) הִתְנַעְרִי מֵעֶפֶר קוּמִי שְׂבִי יְרוּשָׁלַם, כְּמָאן דְּאֶזְזִיד בִּידָא דְּזוּבְרִיָּה וְיִמָּא הִתְנַעְרִי, קוּמִי, כֹּךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יוֹזִיד בָּהּ וְיִמָּא הִתְנַעְרִי, קוּמִי.

In the future, the Holy One Blessed be He will come down to Malchut, hold the 'hands' of the Shechina and say.

Isaiah 52:2

”הִתְנַעְרִי מֵעֶפֶר קוּמִי שְׂבִי יְרוּשָׁלַם הַתַּפְתָּחוּ [הַתַּפְתָּחִי] מוֹסְרֵי צִנְאָרְךָ שְׂבִיָּה בַת צִיּוֹן”

“Shake yourself from the dust, rise up, O captive Jerusalem; Loose yourself from the chains around your neck, O captive daughter of Zion.”

83. אָמַר לֹא רַבִּי אַחָא, וְכֹךְ כָּל אוֹתָם בְּנֵי הֵיכַל הַמֶּלֶךְ פּוֹתְחִים בְּלִשׁוֹן זֶה. זֶהוּ שְׁכָנוֹב (שם ט) קוּמִי אוּרִי כִּי בָּא אוּרְךָ, הֲרִי הַמֶּלֶךְ בָּאָן, וְדָא שְׂאֵז הוּא הַכְּבוֹד שְׁלָהּ, וְשִׁמְחַת הַכָּל בְּשִׁהְמֶלֶךְ מִתַּפִּיס עֲמָהּ. (כְּתוּב (מַלְכִּים-א א) וְתַבָּא בַת שְׁבַע אֶל הַמֶּלֶךְ הַסְדֵּרָה, כְּמוֹ זֶה) בְּכָל אוֹתָן הַפְּעָמִים הָאֵל בָּאָה אֶל הַמֶּלֶךְ וְעוֹמְדַת לְפָנָיו. זֶהוּ שְׁכָנוֹב (מַלְכִּים-א א) וְתַבָּא לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ, וְתַעֲמִד לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ. אֲבָל בַּפֶּעַם הַזֶּה לֹא כָךְ, אֲלֵא הַמֶּלֶךְ יֵלֵךְ אֵלֶיהָ וְיִתַּפֵּיס עֲמָהּ וְיָשִׁיב אוֹתָהּ לְהִיכָלוֹ. זֶהוּ שְׁכָנוֹב הֵנָּה מִלְכָּךְ יָבֵא לָךְ, וְדָאֵי, וְלֹא אֶת אֱלֹוִי. יָבֵא לָךְ, לְפָנִים אוֹתָךְ. יָבֵא לָךְ, לְהַקִּים אוֹתָךְ. יָבֵא לָךְ, לְהַשְׁלִים אוֹתָךְ בְּכָל. יָבֵא לָךְ, לְהַכְנִים אוֹתָךְ לְהִיכָלוֹ וְלְהַזְדַּג עִמָּךְ זוּג עוֹלָמִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְאַרְשִׁתֶּיךָ לִי בְּאַמּוֹנָה.

83. אָמַר לִיהִי רַבִּי אֶזְזָא, וְכֹן כָּל אֵינֹן בְּנֵי הֵיכָלָא דְּמַלְכָּא בְּלִישְׁנָא דָּא פְתוּזִין, הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב, (יִשְׁעִיָּה ס) קוּמִי אוּרִי כִּי בָּא אוּרְךָ, הָא מַלְכָּא הָכָא, וְדָאֵי כְּדִין הוּא יִקְרָא דִּילָהּ, וְזוּדְוִיתָא דְּכָלָא, כֹּךְ מַלְכָּא אֶתְפִּיס בְּהֲדָהּ. (כְּתִיב (מַלְכִּים א) וְתַבָּא בַת שְׁבַע אֶל הַמֶּלֶךְ הַחֲדָרָה כְּגוּוֹנָא דָּא) בְּכָל אֵינֹן זְמִין אִיהִי אֶתֶת לְגַבִּי דְּמַלְכָּא, וְקָמַת קָמִיָּה, הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב, (מַלְכִּים א א) וְתַבָּא לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ, וְתַעֲמִיד לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ. אֲבָל בַּזְמָנָא דָּא לֹא הָכִי, אֲלֵא מַלְכָּא יִתִּי לְגַבָּהּ, וְיִתַּפֵּיס בְּהֲדָהּ, וְיָשִׁיב לָהּ לְהִיכָלִיהָ. הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב, (זְכָרְיָה ט) הִנֵּה מַלְכָּךְ יָבֵא לָךְ וְדָאֵי, וְלֹא אֶתֶת לְגַבִּיָּהּ, יָבֵא לָךְ, לְפָנִים אֶתֶת לָךְ, לְהַקִּים אֶתֶת לָךְ, לְהַשְׁלִים אֶתֶת לָךְ, לְהַכְנִים אֶתֶת לָךְ וְלְהַזְדַּג עִמָּךְ זוּג עוֹלָמִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְאַרְשִׁתֶּיךָ לִי בְּאַמּוֹנָה.

Then the ‘entourage’ of the King continues to encourage the Shechina to rise and accept the honor given to her by the King, saying;

Isaiah 60:1

”קוּמִי אוֹרִי כִּי בָא אוֹרְךָ וְכָבוֹד יְהוָה עָלֶיךָ זָרַח”

“Arise, shine; for your light has come, And the glory of YHVH has risen upon you.”

It is a joyous moment when the king reconciles with the queen.

1 Kings 1:15

”וַתְּבֹא בַת-שָׁבַע אֶל-הַמֶּלֶךְ הַחֲדָרָה”

“So Bathsheba went into the king in the bedroom. ”

1 Kings 1:28

”וַתְּבֹא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ, וַתַּעֲמֹד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ.”

“And she came into the king’s presence and stood before the king.”

Before this particular time, the Shechina was going up to the King, but at the time of the Final Redemption, he will come down to her, to take her up for eternal unification as it says;

Hosea 2:22

”וְאַרְשִׁיתִי לִי בְּאֱמוּנָה וַיֵּדַעַת אֶת יְהוָה”

“And I will betroth thee unto Me in faithfulness, and thou shalt know YHVH.”

The ‘faithfulness’ is ‘אֱמוּנָה’ from the root of Amen, and it represents the unification of upper and lower. This time the aspect of “You shall know YHVH” is eternal unification.

Lesson;

Before the Final Redemption, we are in a state of exile. Malchut is the aspect of the final H of the YHVH name.

The current process is as follows;

We have H that is Malchut; we make a connection to V, which is Zeir Anpin and Torah, to connect to YH that is Chokmah and Binah and draw sustenance to this world. On that moment of connection with have a unification of all the levels $H+V+YH = YHVH$. The $[+]$ represents a process and effort that is prayers, meditations, precepts, etc.. This is a continuous effort that must be done in every action. For that reason, we use the recommendations of the Holy Ari and say “L’Shem Yichud” (for the unification of $YH+VH$) before major connections or whenever we put personal consciousness into the action that follows.

In the Final Redemption the nine sefirot of Light, יהו YHV, will bound with Malchut ה H that doesn’t have a light of its own and pull her up for complete and eternal unification. Then we will have 10 Sefirot of Light, meaning, fully activated Tree of Life with continuous flow and no need of a process to make unifications.

Before the Final Redemption, the only time that we have a more extended unification of Light and vessel is during Shabbat. From Friday night to Saturday night, the Shechina goes up to Binah for unification, and we can tap into the revealed light with our prayers and studies.

84. עַד דָּהוּוּ אֵלַי פָּגַע בָּהֶו רַבִּי אַבָּא. אָמְרוּ, הָא מֵאֲרִיָּה דְּזֻזְכְּמָתָא אֲתִי, נִקְבֵּל אֲנִפִּי שְׂכִינְתָּא. כִּד קָרִיבֻ בְּהָרִיתָ, אֲשֵׁתִּימִיט מִקְסָטוֹרָא דְּקוֹפֶטְרָא, וְנִזְוֹת גְּבוּן. 84. עַד שְׁהִיוּ הוֹלְכִים, פָּגַשׁ בָּהֶם רַבִּי אַבָּא. אָמְרוּ, הָרִי בַּעַל הַחֲכָמָה בָּא, נִקְבֵּל פְּנֵי הַשְׂכִּינָה. בְּשִׁקְרָבוּ אֵלָיו, הִשְׁתַּמֵּט מִהֶאֱכָף שְׁהִיָּה יוֹשֵׁב עָלָיו, וַיֵּרֶד אֵלֵיהֶם.

Rabbi Echa and Rabbi Yudai were walking on the way. When they saw Rabbi Aba comes toward them, they said; here is a man that has wisdom with him, let us welcome

the face of the Shechina. As the came close to him, he stopped and came down of his 'vehicle'.

Lesson;

Rabbi Aba was on a very high level and always with the Light. On that state, the Shechinah is with him at all time. The two wise rabbis saw rabbi Aba with the Shechina and were happy to meet him and study from him.

When the Zohar says that Rabbi Aba came down from his 'vehicle', it means that he came down to their level so they can study together.

85. פתחו ואמרו, (שמות יט) ויהי קול השופר הולך וחזק מאד וגו'. ויהי קול השופר, באן נחלקו ספרי הראשונים, וכלם בדבר אחד נתקעו. יש מי שאומר, קול השופר – שנים. קול – אחד. השופר – שנים. ודיק זה משלל כתוב ויהי השופר הולך וחזק, אלא קול השופר, קול שיוצא מהשופר, שגדאי נקרא שופר, כמו שגאמר (ישעיה כז) יתקע בשופר גדול, וזהו שופר גדול שבו יוצאים העבדים לחרות עולמים, והרי פרשוה.

85. פתחו ואמרו, (שמות יט) ויהי קול השופר הולך וחזק מאד וגו'. ויהי קול השופר, הכא אפליגו ספרי קדמאי, וכלהו בזור מלה אתתקעו. אית מאן האמר, קול השופר תרי, קול זוד, השופר תרי. ודייק לה, מדלא כתיב ויהי השופר הולך וחזק, אלא קול השופר, קול דנפיק משופר, דודאי שופר אקרי, כמה דאת אמר (ישעיה כז) יתקע בשופר גדול, והאי איהו שופר גדול, דביה נפקין עבדין לזירות עלמין. והא אוקמוה.

Exodus 19:19

”ויהי קול השופר, הולך וחזק מאד; משה ידבר, והאלהים יענו בקול”

“When the sound of the trumpet (Shofar) grew louder and louder, Moses spoke and God answered him with thunder.”

This verse from the event of the giving of the Torah on Mount Sinai.

The sound of the Shofar is Tiferet, Zeir Anpin, Central Column and the Shofar is Binah. In the future, the end of the exile would be announced with the sound of the Shofar that revealed the Light that would release us from slavery to the process of the material world.

The sound of the Shofar breaks the Klipot that drives our desires for the material world and its pleasures.

The sound of the Shofar on Mount Sinai revealed the light of Binah that nullifies the Klipot and all aspects of negativity and impurities. It removed all aspects of 'slavery' from them. The Israelites' new state of purity made them immortal.

Isaiah 27:13

”והיה ביום ההוא, יתקע בשופר גדול, ובאו האבדים בארץ אשור, והנדחים בארץ מצרים; והשתחוו ליהוה בהר הקדש, בירושלם”

“And in that day a great Shofar will be blown, and those who were lost in the land of Assyria and those who were driven out to the land of Egypt will come and worship YHVH on the holy mountain at Jerusalem”

The Final Redemption would be announced with the sound of the Shofar that would remove all 'shackles' from the Israelites and they all will turn to the Holy Temple in Jerusalem to receive the new revelation of Light in the world.

86. ואית מאן דתני ודייק דכלא זוד, בגין דכתיב קול השופר, קול דאקרי שופר. ומנא כן דאקרי קול השופר, ויש מי ששונה ומדיק שהכל אחד, משום שכתוב קול השופר, הקול שנקרא שופר. ומנין לנו שנקרא קול? ממה שכתוב (דברים ה) קול

גדול ולא יסף, והקול הגדול הזה נקרא שופר. ועל כן, קול השופר הולך בתוב. לאן הולך? אם תאמר להר סיני או לישראל, אז יורד היה צריך להיות! אלא התורה יצאה מכאן. וממקום הזה, שהוא הכלל של כל שאר הקולות, נתנה, וכשיסתכלו בדברים, הכל אחד.

קול. במה דכתיב, (דברים ה) קול גדול ולא יסף, והאי קול גדול אקרי שופר. ועל דא קול השופר הולך כתיב. לאן הולך. אי תימא להר סיני, או לישראל. יורד מבעי ליה. אלא אורייתא מוהבא נפקא. ומאתר דא, דאיהו כלל כל שאר קלין אתייהיבת, וכד יסתכלון מלי כלל נוד.

Deuteronomy 5:18

את הדברים האלה דבר יהוה אל-כל-קהלכם בהר, מתוך האש הענן והערפל-קול גדול, ולא יסף; ויכתבם, על-שני לוחות אבנים, ויתנם, אלי.

“These words YHVH spoke to all your assembly at the mountain from the midst of the fire, of the cloud and the thick gloom, with a great voice, and He added no more. He wrote them on two tablets of stone and gave them to me.”

In Deuteronomy, Moses reminds us about the receiving of the Torah on Mount Sinai. In this verse, the Shofar is mentioned only as a ‘great voice.’ In Exodus 19:19 it said, “the sound of the trumpet (Shofar) walking and grew louder and louder.” The ‘Great Voice’ is another name for the Shofar. The Zohar asks; where the sound of the Shofar goes? If we answer; to Mount Sinai or Israel, then it’s in a downward direction. The Zohar answers that the Torah came out from this voice and included all sounds as one without a defined path.

87. ולכן הלוחות הראשונים היו רשומים מהמקום הזה, וזהו סוד הדבר, שכתוב (שמות לב) חרות על הלחת. אל תקרי חרות אלא חרות, חרות ממש, מקום שכל החרות תלויה בו. ובא ראה, אין לך דבר בתורה שאומרים כל החברים זה כך וזה כך, שלא הולך הכל למקום אחד ומתבנס למעין אחד.

87. ועל דא, לויזי קדמאי רשימיזי מיהאי אתר הווי, ודא הוא רזא המלה דכתיב, (שמות לב) זרות על הלוחות, אל תקרי זרות, אלא זירות, וזירות ממש, אתר דכל זיירו ביה תליא. ותא זוזי, לית לך מלה באורייתא, דאמרין פלהו זובריא דא הכי ודא הכי, דלא אזיל כלל לאתר נוד, ולמבועא נוד אתכנש.

The first tablets came from the same place as the sound of the Shofar, which is Binah that is Freedom.

Exodus 32:16

“והלחת מעשה אלהים המה והמכתב מכתב אלהים הוא חרות על הלחת”

“The tablets were God’s work, and the writing was God’s writing engraved on the tablets.”

The words of the Torah given on Mount Sinai were engraved on the Tablets. The Zohar tells us to read the word ‘engraved,’ חרות with the same letters and different Nikud (vowels) חרות that means ‘freedom.’ The Zohar adds that even when the friends of Rabbi Shimon reveal different opinions in their studies, all come from the same spring, meaning the same root.

88. הולך, כמו שנקראמר (קהלת א) כל הנחלים הולכים אל הים, וכתוב הפל הולך אל מקום אחד. וחזק מאד – כמו ששנינו, בלי מחזיק

88. הולך: כמה דאת אמר, (קהלת א) כל הנחלים הולכים אל הים. וכתוב (קהלת א) הפל הולך אל מקום אחד. וחזק מאד, כמה דתנינן בלי מחזיק

ארבעים סאה. וזוהק מאד, דלית לך מלה באורייתא וזלשא או תבירא, דכד תסתכל ותנדר ביה, דלא תשכחז לך תקיפא כפטישא דמתבר טיגרינ. ואי איהי וזלשא, מינך הוא. כמות דאוקמוה, דכתיב, (דברים ל) כי לא דבר רק הוא, ואם רק הוא, מכס איהו. ועל דא וזוהק מאד. (דף ז' ע"א)

ארבעים סאה. וזוהק מאד, דלית לך מלה באורייתא וזלשא או תבירא, דכד תסתכל ותנדר ביה, דלא תשכחז לך תקיפא כפטישא דמתבר טיגרינ. ואי איהי וזלשא, מינך הוא. כמות דאוקמוה, דכתיב, (דברים ל) כי לא דבר רק הוא, ואם רק הוא, מכס איהו. ועל דא וזוהק מאד. (דף ז' ע"א)

The Hebrew word 'הולך' is usually translated into English and other languages according to the context of the verse as understood by the translator. The root meaning of it is 'walk/move/stream/flow' in a direction. The verse below describes the rivers flow into one place, the sea.

Ecclesiastes 1:7

“כל-הנחלים הליכים אל-הים, והים אינו מלא; אל-מקום, שהנחלים הליכים-שם הם שבים, ללכת”

“All the rivers flow into the sea, Yet the sea is not full. To the place where the rivers flow, There they flow again.”

In Exodus 19:19 (above) the aspect of 'grew stronger' relates to the strength of the vessel. The Torah is the aspect of water that flows to Malchut (Sea). The Torah is strong, and when we connect to it, we strengthen our vessels. If we see 'weakness' in the Torah, it is because of our weakness and our flawed vessels. The Torah tells this to explicitly. Deuteronomy 32:47

כי לא דבר רק הוא מכס כי הוא חייכם ובדבר הזה תאריכו ימים על האדמה אשר אתם עברים את הירדן שמה לרשתה.

“For it is not an empty word for you; indeed it is your life. And by this word (of Torah) you will prolong your days in the land, which you are about to cross the Jordan to possess.”

Moses tells the Israelites before they enter the Land of Israel to strengthen their vessels with the words of the Torah to benefit from the 'Land' that they are about to receive.

Lesson;

The sages tell us the Torah is like water because of several reasons; water covers earth from one end to the other, and so is the Torah. Water lives forever, and the Torah is forever. Water comes from the heavens, and so is the Torah. Water purifies the body, and so is the Torah. Water comes down as drops and becomes rivers so is when we study a little every day, and we become like a spring of water with our knowledge. The Torah gives us as much as we want or able to absorb. Water brings life to a person, so the Torah brings life to those who 'drink' from her.

Water always seeks lower levels so does the Torah, and we benefit from it when we lower and humble ourselves. When fish are taken out of the water they die, so are the children of Israel that without the Torah they experience aspects of death.

89. כתיב (שמות יט) משה ידבר והאלהים יענו בקול, באתר דא אתכללו מלין עלאין, דא אוקמוה והאלהים יענו בקול, בקולו של משה, באותו קול שאוחז בו משה. כאן יש להתבונן, שהרי הפוך היה, שכתוב (שם כ) וידבר אלהים, וכאן כתוב משה ידבר.

89. כתיב (שמות יט) משה ידבר והאלהים יענו בקול, באתר דא אתכללו מלין עלאין, דא אוקמוה והאלהים יענו בקול, בקולו של משה, בזה הוא קול דאזויר ביה משה. דא אית לאסתכלא דהא אפכא הוה, דכתיב (שמות כ) וידבר אלהים, והא כתיב משה ידבר.

Exodus 19:19

”וַיְהִי קוֹל הַשָּׁפָר, הוֹלֵךְ וְחֹזֵק מְאֹד; מֹשֶׁה יְדַבֵּר, וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל.”

“When the sound of the trumpet (Shofar) walking and grew louder and louder, Moses spoke, and God answered him with voice.”

The Zohar explains that there are great supernal secrets in this verse. The voice, ‘קול’ is the aspect of Zeir Anpin that Moses represents. Moses was the channel for Zeir Anpin, and the voice of God spoke through him. When it said; “Moses spoke, and God answered him with voice,” it means that God used Moses as a channel to deliver the Ten Commandments to the people.

90. אֵלָּא אֵיךְ דְּאִמְרֵי, בְּגִין דְּכַתִּיב, (שמות
 כ) וַיֹּאמְרוּ אֶל מֹשֶׁה דַּבֵּר אֵתָּה עִמָּנוּ וְנִשְׁמָעָה וְאֵל
 יְדַבֵּר עִמָּנוּ אֱלֹהִים. וְעַל דָּא מֹשֶׁה יְדַבֵּר, וְהָאֱלֹהִים
 יַעֲנֶנּוּ. בְּגִין דְּלֹא אִשְׁתַּכּוּז מַלְכָּה בְּאוֹרֵייתָא מִפּוּמָא
 דְּמֹשֶׁה (רס"ו) בְּלוֹוֹדוּי, וְדָא הוּא דְּאוֹקְמוּתָהּ, קְלָלוֹת
 שִׁבְבוּשְׁתָּהּ תּוֹרָה מִפִּי עֲצָמוּ אִמְרָן. מִעֲצָמוּ לֹא
 תִּנְיֵן, אֵלָּא מִפִּי עֲצָמוּ, הִלְלוּ מִפִּי הַגְּבוּרָה. וְהִלְלוּ
 מִפִּי עֲצָמוּ, מִפִּי הַהוּא קוֹל דְּאוֹזִיד בֵּיתָה, דְּאִקְרִי הַכִּי.
 וְשִׁפּוּר מַלְכָּה.

90. אֵלָּא יֵשׁ אוֹמְרִים, מִשּׁוּם שְׂכָתוּב וַיֹּאמְרוּ אֶל
 מֹשֶׁה דַּבֵּר אֵתָּה עִמָּנוּ וְנִשְׁמָעָה וְאֵל יְדַבֵּר עִמָּנוּ
 אֱלֹהִים. וְעַל זֶה מֹשֶׁה יְדַבֵּר, וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ.
 מִשּׁוּם שְׁלֹא נִמְצָא דַּבֵּר בְּתוֹרָה מִפִּי מֹשֶׁה לְבַדּוֹ,
 וְזֶהוּ שְׂבָאוֹרָה – קְלָלוֹת שִׁבְבוּשְׁתָּהּ תּוֹרָה, מֹשֶׁה
 מִפִּי עֲצָמוּ אִמְרָן. מִעֲצָמוּ לֹא שְׁנִינּוּ, אֵלָּא
 מִפִּי עֲצָמוּ. הִלְלוּ מִפִּי הַגְּבוּרָה, וְהִלְלוּ מִפִּי עֲצָמוּ,
 מִפִּי אוֹתוֹ קוֹל שְׁאֵחֻ בּוֹ שְׁנִקְרָא בְּדָ. וְהִדְבֵּר יָפָה.

The Erev Rav trembled with fear when they saw the great ‘display’ of God on Mount Sinai. They moved far from the mountain (Exodus 20:15) because they knew that they are different from the Children of Israel and can’t be close to the mountain. They asked Moses to talk to them rather than hear it directly from God. They knew that their vessel doesn’t match one of the Israelites.

Exodus 20:15

”וַיֹּאמְרוּ אֶל מֹשֶׁה דַּבֵּר אֵתָּה עִמָּנוּ וְנִשְׁמָעָה וְאֵל יְדַבֵּר עִמָּנוּ אֱלֹהִים פֶּן נָמוּת.”

“Then they said to Moses, “Speak to us yourself and we will listen, but let not God speak to us, or we will die.”

The Torah came from the side of Gevurah, with the name ‘אֱלֹהִים’, ‘ELHYM.’ Moses was a channel for the Torah to come through the Center column, Zeir Anpin.

There’s nothing in the Torah that comes from Moses himself. The Zohar gives an example. The curses in Leviticus 26 came out from the name ‘אֱלֹהִים’, ‘ELHYM.’ The curses in Deuteronomy came out from Moses’s last words to the people, but the ‘voice’ that came from him was from the level of Zeir Anpin.

Lesson;

The act of Creation was done with God’s name ‘אֱלֹהִים’, ‘ELHYM.’ This name appears 32 times during the Creation process. The Torah begins with the letter ב and ends with ל to give us the numerical value of 32. This name also represents the level of Binah that provides for us the force of Life

The Torah came from the side of Gevurah because the Torah is a book that reveals the laws of the spiritual system and guides us on how to connect to the Light of God in this world. It was given from the Left to infuse in us the desire to draw Light from the Torah.

When we study the Torah, especially through the Zohar, we increase the desire to know more and that brings us greater light.

Another lesson that we can draw from the above is that when we come to manifest an idea into action, we need to apply the rules of the Left, meaning that everything should be 'judged', calculated and constructed properly.

91. וּבְסֵפֶר דְּאֶגְדָּתָא דְּרַבִּי רַב אֲמַרִי, אֵף עַל גַּב שְׁתוּרָה נֶאֱמָרָה כְּלָה מִפִּי הַגְּבוּרָה – מִפִּי עֲצֻמוֹ שֶׁל מֹשֶׁה כִּמוֹ כֵּן נֶאֱמָרָה. וּמִי הוּא? כִּמוֹ קַלְלוֹת שֶׁבְּמִשְׁנֵה תוֹרָה. וְאַחֵר כֵּן נִכְלָלוּ בַּגְּבוּרָה. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב מֹשֶׁה יִדְבֵּר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל. מֹשֶׁה יִדְבֵּר – זֶה קוֹלוֹ שֶׁל מֹשֶׁה. וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל – זֶה גְבוּרָה שְׁמוּדָה לְאוֹתוֹ הַקּוֹל. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל, בְּאוֹתוֹ קוֹל שֶׁל מֹשֶׁה. וְעַכְשָׁיו מִי שֶׁפָּתַח בְּדִבְרֵי תוֹרָה, (אֶנְחֵנוּ נִחְזִיק תוֹדוֹת לוֹ. אֲמַרוּ נָשֵׁב, וּמִי שֶׁפָּתַח) יִפְתַּח וַיֹּאמֶר. יֵשֻׁבוּ.

91. וּבְסֵפֶר דְּאֶגְדָּתָא דְּרַבִּי רַב אֲמַרִי, אֵף עַל גַּב דְּאוֹרֵייתָא מִפִּי הַגְּבוּרָה אֲתֵמַר כּוֹלָה, מִפִּי עֲצֻמוֹ שֶׁל מֹשֶׁה כִּמוֹ כֵּן אֲתֵמַר. וּבִמְאִי אִידְהוּ. כְּגוֹן קַלְלוֹת שֶׁבְּמִשְׁנֵה תוֹרָה. וּלְכַתֵּר אֲתֵפְלִיךְ בַּגְּבוּרָה, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב מֹשֶׁה יִדְבֵּר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל. מֹשֶׁה יִדְבֵּר, דָּא קוֹלוֹ שֶׁל מֹשֶׁה. וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל, דָּא גְבוּרָה, דְּאוֹרֵי לִיהַּ לְהֵהוּא קָלָא. הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל בְּהֵהוּא קוֹל דְּמֹשֶׁה. וְהִשְׁתָּא מֵאֵן דְּפִתּוּ בְּמִלֵּי דְּאוֹרֵייתָא, (אֵן אַחַדִּי נוֹדֵן לִיהַּ, אִמְהוּ נְסִיב וּמֵאֵן דְּפִתּוּ) לִפְתּוּ וַיִּימָא, יִתְבּוּ.

In the study book of Bei Rav it says that even though the Torah was said from the 'mouth' of Gevurah, ELHYM, it was also coming from the mouth of Moses, Zeir Anpin. The Gevurah is the Left column of Binah and Moses was a tool to reveal the Torah in the balance of the Center column.

92. פִּתּוּ רַבִּי אָבָא וְאֲמַר, כְּתִיב (ויקרא כב) וּבֵת כֹּהֵן כִּי תִהְיֶה אֶלְמָנָה וְגִרוּשָׁה וְזָרַע אֵין לָהּ וְגו'. אֲשֶׁרִי חֲלָקִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל מִכָּל הָעַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, שֶׁהָיָה בְּשִׁבְרָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָעוֹלָם, לֹא בָּרָא אוֹתוֹ אֲלֵא בְּשִׁבְלֵי יִשְׂרָאֵל, כְּדֵי שֶׁיִּקְבְּלוּ תוֹרָה בְּהַר סִינַי וְיִשְׁתַּחֲווּ בָּכֵל, וַיִּמְצְאוּ צְדִיקִים לְפָנָיו.

92. פִּתּוּ רַבִּי אָבָא וְאֲמַר, כְּתִיב (ויקרא כב) וּבֵת כֹּהֵן כִּי תִהְיֶה אֶלְמָנָה וְגִרוּשָׁה וְזָרַע אֵין לָהּ וְגו', וְכָאֵה זְוֹלָקִיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל מִכָּל עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, דְּהָא קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא כִּד בָּרָא עָלְמָא, לֹא בָּרָא לִיהַּ אֲלֵא בְּגִינִיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל, בְּגִין דִּיקְבָּלוּן אוֹרֵייתָא בְּטוֹרָא דְּסִינַי, וַיִּתְדַּכּוּן בְּכִלָּא, וַיִּשְׁתַּכְּווּן וְכָאֵין קָמִיָּה.

Leviticus 22:13

וּבֵת-כֹּהֵן כִּי תִהְיֶה אֶלְמָנָה וְגִרוּשָׁה, וְזָרַע אֵין לָהּ-וְשִׁבָּה אֶל-בֵּית אָבִיהָ כְּנַעֲוֶרֶיהָ, מִלְּחָם אָבִיהָ תֹאכֵל; וְכָל-זָר, לֹא-יֹאכֵל בּוֹ

"But if a priest's daughter becomes a widow or divorced, and has no child and returns to her father's house as in her youth, she shall eat of her father's food; but no foreigner shall eat of it."

Rabbi Aba said that the world was created for the Israelites to give them the Torah so they can be purified and achieve righteousness.

A daughter of a priest that comes back to her parents' home is nourished by her father, the priest. This 'food' cannot be shared with 'foreigners'.

Lesson;

As Israelites souls (daughter of a priest) we must have proper nourishment from the highest level of Light (Priest's food), Torah. The 'foreigners' in verse above are idol worshipers that cannot benefit from the 'food' of the priest.

A daughter returning to her father's house is the aspect of a soul that wasn't and couldn't be 'fruitful' (no child) outside her true home, and comes back to her roots, with a Light that can nourish her.

The soul of Israelites through the reincarnation process may dwell temporarily in different bodies and lands, but her ultimate place is with the Torah that is the root of all Israelites souls. Those who love Torah studies, primarily through the Zohar, have a strong Israelite soul. Those who are with a soul of idol worshipper, are weak and cannot stay long under the Light of the Torah.

God created the spiritual system and the Torah, so we can get to the point of purity in consciousness and actions to enjoy the great rewards of the future. Before we received the Torah, God told us that it would make us priests and provide 'food'/Light for the whole world.

Exodus 19:6

”וְאַתֶּם תִּהְיוּ-לִי מַמְלֶכֶת כֹּהֲנִים, וְגוֹי קְדוֹשׁ: אֵלֶּה, הַדְּבָרִים, אֲשֶׁר תִּדְבֹּר, אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.”

“and you shall be to Me a kingdom of priests and a holy nation.” These are the words that you shall speak to the children of Israel.”

93. תָּא וְזוּי, כִּד אֶשְׁתַּלִּים הָאִי עֲלָמָא בְּהוּ בְּיִשְׂרָאֵל, כְּגוּוֹנָא דְלַעֲיָלָא, וְהָהוּא אָדָם אֲתִנְעִין בְּאַרְעָא, וְרוּמִיָּה מְטִי עַד צִית שְׂמִיָּא, בְּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאֶשְׁלָמָא (ו"א לאשלפא) נְשִׁמְתָא קִדְיָשָׁא מִעֵיכָא לְתַתָּא, בְּגִין דִּיתְאַזְזִיד וִיתְקַשֵּׁר דָּא בְּדָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית ב) וַיִּצֶר יי אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עֹפֶר מִן הָאֲדָמָה וְגו'. לְמִהוּי קִשְׁיִר דָּא בְּדָא, וִישְׁתַּכּוּז שְׁלִים כְּגוּוֹנָא דְלַעֲיָלָא, וִישְׁלִים וִיתַקֵּן גְּרַמִּיָּה הַכִּי.

When God completed the Creation of the world, he 'planted' Adam in the land. His height was reaching the heavens. To complete the creation of man, the Holy One Blessed be He wanted to bring a holy soul from the higher levels to give the man the ability to connect higher and lower levels.

Genesis 2:7

”וַיִּצֶר יְהוָה אֱלֹהִים אֶת-הָאָדָם, עֹפֶר מִן-הָאֲדָמָה, וַיִּפֹּחַ בְּאַפָּיו, נִשְׁמַת חַיִּים; וַיְהִי הָאָדָם, לְנֶפֶשׁ חַיָּה.”

“Then YHVH God formed man of dust from the ground, and breathed into his nostrils the breath of life, and man became a living being.”

The soul from the upper level is the 'life' of the body. The body comes from the ground that is the material of this world that has an aspect of death. The soul in the body gives it life and form a bridge to the spiritual levels where the soul can connect and achieve a state of completion while in the body.

94. וּבְגִין כִּךְ בְּרָא לִיה דְּכֹר וְנִקְבָּא, לְמִהוּי שְׁלִים. וְאִמְתִּי אֶקְרִי בִר נֶשׁ שְׁלִים כְּגוּוֹנָא דְלַעֲיָלָא בְּשִׁעְתָּא דְאַדְרוּגַּב בְּבֵת זִנְיָה בְּאַזְרוּתָא בְּזוּדוּתָא בְּרַעוּתָא, וַיִּפִּיק מִנְיָה וּמְנוּקָבִיָּה בִּין (ו"ר) וּבֵת. וְכִדִּין הוּא בִּר 94. וּמִשּׁוּם כִּךְ בְּרָא אוֹתוֹ זָכָר וְנִקְבָּה, לְהִיּוֹת שְׁלִים. וּמִתִּי נִקְרָא אָדָם שְׁלִים כְּמוֹ שְׁלִמְעָלָה? בְּשִׁעָה שְׂמִידוּג עִם בֵּת זִנְיָה בְּאַחֲדוּת וּבְשִׁמְחָה וּבְרַצוֹן, וַיּוֹצִיא מִמֶּנּוּ וּמִנִּקְבָּתוֹ בֵּין וּבֵת. וְאִזּוּ הוּא אָדָם שְׁלִים כְּמוֹ שְׁלִמְעָלָה, וּמִשְׁלִים הוּא לְמִטָּה,

Lesson;

The created man was called אדם, 'Adam,' which is not a simple random name but a unique code with a spiritual connection. It represents the name of YHVH at the level of Zeir Anpin יוד-הא-וואו-הא that has a male aspect. The numerical value of the name is 45, the same as אדם Adam. This name is a bridge between the upper three Sefirot and Malchut, the female.

The unification elevates the man to the level of 'Aba,' 'Father,' Chokmah. The women receive the 'Light' to give Life, and she's now at the level of 'Ima,' 'Mother,' Binah.

When the son and daughter achieve 'maturity', they can become Father and Mother and continue the process of creating life. This cycle would continue even after we reach immortality.

95. ובר נִשֵּׁ דָלָא בְּעֵי לֹאֲשַׁלְמָא שְׂמָא קַדִּישָׁא
לְתַתָּא, טַב לִיהַ דָּלָא אֶתְבָּרִי, דְּהָא לִית לִיהַ זְוֹלָקָא
כָּלֹל בְּשִׂמְא קַדִּישָׁא. וְכַד נָפִיק זְשֻׁמְתִּיהַ בְּמִידָה, לֹא
אֶתְאַוּדָא בֵּיהַ כָּלֹל, דְּהָא אֶעְרָא דִּינֻקָּנָא דְּמֵאֲרִיָּה
עַד דְּאֶתְקַשְׂרָא (ו"א דִּאתְהֵדְרָא) וְאֶתְתַּקְנָת בְּכֻלָּא.

49

96. זהו שפתיב, (ויקרא כב) ובת כהן כי תהיה אלמנה וגרושה וגו'. ובת כהן – זו הנשמה הקדושה שנקראת בת המלך, שהרי פרשה שהנשמה הקדושה היא מזווג של המלך והגבירה יוצאת. ומשום כך, איך שהגוף שלמטה הוא מזכר ונקבה, אף כך הנשמה למעלה. כי תהיה אלמנה, מאותו הגוף שהזדווגה בו, ומת. וגרושה, שגרשה מאותו החלק של השם הקדוש. וכל כך למה? משום שזרע אין לה להמצא כמו שלמעלה ולהתקשר בשם הקדוש. ושבה אל בית אביה, מי ושבה? ושבה סתם, להתתקן כמו מקדם. ואז ושבה אל בית אביה – זה הקדוש ברוך הוא. בנעוריה – כבראשונה. מלחם אביה תאכל – להתענג בענג של המלך.

96. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (ויקרא כב) ובת כהן כי תהיה אלמנה וגרושה וגו'. ובת כהן, דא נְשִׁמְתָּא קדִישָׁא, דְּאִתְקַרֵּי בְּרֵתָא דְּמִלְכָּא, דְּהָא אִוְקְמוּהּ דְּנְשִׁמְתָּא קדִישָׁא מְזוּזָא דְּמִלְכָּא וּמִטְרוּנִיתָא נְפִקְתָּ. וּבְגִינִי כִּךְ הִיךְ גּוֹפָא דְּלִתְתָּא מִדְּכֵר וְנִקְבָּא, אִיף הָכִי נְשִׁמְתָּא לְעִילָא. כִּי תִהְיֶה אִלְמָנָה מִהֵהוּא גּוֹפָא דְּאִזְדוּגָתָא בֵּיתָא, וּמִיִּית. וְגִרוּשָׁה, דְּאִתְתַּרְכַּת מִהֵהוּא זְוּלְקָא דְּשִׁמְא קדִישָׁא. וְכָל כִּךְ לְמַדָּה, בְּגִין דְּזִרְעֵי אִין לָהּ לְאִשְׁתַּכּוּזָא בְּזוּזָא דְּלְעִילָא, וְלִאִתְקַשְׁרָא בְּשִׁמְא קדִישָׁא. וְשִׁבָּה אֶל בֵּית אָבִיהָ, מֵאִן וְשִׁבָּה. וְשִׁבָּה סִתָּם, לְאִתְתַּקְנָא כְּמִלְכָּדְמִין. וְכִדִּין וְשִׁבָּה אֶל בֵּית אָבִיהָ, דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. בְּנְעוּרֶיהָ: כְּקִדְמִיתָא. מִכּוּזָם אָבִיהָ תֹאכֵל, לְאִתְעַנְגָּא בְּעִנְיָא דְּמִלְכָּא.

Leviticus 22:13

ובת כהן כי תהיה אלמנה וגרושה וזרע אין לה ושבה אל בית אביה כנעוריה מלחם אביה תאכל וכל זר לא יאכל בו.

“But if the priest’s daughter is a widow or divorced, and has no child, and has returned to her father’s house as in her youth, she may eat her father’s food; but no outsider shall eat it.”

The ‘Priest’s daughter’ is the aspect of the Holy soul. ‘Widow’ is the state of the soul when it departs from the body at death. ‘Divorced’ is the aspect of disconnection from the Holy Name when ‘she has no child’ that means no continuation in this world.

‘Has returned to her father’s house’ is the state of the soul that can return to be with the Holy One Blessed be He after the correction. ‘She may eat her father’s food’, means that she can enjoy the Light of the Holy.

97. מכאן ולהללאה, (ויקרא כב) וכל זר לא יאכל קדש. מאן הוא זר. ההוא דלא (ס"א אוקים) שְׁמָא קדִישָׁא דִּתְתָּא, וְלִית לֵיהּ בֵּיתָא זְוּלְקָא. לֹא יֹאכֵל קדִישׁ, לִית בֵּיתָא זְוּלְקָא מִעֲנִיָּא דְּלְעִילָא דְּאִית בֵּיתָא אֲכִילָה, דְּכְתִיב, (שיר השירים ה) אֲכָלוּ רָעִים, אֲכִילָה שְׁלִמְעָלָה הִיא הָעֲנָג שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהָעֲנָג הַזֶּה שְׂרׁוּי בְּמָקוֹם שְׂשׂוּרִי בְּאִשְׁרֵי רִית הַקֶּדֶר בֶּן הָיָה עוֹלָה.

97. מִכָּאֵן וְלִהְלָאָה, (ויקרא כב) וְכָל זֶר לֹא יֹאכֵל קִדְשִׁי. מֵאִן הוּא זֶר. הֵהוּא דְּלֹא (ס"א אִוְקִים) שְׁמָא קדִישָׁא דִּתְתָּא, וְלִית לֵיהּ בֵּיתָא זְוּלְקָא. לֹא יֹאכֵל קדִישׁ, לִית בֵּיתָא זְוּלְקָא מִעֲנִיָּא דְּלְעִילָא דְּאִית בֵּיתָא אֲכִילָה, דְּכְתִיב, (שיר השירים ה) אֲכָלוּ רָעִים, אֲכִילָה דְּלְעִילָא, עֲנִיָּא (דף ז' ע"ב) דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הוּי, וְהֵא עֲנִיָּא שְׂרִיָּא, בְּאִתֵּר דְּשְׂרִיָּא כִּד רִיזוּא דְּקִרְבָּנָא הוּי סְלִיקָה.

‘no outsider shall eat it’, means that those with no continuation in this world to complete the Holy Name, cannot enjoy the pleasures of the Light of the Holy that is considered ‘eating’ on a spiritual level.

Lesson;

A married couple is expected to be a father and a mother to represent the Y and the upper הH of the Holy Name. Having children is drawing the V and the lower הH of the Holy name to form יהוה YHVH in this world. This action creates the force of continuation in this world.

The main responsibility is on the man because he connects to the first letter Y. A woman doesn't have to get married and if she does then she needs to have children. Obviously some men and women may have natural limitations but there are alternatives to resolve the spiritual rule of creating continuation in this world.

It would be too long to cover all situations and solutions and I can answer specific questions in the comments section of this study.

98. תא וזוי, בשעתא דאשתכחו מזונא לתתא, אשתכחו מזונא לעילא. למלכא דאתקן סעודתא דיליה, ולא אתקן לעבדוהי. כד אתקן לעבדוהי, אכיל הוא סעודתא דיליה, ואינון אכלי סעודתיהו, הךא הוא דכתיב, (שיר השירים ה) אכלתי יערי עם דבשי, דא סעודתא דמלכא. אכלו רעים שיתו ושכרו דודים, דא סעודתא דידהו מריוןא דקרבנא, כד ריוןא דקרבנא הוה סליק. ובגין כד אקרי ריון גיוון ליי. ריון לעבדוהי. גיוון ליי. (מאתר דענוגא דעתיקא אשתכח) ועל דא סעודתא דמלכא אתעכב, בגין סעודתא דעבדוהי. ובגין כד, ישראל מפרנסי לאביהן שבשמים תנין. ומסעודתא דמלכא מאן אכיל. אלא אינון נשמותן דצדיקיא.

98. בא ראה, בשעה שנמצא מזון למטה, נמצא מזון למעלה. למלך שתקן את סעודתו ולא תקן לעבדיו. כשתקן לעבדיו, הוא אכל את סעודתו, והם אכלו את סעודתם. זהו שכתוב(שם) אכלתי יערי עם דבשי – זו סעודת המלך. אכלו רעים שיתו ושכרו דודים – זו סעודתם מריח הקרבן, פשרים הקרבן היה עולה, ומשום כך נקרא ריח ניחח לה'. ריח לעבדיו, ניחח לה'. (ממקום הענג של העתיק נמצא) ולכן סעודת המלך מתעכבת, בגלל סעודתם של עבדיו. ומשום כך ישראל מפרנסים את אביהם שבשמים שנינו. ומסעודת המלך מי אוכל? אלא אותן נשמות הצדיקים.

Songs 5:1

באתי לגני אחתי כלה אריתי מורי עם בשמי אכלתי יערי עם דבשי שתיתי ייני עם חלבי אכלו רעים שיתו ושכרו דודים.

"I have come to my garden, my sister, my spouse; I have gathered my myrrh with my spice; I have eaten my honeycomb with my honey; I have drunk my wine with my milk. Eat, O friends! Drink, yes, drink deeply, O beloved ones!"

'eaten my honeycomb with my honey' is the King's feast.

'Eat, O friends! Drink, yes, drink deeply, O beloved ones!' is the meal of the King's servants. The meal is from the aroma from the offering that was brought and burnt on the Altar.

Leviticus 1:9

"וקרב וקרעיו ירחץ במים ויהקטיר הכהן את הפל המזבחה עלה אשה ריח ניחוח ליהוה"

"but he shall wash its entrails and its legs with water. And the priest shall burn all on the altar as a burnt sacrifice, an offering made by fire, a sweet aroma to YHVH."

When the Israelites bring sacrifices and offerings to the Altar, the aroma ascends to the upper levels. The aroma is the aspect of Light of Chokmah from the Left that is the 'meal' for the servants. They are in Malchut and depend on the Light of Chokmah with the Light of Chassadim for their nourishments.

The 'sweet' aspect of the aroma is the Chassadim from the Right that ascends to YHVH, Zeir Anpin, and nourish the souls of Tzadikim that receive from the higher level.

99. תו פתנו ואמר, (תהלים קלג) הנה מזה טוב ומה נעים שבת אנונים גם יחד, ופאין אינן ישראל, דלא יתב לון קודשא בריך הוא לרבבא, או לשליזא, אלא ישראל אנונין ביה, והוא אנוני ביה, ומזוביבותא דלהון קרא לון קודשא בריך הוא עבדין. הדא הוא דכתיב, (ויקרא כה) כי לי בני ישראל עבדים עבדי הם. לכתר קרא לון בנים, הדא הוא דכתיב, (דברים יד) בנים אתם לוי אלהיכם. לכתר קרא לון אנונים, הדא הוא דכתיב, (תהלים קכב) למען אנוני ורעי וגו'. ובגין דקרא לון אנונים, בעא לשוואת מדרגיה ביה, ולא יעדי מנייהו. כדן כתיב הנה מזה טוב ומה נעים שבת אנונים גם יחד.

99. עוד פתח ואמר, (תהלים קלג) הנה מזה טוב ומה נעים שבת אנונים גם יחד. אשריהם ישראל שלא נתן אותם הקדוש ברוך הוא לגדול או לשליזת, אלא ישראל אנונים בו, והוא אנוני בהם, ומחביבותם קרא להם הקדוש ברוך הוא עבדים, והו שכתוב (ויקרא כה) כי לי בני ישראל עבדים עבדי הם. אחר כך קרא להם בנים, והו שכתוב בנים אתם לה' אלהיכם. אחר כך קרא להם אנונים, והו שכתוב למען אחי ורעי וגו'. ומשום שקרא להם אנונים, רצה לשים את מדורו בהם ולא יסור מהם, ואז פתוב הנה מזה טוב ומה נעים שבת אנונים גם יחד.

The Holy One Blessed be He didn't appoint a minister to govern us like the other nations. He took us under his protection and be close to him. Because of his love for us, he called us his servants.

Leviticus 25:55

”כי לי בני ישראל עבדים עבדי הם אשר הוצאתי אותם מארץ מצרים אני יהוה אלהיכם”

“For the sons of Israel are My servants; they are My servants whom I brought out from the land of Egypt. I am YHVH your God.”

Later he called us “sons” (Deuteronomy 14:1) “You are the sons of YHVH, your God”

Then he called us ‘brothers’, Psalms 122:8

”למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך”

“For the sake of my brothers and my friends, I will now say, “May peace be within you.”

All of these special relations made so the Holy One Blessed be He can keep the Shechina among us and we all can be close to each other.

Psalms 133:1

”שיר המעלות לדוד הנה מזה טוב ומה נעים שבת אנונים גם יחד”

“A Song of Ascents, of David. Behold, how good and how pleasant it is For brothers to dwell together in unity!”

Lesson;

The aroma that feeds us and the upper levels can be produced by our studies and by letting go of our selfish desires. Every positive action adds a special aroma to our soul. The sages tell us that the Mashiach would recognize our souls just by their scent/aroma. He won't check for knowledge of birth certificate but for the 'quality' of aroma, we attached to ourselves.

100. ובוצינא קדישא הכי אומר, הנה מזה טוב ומה נעים וגו', כמה דאת אמר (ויקרא כ) ואיש אשר יקח את אחתו. ובספרו של רב ייבא סבא, ואיש

100. והמנונה הקדושה כך אומר, הנה מזה טוב ומה נעים וגו', כמו שנאמר (ויקרא כ) ואיש אשר יקח את אחתו. ובספרו של רב ייבא סבא, ואיש

– זה הקדוש ברוך הוא. אשר יקח את אחתו – זו כנסת ישראל. וכל כך למה? חסד הוא, חסד הוא ודאי, והרי פרשוהו. ולכן, הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד – הקדוש ברוך הוא וכנסת ישראל. גם – לרבות ישראל שלמטה, כמו שאמרנו, שהרי בשעה שפגש ישראל (באחיה באחדות) עם הקדוש ברוך הוא, ישראל שלמטה שרוים בשמחה גם הם עם הקדוש ברוך הוא, ומשום כך כתוב גם יחד. ובספרו של רב המנונא סבא, גם יחד – לרבות צדיק. בה, בכנסת ישראל, שהם זוג אחד, והכל דבר אחד.

את אוזותיו. ובספרא דרב ייבא סבא, ואיש: דא קודשא בריך הוא. אשר יקח את אוזותיו: דא כנסת ישראל. וכל כך למה? חסד הוא, חסד הוא ודאי, והא אוקמוהו. ועל דא הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד, קודשא בריך הוא וכנסת ישראל. גם, לרבות ישראל דליתתא. כדאמרין, דהא בשעתא דכנסת ישראל (ס"א באחוותא באחדותא) באוזותא בקודשא בריך הוא, ישראל דליתתא שריין בוזדותא גם אינן בקודשא בריך הוא. ובגין כך גם יחד כתיב. ובספרא דרב המנונא סבא, (ע"ז) גם יחד, לרבות צדיק. בה, בכנסת ישראל, דאינן זוגא זוגא, וכלא מלה זוגא.

Leviticus 20:17

ואיש אשר יקח את אחתו בת אביו או בת אמו ורצה את ערנותה והיא תראה את ערנותו חסד הוא ונכרתו "לעניי בני עמם ערנות אחתו גלה עונו ישא."

"If a man takes his sister, his father's daughter or his mother's daughter, and sees her nakedness and she sees his nakedness, it is a wicked thing. And they shall be cut off in the sight of their people. He has uncovered his sister's nakedness. He shall bear his guilt."

'a man takes his sister' is explained in the book of Rabbi Yeva Sava as the Holy One Blessed be He, 'Man' 'איש', takes his 'sister', which is the Shechina in Malchut. When they are together, which is the aspect of 'brothers dwell together' that brings Chassadim. Then the Israelites with the Tzadikim unify with the Holy in happiness. The 'nakedness' is an unholy connection and the aspect of judgments.

101. ושנינו בפרשת שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד, מהו אחד? זו כנסת ישראל שאחיה בקדוש-ברוך-הוא. שאמר רבי שמעון, זוג של זכר ונקבה נקרא אחד. במקום שהנקבה שורה, אחד נקרא. מה הטעם? בגלל שזכר בלי נקבה נקרא חצי גוף, וחצי אינו אחד. ובשמתחברים באחד שני חצאי גוף, נעשים גוף אחד, ואז נקרא אחד.

101. ותניין בפרשתא דשמע ישראל יי אלהינו יי אונד, מהו אונד. דא כנסת ישראל דאונד ביה בקודשא בריך הוא. דאמר רבי שמעון, זוגא דדכר ונקבא אקרי אונד. באתר דניקבא שריא, אונד אקרי. מאי טעמא. בגין דדכר כלל ניקבא כלל גופא אקרי, וכלל לאו הוא זוגא. וכד מתזבזבז בוזדא תרי כללי גופא, אתעבידו זוגא, וכדין אקרי אונד.

In the Shema Israel prayer we read "Hear, O Israel: YHVH our God, YHVH is one!"

‘One’ is the state of unification of the Shechina and YHVH. Rabbi Shimon explains that the unification of male and female is called ‘one’. A male without a female is called half a body. When they join together they are called one.

Lesson;

Genesis 1:27

”וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת-הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ: זָכָר וּנְקֵבָה, בָּרָא אֹתָם”

“God created man in His own image, in the image of God He created him; male and female He created them.”

God created man in his own image, one unit of male and female. The ‘image’ is the image of the Tree of Life, meaning that the created man is like a minuscule version of the same system created for the entire universe.

The Endless Light didn’t have the aspect of separation in his essence so his first creation was one but with two sides, male and female.

They were separated in a different process that was done on the second day, which was the day of separation and the creation of the Left Column.

Genesis 2:18

”וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים, לֹא-טוֹב הָיִיתָ הָאָדָם לְבַדּוֹ; אֶעֱשֶׂה-לּוֹ עֶזְרָא, כְּנֶגְדּוֹ”

“Then YHVH God said, “It is not good for the man to be alone; I will make him a helper against him.”

When Adam was created Eve was attached to him back to back. God ‘made Adam a helper against him (in front of him)’, meaning he separated the female from his back and brought her in front of him. Now they can have unification and restore the ‘oneness’ state they had before.

That is why we have the desire to call someone ‘My Wife’ and ‘My Husband’. We are halves until unified with our other half.

This aspect is painful to many that may still feel a separated ‘half’ in a relationship. We are at the end of the Tikun and the key is to do our best with what we have, in the state that we are in.

The Torah studies complete us

Proverbs 7:4

”אָמַר לַחֲכָמָה אַחֲתִי אֶת וּמַדָּע לְבִינָה תִקְרָא”

“Say to wisdom (Chokmah), “You are my sister,” And call understanding (Binah) your nearest kin,”

102. והשֵׁתָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא אַקְרִי אֶזְזָד. וְרָזָא דְּמַלְכָּה, כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בְּגִלּוּתָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא סְלִיק לְעִילָא לְעִילָא, וְזוּזָא אֶתְפָּרֶשׁ, וְשָׂמָא קְדִישָׁא לָא אֶשְׁתַּכּוּז שְׁלִים, וְאֶזְזָד לָא אַקְרִי. וְאִימַתִּי יִתְקַרִי אֶזְזָד, בְּשִׁעְתָּא דְּמִטְרוּנִיתָא תִשְׁתַּכּוּז בֵּיתָא בְּמַלְכָּא, וְיִזְדְּוֹגוֹן כּוּזָדָא. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (עובדיה א) וְהִיטָה לִּי הַמְּלוּכָה. מֵאן מְלוּכָה. דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, דְּמַלְכוּ בָּהּ אֶתְקַשְׁרָ, כְּדִין (זכריה יד) בְּיוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶזְזָד וְשִׁבּוּ

102. וְעַכְשָׁו הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא נִקְרָא אֶחָד. וְסוּד הַדָּבָר – כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בְּגִלּוּת, וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עָלָה לְמַעְלָה לְמַעְלָה, וְהַזּוּג נִפְרָד, וְהַשֵּׁם הַקְדוֹשׁ לֹא נִמְצָא שְׁלֵם וְלֹא נִקְרָא אֶחָד. וּמַתִּי יִקְרָא אֶחָד? בְּשַׁעַה שֶׁהַגְבִּירָה תִּמְצָא עִם הַמֶּלֶךְ וְיִזְדְּוֹגוּ בְּאֶחָד. זֶהוּ שְׂכָתוֹב (עובדיה א) וְהִיטָה לִּי הַמְּלוּכָה. מִי הַמְּלוּכָה? זֶה כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל שֶׁהַמְּלוּכוֹת קִשְׁרוּרָה בָּהּ, אֲזַן (זכריה יד) בְּיוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד. וְעַל זֶה, הִנֵּה מֶה טוֹב וּמֶה נָעִים שָׁבַת אַחִים גַּם יָחִיד.

אֲזוּרָה. וְעַל דָּא, הִנֵּה מִה טוֹב וּמִה נְעִים שְׂבֵת אֲזוּרָה.
גַּם יוֹזֵר.

The Shechinah is the female aspect of the Holy One Blessed be He. She is in Exile in Malchut and separated from her 'husband', the Holy One that is Zeir Anpin and is far on a higher level.

The Holy One cannot be called 'One' when the Shechinah is away from him but at the time of the Redemption, YHVH will come down to reign over his kingdom, Malchut. As we read in Obadiah 1:21

”וַעֲלוּ מוֹשָׁעִים בְּהָר צִיּוֹן לְשִׁפֹּט אֶת הָרָע וְהִנֵּה לִיהֲוָה הַמְּלוּכָה.”

“Then saviors shall come to Mount Zion To judge the mountains of Esau, And the kingdom shall be YHVH's.”

When YHVH comes down during the Redemption process, he will join the Shechina, unifying upper and lower. Then YHVH will be 'one' with the Shechina. Zechariah 14:9

”וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהוָה אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד.”

“And YHVH shall be King over all the earth. On that day it shall be— “YHVH is one,” And His name one.”

103. (תהלים קלג) כִּשְׁמֵן הַטּוֹב עַל הָרֹאשׁ. מֵאֵן שְׁמֵן הַטּוֹב. דָּא מִשְׁחָה רַבּוּת קוּדְשָׁא, דְּנִגְדִּי וְנִפְיָה מִעֲתִיקָא קְדִישָׁא, דְּאִשְׁתַּכּוּז בְּהֵוָה נִהָר עֲלָאָה, דִּינִקָּא לְבָנִין, לְאִדְלָקָא בּוֹצִינִין, וְהֵוָה מִשְׁחָה נִגְדִּי בְּרִישָׁא דְּמִלְכָּא, וּבְרִישִׁיָּה לִיקִירוֹ דִּדִּיקָנָא קְדִישָׁא, וּבְמִתְמֵן נִגְדִּי לְכָל אֵינוֹן לְבוּשֵׁי יָקָר דְּמִלְכָּא אֲתַלְבֵּשׁ בְּהוּ. הָדָא הוּא דְּכִתִּיב שְׂיֹרֵד עַל פִּי מִדּוֹתָיו. עַל פִּי מִדּוֹתָיו מִמֶּשֶׁ, וְאֵלּוּ הֵם כְּתָרֵי הַמֶּלֶךְ שֶׁהֵם הַקְדוּשׁ נִמְצָא בָּהֶם.

Psalms 133:2 “כִּשְׁמֵן הַטּוֹב עַל הָרֹאשׁ יֵרֵד עַל הַזָּקֵן זָקֵן אֶהְרֹן שְׂיֹרֵד עַל פִּי מִדּוֹתָיו” “It is like the precious oil upon the head, Running down on the beard, The beard of Aaron, Running down on the edge of his garments.”

The 'precious oil' is the anointing oil that comes from Keter. It 'pours' on the head of the King and from there it comes down to the Holy beard and down to the garments of the King.

The words 'עַל פִּי מִדּוֹתָיו' translates to 'according to his 'measures' or attributes' that are references to the Sefirot that reveals the Light from the upper levels.

The translation to 'his garments' is also correct because like people in Malchut, our attributes define us like garments.

The 'oil' is the Light that spreads from Keter all the way down to Zeir Anpin and is revealed in Malchut.

Lesson;

The verse Psalms 133:2 is good for meditation when we wish to draw the light of Chokmah from the higher level. It would be better to do a study and light a candle for a Tzadik and or give a few coins for Tzedakah.

As we studied previously, 'oneness' is a state when a male and a female are together. Look at it as Light, male and vessel, female. We need to always prepare a vessel to draw light and have a blessed unification of 'one'.

Our desire for Mashiach should create a huge vessel in order to have this light revealed in the world. God is helping us achieve this goal by putting us in a situation of knowing that only he can truly save us. Even if we find a cure or vaccine, it's only temporary because the next one could be more difficult.

Mashiach would come from Keter with the soul level of Yechidah that is the only level that connects directly to Keter. This where Mashiach would draw his endless force to be a king over the whole earth.

Psalms 132:17

”שם אצמיח קרן לדוד ערכתי נר למשיחי”

“There I will make the horn of David grow; I will prepare a candle for My Anointed.”

When Mashiach is revealed, the Mount of Olive (Oil) in Jerusalem will split (Zechariah 14:4) and the higher Light will come out and change existence as we know it.

Videos like this one that would be attached to DZ studies would be available in the near future for members only.

Please consider registering as a member. [Click here](#)

<https://vimeo.com/400490058>

104. בא ראה, כל השפע וכל שמחת העולמות לא יורדים לברך אלא על ידי הכתרים הקדושים הללו, שהם שמו של המלך הקדוש, ומשום כך שיוּרד על פי מדותיו. על פי מדותיו ודאי, כמו שנאמר (במדבר ד) על פי אהרן ובניו תהיה. כך על פי מדותיו יורד ומשפיע לכל העולמות, להמציא ברכות לכלם. ובא ראה, השמן הטוב הזה אינו זמין, עד אותו זמן שהעבודה שלמטה היתה עולה ונפגשים זה בזה. זהו שכתוב (משלי כז) שמן וקטרת ישמח לב. שמן למעלה וקטרת למטה, אזי זו שמחת הכל. רבי אחא ורבי יהודה זקפו ידים, והודו לרבי אבא.

104. תא וזוי, כל נגידו, וכל זיידו דעלמין, לא זוזית לברכא, אלא על ידי דא דאלין כתרין קדישין, דאינן שמיא דמלכא קדישא, ובגין כך שיוּרד על פי מדותיו. על פי מדותיו ודאי כמה דאת אמר (במדבר ד) על פי אהרן ובניו תהיה. כך על פי מדותיו, זוזית ונגיד לכלהו עלמין, לאשתכחא ברכאן לכלא. ותא וזוי, האי שמן (דף ח' ע"א) טוב לא זמין, עד ההוא זמנא דפולחנא דלתתא הוה סליק, ואתערען דא ברא, הדא הוא דכתיב, (משלי כז) שמן וקטרת ישמחו לב. שמן למעלה, וקטרת לתתא, כדין הוא זוזותא דכלא. רבי אחא ורבי יהודה זקפו ידין, ואודו לרבי אבא.

The Light and joy that come to all the worlds are possible because of the Sefirot of Zeir Anpin. They provide a delivery line for the Light from upper to lower levels.

The 'Oil' represents the nourishments that come from above and the Ketoret represents the actions in the lower world that make the connection and bring nourishment and joy to the world.

Proverbs 27:9

”שמן וקטורת ישמח לב ומתק רעהו מעצת נפש.”

“Oil and perfume (Ketoret, Incense) delight the heart, And the sweetness of a man’s friend gives delight by hearty counsel.”

105. רבי אחא פתח, (בראשית כ) ויבא אלהים אל אבימלך בחלום הלילה, וכתוב ויאמר אליו האלהים בחלום גם אנכי ידעתי כי בתם לבבך עשית זאת. ויבא אלהים אל אבימלך הנה, מה שונה באמות העולם ויבא אלהים, ולישראל לא? (אלא זהו סוד של אלהים אחרים. ויש לה לדעת שהשם של הקדוש ברוך הוא (ישעיה נז) גם ונשא שכן עד וקדוש שמו, והוא לבדו מלך על כל מה שנמצא, בין למעלה בין למטה, וההיכל הקדוש שלו באמצע נתקן, וסביבו יש שבעים כתרם, ומתם נמשכו שבעים גדולים, והפקדו על שבעים עמי העולם להיות כל אחד ואחד שולט על עמו ועל ארצו. והקדוש ברוך הוא נתן לישראל סוד של שמו להם בלבד והוא שולט על ישראל וירושלים זהו שכתוב (דניאל ט') כי שמך נקרא על עירך ועל עמך. ואין לעם אחר חלק בו בקדוש-ברוך-הוא שכתוב (דברים כ"ד) וראו כל עמי הארץ כי שם יי' נקרא עליך. וכתוב (מיכה ד') כי כל העמים ילכו איש בשם אלהיו וגו'. וכתוב (דברים ל"ב) כי חלק יי' עמו וגו' אלא כך שנינו, כל אלהים של כּאן, אותו כח גדול שממנה עליהם היה, כמו כן – ויבא אלהים אל בלעם לילה, אותו כח שמפקד עלי.

105. רבי אַזא פתח, (בראשית כ) ויבא אלהים אל אבימלך בחלום הלילה, וכתוב ויאמר אליו האלהים בחלום גם אנכי ידעתי כי בתם לבבך עשית זאת. האי ויבא אלהים אל אבימלך, מאי שְׁנָא באומות העולם, ויבא אלהים, ולישראל לא. (אלא דא הוא רזא דאלהים אחרים ואית לה למנדע דשמא דקודשא בריך הוא (ישעיה נ"ז) רם ונשא שוכן עד וקדוש שמו והוא בלחודיו מלכא על כל מה דאשתכח בין לעילא בין לתתא והיכלא קדישא דיליה באמצעיתא אתתקן וסחרניה אית שבעין כתרין ומנהון אתמשכו ע' רברבין ואתמנו על ע' עמין דעלמא למהוי כל חד וחד שליט על עמיה ועל ארעיה. וקודשא בריך הוא יהב לישראל רזא דשמיה בלחודיהון והוא שליט על ישראל וירושלים הדא הוא דכתיב (דניאל ט') כי שמך נקרא על עירך ועל עמך. ולית לעמא אחרא חולקא ביה בקודשא בריך הוא דכתיב (דברים כ"ד) וראו כל עמי הארץ כי שם יי' נקרא עליך. וכתוב (מיכה ד') כי כל העמים ילכו איש בשם אלהיו וגו'. וכתוב (דברים ל"ב) כי חלק יי' עמו וגו' אלא הכי תנינן, כל אלהים דהכא, ההוא וזילא רברבא דממנא עליהו הנה, כְּנוּנָא דא ויבא אלהים אל בלעם לילה, ההוא וזילא דאתפקד עליה.

Genesis 20:3

”ויבא אלהים אל אבימלך בחלום הלילה ויאמר לו הנך מת על האשה אשר לקחת והוא בעלת בעל.”

“But God came to Abimelech in a dream by night, and said to him, “Indeed you are a dead man because of the woman whom you have taken, for she is a man’s wife.”

Rabbi Acha quotes this verse and asks about the difference between God’s (אלהים) revelation to Israelites and God’s revelation to other nations. He explains that when it says “And God came” it is referred to as the minister appointed by God to govern the other nation. It is the same when God revealed himself to Balaam (Numbers 22:20)

The Israelites have a direct connection to God אלהים, not through a minister.

Lesson;

The word Ketoret comes from the work קטר that means connection or a knot in Aramaic.

The High Priest was burning the Ketoret when he was setting oil and lighting the Menorah in the Holy Temple. The Menorah had seven candles for the Six sefirot of Zeir Anpin and Malchut. The Ketoret burnt and created a straight column up to heavens as far as the eye can see. The column of smoke was not affected by weather conditions like wind or rain.

For Ketoret we can light a pure incense stick or better light a candle for a Tzadik and study Zohar in his honor. He will help us connect our prayers and meditations with the upper levels of heavens.

Read Zohar Vayechi #419 +

106. וְאִי תִיבֹא וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים בְּזִלְזוּם. הָכִי
הוּא וְדָאִי, גַּם אֲנֹכִי יִדְעֵתִי, גַּם אֲמַאי הָכָא. אֶלָּא
לְרִבּוּת קָא אֲתָא, דָּאֵף עַל גַּב דְּלַעֲיָלָא מִנְּאִי יִדְיֵעַ,
גַּם אֲנֹכִי יִדְעֵתִי. וְאַחֲשׁוּף גַּם אֲנֹכִי, גַּם לְרִבּוּת, אוֹתָךְ
מִזִּזְטוֹ לִי, מִזִּזְטוֹ זֹסֶר אֶלְף כְּתִיב, מֵאִי קָאֵמֶר בְּגִין
דְּזוּפְתָא לָאו בְּזִילָא קִיָּמָא.

106. וְאִם תֹּאמֶר, וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים בְּחֵלֶם
– כִּד זֶה וְדָאִי. גַּם אֲנֹכִי יִדְעֵתִי, לָמָּה כָּאֵן גַּם?
אֶלָּא שְׂבָא לְרִבּוּת, שְׂאֵף עַל גַּב שְׁלִמְעָלָה מִמִּנִּי
יִדְוֵעַ, גַּם אֲנֹכִי יִדְעֵתִי. וְאַחֲשׁוּף גַּם אֲנֹכִי – גַּם
לְרִבּוּת – אוֹתָךְ מִחֲטוֹ לִי. מִחֲטוֹ חֲסֵר אֶלְיָ
כְּתוּב. מָה אָמַר? מִשּׁוֹם שְׁחָטָא אֵינוֹ עוֹמֵד בְּכַח.

Abraham moved to Gerar and asked his wife, Sarah. She was stunning, and he asked her to say that she is his sister. He wanted to protect himself because, at that time, the king could kill him just to take his wife. King Abimelech took Sarah, but her angel protected her. Each time Abimelech wanted to touch her, he got hit by the angel.

His minister came to him in a dream and told him that Sarah is married, and for that reason, he couldn't touch her. Also, the sex organs of Abimelech and all men in Gerar were blocked from use, even for releasing waste. The women were unable to deliver until Sarah was released back to her husband, Abraham. Abimelech was innocent, but he was still afflicted.

Genesis 20:6

וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים בְּחֵלֶם גַּם אֲנֹכִי יִדְעֵתִי כִּי בָתָם לְבָבְךָ עָשִׂיתָ זֹאת וְאַחֲשׁוּף גַּם אֲנֹכִי אוֹתָךְ מִחֲטוֹ לִי
”עַל כֵּן לֹא נִתְּתִיךָ לְנִגְעַע אֵלֶיךָ.”

“And God said to him in a dream, “Yes, I know that you did this in the integrity of your heart. For I also withheld you from sinning against Me; therefore, I did not let you touch her.”

God, which in this case is the Minister of King Abimelech, came to the king in a dream and told him that he was prevented from sinning by the higher level of the Holy One Blessed be He.

‘For I also withheld you from sinning against Me.’ The minister tells Abimelech that he also joined the Holy One Blessed be He and withheld him from sinning with Sarah.

The word ‘from sinning’ is spelled ‘מחטו’, missing the letter א at the end of the word. The Zohar explains that the sin to the Holy One Blessed be He, not to the Minister of Abimelech.

107. אלא הכי אוּלִּיפָנָא, בְּזוּזֵי הוֹן דְּעָמָא דְלִתְתָּא, אֲתַפְּנִים לְעִילָא. בְּזוּזֵי עָמָא דְלִתְתָּא, אֲתַעְבֵּר רַבְרָבָא דְלִהוֹן דְלְעִילָא מִשּׁוּלְטָנִיתָּ. הָדָא הוּא דְכִתְיָב וְאַזְזִיזוּף גַּם אֲנָכִי אוּתְרָה, דָּאָף עַל גַּב דְלְעִילָא מִזְנָאִי תַלְיָא מִלְתָּא, גַּם אֲנָכִי לְרַבּוּת לְגִרְמִיָּה, מִזְזִטוּ לִי, בְּגִין דְלָא יִשְׁתַּכְּזוּ גַבְאִי, כְּהִאִי מִזְזִט דְנִעִיץ בְּבִשְׂרָא, דְלָא תִגְרוּם לִי אֶת בְּזוּזֵי לְאֶעְבְּרָא לִי מִשּׁוּלְטָנִי, וְיִקְוִצוּן בִּי, דְלָא תִקְוִץ לִי בְּמִזְזוּתְךָ, כְּמָה דְאֶת אֲמִר (וִיקְרָא כ) וְאֶקֶץ בָּם, כְּהִנִּי קוֹצִין דְנִעִיץ בְּבִשְׂרָא. מֵאִי מִשְׁמַע. מִשְׁמַע דְּבְזוּזֵי בְּנֵי אֲנָשָׁא, עֲבָדִין פְּגִימוּ לְעִילָא, מֵאִי אִיהוּ. כְּמָה דְאֶת אֲמִר (יִשְׁעִיָּה נ) וּבְפִשְׁעֵכֶם שְׁלֹזָה אֲמִכֶּם.

107. אלא כָּךְ לְמִדְנָה, בַּחֲטָאֵי הָעָם שְׁלִמְטָה נִפְגָּם לְמַעְלָה. בַּחֲטָאֵי הָעָם שְׁלִמְטָה מְעַבֵּר הַגְדוֹל שְׁלָהֶם שְׁלִמְטָה מִשְׁלִטוֹנוֹ. זֶהוּ שְׁכִתּוּב וְאַחֲשָׁד גַּם אֲנָכִי אוּתְרָה, שָׂאָף עַל גַּב שְׁלִמְטָה מִמִּנִּי תַלְוִי הַדָּבָר – גַּם אֲנָכִי, לְרַבּוּת לְעִצְמוֹ, מִחֲטוֹ לִי, בְּדִי שְׁלֵא יִמָּצְאוּ אֲצִלִּי, כְּמוֹ הַמַּחֲטָה הַנְּעוּצָה בַּבֶּשֶׂר, שְׁלֵא תִגְרַם לִי אֶתְהָ בַּחֲטָאֵי לְהַעֲבִיר אוֹתִי מִשְׁלִטוֹנִי וְיִקְוִצוּ בִּי, שְׁלֵא תִקֶּץ אוֹתִי בַּמַּחֲטָה, כְּמוֹ שְׁנֵאֲמִר (וִיקְרָא כ) וְאֶקֶץ בָּם, כְּמוֹ הַקּוֹצִים הַלָּלוּ שְׁנֵעוּצִים בַּבֶּשֶׂר. מֵה מִשְׁמִיעַ? מִשְׁמִיעַ שֶׁבַּחֲטָאֵי בְּנֵי אָדָם נַעֲשִׂים פְּגָמִים לְמַעְלָה. מֵה הוּא? כְּמוֹ שְׁנֵאֲמִר (יִשְׁעִיָּה נ) וּבְפִשְׁעֵיכֶם שְׁלֹחָה אֲמִכֶּם.

The minister of Abimelech prevented him from sinning because he may lose his position as a minister if he let serious sins go without correction.

Isaiah 50:1

“לֹא אָמַר יְהוָה אִי זֶה סֹפֵר כְּרִיתוֹת אֲמִכֶּם אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּיהָ אוֹ מִי מִנּוּשֵׁי אֲשֶׁר מִכְרִיתִי אֶתְכֶם לוֹ הֵן בְּעוֹנֹתֵיכֶם נִמְכַּרְתֶּם.”

“Thus says YHVH: “Where is the certificate of your mother’s divorce, Whom I have put away? Or which of My creditors is it to whom I have sold you? For your iniquities, you have sold yourselves, And for your transgressions, your mother has been put away.”

Our ‘mother’, the Shechina, was sent to exile because of our sins. The sins in the world below create flaws in the spiritual world and affect the spiritual connection to the governing levels above. It causes us to lose the protection we need.

The sins of the other nations affect the connection to their minister and the protection he provides.

108. וְעַל דָּא קֶרְבֵּן אֲתַקְרִיב, מֵאִי קֶרְבֵּן. הֵאִי דְקֶאֱמִרָן דְכִתְיָב, וּבְפִשְׁעֵכֶם שְׁלֹזָה אֲמִכֶּם. דְּהֵא זֹטָא גָרִים פְּרוּדָא בְּזוּזֵיָה. קֶרְבֵּן קָרִיב עֲלָמָא עֲלָהָה בְּעֲלָמָא תַתָּאָה וְאַתְעֵבִיד כְּלָא זֹר. אֶתּוּ רַבִּי אֲבָא וְרַבִּי יְהוּדָה, וְאוּדוּ לִיהִי לְרַבִּי אֲזוּא.

108. וְעַל כֵּן נִקְרַב קֶרְבֵּן, אֵיזָה קֶרְבֵּן? זֶה שְׁאֲמִרָנוּ שְׁכִתּוּב, וּבְפִשְׁעֵיכֶם שְׁלֹחָה אֲמִכֶּם. שְׁהִירֵי הַחֲטָא גֹרֵם פְּרוּד בַּחֲטָאוֹ. הַקֶּרֶבֶן מִקְרֵב אֶת הָעוֹלָם הָעֶלְיוֹן לְעוֹלָם הַתַּתְּחוֹן, וְהַבֵּל נַעֲשֶׂה אַחֵד. בָּאוּ רַבִּי אֲבָא וְרַבִּי יְהוּדָה וְהוֹדוּ לוֹ לְרַבִּי אֲחָא.

To restore the connection to the upper levels, we bring offerings and sacrifices to the priest to mend the broken relationship between Zeir Anpin and Malchut.

The word ‘sacrifice’ ‘קרבן’ has the root ‘קרב’ that means ‘closer’. It brings back the upper and lower worlds in unity that erases the sins that caused the rip.

Lesson;

A married woman is ‘locked’ in a holy ‘circuit’ to her husband. Breaking the sacred bond is a severe sin and carries great punishment and correction. Abimelech knew the spiritual law and did his best to correct his attempt to sin. He called Abraham to make a correction

Genesis 20:9

“וַיִּקְרָא אֲבִימֶלֶךְ לְאַבְרָהָם וַיֹּאמֶר לוֹ מָה עָשִׂיתָ לָנוּ וְמָה חָטָאתִי לָךְ כִּי הִבַּאתָ עָלַי וְעַל מַמְלַכְתִּי חֲטָאָה גְדֹלָה מְעֻשִׁים”
“אֲשֶׁר לֹא יַעֲשֶׂה עֲשִׂיתָ עִמָּדִי.”

“And Abimelech called Abraham and said to him, “What have you done to us? How have I offended you, that you have brought on me and my kingdom a great sin? You have done deeds to me that ought not to be done.”

Genesis 20:14 “Then Abimelech took sheep, oxen, and male and female servants, and gave them to Abraham, and he restored Sarah, his wife to him.”

Then Abraham prayed to God to release Abimelech from the pain inflicted on him and his people. God answered Abraham’s prayer and healed all the people of Gerar.

Exodus 20:13

“You shall not covet your neighbor’s house. You shall not covet your neighbor’s wife, or his male or female servant, his ox or donkey, or anything that belongs to your neighbor.”

The Tenth commandment is related to the sefirah of Malchut. Similar to the aspect of marriage, we should not ‘interfere’ or take other peoples’ ‘holy connection’. This is related to business and other ‘belongings’. When we try to draw energy that belongs to other people, we block our own flow of light.

109. פִּתּוּז רַבִּי יְהוּדָה וְאַמֶּר, (תהלים ק) עֲבָדוּ
אֶת ה' בְּשִׂמְחָה וְגו'. עֲבָדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה, כִּךְ
לְמַדְנוּ, שְׂכַל עֲבֹדָה שְׂצָרִיךְ אָדָם לְעֹבֵד אֶת
הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא, צָרִיךְ בְּשִׂמְחָה וּבְרָצוֹן הַלֵּב,
כִּדִּי שְׂתַמְצָא עֲבֹדָתוֹ בְּשִׁלְמוּת. וְאִם תִּמְר
שְׁעֲבֹדֶת הַקֶּרֶבֶן כִּךְ הִיא – אִי אֶפְשָׁר שְׁהָרִי
אוֹתוֹ אָדָם שְׁעֹבֵר עַל מִצְוֹת רַבּוֹנוֹ וְעַל מִצְוֹת
הַתּוֹרָה וְשֹׁב לִפְנֵי רַבּוֹנוֹ, בְּאַיִזָּה פָּנִים יַעֲמֵד
לִפְנֵינוּ? הֲרִי וְדָא בְּרוּחַ שְׁבוּרָה, בְּרוּחַ עֲצוּבָה,
אִיפֹה הַשְּׂמֻחָה? אִיפֹה הַרְנָנָה?

109. פִּתּוּז רַבִּי יְהוּדָה (כ"ו) וְאַמֶּר, (תהלים ק) עֲבָדוּ
אֶת ה' בְּשִׂמְחָה וְגו'. עֲבָדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה, הַכִּי
אוֹלִיפָנָא, דְּכָל פּוֹלְזוּנָא דְּבָעִי בַּר זֵשׁ לְמַפְלֹחַ
לְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּעִי בְּזוּדוּתָא, בְּרַעֲיוּתָא
דְּלִבָּא, בְּגִין דִּישְׁתַּכּוּז פּוֹלְזוּנִית בְּשִׁלְבוֹ. וְאִי תִימָא
פּוֹלְזוּנָא דְּקֶרֶבֶן הַכִּי הוּא. לֹא אֶפְשָׁר, דְּהָא הִיא
בַּר זֵשׁ דְּעֹבֵר עַל פְּקוּדָא דְּמֵאֲרִיתָ, עַל פְּקוּדָא
דְּאוֹרִייתָא, וְתַב לְקַמֵּי דְּמֵאֲרִיתָ, בְּמֵאן אֲנִפִּין יְקוּם
קַמִּיתָ, הָא וְדָא בְּרוּחַ תִּבְיָרָא, בְּרוּחַ עֲצִיב, אֲן הוּא
שְׂמֻחָה, אֲן הוּא רְנָנָה.

Psalms 100:2

“עֲבָדוּ אֶת יְהוָה בְּשִׂמְחָה בָּאוּ לִפְנֵי בְּרִנָּה”

“Serve YHVH with happiness; Come before His presence with singing.”

Rabbi Yehuda quotes the verse above and says that we learned that our work in serving Hashem should come from the heart with happiness and joy so it would be a complete action. Now when we bring offerings to the temple it pays and cleanses our sins. In such a case how can a person come with happiness when he is supposed to be sad with a broken heart because he went against the commandments of his master. Where is the happiness and singing as the verse suggests?

110. אֵלָּא שֶׁם שְׁנִינִי, אוֹתוֹ אָדָם שְׁחוּטָא לְפָנֵי רַבּוֹנוֹ וְעֵבֶר עַל מַצּוּתָיו, וְבֵא לְהַקְרִיב קָרְבָּן וּלְתַקֵּן אֶת עֲצָמוֹ בְּרוּחַ שְׁבוּדָה, צָרִיךְ לְהַמְצֵא בְּרוּחַ עֲצוּבָה. וְאִם הוּא בּוֹכָה, זֶה יָפָה מִחֶבֶל. הָרִי שְׂמָחָה וְהָרִי רִנָּה אֵין נִמְצָאִים. אֵלָּא בְּמָה מִתְתַּקֵּן? בְּאוֹתָם בְּהִנָּם וּלְוִיִּם, שֶׁהָרִי הֵם מְשַׁלְּמִים שְׂמָחָה וְרִנָּה בְּשִׁבּוּלֵי. הַשְׂמָחָה מִתְקַיֶּמֶת בְּכֹהֵן, מִשּׁוּם שֶׁהוּא תָּמִיד רְחוּק מִן הָרִי, וְהַכֹּהֲנִים צָרִיכִים תָּמִיד לְהַמְצֵא בְּפָנִים מְאִירוֹת, שֶׁמַּחֲסִים יוֹתֵר מִכָּל הָעָם, שֶׁהָרִי הַכֹּתֵר שֶׁלֹּא גֹרֵם הָרִנָּה בְּלוֹיִם, וְכֵן זֶה, שֶׁהָרִי הַלוֹיִם נִמְצָאִים תָּמִיד עַל הַשִּׁיר, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוָה.

110. אֵלָּא תִּבְנֶן תִּנְיָנִן, הֵהוּא בַּר זֵשׁ דְּזוּטִי קָמִי מְאִרִּיָּה, וְעֵבֶר עַל פְּקוּדוֹי, וְאֵתִי לְקָרְבָּא קָרְבָּנָא, וּלְתַקְנָא גְּרָמִיָּה, בְּרוּחַ תְּבִירָא, בְּרוּחַ עֲצִיבָא בְּעִי לְאַשְׁתַּכּוּזָא, וְאִי בְּכִי שִׁפּוּר מִכָּלָא. הָא שְׂמִינָה הָא רִנָּה לֹא אֲשַׁתְּכּוּז. אֵלָּא בְּמֵאִי אֲתַתְּקֵן. בְּהִנָּהוּ כֹהֲנֵי וְלוֹיִאֵי, דְּהָא אֵינּוֹן אֲשַׁלְּיֵמוּ שְׂמִינָה וְרִנָּה בְּגִיעִיָּה. שְׂמִינָה בְּכֹהֲנָא אֲתַקְיִים, בְּגִין דְּהוּא רְחוּקָא מִן דִּינָא תְּדִיר, וְכֹהֲנָא בְּעִי לְאַשְׁתַּכּוּזָא תְּדִיר בְּאַנְפִּין זְהִירִין, וְזָדָאן יִתִּיר מִכָּל עָמָא. דְּהָא כְּתָרָא דִּילִיָּה גָרִים. רִנָּה בְּלוֹיִאֵי, וְהִכִּי הוּא, דְּהָא לִיּוֹאֵי מִשְׁתַּכּוּזִי עַל שִׁיר לְעַלְמִין, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ.

He answers that a person that sinned and came with a sacrifice to the priest to correct himself needs to come with a broken spirit, and sadness. If he cries it's even better. The Happiness and singing are completed by the priests and the Levites that make the corrections for him.

The happiness comes from the priest that needs to have a shining face and express joy more than any other person because he is always far from judgment. The singing comes from the Levites that were always singing in the Holy Temple.

Lesson;

Every positive action we do should be with appreciation to God that we were given the opportunity and appreciation that we can do it. We earn merits on every positive action we do.

When we do negative actions, we lose Light to the negative side and we need to make corrections. If it was done by hurting another person or group we ask forgiveness and compensate them in any way that would clear the sin from our 'book'. When we cannot connect with those we hurt to ask for forgiveness, or that the act was just against the ways of the Torah, then we need to feel sad and regret our action for losing the Light. We compensate by giving from ourselves. We commit to study more than our regular scheduled times to reveal more light and restore what we lost. Fasting is another form of giving from ourselves because our negative actions affect the blood that carries the soul levels of Nefesh. Fasting helps in removing negative elements from the blood and together with a commitment not to repeat the bad, we earn good. In addition to the above, giving Tzedakah to correct sins has the aspect of crying. It is like paying penalties for bad deeds. At the same time, it's the best expression of repentance because it's not easy to give money.

When you give Tzedakah, even if it not for a specific correction, it's good to meditate that the Tzedakah you give is to cleanse any bad deeds from this life or previous lives.

111. וְאֵלֹו עוֹמְדִים עָלָיו, וּבָהֶם נִשְׁלָמֶת הָעֲבוּדָה לְקָדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. הַכֹּהֵן עוֹמֵד עָלָיו וּמְכַוֵּן דְּבָרִים בְּשִׂמְחָה וּבְרָצוֹן, לְיַחַד אֶת הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ בְּרָאוּי, וְהַלוֹיִם בְּשִׁיר. אֲזַי כְּתוּב, דְּעוּ בִּי

111. וְאֵלִין קָיִימִין (דָּף ח' ע"ב) עָלֶיהָ, וּבִיָּה אֲשַׁתְּכִלִּים פּוֹלְזָנָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. כֹּהֲנָא קָאִים עָלֶיהָ וּכְוִין מִלִּין, בְּזוּדוּתָא בְּרִעוּתָא, לְיַחַדָּא שְׁמָא קְדִישָׁא בְּדָקָא יָאוּת. וְלוֹיִאֵי בְּשִׁיר. כְּדִין כְּתִיב דְּעוּ

כי יי' הוא אלהים. דא הוא קרבן לקרבא רזומי ה' הוא אלהים. זהו קרבן לקרב רחמים לדין, ויהל מתבשם.

When a person brings his offering, the priest makes the meditation with happiness to properly make unification with the Holy Name, and the Levites sang. We read in Psalms 100:3

”דעו כי יהוה הוא אלהים הוא עשנו ולא [ולו] אנחנו עמו וצאן מרעיתו”

“Know that YHVH, He is God (ELHYM); It is He who has made us, and not we ourselves; We are His people and the sheep of His pasture.”

YHVH is the aspect of Right and mercy, ELHYM is the aspect of Left and judgment. The priests on the Right and Levites on the Left. Together they unify the names and sweeten the judgment.

112. השתא דלא אשתכחו קרבנא, מאן דזוטי קמי מאריה ותב לגביה, ודאי במרירו דנפשא, בעציבו, בבכיה, ברוז תבירא, היאך אוקים שמוזה ורננה, הא לא אשתכחו גביה. אלא הכי אוקמוה, דתושבון דמאריה, וזדוותא דאורייתא, ורננה דאורייתא, דא הוא שמוזה ורננה. והא תנינן ולא מתוך עצבות וכו', דלא יקום בר נש קמיה מאריה בעציבו והא לא יכיל ומאי תקנתיה.

The word for sacrifice is 'קרב' and it has the root 'קרב' that means 'coming close'. Until the person comes closer and a sacrifice is made, he is in a state of bitterness, sadness, and with a broken heart.

113. אלא רזא דמלה, הא תנינן לעולם יפנס שיעור שני פתחים וכו', ויצלי צלותיה דא הוא דכתיב, (משלי ח) לשמור מוזהות פתחי, שני פתחים סלקא דעתך, אלא אימא שיעור שני פתחים. כאן רמז למה שאמר דוד, (תהלים כד) שאו שערים ראשיכם, אינן מעון ומכון, דאינן גו לגו, שירותא דדרגין: חסד, ופחד. ואינן פתחין דעלמא. על דא אצטרף בר נש דיתכון בצלותיה לקבל קדש קודשין, דאינן שומא קדישא, ויצלי צלותיה. והנהו אלן שיעור ב' פתחין, ב' פתחין.

Psalms 24:7

”שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי עולם ויבוא מלך הכבוד”

“Lift up your heads, O you gates! And be lifted up you everlasting doors! And the King of glory shall come in.”

The secret is in the 'gates'. A person should pass through two gates to make his prayers. These are the first two levels in heavens called 'מעון' pronounced 'Maon' which

is Gevurah, and 'מכון' 'Machon' for Chessed (Please don't look for English translations. It won't help in understanding the levels).

There are the openings of the world and a person needs to pray as if he is in front of the Holy of Holies. He meditates in his prayer that Chessed and Gevurah of Zeir Anpin elevate and become Chokmah and Binah as two crowns and they are called Holy of Holies.

114. ואית דמיתני הכי, שמונה, דא כנסת ישראל. ושמונה דא אוקמוה, כדכתיב, (ישעיה נה) כי בשמונה תצאו וגו'. ומינין ישראל לנפקא מן גלותא, בהאי שמונה. ובאן איהי כנסת ישראל. ועל דא עבדו את יי בשמונה, כמה דכתיב, (ויקרא טו) בזאת יבא אהרן אל הקדש, וכלא זוד.

115. באו לפניו ברננה, דא שלימו דילה. דשמונה בלב, ורננה בפה. ודא הוא שלימו יתיר. ושלימו דהאי שמונה דא אשתמודעא, והא ידיעא. ודא הוא תקונא דבר נש לקמיה מאריה. כדן דעו כי יי הוא האלהים. וכלא בזוד מלה אתיא, דבעי לבתר ליונדא שמיא קדישא כדקא יאות, ולקשרא דא בדא למהוי כלא זוד, ודא הוא פולונא דקודשא ברין הוא. אמרו ליה רבי אוןא ורבי אבא, ודאי הכי הוא. ופאה זולקיהון דצדיקייא דמשתדלי באורייתא, וידעי ארוזוי דקודשא ברין הוא, קמו ואכלו אבתריה דרבי אבא, ג' מילין.

116. פתח רבי אבא ואמר, (תהלים ה) ואני ברוב חסדך אבא ביתך. כן פרשוק, שלא צריך אדם להכנס לבית הכנסת אלא אם נמלך בראשונה באברהם ויצחק ויעקב, משום שהם תקנו את התפלה לפני הקדוש ברוך הוא. זהו שכתוב ואני ברוב חסדך אבא ביתך. אבא ביתך – זה אברהם. אשתתוה אל היכל קדשך – זה יצחק. ביראתך – זה יעקב. (ואני ברוב חסדך – זה יעקב. אשתתוה אל היכל קדשך – זה יצחק) וצריך להכלילם בתפלה, ויכנס לבית הכנסת ויתפלל תפלתו. אז כתוב, (ישעיה מט) ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר.

עֲלוּתִיָּה. כִּדִּין כְּתִיב, (ישעיה מט) וַיֹּאמֶר לִי עֲבָדִי
אֶתֶּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר.

117. אִם עָלָה קֶרְבְּנוֹ מִן הַבֶּקֶר. אָמַר רַבִּי יוֹסִי,
מִה שׁוֹנָה מִן הַבֶּקֶר לְעוֹלָה וּמִן הַצֹּאן לְעוֹלָה וּמִן
הָעוֹף לְעוֹלָה? אִם הֵכַל אֶחָד, מִפְּנֵי מַה שׁוֹנִים זֶה
מִזֶּה, שֶׁהָרִי מֵהֵכַל נֶעֱשֶׂה דָּבָר אֶחָד? אֲלֵא מִי
שֶׁהִשְׁגָּה יָדוֹ אֶת זֶה – מִקְרִיב מִן הַבֶּקֶר, וְאִם לֹא
יָכוֹל – אִזּוֹ מִן הַצֹּאן, וְאִם לֹא יָכוֹל – אִזּוֹ מִן הָעוֹף,
שֶׁהָרִי כְּתוּב (ויקרא יד) וְאִם דָּל הוּא וְאִין יָדוֹ
מִשְׁגָּת, שֶׁהָרִי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵין מִטְרִית עַל
הָאָדָם יוֹתֵר בְּדָבָר שֶׁלֹּא יָכוֹל.

118. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כְּמוֹ שֶׁהָיָה הַחֲטָא – כִּף
הָיָה מִקְרִיב. עֲשִׂיר, שֶׁלְּבוֹ גֶס בּוֹ לַפְעָמִים, הָיָה
מִקְרִיב שׁוֹר, מִשּׁוּם שֶׁלְּבוֹ חוֹשֵׁב יוֹתֵר לַחֲטָא
לִפְנֵי רַבּוֹנוֹ. הַבֵּינוּנִי מִקְרִיב מִן הַצֹּאן, מִשּׁוּם
שֶׁרְצוֹנוֹ אֵינוֹ גֶס בּוֹ כָּל כֶּף לַחֲטָא. הָעֲנִי שֶׁלְּבוֹ לֹא
גֶס בּוֹ, רְצוֹנוֹ נִמְנָק מֵהֵכַל, מִקְרִיב מֵאוֹתוֹ הַקָּל
מֵהֵכַל. וְנוֹדְעוֹ הַקֶּרְבָּנוֹת שֶׁלֵּהֶם לְכָלֶם, כָּל אֶחָד
וְאֶחָד לְבָדָם, וְהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא דִּין דֵּינוֹ שֶׁל כָּל
אֶחָד וְאֶחָד בְּמִשְׁקָל יִשָּׁר.

119. רַבִּי אֶלְעָזָר שָׂאֵל אֶת רַבִּי שְׁמַעוֹן אַבּוּהִי,
אָמַר לוֹ, הָרִי שְׁנֵינוּ שַׁעַל שְׁלֹשָׁה חֲטָאֵי הָעוֹלָם
הָרָעֵב בָּא לְעוֹלָם, וְכָל הַחֲטָאִים אֵינָם נִמְצָאִים
אֲלֵא רַק בְּעֲשִׂירִים, מִשּׁוּם שֶׁלְּבָם גֶס בָּהֶם, וְלֹא
נִמְצָאִים בְּעֲנִיִּים. מַה הַדִּין? שֶׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
יַהֲרֹג אֶת הָעֲנִיִּים וְיַעֲמִיד אֶת הָעֲשִׂירִים! שֶׁהָרִי
מַעֲכָשׁוּ יוֹסִיפוּ לַחֲטָא לִפְנֵינוּ! אָמַר לוֹ, יָפָה
שְׂאֵלָתְךָ, וְהָרִי פִּרְשׁוּהָ הַחֲבֵרִים וְאָמְרוּ, בְּשִׁרְזָה
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַפְרֵעַ מִהַרְשָׁעִים וְלֵאבְדָם מִן
הָעוֹלָם, אִזִּי נּוֹתֵן לָהֶם שְׁלוֹם וּמִשְׁלִים לָהֶם בְּכָל.

117. (ויקרא א) אִם עוֹלָה קֶרְבְּנוֹ מִן הַבֶּקֶר. אָמַר
רַבִּי יוֹסִי, מֵאִי שֶׁנָּא מִן הַבֶּקֶר לְעוֹלָה, וּמִן הַצֹּאן
לְעוֹלָה, וּמִן הָעוֹף לְעוֹלָה. אִי כָלֹא זוֹד, בְּגִין מַה
שֶׁנָּא דָּא מִן דָּא, דְּהָא מִן כָּלֹא אֶתְעֵבִיד זוֹד מִלָּה.
אֲלֵא, מֵאֵן דְּאֶדְבֵּק יְדִידָהּ לְדָא, מִקְרִיב מִן הַבֶּקֶר.
וְאִי לֹא יָכִיל, מִן הַצֹּאן. וְאִי לֹא יָכִיל מִן הָעוֹף. דְּהָא
כְּתִיב, (ויקרא יד) וְאִם דָּל הוּא וְאִין יָדוֹ מִשְׁגָּת, דְּהָא
קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא אֶטְרוּז עֲלֵיהָ דְּבֵר נְשִׁי יִתִּיר,
בְּמִלָּה דְּלֹא יָכִיל.

118. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כְּמוֹת דְּהָיָה זִטְאָה הָכִי הָיָה
מִקְרִיב. עֲתִירָא, דְּזִמְנִין דְּלַבִּיָּה גֶס בֵּיהָ, הָיָה מִקְרִיב
תּוֹרָא. בְּגִין דְּלַבִּיָּה זִשִׁיב יִתִּיר לְמוֹזוּטִי קָמִיָּה
מֵאֲרִיָּה. בֵּינוּנִי מִקְרִיב מִן הַצֹּאן, בְּגִין דְּרַעוּתִיָּה לָאו
גֶס בֵּיהָ כָּל כֶּף לְמוֹזוּטִי. מִסְכָּנָא דְּלַבִּיָּה לֹא גֶס בֵּיהָ,
רַעוּתִיָּה זְמוּךְ מִכָּלֹא, מִקְרִיב מֵהָהוּא קָלִיל מִכָּלֹא.
וְאִשְׁתַּמּוּדְעָן קֶרְבְּנֵיהוֹן לְכָלֵהוּ, כָּל זוֹד וְזוֹד
בְּלִחוּזוֹדֵיהוֹ, וְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא דָּאִין דֵּינָא כָּל זוֹד
וְזוֹד בְּמִתְקָלָא יִשְׁרָה.

119. רַבִּי אֶלְעָזָר שְׂאִיל לְרַבִּי שְׁמַעוֹן אַבּוּהִי, אָמַר
לֵיהּ, הָא תְּנִינָן דְּעַל תַּלְתָּ זִזְבִּי עֲלֵמָא רָעֵב בָּא
לְעוֹלָם, וְכָלֵהוּ זִזְבִּי לֹא מִשְׁתַּכּוּזִי אֲלֵא בְּעֲתִירִי, בְּגִין
דְּלַבִּיָּהוּ גֶס בָּהוּ, וְלֹא מִשְׁתַּכּוּזִי בְּמִסְכָּנִי, מַה
דֵּינָא (דף ט' ע"א) הוּא, דְּקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא קָטִיל
לְמִסְכָּנִי, וְקָאִים לְעֲתִירִי, דְּהָא מֵהִשְׁתָּא יוֹסְפוֹן
לְמוֹזוּטִי קָמִיָּה. אָמַר לֵיהּ יָאוֹת שְׂאֵלָתְךָ וְהָא אוֹקִמּוּהָ
זִזְבְּרִיָּא וְאָמְרוּ, כִּדְ בָּעָא קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא
לְאֶתְפָּרְעָא מִן רִשְׁיָעִיָּא וְלֵאבְדָא לָהּ מִן עֲלֵמָא,
כִּדִּין יְהִיב לָהּ שְׁלוֹם, וְאִשְׁלִים לָהּ בְּכָלֹא.

120. אבל תא וזוי, דכל בגי עלמא לא משיחכוזין קריבין למלכא עלאה, כאלין מאנין דאיהו אשתמש בהו. ומאן אינון. (תהלים נא) לב נשבר ונדכה. (ישעיה נז) ואת דכא ושפל ריוז. אלן אינון מאני דמלכא. וכד אשתכחו בצורת בעלמא, וכפנא ודינא אתתקף על מסכני, כדין בכאן וגעאן קמי מלכא, וקודשא בריך הוא קריב לון יתיר מכלא, הדא הוא דכתיב, (תהלים כב) כי לא בזה ולא שקץ ענות עני. וכדין קודשא בריך הוא פקיד על מה אתיא כפנא לעלמא. ווי לאינון וזייביא דגרמי האי.

121. כשמתעורר המלך להשיג בעולם על קולות העניים, הרחמן יצילנו מהם ומעלבונם, אז כתוב (שמות כב) שמוע אשמע צעקתו. שמוע אשמע – שתי פעמים, אחת להשיג על קולם, ואחת להפרע מאותם שגורמים להם את זה. זהו שכתוב ושמעתי כי חנון אני וחרה אפי וגו'. ולכן בשעה שרעב נמצא בעולם, אוי לאותם העשירים הרשעים, משום קולם של העניים לפני הקדוש ברוך הוא.

122. בא וראה שאותו קרבן של העני קל מהכל, משום שלבו שבור, ואף על גב שחושב לחטא, זה עובר ממנו, שהרי די לו בצער ושל אנשי ביתו. ולכן כל קרבן וקרבן, כל אחד ואחד לבדו, כלם ידועים אצל הכהן.

123. מעשה באותו עשיר שהקריב לפני הכהן שני יונים. כשראה אותו הכהן, אמר לו, הקרבן הזה אינו שלך. הלך לביתו והיה עצוב. אמרו לו אחיו, למה אתה עצוב? אמר להם, שהכהן לא הקריב את קרבני. אמרו לו, ומה הוא? אמר להם, שני יונים. אמרו לו, והרי זה של עני, ולא שלך! שהרי כתוב, ואם דל הוא ואין ידו משגת וגו', אלא הקריב קרבנה. אמר להם, ומה הוא? אמרו לו, שור אחד.

121. כד אתער מלכא לאשגוזא בעלמא על קלא דמסכני, רזומנא לישזבן מנייהו, ומעולבניהו, כדין כתיב, (שמות כב) שמוע אשמע צעקתו. שמוע אשמע תרי זמני: זוד לאשגוזא בקליהון. וזוד לאתפרעא מן אינון דגרמין לון האי. הדא הוא דכתיב, ושמעתי כי חנון אני וחרה אפי וגו'. ועל דא בשעתא דכפנא אשתכחו בעלמא, ווי לאינון עתירי וזייביא, בקליהון דמסכני לקמי קודשא בריך הוא.

122. תא וזוי דההוא קרבנא דמסכנא, קליל (נ"א קהב) מכלא, בגין דלביה תביר, ואף על גב דזושיב למזוטי, אתעבר מניה. דהא די ליה בצעריה, ודאינשי ביתיה. ועל דא כל קרבנא וקרבנא, כל זוד וזוד בלחודוי, אשתמודען בלהו לגבי כהנא.

123. עובדא בההוא עתירא, דקריב קמי כהנא תרין יונין, כד זומא ליה כהנא, אמר ליה, לאו דידך הוא האי קרבנא. אתא לביתיה והיה עציב. אמרו ליה אזוי אמאי את עציב. אמר להו, דלא קריב לי כהנא קרבנא דילי. אמרו ליה ומאי איהו. אמר להו תרין יונין. אמרו ליה, והא מן מסכנא איהו, ולא דידך. דהא כתיב, ואם דל הוא ואין ידו משגת וגו'.

אֶלָּא קָרִיב קָרְבָּנָהּ. אָמַר לָהּ מַאי אִיהוּ. אָמְרוּ לֵיהּ
זוֹד תּוֹרָא.

124. אָמַר לָהֶם, וּמַה כָּל כֶּף חֲמוּרָה מִחֻשְׁבֵּת
הַחֲטָא? נִדְרֹתֵי שְׁלֹא אַעֲלֶה עַל לְבִי מִחֻשְׁבֵּת
חֲטָא. מִשֶּׁם וְהִלָּאָה מַה עָשָׂה? כָּל יוֹם הִתְעַסֵּק
בְּסַחֲוֹרָה, וּבִלְיִלָּה הָיָה יוֹשֵׁן. בְּשִׁתְּהֵעוֹרֵר, הָיָה
קוֹרֵא לְאַחִיו, וְלִמְדוּ אוֹתוֹ דְּבָרֵי תוֹרָה, וְהָיָה
לִזְמִיד עַד שֶׁיַּעֲלֶה הַיּוֹם, וְנִמְצָא שֶׁלִּמְד תּוֹרָה, וְהָיָה
קוֹרֵאִים לוֹ יְהוּדָה הָאֲחֵר. יוֹם אֶחָד פָּגַשׁ בּוֹ רַבִּי
יִיסָא סָבָא, וְהָיָה מְפָרִישׁ נֶכְסִיו, חֲצִי לְעֻנְיִים וְחֲצִי
לְסַחֲוֹרָה עַל הַיָּם עִם אוֹתָם אֲנָשִׁים שְׁפוֹרְשִׁים
לְיָמִים, וְהָיָה יוֹשֵׁב וְלִזְמִיד תּוֹרָה.

124. אָמַר לָהּ, וּמַה כָּל כֶּף חֲמוּרָה מִחֻשְׁבֵּת
דְּחוֹטָא. נִדְרָנָא, דְּלֹא אִסְלַק עַל לְבָאֵי מִחֻשְׁבֵּת
דְּחוֹטָא. מִתְמָן וְלִהְלֵאָה מַה עָבַד. כָּל יוֹמָא
אֲשֶׁתְּדַל בְּסוֹזוֹרְתָא, וּבְלִילָא הָיָה נָאִים, כִּד אֲתַעֵר,
הָיָה קָרִי לְאַחוּזִי, וְאוֹלִיפּוֹ לֵיהּ מִיכִי דְאוֹרִייתָא, וְהָיָה
לְעִי עַד דְּסָלִיק יוֹמָא. וְאֲשֶׁתְּכּוּז דְּאוֹלִיף אוֹרִייתָא,
וְהָיָה קָאֲרִי לֵיהּ יְהוּדָה אֲזוּרָא. יוֹמָא זוֹד אִיעֲרַע בֵּית
רַבִּי יִיסָא סָבָא, וְהָיָה פָּרִישׁ נֶכְסִיו, כִּלְגוֹ לְמִסְכְּנֵי
וּפְלִגוֹ לְסוֹזוֹרְתָא עַל יוֹמָא, בְּאִינוֹן זְבָרִין פָּרִישֵׁי יוֹמִין.
וְהָיָה יְתִיב וְלְעִי בְּאוֹרִייתָא.

125. פֶּתַח וְאָמַר, (שְׁמוּאֵל א טו) וַיֹּאמֶר שְׂאוּל
אֶל הַקִּינִי. מִי הוּא הַקִּינִי? אֵלּוּ בְנֵי יִתְרוֹ, חֲמִי שֶׁל
מֹשֶׁה, שֶׁעָשׂוּ קֵן בְּמִדְבָּר כְּמוֹ הַדְּרוֹר הַזֶּה, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהִלִּים פב) וַדְּרוֹר קֵן לָהּ, כְּדִי לְלַמֵּד
תּוֹרָה. שְׁתוֹרָה לֹא צְרִיכָה תַּפְנוּקִים וְלֹא סַחֲוֹרָה,
אֶלָּא לַעֲמֹל בָּהּ יוֹמָם וְלֵילָה. מִשּׁוֹם כֶּךָ נִסְעוּ
לְמִדְבָּר מִהֶעֱנָג שֶׁל יְרִיחוֹ. זֶהוּ שְׁכַתוֹב (שׁוֹפְטִים
א) וּבְנֵי קִינִי חֲתָן מֹשֶׁה עָלוּ מֵעִיר הַתְּמָרִים וְגו'.

125. פֶּתַח וְאָמַר, (שְׁמוּאֵל א טו) וַיֹּאמֶר שְׂאוּל
אֶל הַקִּינִי. מִאֵן הוּא קִינִי. אֶלֶּיךָ בְּנֵי יִתְרוֹ חֲמוּי דְּבוּשֵׁת,
דְּעָבְדוּ קֵנָא בְּמִדְבָּרָא, כְּהֵאֵי דְרוֹר, כְּכֹה דְאֵת
אָמַר, (תְּהִלִּים פב) וַדְּרוֹר קֵן לָהּ. בְּגִין לְמַלְעִי
בְּאוֹרִייתָא. דְּאוֹרִייתָא לֹא בְּעִיָּא תַּפְנוּקִין, וְלֹא
סוֹזוֹרְתָא, אֶלָּא לְאֲעִמְלָא בָּהּ יוֹמָא וְלִילָא. בְּגִין כֶּךָ
נִטְלוּ לְמִדְבָּרָא, מִעֲנוּנָא דִּירִיחוֹ, הִדָּא הוּא
דְּכַתִּיב, (שׁוֹפְטִים א) וּבְנֵי קִינִי חֲתָן מֹשֶׁה עָלוּ מֵעִיר
הַתְּמָרִים וְגו'.

126. וְאַתָּה עֹשִׂיתָ זֶסֶד עִם כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
מִשּׁוֹם שְׁנָתֵן לְמֹשֶׁה לְהַנּוֹת בְּבֵיתוֹ, וּמֹשֶׁה הָיָה
כָּלֵל שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְעוֹד, מִשּׁוֹם שֶׁלִּמְד פֶּרֶשָׁה
אַחַת יוֹתֵר בְּתוֹרָה, וּבָזָה עָשָׂה חֶסֶד עִם יִשְׂרָאֵל.

126. וְאַתָּה עֹשִׂיתָ זֶסֶד עִם כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. בְּגִין
דְּאֵהֲנִי לְמֹשֶׁה בְּבֵיתִיהּ. וּמֹשֶׁה כָּלֵל דְּכָל יִשְׂרָאֵל
הָיָה. וְתוֹ, בְּגִין דְּאוֹלִיף פֶּרֶשְׁתָּא זוֹדָא יְתִיר
בְּאוֹרִייתָא, וּבָדָא עָבִיד זֶסֶד עִם יִשְׂרָאֵל.

127. לְמַה בָּא הַדְּבָר הַזֶּה בָּאן בְּמַלְחָמָה
עִמְלָק? אֶלָּא אָמַר שְׂאוּל, בְּשִׁיעָאוּ יִשְׂרָאֵל
מִמִּצְרַיִם, מִכָּל שְׂאָר אַמּוֹת הָעוֹלָם לֹא הָיָה מִי
שִׁינְדוּג עִם יִשְׂרָאֵל לְקַטְרֵג לָהֶם, אֶלָּא רַק
עִמְלָק, וְהוּא עָשָׂה רַע לְיִשְׂרָאֵל וְעָרַף בָּהֶם קָרֵב,
וְאַתָּה הַקְדַּמְתָּ לָהֶם שְׁלוֹם וְעֹשִׂיתָ חֶסֶד עִם כָּלֵם,
וּמִשּׁוֹם כֶּךָ אֵין אַתָּה כְּדָאֵי לְהַתְחַבֵּר עִמָּהֶם.

127. אָמַי קָא אַתָּא הִכָּא מִכָּה דָּא בְּמַלְחָמָתָא
דְּעִמְלָק. אֶלָּא אָמַר שְׂאוּל, כִּד נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל
מִמִּצְרַיִם, מִכָּל שְׂאָר אוֹמִין דְּעִלְמָא לֹא הָיָה מִאֵן
דְּאִינְדוּג לָהּ לְיִשְׂרָאֵל לְקַטְרֵגָא לָהּ, אֶלָּא עִמְלָק,
וְהוּא עָבַד בִּישׁ לְיִשְׂרָאֵל וְאַזּוּ קָרְבָּא בָּהּ, וְאַתָּה

אֶקְדַּמְתָּ לָהּ שְׁלָם, וְעַבְדְּתָהּ זֹסֶד עִם כָּלָהּ, וּבְגִינִי
כִּף לִית אֲנִי כִדְאִי לְאֶתְזַבְרָא בָּהּ.

128. ולא עוד, אלא מה כתיב ביה ביתרו, (שמות יח) ויקחו יתרו זותן משה עולה וזבחים לאלהים, שהוא הקריב קרבן לקדוש-ברוך-הוא ובא להתגיר. מה זה אומר? שקרבנו חשוב לפני הקדוש ברוך הוא. ומשום שהוא הקריב קרבן לקדוש-ברוך-הוא, כתוב ויבא אהרן וכל זקני ישראל לאכול לחם עם חתן משה לפני האלהים. לפני האלהים דוקא. מכאן למדנו, שכל מי שמקריב קרבן ברצון הלב, הקדוש ברוך הוא מזדמן לעמיתו.

129. בא ראה, קרבן העני חשוב לפני הקדוש ברוך הוא, שהרי הוא הקריב שני קרבנות לפניו, אחד חלב ודמו, ואחד אותו שהקריב. שהרי אין לו לאכול, והוא הביא קרבן. קרבן העני קל מהכל – שני תורים או שני בני יונה, ואם לא – מעט קמח, ומתכפר בו, ובאותה שעה מכריזים ואומרים: כי לא בזה ולא שקץ ענות עני. כל כך למה? כי קרבן העני עדיף מהכל, שהרי הוא גרם לי להיות בגורלו של הקדוש ברוך הוא, והוא גרם לי להיות בחלק של התורה. משום כך חלקתי כל נכסי (חלקתי נכסי, חצי) לעניים, שהרי הם גרמו לי כל זה.

130. כמו שהעני הרתיח חלבו ודמו, כך אותו הקמח מרתיחים בשמן משחה. וכך למדנו, שאפילו כל אדם מקריב את המנחה הזו על המזבח ומנחת מרחשת, משום שכמו שהחטא הרתיח את חלבו ודמו באש היצר הרע וכל איבריו רתחו באש – כך הקרבן הזה כמו בן ממש, ועקר הקרבן כמו החטא, וליהקריב לפני הקדוש ברוך הוא רצון לבו ורוחו ונפשו, שזה חביב מהכל לפניו.

128. ולא עוד, אלא מה כתיב ביה ביתרו, (שמות יח) ויקחו יתרו זותן משה עולה וזבחים לאלהים, שהוא הקריב קרבן לקדוש-ברוך-הוא, ובא להתגיר. מאי קא מירי. דקרבניה (דף ט' ע"ב) וזשיב קמי קודשא בריך הוא. ובגין דאיהו אקריב קרבנא לקודשא בריך הוא, כתיב, (שמות יב) ויבא אהרן וכל זקני ישראל לאכול לחם עם זותן משה לפני האלהים. לפני האלהים דייקא. מכאן אוליפנא דכל מאן דאקריב קרבנא ברעיותא דלבא, קודשא בריך הוא אנדמן לקבליה.

129. תא זוזי, קרבנא דמסכנא וזשיב קמי קודשא בריך הוא, דהא הוא קריב תרי קרבנין לקבמיה. וזד זולבניה ודמיה. וזד ההוא דקריב. דהא לית ליה למיכל, והוא אייתי קרבנא. קרבנא דעני קליל מכלא תרין תורין, או תרין בני יונה, ואי לאו, זעיר קמוזא, ומתכפר ביה וההוא שעתא מכריזין ואמרי, כי לא בזה ולא שקץ ענות עני. כל כך למה. בגין דקרבנא דעני עדיף מכלא. דהא הוא גרים לי למיהוי בערבניה דקודשא בריך הוא, הוא גרים לי למיהוי בזולקא דאורייתא. בגין כך פליגנא כל נכסי (א"א פליגנא נכסי, פלגא) למסכני, דהא אינן גרמו לי כולי האי.

130. כמה דמסכנא ארתוז זולבניה ודמיה, כך ההוא קמוזא מרתוזין ליה במשוז רבות. והכי אוליפנא, דאפילו כל בר נש מקרב האי מנחה על המזבח ומנחות מרוזשת. בגין, דכמה דזוטא ארתוז זולבניה ודמיה באשא דיצר הרע, וכל שייפוי רתוזי באשא, כך קרבנא דא, כהאי זוונא ממש. ועקרא דקרבנא כזוונא דזוטא, ולקרבא קמי קודשא בריך הוא,

רעותא דלביה, ורווחיה ונפשיה, דהאי זוביבא מן
כלא קמיה.

131. אשרי חלקם של הצדיקים שמקריבים
בכל יום ויום את הקרבן הזה לפני הקדוש ברוך
הוא. ומה הוא? עצמם ונפשם שמקריבים לפניו.
ואני רוצה להקריב את הקרבן הזה (ממש), וזה
רוצה הקדוש ברוך הוא מאדם בעולם הזה. ועם
כל זה, קרבן של הכל (ממש) עדיף, כדי
שיתברכו כל העולמות.

131. זכאה זולקיהון דצדיקייא, דאינון מקרבין
בכל יומא ויומא האי קרבנא לקמי קודשא בריך
הוא. ומאי איהו, גרמייהו ונפשייהו דמקרבין קמיה.
ואנא בעינא לקרבא האי קרבנא (ממש), ודא בעי
קודשא בריך הוא מבר נש בהאי עלמא. ועם כל
דא קרבנא דכלא (o"א ממש) עדיף, בגין
דיתברכון עלמין כלהו.

132. עוד פתח ואמר, (תהלים קלה) ברוך ה'
מציון שכן ירושלם הללויה. וכי מציון הוא ברוך?
והרי מהנהדר העמק העליון הוא ברוך! אלא ברוך
ה', בשמאירה הלבנה מאור השמש ומתקריבים
זה לזו, ולא מוסר האור הזה מזה. ולפעמים
שהלבנה נקראת בשם המלך, כמו שהוא נקרא
יהו"ה, כך היא נקראת יהו"ה, כמו
שנאמר (בראשית יט) וזה המטיר על סדם ועל
עמרה גפרית ואש מאת ה' מן השמים. ולא זה
לבדו, אלא אפלו שליח אחד
לפעמים (ממש) נקרא בשם המלך.

132. תו פתחו ואמר, (תהלים קלה) ברוך יי' מציון
שוכן ירושלם הללויה. וכי מציון הוא ברוך, והא
מנהרא עמיקא עלאה איהו ברוך. אלא ברוך יי',
כד נהיר סיהרא מנהירו דשמשא, ומתקריבי דא
בדא, ולא אעדיאו נהורא דא מן דא. ולזמנן
דסיהרא אתקרי בשמא דמלכא, כמא דאיהו אקרי
יהו"ה, כך היא נקראת יהו"ה. כמא דאת
אמר, (בראשית יט) ויי' המטיר על סדם ועל
עמרה גפרית ואש מאת ה' מן השמים. ולא דא
בלוזודוהי, אלא אפילו זוד שליחא,
לזמנן (ממש) אתקרי בשמא דמלכא.

133. דבר אחר ברוך ה' מציון – מאיזה מקום
נודע הקדוש ברוך הוא שהוא ברוך? חזר ואמר
מציון, ממקום של ציון נודע שהוא ברוך. מה
הטעם? משום שכתוב (תהלים קלד) כי שם צוה
ה' את הברכה וגו'. אמר לו רבי ייסא, אשרי
חלקך שזבית לכל זה. אשרי אותם שעוסקים
בתורה. שכל מי שעוסק בתורה באלו אוזניו
בקדוש-ברוך-הוא. זהו שכתוב (דברים
ד) ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם היום.

133. דבר אחר ברוך יי' מציון. מאן אתר אשתמודע
דקודשא בריך הוא, הוא ברוך. הדר ואמר מציון,
מאתר דציון אשתמודע דהוא ברוך. מאי טעמא.
בגין דכתיב, (תהלים קלג) כי שם צוה יי' את
הברכה וגו'. אמר ליה רבי ייסא זכאה זולקך
דזבית לכולי האי. זכאין אינון דמשתדלין
באורייתא, דכל מאן דאשתדל באורייתא, כאילו
אזיד בקודשא בריך הוא, הך דא הוא
דכתיב, (דברים ד) ואתם הדבקים ביי' אלהיכם
וזיים כלכם היום.

134. אם זבחו שלמים קרבנו. רבי יהודה פתח, (בראשית א) ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים וגו'. בא ראה, בשעה שברא הקדוש ברוך הוא את העולם – ברא שבעה רקיעים למעלה, ברא שבע ארצות למטה, שבעה ימים, שבעה נהרות, שבעה ימים, שבעה שבועות, שבע שנים, שבע פעמים. שבעה אלפי שנים יהיה העולם, והקדוש ברוך הוא בשביעי של הכל.

135. שבעה שחקים (רקיעים) למעלה, ובכל אחד ואחד בוכבים ומזלות ושמש ושמשמים בכל רקיע ורקיע. ובכלם מאלו, מרכבות אלו על אלו, לקבל עליהם על מלכות רבונם, ובכל הרקיעים יש מרכבות ושמשים משנים זה מזה אלו על אלו, מהם בשש כנפים, ומהם בארבע כנפים. מהם בארבע פנים, ומהם בשתי פנים, ומהם באחת. מהם אש לוהט, ומהם מים. מהם רוח. וזהו שכתוב (תהלים קד) עושה מלאכיו רוחות משרתיו אש להט.

136. וכל הרקיעים אלו על אלו בגלדי בצלים, אלו למטה ואלו למעלה. וכל רקיע ורקיע הולך ורועש מאימת רבונם. על פיו נוסעים, ועל פיו עומדים. ומעל לכלם הקדוש ברוך הוא שנושא הכל בחילו ותקפו. כמו כן שבע ארצות למטה, וכלם בישוב, פרט שאלה עליונים ואלה תחתונים. וארץ ישראל עליונה מהכל, וירושלים עליונה מכל ישוב.

137. ונחברנו יושבי הדרום ראו בספרי הקדמונים ובספרו של אדם, שכתב מחלקים כל הארצות הללו, שכלם נמצאים למטה כמו אותם הרקיעים שלמעלה, אלו על אלו ואלו על אלו, ובין כל ארץ וארץ רקיע מפריד בין זה לזה, ולכן כל הארצות מפרשות בשמות, וביניהן זן עדן וגיהנם, ויש ביניהן בריות משנות אלו מאלו, כמו שלמעלה, מהן בשתי פנים ומהן

134. אם זבחו שלמים קרבנו. רבי יהודה פתח, (בראשית א) ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים וגו'. תא וזוי, בשעתא דברא קודשא בריך הוא עלמא, ברא ו' רקיעים לעילא, ברא ו' ארצות לתתא, ו' ימים, ו' נהרות, ו' יומין, ו' שבועות, ו' שנים. ו' פעמים. ו' אלפי שנין דהוי עלמא, קודשא בריך הוא בשביעאה דכלא.

135. ו' שחקים (o"א רקיעין) לעילא, ובכל זוד וזוד ככבים ומזלות, ושמשין דמשמשין בכל רקיעא ורקיעא. ובכלהו מאלין, רתיכין אלין על אלין, לקבלא עליהו עול מלכותא דמאריהון. ובכלהו רקיעין אית רתיכין ושמשין, משניין דא מן דא, אלין על אלין, מנהון בו' גרפין, ומנהון בד' גרפין. מנהון בד' פנים. ומנהון בתרין פנים, ומנהון בזוד. מנהון אשא דלהיט. מנהון מיא. מנהון רוזא. הדא הוא דכתיב, (תהלים קד) עושה מלאכיו רוחות משרתיו אש להט.

136. וכלהו רקיעין, אלין על אלין בגלדי בצלים, אלין לתתא, ואלין לעילא. וכל רקיעא ורקיעא, אזלא ורעשא מאימתא דמאריהון. על פומיה זטלין, ועל פומיה קיימין. ועילא מכלהו קודשא בריך הוא, דנטיל כלא בזויליה ותוקפיה. כגוונא דא שבעה ארצות לתתא, וכלהו בישובא בר (דף י' ע"א) דאלין עלאין ואלין תתאין. וארץ ישראל עלאה מכלא, וירושלם עלאה מכל ישובא.

137. וזוברנא יתבי דרומא, זמנו בספרי קדמאי, ובספרא דאדם, דהכי מוזלק כל אינון ארצות, דכלהו משתכזי לתתא, כגוונא דאינון רקיעין דלעילא. אלין על אלין, ואלין על אלין ובין כל ארעא וארעא, רקיע דמפרש בין דא לדא. ועל דא כללהו ארצות פרישין בשמהן. וביניהן זן עדן וגיהנם. ואית ביניהן בריין משניין, אלין מן אלין, כגוונא

בארבע ומתן באחת, ומראה של אלה אינו כאלה.

138. ואם תאמר, הרי כל בני העולם יצאו מאדם, (אינו כף, שלא) וכי ירד אדם הראשון לכל הארצות והוליד בנים? וכמה נשים היו לו? אלא אדם לא נמצא אלא בעולם העליון הזה מבלם, שנקרא תבל, כמו שאמרנו, שבתוב(משלי ח)(משחקת בתבל ארצו) ויצו לתבל ארצו. והתבל הוא אחוזה ברקיע שלמעלה ונאחזת בשם העליון. והוא שבתוב(תהלים ט) והוא ישפט תבל בצדק. בצדק ודאי. משום כך בניו של אדם נמצאים בארץ העליונה הוא שנקראת תבל. והם עליונים על הכל, כמו שלמעלה.

139. מה הטעם? כמו שלמעלה לכל הרקיעים יש רקיע עליון מבלם, ולמעלה נמצא בסאו של הקדוש ברוך הוא, כמו שנאמר במראה אבן ספיר דמות כסא ועל דמות הכסא דמות במראה אדם עליו מלמעלה. אף כאן בתבל הוא נמצא המלך של הכל, ומיהו? אדם, מה שלא נמצא בכל התחתונים.

140. ואותם תחתונים מאיפה באו? אלא מהאדים(מעשו) של הארץ והסיוע של הרקיע שלמעלה, יוצאים בריות משנות אלו מאלו, מהם בלבושים, מהם בקלפות, בתולעים הללו שנמצאות בארץ, מהן בקלפות אדמות, שחורות ולבנות, ומתן מכל הגונים. כך כל הבריות כמו כן, ולא נמצאים בקיום, רק עשר שנים (או יותר. ס"א מעט או פחות מעט).

141. ובספרו של רב המנונא סבא פירש יותר, שהרי כל הישוב מתגלגל בעגול כמו כדור, אלה למטה ואילו למעלה, וכל אותן בריות משנות במראיהן משנוי האויר כפי כל מקום ומקום, ועומדות בקיומן כמו שאר בני אדם.

הלעילא. מנהון בתרין אנפין, ומנהון בד', ומנהון בא'. וזויו דאלין לאו כאלין.

138. ואי תימא, הא כל בני עולם מאדם נפקו, (לאו הכי דלא) וכי זוית אדם הראשון לכלהו ארצות, ואוליד בנין, וכמה נשין הוו ליה. אלא, אדם לא אשתכחז אלא בהאי עולם מכלהו, דאקרי תבל, כדאמרין דכתיב (משלי ח) (ס"א משחקת בתבל ארצו) ויצו לתבל ארצו. והאי תבל אזוידא ברקיע דלעילא, ואתאזוידא בשמא עלאה. הדא הוא דכתיב, (תהלים ט) והוא ישפט תבל בצדק. בצדק ודאי. בנין כך בני דאדם, אשתכחו בהאי ארעא עלאה דאקרי תבל. ואינון עלאין על כלא, כנונא דלעילא.

139. מאי טעמא. כמה דלעילא לכלהו רקיעים, אית רקיע עלאה, מכלהו, ולעילא אשתכחז כסא דקודשא בריך הוא, כמה דאת אמר (יחזקאל א) כמראה אבן ספיר דמות כסא ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה. אוף הכא בהאי תבל, אשתכחז מלכא דכלא, ומאן איהו אדם. מה דלא אשתכחז בכלהו תתאין.

140. ואינון תתאין מאן אתו. אלא מקסטורא (נ"א מקטורא) דארעא, וסיועא דרקיעא דלעילא, נפקין בריין משינין אלין מן אלין, מנהון בלבושין, מנהון בקליפין, כאלין תולעין דמשכחזי בארעא, מנהון בקליפין סימקין, אוכמין וזוורין, ומנהון מכל זוויין. כך כל בריין כנונא דא. ולא אשתכחו בקיומא בר עשר שנין. (או יותר ס"א מעט או פחות מעט)

141. ובספרא דרב המנונא סבא, פריש יותר, דהא כל ישובא מתגלגל בעגולא ככדור, אלין לתתא, ואלין לעילא, וכל אינון בריין משינין בזווייהו

משנזינא דאורינא. כפום כל אתר ואתר, וקיימין בקיובייהו כשאר בני נשא.

142. ולכן יש מקום בשוב, כשמאיר לאלה חשוד לאלה, לאלה יום ולאלה לילה. ויש מקום שכל יום, ולא נמצא בו לילה פרט לשעה אחת קטנה. וזה שאמר בספרי הקדמונים, ובספרו של אדם הראשון כך הוא. שכן כתוב, (תהלים קלט) אורך על פי נוראות נפילתי נפלאים מעשיך. וכתוב (שם קד) מה רבו מעשיך ה'. ולכן הכל יפה. וסוד זה נמסר לבעלי החכמה, ולא למחלקי תחומים, משום שהוא סוד עמק של התורה.

142. ועל דא אית אתר בשובא, כד נהיר לאלין, וזשיך לאלין, לאלין יממא, ואלין ליליא. ואית אתר דכוליה יממא, ולא אשתכחז ביה ליליא, בר בשעתא זוזא ועירא. והאי דאמר בספרי קדמאי, ובספרא דאדם הראשון הכי הוא. דהכי כתיב, (תהלים קלט) אורך על פי נוראות נפילתי נפלאים מעשיך. וכתוב, (תהלים קד) מה רבו מעשיך ה'. ועל דא, כלא שפיר. ורזא דא אתמסר למאריהון דזוכמתא, ולא למפלגי תזובין, בגין דאיהו רזא עמיקא דאורייתא.

143. כמו כן יש בים, שיש בו כמה בריות משנות זו מזו. והו שכתוב (שם) זה הים גדול ורחב ידים שם רמש ואין מספר חיות קטנות עם גדלות שם אגיות יהלכון לויתן וגו'. והכל תלוי זה בזה (ומתקשר זה בזה), והכל כמו שלמעלה. ובכל העולמות אין שולט בכל, רק אדם, והקדוש ברוך הוא מעליו.

143. כזוזנא דא אית בימא. דאית ביה כמה בריין משניין דא מן דא. הדא הוא דכתיב, (תהלים קד) זה הים גדול ורחב ידים שם רמש ואין מספר חיות קטנות עם גדולות שם אגיות יהלכון לויתן וגו'. וכלא תלויא דא בדא (ומתקשרא דא בדא), וכלא כזוזנא דלעילא. ובכלהו עכמין לא שלטא בכלא בר אדם, וקודשא בריך הוא עליה.

144. רבי נהוראי סבא פריש לימא רבא, ואתרזיש ימא, ואתרזישו כל אינן דהו בארשא, ואתרזיש ליה גיסא, ונזוזת בשבילין ידיען בלבא דימא, ונפק תזוזת ימא לשובא זוזא, וזמא מאינן בריין, כללו ועירין. והו מצלי עלותא, ולא ידע מאי קא אמרי. אתרזיש ליה גיסא, וסליק. אמר, ופאין אינן צדיקיא, דמשתדלי באורייתא, וידעין סתימין דרזי עלאי. ווי לאינן דאפליגו על מליהון ולא מהימני.

144. רבי נהוראי סבא פריש לימא רבא, ואתרזיש ימא, ואתרזישו כל אינן דהו בארשא, ואתרזיש ליה גיסא, ונזוזת בשבילין ידיען בלבא דימא, ונפק תזוזת ימא לשובא זוזא, וזמא מאינן בריין, כללו ועירין. והו מצלי עלותא, ולא ידע מאי קא אמרי. אתרזיש ליה גיסא, וסליק. אמר, ופאין אינן צדיקיא, דמשתדלי באורייתא, וידעין סתימין דרזי עלאי. ווי לאינן דאפליגו על מליהון ולא מהימני.

145. מאותו יום, כשהיה בא לבית רב ואמרים דבר תורה, היה בוכה. אמרו לו, למה אתה בוכה? אמר להם, משום שעברתי על אמונת דברי חכמים, ופחד מהדין של אותו העולם.

145. ביההוא יומא, כד הוה אתי לכי רב, ואמרי מלתא דאורייתא, הוה בכי. אמרי ליה, אמאי קא בכית. אמר לון, בגין דעברנא על מהימנותא דמלי דרבנן, ומסתפינא מדינא דההוא עכמא.

146. ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים (בראשית א). רבי יהודה אמר, אלמלא אותו רקיע שמפריד בין מים העליונים למים התחתונים, היתה מחלקת בעולם מהם, אבל הרקיע הזה עושה שלום ביניהם, והעולם אינו מתקנים אלא על שלום. בא ראה, הקדוש ברוך הוא נקרא שלום, הוא שלום ושמו שלום, והכל נקשר בשלום. רבי אבא אמר, ראיתי שהשם העליון הקדוש הכל הוא שלום, והכל אחד, והדרכים נפרדות לצד הזה ולצד ההוא.

147. יו"ד של השם הקדוש קשורה בשלשה קשרים, משום זה הי' הוא, קוץ אחד למעלה, וקוץ אחד למטה, ואחד באמצע. משום ששלשה קשרים השתלשלו (התקשרו) בה, קוץ אחד למעלה, בתר עליון, שהוא עליון מעל כל העליונים, הראש של כל הראשים, והוא עומד על הכל.

148. קוץ אחד באמצע, שהוא ראש אחר. משום שהיו שלשה ראשים, וכל אחד ואחד ראש לבדו. ולכן הקוץ של האמצע זהו ראש אחר שיוצא מהקוץ שלמעלה, והוא ראש של כל שאר הראשים שיבנה ממנו השם הקדוש, והראש הזה הוא נסתר של הכל.

149. ראש אחר תחתון, הוא ראש להשקות את הגן, והוא מעין המים שכל הנטיות משקות ממנו. וזהו י' בשלשה קשרים, ולכן נקראת שלשלת, כמו השלשלת הזו שנקשרה זה בזה, והכל אחד.

150. שנינו בספרו של חנוך, בשעה שהראו לו חכמת הסודות העליונים וראה את האילן של גן עדן, הראו לו חכמה בסוד עליון, וראה שכל העולמות היו נקשרים זה בזה, שאל אותם על מה קימים? אמרו לו, בלם עומדים על י', ממנה

146. (בראשית א) ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים. רבי יהודה אמר, אלמלא ההוא רקיע האפריש בין מיין עלאי לתתאי, הוה פליגו בעלמא מנייהו. אבל (דף י' ע"ב) האי רקיע, עביד שלמא בינייהו, ועלמא לא מתקיימא אלא על שלום. תא וזוי, קודשא בריך הוא אקרי שלום, הוא שלום. ושמייה שלום, ואתקשר כלל בשלום. רבי אבא אמר, וזמינא דהאי שמה קדישא עלאה כלל הוא שלום, וכלל זוד. וארון מתפרשאן להאי סטרא, ולהאי סטרא. (ס"א כאן חסר התחלת המאמר)

147. יו"ד דשמה קדישא אתקשר בתלת קשרין, בגין דא, האי י', קוצא זוד לעילא, וקוצא זוד לתתא, וזוד באמצעיתא. בגין דתלת קשרין אשתלשלו (נ"א אתקשרו) בה זוד קוצא לעילא, כתרא עלאה, דהוא עלאה מכל עלאין, רישא דכל רישין, והוא קאים על כלל.

148. זוד קוצא באמצעיתא, דהוא רישא אזורא. בגין דתלת רישין הוו, וכל זוד וזוד רישא בלזודוי. ועל דא קוצא דאמצעיתא, דא הוא רישא אזורא, דנפיק מקוצא דלעילא, והוא רישא לכל שאר רישין, לאתבנהא שמה קדישא, והאי רישא סתימא דכלל.

149. רישא אזורא תתאה, הוא רישא לאשקאה לגנתא, והוא מבויע דמיין, דכל נטיען אשתקין מניה. ודא הוא י' בתלת קשרין. ועל דא שלשלת אקרי כהאי שלשלת, דאתקשר דא בדא, וכלל זוד.

150. תאנא בספרא דזנוה, בשעתא דאזוזיאו ליה זוכמתא דרוין עלאין, וזומא אילנא דגנתא דעדן, אזוזיאו ליה זוכמתא, ברוא עלאה. וזומא, דכלהו עלמין הוו מתקשרין דא בדא, שאיל לון, על מה

נבנו והשתלשלו (נבראו ונתקנו), שכתוב (תהלים קד) כלם בחכמה עשית. וראה שכלם מזדעזעים מאימת רבונם, ועל שמו כלם נקראו.

151. ובספרו של שלמה המלך אמר, ההגעה היא בשלשלת של שלשה שכלולים בדבק וקשר של גופו. אחד פחד (שלמות) של הכל, אחד סותם שבילים, ואחד נהר עמק.

152. אחר כך פרט באותיות, (של אלף) הבית בשכלולו יו"ד ה"א, הבנין של הכל. (אחד סתם השבילים, ואחד נהר עמק לכל) שלמות השם הקדוש י' ראש של הכל, אב לכל ו' הבן שהוליד ויצא ממנו, וממנו נמצא ד', בת. הגבירה שכל הדינים (הדינים) בגידיה נמצאים, טמירה בכל העולמות, (עליונים יוצאים, ועליונים ותחתונים) שעליונים יוצאים, ועליונים ותחתונים נאזנים ממנה. הרי יו"ד שלמות הכל, והשם הקדוש נתקן בו, ונמצא נסתר בתוכו.

153. אחר כך יו"ד הוציאה הכל, ושלשלה הכל בקשר אחד זה עם זה. והרי בארה המנורה הקדושה, " הוציאה אותו הנדר, שכתוב בו (בראשית ב) ונהר יצא מעדן להשקות את הגן. (כמו) זו ה', סוד הבינה, והיא האם העליונה.

154. ואותו נהר מוציא שני בנים, כמו שנתבאר, וממנה נאזנים. אחר כך יוצאים שני בנים, והבת נאזנית מבין זה ו', הרי בן המלך הזה שהשלוש בלו שלו, סוד של תפארת. ואחר כך נמצאת ה' שגאזנית מן ו', והרי פרשיה. (אחר כך יוצאים שנים, בן ובת. ו"ה זה בן המלך ששלמות הכל שלו. וזו ה' הבת הזונה מן ו', והרי פרשיה) נמצא ש' עקר ושרש ושלמות הכל. וזהו מה שכתוב (משלי כב) בחכמה יבנה בית.

קיימין. אמרו ליה, על י' קיימי בלהו. מניה אתבניאו ואשתלשלו (נ"א אתבראו ואשתכללו). דכתיב, (תהלים קד) כלם בחכמה עשית. וזמא, דכלהו מזדעזעו מדוויכו דמאריהון, ועל שמייה אתקרון בלהו.

151. ובספרא דשלמה מלכא אמר, מטון די בקטפורא דתלתא, דכליין בקיטפא דגופיה. וזד דוויכו (ס"א שלימו) דכלא. וזד סתים שבילין. וזד נהר עמיקא.

152. לבתר פריט באתון, (דאלפא) ביתא בשכלוליה יו"ד ה"א. בנינא דכלא. (חד סתים שבילין. וחד נהר עמיקא לכל) עלימו דשמא קדישא י' רישא דכלא, אב לכלא. ו' בן דאוליד ונפיק מניה. ומניה אשתכוז ד', בת. מטרוניתא דכל דינן (ס"א דינין) בידהא אשתכוזו טמירא בכלהו עלמין, (ס"א עלאין נפקין, ועלאין ותתאין) דעלאין נפקין, ועלאין ותתאין מנה אתונו. הא יו"ד עלימו דכלא, ושמא קדישא אשתכלל ביה, ואשתכוז סתים בגייה.

153. לבתר יו"ד אפיק כלא, ושלשל כלא בקשורא וזדא, דא בדא. והא אוקמיה בוצינא קדישא, י' אפיק ההוא נהר, דכתיב ביה (בראשית ב) ונהר יצא מעדן להשקות את הגן. (ד"א ל"ג כגוונא) דא ה', רזא דבינה, והיא אימא עלאה.

154. וההוא נהר, אפיק תרין בנין, כמוה דאתמר. ומנה אתונו. לבתר נפקין תרין בנין, וברתא אתונו מבין, דא ו', הא בן האי מלכא דשלמא כלא דיליה, רזא דת"ת. ולבתר אשתכוז ה', דאתונו מן ו'. והא אוקמיה. (ס"א לבתר נפקין תרין ברא וברתא ו"ה האי ברא מלכא דשלמא כלא דיליה. והאי ה' ברתא אתזנת מן ו' והא אוקמוה) אשתכוז, די עקרא ושרשא ושלמו דכלא. והא הוא דכתיב, (משלי כד) בחכמה יבנה בית.

155. שנינו, עשרה שמות השתכללו ויצאו מהי"ד. הו' שהיא העשירית של האותיות. ואת כלם הכניסה לאותו נהר קדוש כשהתעברה. ועשרה שמות נסתרים באחד. וכלם נסתרים ב'י' בוללת אותם. י' מוציאה אותם. הוא אב לכל. אב לאבות.

156. ממנו יצאו (ובו יושבים) עשר תבות וי"ד. רמז לעשרה בחשבון. אותיות וי"ד בוללות להן וי"ד (ו"ד), שלמות הכל. וי"ד – זכר ונקבה. דו קוראים להם, שנים. ולכן אדם נברא דו פרצופים, ואותם פרצופים זכר ונקבה היו כמו שלמעלה. וי"ד ממעלה למטה. ד"ו ממטה למעלה, והכל דבר אחד. י"ג מדות הרחמים תלויים בו, ועל בן וי"ד בולל וי"ד כמו שנתבאר, והרי פרשוה.

157. ובא ראה, עשרה שמות הם כנגד עשר אותיות. ובספרו של רב המנונא סבא הם שמונה, ושתי דרגות כנגד שני רקיעים. ומשתנים השמות, עשרה, ותשעה, ושמונה, ושבעה.

158. הראשון – י"ה, משום ש'י' בוללת ה', וה' יוצאת מ'י'. לכן חכמה נקרא י"ה.

159. השני – יהוה (יה"ו) שנקרא אלהים, משום שאותו נהר רחמים, ומשום שדינים מתעוררים ממנו, (אלהים ויצאו) כתובות אותיות הרחמים עם נקוד של אלהים, ולא אלהים דין.

160. השלישי – אל, והוא גדלה, והוא נקרא האל הגדול. הרביעי – אלהים, שדינים מתעוררים בו, והוא הדין הקשה החמישי – יהו"ה, הכלל של כל שלמות האמונה, והוא רחמים בשלמות וזהו תפארת. ששי ושביעי – צבאות נקראים.

161. השמיני – א"ל ח"י, כמו שנאמר (תהלים קלו) כי שם צוה ה' את הברכה חיים וגו'. וזה

155. תנן, י' שמות אשתכללו ונפקו מיהא יו"ד. י' דהיא עשיראה דאתון. וכלהו אעיל לון להווא נהר קדישא, כד אתעברא. ועשרה שמהן כללהו סתימין בוזד. וכלהו סתימין ב'י'. י' כליל לון. י' אפיק לון. הוא אב לכלא. אב לאבהן.

156. מניה (ס"א וביה יתבין) (ביה עשר תיבין) נפקו וי"ד. רמז לעשרה בוזשבון. אתון יו"ד כליל לון וי"ד, (ס"א וי"ד) שלימו דכלא. וי"ד: דכר וניקבא. דו קרינן לון, תריין. ועל דא אדם דו פרצופין אתברי, ואינון פרצופין דכר וניקבא הוו, כזוונא דלעילא. וי"ד מעילא לתתא. ד"ו מתתא לעילא. וכלא זוד מלה. י"ג מביקן תליין ביה, ועל דא יו"ד כליל וי"ד כמה דאתמר, והא אוקמוה.

157. ותא זוזי, י' שמהן אינון, לקבל י' אתון. ובספרא דרב המנונא סבא תמונא אינון, ותריין דרגין, לקבל תריין רקיעין. ומשתניין שמהן, עשרה, ותשעה, ותמונא, ושביעאה.

158. קדמאה י"ה, בגין די' כליל ה'. וה' נפקא מן י'. בגין כד זכמה י"ה אקרי.

159. תנינא יהוה (נ"א יה"ו) דאקרי אלהים. בגין דהווא נהר רחמי, ובגין דדינן מתערי מניה, (ס"א ל"ג) (אלהים ונפקו) אתון דרוזמי כתיב, ונקוד אלהים. ולא אלהים דינא. (דף י"א ע"א)

160. תליתאה, אל. והוא גדולה, והוא אקרי האל הגדול. רביעאה, אלהים. דדינן ביה אתערן, והוא דינא תקיפא. זומישאה, יהו"ה. כללא דכל שלימו דמהימנותא, ודא הוא רחמי בשלימו ודא הוא תפארת. שתיתאה ושביעאה, צבאות אקרון.

161. תמינאה, א"ל זוי. כמה דאת אמר (תהלים קלג) כי שם צוה יי את הברכה זויים וגו'. ודא

צדיק, שכל החיים יוצאים משם, ונקרא יהו"ה, כמו שנאמר (משלי כז) ה' צדיק יבחן. וזהו ו' קטנה של השם הקדוש. משום כך ו' שני ווים.

162. התשיעי – אדנ"י, וזו מלכות הקדושה שדינים יוצאים משם לעולם, וזהו הכתר האחרון של כל השמות. ושם אהי"ה, הכלל והנסתר שבראשונה. וזהו כתר עליון, הראש של כל הראשים, שמו נסתר ולא נגלה, ונתבאר. ובספר האגדה, עשרה שמות כתובים בגון אחר, ואנו לא שנינו כך.

163. רבי אבא פתח, (שיר ד) עורי צפון ובאי תימן הפיחי גני ילדו בשמי יבא דודי לגנו ויאכל פרי מגדיו. עורי צפון, אלו עולות שנשחטות בצפון, משום שהן מחשבות בצפונות הלב ובמקום הדין. משום שמחשבה נמצאת בלילה, בזמן שהדין נמצא. רוח צפון נושבת בחצות הלילה בשמתעוררים אנשים, וכנור דוד מנגן מאליו, ומחשבות בני אדם מתעוררות.

164. ובאי תימן, אלו שלמים שנשחטים בדרום, משום שהם השלום של הכל, שלום העליונים והתחתונים. ואלו הם השלמות של צדי העולם, השלמות של הכל מצד האמונה. ושלמים, משום שהם השלום של הכל, הבעלים אוכלים מהם ונהנים מהם, שהרי שלום הוא לו ולכל העולם בדרגה אחת. חטאות ואשמות נאכלים לכהנים משום שהם עתידים לכפר עליהם ולהעביר את חטאיהם. ומכל הקרבנות אין חביבים לפני הקדוש ברוך הוא כמו שלמים, משום שנמצא שלום בעליונים ובתחתונים.

165. ומעל כלם קטרת, שהיא שלמה מהכל, ולא באה על חטא ולא על אשם ולא על עון, אלא על שמחה, כמו שנאמר (משלי כז) שמן וקטרת ישמח לב, והרי פרשה. ולכן קטרת לא

צדיק, הכל וזיית נפקין מתמן, ואקרי יהו"ה. כמה דאת אמר (תהלים יא) יי צדיק יבון. ודא היא ו' ועירא דשמה קדישא. בגין כך ו' ווין תרין.

162. תשיעאה, אדנ"י. ודא מלכות קדישא, דדינן נפקין מתמן לעלמא. ודא הוא כתר בתראה, דכלהו שמהן. ושם אהי"ה, כלכל וסתימא דקדמיתא. ודא הוא כתר עלאה, רישא דכל רישין, שמייה סתים ולא אתגלייא, ואתמר. ובספרא דאגדה, עשר שמהן כתיבן בגוונא אורא ואנא לא תניא הכי.

163. רבי אבא פתח, (שיר השירים ד) עורי צפון ובאי תימן הפיחי גני ילדו בשמי יבא דודי לגנו ויאכל פרי מגדיו. עורי צפון, אלן עולות דנשחטות בצפון, בגין דאינן מושבות בצפוני לבא, ובאתר דדינא. בגין דמושבה אשתכח בלילא, בזמנא דדינא אשתכח. רוח צפון מנשבא בפלוגתא דלילא, כד מתערי אנשי, וכנור דדוד מנגן מאליו, ומושבתן דבני נשא מתערי.

164. ובאי תימן, אלן שלמים דנשחטין בדרום, בגין דאינן שלמא דכלא, שלמא דעלאי ודתתאי. ואלן שלימו (י"ז ע"א) דסטרי עלמא. שלימו דכלא מסטרא דמיהמנותא. ושלמים: בגין דאינן שלמא דכלא. בעלים אכלין מניהו, ומתהניין מניהו. דהא שלמא הוא ליה, וככל עלמא, בדרגא וזרא. וזטאות ואשמות נאכלין לכהני, בגין דאינן זמינן לכפרא עליהו, ולא עברא זובייהו. ומכל קרבני לא זוביין קמי קודשא בריך הוא כמו שלמים, בגין דאשתכח שלמא בעלאי ותתאי.

165. ועילא מכלהו קטרת, דאיהו שלים מכלא, ולא אתיא לא על זטא, ולא על אשם, ולא על עון, אלא על שמחה. כמה דאת אמר (משלי כז) שמן

קִטְרֶת יִשְׁמוּז לֵב, וְהָא אוֹקְמוּהָ. וְעַל דָּא, קִטְרֶת לֹא מוֹתְקָרֵב אֶלָּא בְּזִמְנָא דְשִׁמּוֹן מוֹתְקָרֵב, הָדָא הוּא דְכִתִּיב, (שְׁמוֹת ל) וְהִקְטִיר עָלָיו אֶהְרֶן קִטְרֶת סַמִּים בְּבִקְרָב בְּהִטִּיבוֹ אֶת הַנְּרוֹת יִקְטִירָנָהּ. וְכַתּוּב (שם) וּבַהֲעֹלֹת אֶהְרֶן אֶת הַנְּרוֹת בֵּין הָעֶרְבִים יִקְטִירָנָהּ. מִשּׁוּם שְׁנִמְצָאִים שִׁמּוֹן וְקִטְרֶת בְּאַחַד. בֹּא רֵאדָּה, שְׁלָמִים הוּא שְׁלוֹם בְּכָל, וְקִטְטָה וְקִטְרוּג לֹא מִתְעוֹרְרִים בְּעוֹלָם. אֲבָל קִטְרֶת קוֹשֶׁרֶת אֶת קֶשֶׁר הָאֻמוֹנָה.

וְקִטְרֶת יִשְׁמוּז לֵב, וְהָא אוֹקְמוּהָ. וְעַל דָּא, קִטְרֶת לֹא מוֹתְקָרֵב אֶלָּא בְּזִמְנָא דְשִׁמּוֹן מוֹתְקָרֵב, הָדָא הוּא דְכִתִּיב, (שְׁמוֹת ל) וְהִקְטִיר עָלָיו אֶהְרֶן קִטְרֶת סַמִּים בְּבִקְרָב בְּהִטִּיבוֹ אֶת הַנְּרוֹת יִקְטִירָנָהּ. וְכַתִּיב, (שְׁמוֹת ל) וּבַהֲעֹלֹת אֶהְרֶן אֶת הַנְּרוֹת בֵּין הָעֶרְבִים יִקְטִירָנָהּ. בְּגִין דְּאִשְׁתַּכְּחוּ שִׁמּוֹן וְקִטְרֶת בְּזוּדָא. תָּא וְזוּי, שְׁלָמִים בְּכָלָא הוּא שְׁלָמָא. וְקִטְטָה וְקִטְרוּגָא לֹא אִתְעָר בְּעִלְמָא, אֲבָל קִטְרֶת, קִשְׁיִר קִשְׁיִירו דְּמַהֲיִבְנוּתָא.

166. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, כָּלֵהוּ עֲשֶׂרֶה שְׁמֵהּ כְּתִיבִי, וְאַנְּן תְּנִינָן. קִדְמָא, (ס"ה ע"א) אֵהִיָּה, דָּא סְתִימָא עֲלָאָה, כַּמָּאן דְּאָמַר אֲנָא מֵאן דְּאֲנָא, וְלֹא אִתִּידַע מֵאן הוּא. לְבַתֵּר אֲשֶׁר אֵהִיָּה, אֲנָא דְּזִמְנִין לְאִתְגַּלְיָא, בְּאִינוֹן כְּתִרִין (אֲחֵרִינִין), דְּהָא בְּקִדְמוּתָא סְתִימָא, וְלְבַתֵּר שִׁירִי לְאִתְגַּלְיָא, עַד דְּמִטִּי כְּלָלִיָּא דְשִׁמָּא (ס"א דְשְׁלִימוֹ) קִדְיָשָׁא.

166. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, כָּלֵהוּ עֲשֶׂרֶה שְׁמֵהּ כְּתִיבִי, וְאַנְּן תְּנִינָן. קִדְמָא, (ס"ה ע"א) אֵהִיָּה, דָּא סְתִימָא עֲלָאָה, כַּמָּאן דְּאָמַר אֲנָא מֵאן דְּאֲנָא, וְלֹא אִתִּידַע מֵאן הוּא. לְבַתֵּר אֲשֶׁר אֵהִיָּה, אֲנָא דְּזִמְנִין לְאִתְגַּלְיָא, בְּאִינוֹן כְּתִרִין (אֲחֵרִינִין), דְּהָא בְּקִדְמוּתָא סְתִימָא, וְלְבַתֵּר שִׁירִי לְאִתְגַּלְיָא, עַד דְּמִטִּי כְּלָלִיָּא דְשִׁמָּא (ס"א דְשְׁלִימוֹ) קִדְיָשָׁא.

167. וְכַף כְּתִיב בְּמִשְׁהָ, אֵהִיָּה בְּרֵאשׁוֹנָה, הַנְּסִתֵּר שֶׁל הַכֹּל, אֲנִי הוּא מִי שְׁאֲנִי. אַחֵר כַּף אֲשֶׁר אֵהִיָּה, אֲנִי עֲתִיד לְהִתְגַּלּוֹת. אַחֵר כַּף אֵהִיָּה אַחֲרוֹן, וְזֶה בְּשִׁהָאָם מִתְעַבְּרֶת וְעֵדִין הוּא נִסְתֵּר. מִתִּי מִתְגַּלְיָה? בְּזִמְנָא שְׁכַתּוּב (שְׁמוֹת ג) לָךְ וְאַסְפֶּתָּ אֶת זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶמְרָתָּ אֲלֵהֶם ה' אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם וְגו'. זֶה שְׁלָמוֹת הַכֹּל, וְכַאֵן הוּא הִגְלוּי וְהִקְשֶׁר שֶׁל הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ.

167. וְכַף כְּתִיב בְּמִשְׁהָ, אֵהִיָּה בְּרֵאשׁוֹנָה, הַנְּסִתֵּר שֶׁל הַכֹּל, אֲנִי הוּא מִי שְׁאֲנִי. אַחֵר כַּף אֲשֶׁר אֵהִיָּה, אֲנִי עֲתִיד לְהִתְגַּלּוֹת. אַחֵר כַּף אֵהִיָּה אַחֲרוֹן, וְזֶה בְּשִׁהָאָם מִתְעַבְּרֶת וְעֵדִין הוּא נִסְתֵּר. מִתִּי מִתְגַּלְיָה? בְּזִמְנָא שְׁכַתּוּב (שְׁמוֹת ג) לָךְ וְאַסְפֶּתָּ אֶת זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶמְרָתָּ אֲלֵהֶם ה' אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם וְגו', דָּא שְׁלִימוֹ דְּכָלָא, וְהִכָּא הוּא גְלוּיָא וְקִשְׁיִרָא דְשִׁמָּא קִדְיָשָׁא.

168. מִשּׁוּם כַּף, הָרֵאשׁוֹן שֶׁל הַכֹּל – אֵהִיָּה. הַשֵּׁנִי – יְהִי. מִשּׁוּם שְׁכַתּוּב מוֹצִיאָה ה' וְנִסְתֵּרֶת בָּהּ, וְלֹא נִפְרֶדֶת מִמֶּנָּה לְעוֹלָמִים, וְהָרִי פְרִשׁוּהָ שְׁכַתּוּב, (בְּרֵאשִׁית ב) וְנָהָר יֵצֵא מֵעֵדֶן, כְּמוֹ זֶה.

168. בְּגִין כַּף, קִדְמָא דְּכָלָא, אֵהִיָּה. תְּנִינָא, יְהִי. בְּגִין דְּזִיכְמוּתָא אִפִּיקָה ה', וְסְתִימָא בֵּיהּ, וְלֹא אִתְפָּרֶשָׁא לְעִלְמִין מִנִּיהּ. וְהָא אוֹקְמוּהָ דְכִתִּיב, (בְּרֵאשִׁית ב) וְנָהָר יֵצֵא מֵעֵדֶן כְּהֵאִי גְלוּיָא. ה.

169. וְכַף לְמִדְתִּי מֵאֲבָא, " כְּמוֹ שְׁנִתְבָּאָר. אַחֵר כַּף יְהִי, שְׁלֵא נִפְרֶדֶת לְעוֹלָמִים, " מוֹצִיאָה ה', כְּמוֹ זֶה ה' הָרִי י', וְאוֹתוֹ נָהָר שְׁיִצֵּא מִמֶּנָּה.

169. וְהָכִי אוֹלִיפְנָא מֵאֲבָא, " כְּמוֹ דְּאִתְבָּר. לְבַתֵּר יְהִי, דְּכָלָא מִתְפָּרֶשָׁן לְעִלְמִין, " אִפִּיקָה ה', כְּהֵאִי גְלוּיָא ה' הָרִי י'. וְהֵהוּא נָהָר דְּנִפִּיק מִנִּיהּ.

170. וּנְמַשֵּׁךְ מִמֶּנּוּ וּלְמַטָּה, שְׁנֵי בָנִים שְׂוִיצָאִים מֵהֶם. מִצַּד הָאֵב 'י יוֹצֵא בֶן, שֶׁהָרִי אוֹחֵז בּוֹ בִּי, וְאוֹחֵז בְּאוֹתוֹ נֶהָר. וּמִצַּד הָאֵם יוֹצֵאת בֵּת, שֶׁהִיא הַנֶּהָר הַתַּחְתּוֹן, וְהֵבֶן הַזֶּה נִמְשָׁךְ אַחֵר כִּף וְיוֹצֵא מֵהֶם, וְהוּא ו', וְזֶה יוֹרֵשׁ אֶת הָאֵב וְהָאֵם, וְנִקְשְׁרַת בּוֹ אֲמוּנַת הַכֹּל, וּמִמֶּנּוּ נִזְנֶנֶת הַבֵּת, מֵאוֹתָהּ יִרְשָׁה שֶׁהוּא יוֹרֵשׁ.

171. וְלִבֵּן צָרִיף לְכַתֵּב אֶת הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ – י' בְּרֵאשׁוֹנָה, קוֹץ אֶחָד לְמַעְלָה, וְקוֹץ אֶחָד בְּאֲמֻצָּע, וְקוֹץ אֶחָד לְמַטָּה, וְהָרִי נִתְבָּאֵר. אַחֵר כִּף יֵה, שְׁאִין נִפְרָדִים זֶה מִזֶּה לְעוֹלָמִים. כְּמוֹ כֵּן ה', כִּדִּי שְׂוִיצָאוֹ שְׁנֵיהֶם בְּשִׁלְמוֹת הַכֹּל, אֵב וְאֵם בֶּן וּבֵת. כְּמוֹ כֵּן י"ה ו"ה. הָרִי לֶךְ כָּל שְׁלֵמוֹת הָאֲמוּנָה.

172. אַחֵר כִּף מִתְפַּשְּׁטת הָאֲמוּנָה, וְיוֹצֵאִים שְׁנֵי בָנִים מִכָּל אֶחָד בְּדִרְכֵיהֶם. הֵבֶן יוֹצֵא מִשְׁנֵיהֶם, וְהוּא ו' שֶׁל הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ. הַבֵּת יוֹצֵאת מִצַּד הָאֵם, וְהִיא ה' אַחֲרוֹנָה שֶׁל הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ, וְאִין נִשְׁלֶמֶת אֲלָא עִם ו', מִשּׁוּם שֶׁמִּמֶּנּוּ הִיא נִזְנֶנֶת, וְלִבֵּן צָרִיף לְכַתֵּב ו' וְאַחֵר כִּף ה', כְּמוֹ זֶה ה', הָרִי ו' וְאוֹתָהּ הִתְפַּשְּׁטוֹת שְׂוִיצָאת מִמֶּנּוּ, כְּמוֹ אוֹתוֹ נֶהָר שְׂוִיצָא מִי, מִשּׁוּם שֶׁמִּמֶּנּוּ נִזְנֶנֶת. ו' הָרִי בֶן שְׂוִיצָא מִמֶּנּוּ לְמַטָּה.

173. וְהַדְּבָרִים הֵלְלוּ בָּאֵר אוֹתָם אָבִי, וְהָרִי נִתְבָּאֵרוּ. וְאִנִּי בְּשִׁמְגִיעַ לְדְבָרִים הֵלְלוּ, אוֹמֵר אוֹתָם, מִשּׁוּם שֶׁצּוֹאֵת אָבִי כִּף. וְכִף צָרִיף אָדָם לְהִזְהֵר בְּשֵׁם הַקָּדוֹשׁ, שֶׁיִּכְתֹּב אֶת הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ כְּמוֹ זֶה, וְזֶהוּ בְּרָאוּי. וְאֵם לֹא, אִינוּ נִקְרָא שֵׁם קָדוֹשׁ, וְנִקְרָא פָּגוּם. וּמִי שֶׁפּוֹגֵם אֶת הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ, טוֹב לוֹ שֶׁלֹּא נִבְרָא.

170. וְאַתְּמִשֵּׁךְ מִנִּיה וּלְתַתָּא, תַּרְיִן בְּגִין דְּנִפְקִין מִנִּיהוּ. מִסְטָרָא דְאֵבָא י', נִפְיִק בֶּן, דְּהָא אוֹזִיד בֵּית בִּי, וְאוֹזִיד בְּהֵהוּא נֶהָר. וּמִסְטָרָא דְאֵימָא נִפְקַת בֵּת, דְּאִיהוּ (שְׁמוֹת ר"י ע"א) נֶהָר תַּתָּא, וְהָאִי בֶּן אַתְּמִשֵּׁךְ לְבֵתָר וְנִפְיִק מִנִּיהוּ, (דָּף יא ע"ב) וְהוּא ו', וְדָא יִרִית לֹא אֵב וּלְאֵימָא, וְאַתְקִשֵּׁר בֵּית מְהִימְנוּתָא דְכָלָא. וּמִנִּיה אַתְּנֶנֶת בְּרֵתָא, מִהֵהוּא יִרִיתָא דְאִיהוּ יִרִית.

171. וְעַל דָּא בְּעִי לְמַכְתֵּב שְׂמָא קְדִישָׁא, י' בְּקִדְמִיתָא, קוֹצָא זוּד לְעִילָא, וְקוֹצָא זוּד בְּאֲמֻצֵּיתָא, וְקוֹצָא זוּד לְתַתָּא, וְהָא אַתְבָּר. לְבֵתָר יֵה, דְּלֹא מִתְפַּרְשֵׁן דָּא מִן דָּא לְעִלְמִין, כְּזוֹנָא דָּא ה'. בְּגִין דִּישְׁתַּכְּחוּ תַרְוִייהוּ בְּשִׁלְמוֹ דְכָלָא, אֵב וְאֵם בֶּן וּבֵת. כְּזוֹנָא דָּא י"ה (ו"א ו"ה). הָרִי כִף כָּל שְׁלִימוֹ דְּמְהִימְנוּתָא.

172. לְבֵתָר אַתְפֹּשֵׁט מְהִימְנוּתָא, וְנִפְקִין תַּרְיִן בְּגִין מִכָּלָל זוּד, בְּאַרְזוֹייהוּ. בֶּן נִפְיִק מִתַּרְוִייהוּ, וְהוּא ו' דְּשְׂמָא קְדִישָׁא. בֵּת נִפְקַת מִסְטָרָא דְאֵימָא, וְהִיא ה' בְּתַרְתָּא דְשְׂמָא קְדִישָׁא. וְלֹא אֲשַׁתְּלִימַת אֲלָא עִם ו', בְּגִין דְּמִנִּיה אַתְנֶנֶת, וְעַל דָּא בְּעִי לְמַכְתֵּב ו', וְלְבֵתָר ה', כְּזוֹנָא דָּא ה', הָרִי ו' וְהֵהוּא אַתְפֹּשֵׁטוּתָא דְנִפְיִק מִנִּיה, כְּזוֹנָא דְהֵהוּא נֶהָר דְנִפְיִק בֶּן י', בְּגִין דְּמִנִּיה אַתְנֶנֶת. ו' הָרִי בֶן דְנִפְיִק מִנִּיה לְתַתָּא.

173. וְהָא מִלִּין אֲלִין אוֹקִים לוֹן אֵבָא, וְהָא אַתְבָּרוּ. וְאֵנָּה כִּד מְטִינָא לְמִלִּין אֲלִין, אֵימָא לוֹן, בְּגִין דְּפִקְדוֹנָא דְאֵבָא הָכִי. וְהָכִי בְּעִי בְּרֵי לְאִוְדִהָרָא בְּשְׂמָא קְדִישָׁא, דִּיכְתוּב שְׂמָא קְדִישָׁא כְּזוֹנָא דָּא, וְדָא אִיהוּ כְּדָקָא זוּזִי. וְאִי לֹא, לֹא אֲקָרִי שְׂמָא קְדִישָׁא וְאֲקָרִי פָּגוּם. וּמֵאן דְּפָגֵם שְׂמָא קְדִישָׁא, טוֹב לִיה דְּלֹא אַתְבָּרִי.

174. השלישי – יהו"ה שנקרא אלהים, כמו שנאמר, רחמים, ויצא ממנו דין, וזהו אותו נהר ששופע ויצא מעדן. הרביעי – אל גדול. והרי נאמר, וזו גדלה. החמישי – אלהים, ובכל מקום הוא גבורה. הששי – יהו"ה, רחמים, שלמות הכל, העקר של הכל. קשר האמונה, אחוז לכל הצדדים, וזו תפארת ישראל.

175. השביעי והשמיני – צבאות. ולכן יהו"ה קרוב בכל. אחוז בכל הצדדים, לפעמים ה' אלהים, שהרי הם קרובים תפארת לגבורה. לפעמים ה' צבאות, שהרי הם קרובים תפארת לנצח והוד, שנקראים צבאות. והרי נתבאר שנודעים דברי הנביאים הנאמנים מפיהם, כשאומרים כה אמר ה' אלהים, וכשאומרים כה אמר ה' צבאות, והיו יודעים מאיזה מקום באים הדברים.

176. התשיעי – (א"ל) שדי. שאמר לעולם די, שהרי די ספוק הוא. והספוק לא בא לעולם אלא מצדיק שהוא יסוד העולם, שאמר לעולם די. העשירי – אדנ"י, שהרי דין המלכות דין ודאי. וזה לערך את קרבות המלך בעולם, וזו גבורה תחתונה, וזהו צדק.

177. ואלו הם העשרה שמות שבהם נקרא הקדוש ברוך הוא, קשורים זה בזה ביחוד שלם, ואלו הם הכתרים הקדושים של המלך, שהוא נודע בהם, והם שמו, והוא הם. ובשנקשרים כלם באחד על ריח הקטרת, אז נקראת קטרת, הקשר שנקשרים באחד. אשרי חלקם של הצדיקים שיודעים את דרכי התורה ויודעים להכיר בכבוד רבונם, עליהם כתוב(ישעיה 10) ובראו וראו את כבודי.

174. תליתאה, יהו"ה דאקרי אלהים כמה דאתמר, רזומי, ונפיק במית דינא. ודא הוא ההוא נהר, דנגיד ונפיק מעדן. רביעאה, אל גדול. והא אתמר, ודא גדולה. וזמשיאה, אלהים. ובכל אתר הוא גבורה. שתינתאה, יהו"ה, רזומי, שלימו דכלא. עקרא דכלא. קשרא די מדימויותא. אוזיד לכל סטרין. ודא תפארת ישראל.

175. שביעאה ותמינתאה צבאות. ועל דא, יהו"ה קריב בכלא. אוזיד בכל סטרין, לזמנן יי' אלהים, דהא קריבין אינן תפארת לגבי גבורה. לזמנן יי' צבאות, דהא קריבין אינן תפארת לגבי נצח והוד, דאקרון צבאות. והא אתמר דאשתמודען מלי גביאי מדימוי מופומייהו. כד אמרי, כה אמר יי' אלהים. וכד אמרי, כה אמר יי' צבאות. והיו יודעין מאן אתר אתיין מלין.

176. תשיעאה (נ"א א"ל) שדי. דאמר לעלמא די, דהא די ספוקא הוא. וספוקא לא אתי לעלמא, אלא מן צדיק, דאיהו יסוד עולם, דאמר לעולם די. עשיראה, אדנ"י. דהא דינא דמלכותא דינא ודאי. והאי לאמנא קרבין דמלכא בעלמא. ודא גבורה תתאה, ודא איהו צדק.

177. ואלין אינן עשרה שמהן דקידשא בריך הוא אקרי בהו, מתקשרן דא ברא, ביחודא שלים. ואלין אינן כתרין קדישין דמלכא, דהוא אשתמודע בהו, ואינן שמייה, והוא אינן. וכד מתקשרן כלהו כוונדא, על ריחא דקטרת, כדן אקרי קטרת, קשורא דמתקשרין כוונדא. ופאה וזולקיהון דצדיקייא, דידעין אורזון דאורייתא, וידעין לאשתמודעא ביקרא דמאריהון, עלייהו כתיב(ישעיה 10) ובראו וראו את כבודי.

178. ואם זבוח שלמים קרבנו. רבי שמעון אומר, כתוב (במדבר ז) עֲשֶׂה עֲשֶׂה הכף בשקל הקדש. עֲשֶׂה עֲשֶׂה, למה זה בא? אלא עֲשֶׂה למעשה בראשית, ועֲשֶׂה למתן תורה. עֲשֶׂה מאמרות במעשה בראשית, ועֲשֶׂה מאמרות במתן תורה. במה זה מדבר? משום שהעולם לא נברא אלא בשביל התורה, וכל זמן שישראל עוסקים בתורה, העולם מתקן. וכל זמן שישראל מתבטלים מהתורה, מה כתוב? (ירמיה לג) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתני.

179. בא ראה, עֲשֶׂה מאמרות למעשה בראשית, כפי ששנינו בעֲשֶׂה מאמרות נברא העולם. עֲשֶׂה מאמרות למתן תורה, אלו עֲשֶׂה הדברות. כתוב (שמות ב) אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ. וכתוב במעשה בראשית, (בראשית א) יְהִי אור ויהי אור. אמונת הקדוש ברוך הוא הוא נקראת אור, שכתוב (תהלים כז) ה' אורי וישועי ממי אירא וגו'.

180. כתוב (שמות כ) לא יהיה לך אֱלֹהִים אחרים על פני. וכתוב במעשה בראשית, (בראשית א) יְהִי רקיע בתוך המים וגו'. יְהִי רקיע – אלו ישראל, שהם חלקו של הקדוש ברוך הוא, שאותו מקום שנקרא שמים. והינו הסוד, שפעם אחת שאל רבי ייסא סבא לרבי אלעאי, אמר, הרי את שאר העמים נתן הקדוש ברוך הוא לגדולים ממנים שלישים, ואת ישראל באיזה מקום נתן אותם? שלח לו, ויתן אתם אֱלֹהִים ברקיע השמים. ויפה שלח לו.

181. בתוך המים, בין דבורי התורה. ויהי מבדיל בין מים למים – בין הקדוש ברוך הוא שנקרא באר מים חיים, ובין עבודה זרה שנקראת (ירמיה ב) בארת נשברים וגו', שהם

178. (ויקרא ג) ואם זבוח שלמים קרבנו. רבי שמעון אומר, כתיב (במדבר ז) עֲשֶׂה עֲשֶׂה הכף בשקל הקדש. עֲשֶׂה עֲשֶׂה למאי קא אתיא. אלא, עֲשֶׂה למעשה בראשית. ועֲשֶׂה למתן תורה. עֲשֶׂה מאמרות במעשה בראשית, ועֲשֶׂה מאמרות במתן תורה. במאי קא מיירי. בגין דעלמא לא אתברי אלא בגין אורייתא, וכל זמנא דישראל מוּתְעִסְקִי באורייתא, עלמא מתקיימא. וכל זמנא דישראל מתבטלי באורייתא, מה כתיב, (ירמיה לג) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתני.

179. תא וזוי, עֲשֶׂה מאמרות למעשה בראשית, כדתנן בעֲשֶׂה מאמרות נברא העולם. עֲשֶׂה מאמרות למתן תורה, אלו עֲשֶׂה הדברות. כתיב (שמות כ) אֲנֹכִי יי' אֱלֹהֶיךָ. וכתיב במעשה בראשית (בראשית א) יְהִי אור ויהי אור. דא מהימנותא דקודשא בריך הוא (דף י"ב ע"א) אור אקרי, דכתיב, (תהלים כז) יי' אורי וישועי ממי אירא וגו'.

180. כתיב (שמות כ) לא יהיה לך אֱלֹהִים אחרים על פני. וכתיב במעשה בראשית, (בראשית א) יְהִי רקיע בתוך המים וגו'. יְהִי רקיע, אֵלֶּיךָ יִשְׂרָאֵל, דאֵינוֹן זולקא דקודשא בריך הוא, דאֵינוֹן בְּהִיּוֹת אֵתְרָא דאֵקְרִי שָׁמַיִם. וְהֵינּוּ רָזָא, דְּזַמְנָא זָרָא שְׂאֵל רַבִּי יִיסָא סָבָא לְרַבִּי אֶלְעָאי, אָמַר, הָא שְׂאֵר עַמּוּן יֵהֵב לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְרַבְרַבִּין מִבְּנֵן שְׁלִיטִין, יִשְׂרָאֵל בָּאן אֵתְרָא יֵהֵב לֹון. שְׁלֹוז לִיה, וִיתֵן אֹתָם אֱלֹהִים בְּרַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם, וְשִׁפִּיר שְׁלֹוז לִיה.

181. בתוך המים, בין מכלולי אורייתא. ויהי מבדיל בין (שמות קצ"ט) מים למים, בין קודשא בריך הוא, דאקרי באר מים זויים. ובין עבודה זרה, דאקרי (ירמיה ב) בורות נשברים וגו' דאֵינוֹן מים

מים המרים, מים עכורים, מכנסים, סרוחים ומטנפים, ועל בן ישראל הקדושים מבדילים בין מים למים.

182. כתוב (שמות כ) לא תשא את שם ה' אלהיך לשוא, וכתוב במעשה בראשית, (בראשית א) יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד. בא וראה, כל מי שנשבע בשם הקדוש ברוך הוא לשקר, כאלו הפריד את האם ממקומה למעלה, והבתרים הקדושים אינם מתנשבים במקומם, כמו שנאמר (משלי טז) ונרגן מפריד אלוף. ואין אלוף אלא הקדוש ברוך הוא. וכתוב יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד, אל תשים פרוך בגלל שבועת שקר. אל מקום אחד, פראוי במקום אמת, ולא במקום אחר לשקר. ומה השקר? הוא שהולכים המים למקום אחר שאינו שלהם.

183. כתוב וזכור את יום השבת לקדשו, וכתוב במעשה בראשית, תדשא הארץ דשא עשב. מתי מתגדלת הארץ הקדושה ומתעטרת בעטרותיה? הוי אומר, ביום השבת, שהרי אז מתחברת הכלה (הגבריה) עם המלך להוציא דשאים וברכות לעולם.

184. כתוב כבד את אביך ואת אמך, וכתוב במעשה בראשית, יהי מארת ברקיע השמים. מה זה אומר? אלא אלו המאורות, זהו אביך ואמך. אביך זה השמש. אמך זו הלבנה. ואין שמש אלא הקדוש ברוך הוא, שכתוב (תהלים פד) כי שמש ומגן ה' אלהים. ואין לבנה אלא בנסת ישראל, שכתוב (ישעיהו ס) וירחך לא יאסף, ועל בן הכל אחד.

185. כתוב לא תרצח, וכתוב במעשה בראשית, ישרצו המים שרץ נפש חיה, ואתה אל תהרג אדם שנקרא כד, שכתוב ויהי האדם

המרים, מים עכורים, מכנסים, סרוחים ומטנפים. ועל דא ישראל קדישין מבדילין בין מים למים.

182. כתיב (שמות כ) לא תשא את שם יי' אלהיך לשוא, וכתוב במעשה בראשית, (בראשית א) יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד. תא וזוי, כל מאן דאומי בשמא קדישא לשקרא, כאילו פריש אימא מאתרה לעילא. וכתבין קדישין לא מתנישבי בדוכתייהו, כבמה דאת אמר, (משלי טז) ונרגן מפריד אלוף. ואין אלוף אלא קודשא בריך הוא. וכתוב יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד, לא תשוי פרוך, בגין אומא דשקרא. אל מקום אחד, כדקא וזוי באתר דקשוט, ולא באתר אוורא לשקרא. ומאי שקרא. הוא דאזלין מיא לאתר אוורא, דלאו איהו דיליה.

183. כתיב (שמות כ) וזכור את יום השבת לקדשו, וכתוב במעשה בראשית, תדשא הארץ דשא עשב. אימתי אתרביאת ארעא קדישא ואתעטרת בעטרהא, הוי אומר ביום השבת, דהא כדון אתחברת כלה (נ"א מטרוניתא) במלכא, לאפקא דשאין וברכאן לעלמא.

184. כתיב כבד את אביך ואת אמך. וכתוב במעשה בראשית, יהי מארת ברקיע השמים. מאי קא מיירי. אלא אלן מאורות, דא הוא אביך ואמך. אביך, דא שמישא. אמך, דא סיהרא. ואין שמישא אלא קודשא בריך הוא, דכתיב, (תהלים פד) כי שמש ומגן יי' אלהים. ולית סיהרא אלא בנסת ישראל, דכתיב, (ישעיהו ס) וירחך לא יאסף, ועל דא כלא וזד.

185. כתיב לא תרצח, וכתוב במעשה בראשית, ישרצו המים שרץ נפש חיה, ואתה אל תהרג אדם שנקרא כד, שכתוב ויהי האדם

לנפש חיה. ואל תהיה כדגים הללו, שגדולים בולעים את הקטנים.

186. כתוב לא תנאף, וכתוב במעשה בראשית, תוצא הארץ נפש חיה למינה. מכאן למדנו שלא ישקר אדם באשה אחרת שאינה בת זוגו, ולכן כתוב תוצא הארץ נפש חיה למינה, שלא תוליד אשה אלא ממינה, ומיהו מינה? זה בן זוגה.

187. כתוב לא תגנב, וכתוב במעשה בראשית, ויאמר אלהים הנה נתתי לכם את כל עשב זרע זרע. מה שנתתי לכם וצויתי לכם, יהיה לכם, ואל תגנבו מה שהוא של אחר.

188. כתוב לא תענה ברעך עד שקר, וכתוב במעשה בראשית, ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו. מי שהוא בדיוקן המלך, אל תעיד בו שקר. ומי שמעיד שקר בחברו, כאלו העיד למעלה.

189. כתוב לא תחמד אשת רעך, וכתוב במעשה בראשית, לא טוב היות האדם לבדו וגו'. הרי בת זוגך כנגדך, ולכן לא תחמד אשת רעך.

190. והיננו עשרה מאמרות למעשה בראשית, ועשרה מאמרות למתן תורה. והיננו שבתוב (במדבר ז) עשרה עשרה הכף בשקל הקדש. נשקלו באחד במשקל אחד, ומשום כך עומד העולם ונמצא בו שלום. ועל כן, אם זבח שלמים קרבנו, להעמיד העולם בשלום. ולא עוד, אלא שמכפר על מצוות עשה ועל מצוות לא תעשה, כדי להשיל שלום על הכל.

191. כתוב (איוב כה) המשל ופחד עמו עשה שלום במרומו. הפסוק הזה פשוטו הברורים. אבל המשל – זה אברהם, שכתוב בו (בראשית

נש, דאקרי הכי, דכתיב ויהי האדם לנפש חיה. ולא תהיו כדגים הללו, דרברבי בלעי לזוטרי.

186. כתיב לא תנאף, וכתיב במעשה בראשית, תוצא הארץ נפש חיה למינה. מכאן אוליפנא, דלא ישקר בר נש באנתו אזורא דלאו איהי בת זוגיה. ועל דא כתיב, תוצא הארץ נפש חיה למינה, דלא תוליד אתתא אלא ממינה, ובאן איהו מינה, דא בן זוגה.

187. כתיב לא תגנב, וכתיב במעשה בראשית, ויאמר אלהים הנה נתתי לכם את כל עשב זרע זרע, מאי דיהבית לכו ואפקידת לכו יהא לכו, ולא תגנבו מה שהוא מאזורא.

188. כתיב לא תענה ברעך עד שקר, וכתיב במעשה בראשית, ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו. מאן דהוא בדיוקנא דמלכא, לא תסהיד ביה שקר. ובאן דאסהיד שקר בזוברה, כאילו אסהיד לעילא.

189. כתיב לא תזנווד אשת רעך, וכתיב במעשה בראשית, לא טוב היות האדם לבדו וגו'. הא בת זוגך לךבכך, ועל דא לא תזנווד אשת רעך.

190. והיננו עשרה מאמרות למעשה בראשית, ועשרה מאמרות למתן תורה. והיננו דכתיב, (במדבר ז) עשרה עשרה הכף בשקל הקדש. אתקלו כזודא בשקולא זודא. ובגין כך קאים עלמא, ואשתכחז ביה שלמא. ועל דא, ואם זבזו שלמים קרבנו, לקיימא עלמא בשלמא. ולא עוד, אלא דמכפר על מצוות עשה. ועל מצוות לא תעשה, בגין לאטלא שלום על כלא.

191. כתיב (איוב כה) המשל ופחד עמו עושה שלום במרומו, האי קרא אוקמוה זוברייא. אבל

כג) נשיא אלהים אתה בתוכנו, וכתוב (שם יב) ואברכך ואגדלה שמך. ופחד – זה יצחק, שכתוב (שם לא) ופחד יצחק היה לי. עשה שלום במרומו – זה יעקב, שכתוב (מכה ז) תתן אמת ליעקב, וכתוב (זכריה ח) והאמת והשלום אהבו. שאמת ושלום קשורים זה עם זה, ולכן הוא שלמות הכל.

192. ושלמים הוא שלמות, והשלום של הכל. ומי שמקריב שלמים, מרבה שלום בעולם. יעקב עשה שלום, כמו שאמרנו, משום שאחז את זה ואת זה. ושלמים אחוים במצוות עשה ובמצוות לא תעשה, בצד הזה ובצד הזה, ועל כן נקרא שלמים. וסוד הדבר – שכתוב (בראשית כה) ויעקב איש תם, איש שלם, שלם למעלה ושלם למטה. דבר אחר המשל (איוב כה) – זה מיכאל. ופחד – זה גבריאל. זה יסודו ממים, וזה יסודו מאש, והקדוש ברוך הוא עושה שלום ביניהם, שכתוב (שם) עשה שלום במרומו.

193. רבי אחא אמר, כתוב (ויקרא ז) אם על תודה יקריבנו והקריב על זבח התודה וגו'. מה זה אומר? כמו שנאמר, (שם ה) והתודה אשר חטא עליה. עליה דוקא. ועל זה חלות מצות וגו'. וחלות מצות, הרי פשוט, ועל מה באה? מצת וחלות כתוב חסר, משום שחטא עליה.

194. שנה רבי חייא, כתוב על זבח תודת שלמיו, זו שלמות הכל. שלמיו – שנים. תודה, נודע. אמר לו רבי יהודה, תודה ידוע. שלמיו למה זה שנים? אמר לו, שני ווי"ס, וי"ו שהינו שלמיו, השלום של הכל.

195. אמר רבי יצחק, תודת שלמיו, שמטיל שלום בכל, ומתעוררים רחמים בכל העולמות. תודת שלמיו, אמר רבי יוסי, מה שאמר רבי

המשל, דא (דף י"ב ע"ב) אברהם, דכתיב ביה (בראשית כג) נשיא אלהים אתה בתוכנו, וכתיב (בראשית יב) ואברכך ואגדלה שמך. ופחד, דא יצחק. דכתיב, (בראשית לא) ופחד יצחק היה לי. (איוב כה) עושה שלום במרומו, דא יעקב. דכתיב, (מכה ז) תתן אמת ליעקב, וכתוב (זכריה ח) והאמת והשלום אהבו. דאמת ושלום קשיר דא בדא. ועל דא הוא שלימותא דכלא.

192. ושלמים שלימותא הוא, ושלמא דכלא. ובאן דאקריב שלמים אסגי שלמא בעלמא. יעקב איהו עביר שלום, כמה דאמרן. בגין דאזיד ליהאי וכלהאי. ושלמים אזידן במצוות עשה, ובמצוות לא תעשה. בהאי סטרא, ובהאי סטרא. ועל דא אקרי שלמים. ורזא דמלה, דכתיב, (בראשית כה) ויעקב איש תם: גבר שלים. שלים לעילא, ושלים לתתא. דבר אזור (איוב כה) המשל דא מיכאל. ופחד דא גבריאל. דא יסודא דיליה מבמיא ודא יסודא דיליה מאשא וקודשא בריך הוא עביר שלמא בינייהו דכתיב, (איוב כה) עושה שלום במרומו.

193. רבי אבא אמר, כתיב (ויקרא ז) אם על תודה יקריבנו והקריב על זבח התודה וגו'. מאי קא מייירי. כמה דאת אמר, (ויקרא ה) והתודה אשר חטא עליה, עליה דייקא. ועל דא חלות מצות וגו'. וחלות מצות, הא אוקמוה, ועל מה אתיא. מצת וחלות כתוב זוסר, בגין דזוטא עליה.

194. תאני רבי זיאי, כתיב על זבח תודת שלמיו, דא שלימו דכלא. שלמיו: תרי. תודה, אתיידע. אמר ליה רבי יהודה, תודה ידיע, שלמיו מהו תרי. אמר ליה, תריין ווי"ו, וי"ו דהיינו שלמיו, שלמא דכלא.

195. אמר רבי יצחק, תודת שלמיו, דאטיל שלמא בכלא, ואתער רוחבי בכלהו עלמין. תודת שלמיו,

חייא – יפה, שפנסת ישראל מתברכת מאותם שנים, שהם השלום של הכל. רבי יוסי אמר, לחם חמץ הרי ידוע, והרי נתבאר, כמו שהיה חטא, כך היה מקריב באותו גזן ממש.

196. בא ראה, חלת מצת חסר, כמו שנאמר בלולת בשמן ורקיקי מצות משחים בשמן. למה זה רומז? אמר רבי שמעון, הרי הם (בראשית ג) להט החרב המתהפכת וגו'. משום שכלם התמנו על דרכי בני אדם, על אותם שעוברים על מצוות התורה, ועל כן הכל סלת בלולה בשמן, להמשיך שמן משחה מהמקום העליון למטה, ויתברכו כלם באחד מאותו שמן משחת קדש.

197. וזהו זין לנסף, והרי בארנו רביעית ההין. ומקום אחד (תלוי) מלא זין ושמן ומים לנסוף, והרי בארנו את הדברים, מים להשקות את הגן ואת כל אותן הנטיעות. ועל כן, יש מים ויש מים. זין, יש מקום שהוא טוב, ויש מקום שהוא להעניש, שהוא דין.

198. על כן, מי שרואה זין בחלומו – יש למי שהוא טוב, ויש למי שהוא דין. אם תלמיד חכם הוא, כתוב (תהלים קד) וזין ישמח לבב אנוש. וכתוב, (שיר א) טובים דדיך מנין. זהו זין המשמר שמשמח את הכל. ואם לא – (משלי לא) תנו שכר לאובד וזין למרי נפש. יש זין אחר שהוא דין, ועל כן נאח להקריב את הדברים הללו בקרבנו, כדי שיעבר הדין ויתעוררו רחמים. עובר זין ובא זין, וכן בכל.

199. ושמן אינו סר מקרבנות לעולמים, פרט למנחת קנאות, שכתוב (במדבר ה) לא יצק עליו שמן וגו'. שהרי כאן לא צריכים רחמים, שהרי הכל דין, שכתוב וצבתה בטנה ונפלה

רבי יוסי אמר, הא דאמר רבי זוויא שפיר, דכנסת ישראל אתברכא מאינן תרי, דאינן שלכא דכלא. רבי יוסי אמר, לזום זומין הא ידיע, והא אתמר כמה דהיה זופאה, כך היה מקרב בההוא גוונא ממש.

196. תא זווי, וזלת מצת חסר, כמה דאתמר בלולות בשמן ורקיקי מצות משוחים בשמן. למאי קא רמיזא. (שמות רכ"ג ע"א) אמר רבי שמעון, הני אינן (בראשית ג) להט החרב המתהפכת וגו'. בגין דכלהו אתמנן על ארזייהו דבני נשא, על אינן דעברין על פקודי אורייתא, ועל דא כלא סלת בלולה בשמן, לאמשכא משוח רבות מאתר עלאה לתתא, ויתברכון כלהו כזודא, מההוא משוח רבות קודשא.

197. ודא הוא זין לנסף, והא אוקימנא רביעית ההין. ואתר זוד (ו"א תלי) מלי זין ושמן ומים לנסוף, והא אוקימנא מלי, מים לאשקאה גנתא, וכל אינן נטיעין. ועל דא, אית מים ואית מים. זין, אית אתר דאיהו טוב, ואית אתר דאיהו לאענשא דאיהו דינא.

198. על דא, מאן דזומי זין בזולמיה, אית למאן דאיהו טב, ואית למאן דאיהו דינא. אי תלמיד זוכם הוא, כתיב (תהלים קד) וזין ישמח לבב אנוש. וכתיב (שיר השירים א) כי טובים דודך מנין, ודא הוא זין דמנטרי, דזודי לכלא. ואי לא, (משלי לא) תנו שכר לאובד וזין למרי נפש. אית זין אזורא דאיהו דינא. ועל דא, נאות לקרבא אליו מלין בקרבניה, בגין דיתעבר דינא, ויתער רזומי. אעבר זין, ואייתי זין, וכן בכלא.

199. ושמן לא אעדי מקרבניה לעלמין, בר ממונות קנאות דכתיב, (במדבר ה) לא יצוק עליו שמן וגו'. דהא הקא לא בעיא רזומי, דהא כלא דינא, דכתיב, (במדבר ה) וצבתה בטנה ונפלה ירכה.

ירכה. וכתוב יתן ה' וגו'. ועל זה, וזאת תורת זבח השלמים אם על תורה יקריבנו.

200. רבי חזקיה היה יושב לפני רבי יצחק. קמו בחצות הלילה ללמד תורה. פתח רבי יצחק ואמר, (תהלים קלד) הנה ברכו את ה' כל עבדי ה' וגו'. הפסוק הזה הרי פרשוהו החברים והרי נתבאר, אבל השבח הזה הוא של כל בני האמונה, ומי הם בני האמונה? אותם שמשתדלים בתורה ויודעים ליחד את השם הקדוש בראוי. והשבח של אותם בני האמונה, אותם שעומדים בחצות הלילה לעסק בתורה ונדבקים בכנסת ישראל לשבח את הקדוש ברוך הוא בדברי תורה.

201. בא ראה, בשעה שאדם קם בחצות הלילה לעסק בתורה ורוח צפון מתעוררת בחצות הלילה, אותה אילת עומדת ומשבחת את הקדוש ברוך הוא. ובשעה שהיא עומדת, כמה אלפים וכמה רבבות עומדים עמה במקומם, וכלם מתחילים לשבח את המלך הקדוש.

202. אותו מי שזכה וקם בחצות הלילה לעסק בתורה, הקדוש ברוך הוא מקשיב לו, כמו שבארוה, שכתוב (שיר ח) היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני. וכל אותם אוכלוסים של מעלה וכל בני התשבחת שמוזמרים לרבונם, כלם שוככים בשביל התשבחת של אותם שעסקו בתורה, ומכריזים ואומרים: (תהלים קלד) הנה ברכו את ה' כל עבדי ה'. אתם ברכו את ה', אתם שבחו את המלך הקדוש, אתם עטרו את המלך.

203. ואותה האילת מתעשרת באותו אדם, ועומדת לפני המלך ואומרת: ראה באיזה בן באתי לפניך, באיזה בן התעוררתי אליך. ומי הם שהשבח כלו שלהם לפני המלך? וחזור

וכתיב (במדבר ה) יתן יי' וגו', ועל דא וזאת תורת זבוח השלמים אם על תורה יקריבנו.

200. רבי חזקיה היה יתיב קמיה דרבי יצחק, קמו בפלגות ליליא למלעי באורייתא. פתחו רבי יצחק ואמר, (תהלים קלד) הנה ברכו את ה' כל עבדי יי' וגו', האי קרא הא אוקמוה זברייא, והא אתמר. אבל האי שבחא הוא דכל אינון בני מהימנותא. ובאן אינון בני מהימנותא. אינון דמשתדלי באורייתא, וידעין ליוזא שימא קדישא כדקא יאות. ושבחו דאינון בני מהימנותא, אינון דקיימין בפלגו ליליא למלעי (דף י"ג ע"א) באורייתא ומתדבקי בה בכנסת ישראל, לשבחו ליה לקודשא בריה הוא במילי דאורייתא.

201. תא וזוי, בשעתא דבר נש קם בפלגות ליליא למלעי באורייתא, ורוח צפון אתער בפלגות ליליא, והיא אילתא קיימא ומשבחו ליה לקודשא בריה הוא. ובשעתא דהיא קיימא, כמה אלה, וכמה רבבו, קיימין עמה בקיימיותהו, וכלהו שארן לשבחו למלכא קדישא.

202. והוא מאן דזכי וקם בפלגות ליליא למלעי באורייתא, קודשא בריה הוא אצית ליה, כמה דאוקמוה, דכתיב, (שיר השירים ח) היושבת בגנים זבחים מקשיבים לקולך השמיעני. וכל אינון אוכלוסין לעילא, וכל בני תושבנותא דמוזמריין למאריהון, כללו משתככי בגין תושבנותא דאינון דלעו באורייתא, ומכריזי ואמרי, (תהלים קלד) הנה ברכו את יי' כל עבדי יי'. אתון ברכו את יי'. אתון שבחו למלכא קדישא אתון אעטרו ליה למלכא.

203. והיא איילתא מתעטרא ביה בההוא בר נש, וקמות קמי מלכא, ואמרת זומי במאי ברא אתינא לקמה, במאי ברא אתערנא לגבר, ובאן אינון

ואומר, העומדים בבית ה' בלילות, אלו נקראים עבדי ה', אלו ראויים לברך את המלך, וברכתם ברכה, זהו שכתוב (שם) שאו ידיכם קדש וברכו את ה' וגו'. אתם ראויים שהמלך הקדוש יתברך על ידיכם, והברכה שעל ידיכם ברכה היא.

השבוזא כלא דלהון קמי מלכא. הדר ואמר, העומדים בבית יי' בלילות. אלן אקרון עבדי יי', אלן אתוון לברכא למלכא. וברכתא דלהון ברכתא, הדר הוא דכתיב, (תהלים קלד) שאו ידיכם קדש וברכו את יי' וגו'. אתון אתוון דמלכא קדישא יתברך על ידיכו וברכתא דעל ידיכו ברכתא היא.

204. שאו ידיכם קדש. מהו קדש? המקום העליון שמעין הנחל העמק יוצא ממנו, שכתוב ונהר יצא מעדן להשקות. ועדן הוא שנקרא קדש עליון, משום כך שאו ידיכם קדש. ואדם שעושה בן זוכה לזה, מה מכריזים עליו? יברך ה' מציון, אתה תברך את הקדוש ברוך הוא ממקום שנקרא קדש עליון, והוא יברך אותך ממקום שנקרא ציון, שאתה והגבירה תתברכו כאחד.

204. שאו ידיכם קדש. מהו קדש. אתר עלאה, דמבועא דנוולא עמיקא נפיק מניה. דכתיב, ונהר יוצא מעדן להשקות. ועדן הוא דאקרי קדש עלאה, בגין כך שאו ידיכם קדש. ובר נש דעביר בן, וזכי להאי, מאי קא מכריז עליה. יברך יי' מציון, את תברך לקודשא בריך הוא, מאתר דאקרי קדש עלאה. והוא יברך לך מאתר דאקרי ציון, דאת ומטרוניתא תתברכון כוודא.

205. כמו שהיוג שלכם היה כאחד לשבח את המלך, כך מאותו מקום שמתברכת כנסת ישראל, מאותו מקום יזמין לך ברכות. זהו שכתוב יברך ה' מציון וראה בטיב ירושלם. מי הוא טוב ירושלם? אותן ברכות שיוצאות לה מהמלך על ידי אותה דרגת צדיק הקדוש. ועל כן, יברך ה' מציון וראה בטיב ירושלם, והכל דבר אחד.

205. כמה דווגא דלכון הוה כוודא לשבוזא למלכא. כך מדהוא אתר דמתברכא כנסת ישראל, מדהוא אתר יזמין לך ברכאן, הדר הוא דכתיב יברך יי' מציון וראה בטיב ירושלם. מאן הוא טוב ירושלם. אינון ברכאן דנפקא לה ממולכא, על ידי דההוא דרגא קדישא דצדיק. ועל דא, יברך יי' מציון וראה בטיב ירושלם, וכלא זוד מלה.

206. וראה בנים לבניך וגו'. וראה בנים לבניך – יפה, מה זה שלום על ישראל? מה צריך כאן על ישראל? אלא משום שמרבה שלום למעלה, שבאשר הוא זוכה לכל זה, מרבה שלום למעלה ולמטה. שלום על ישראל, סתם. והשלום הוא שבחם של עליונים ותחתונים, שבח הוא של כל העולמות, ודברי תורה מרבים שלום בעולם, שכתוב (שם כט) ה' עז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום.

206. וראה בנים לבניך וגו', וראה בנים לבניך שפיר, מהו שלום על ישראל, מאי קא בעי הכא על ישראל. אלא, בגין דאסגי שלמא לעילא, דכד הוא זכי לכולי האי, אסגי שלמא לעילא ותתא. שלום על ישראל, סתם. ושלום שבזא הוא דעלאי ותתאי, שבזא הוא דכל עלמין. ומלי דאורייתא אסגיא שלמא בעלמא, דכתיב, (תהלים כט) יי' עז לעמו יתן יי' יברך את עמו בשלום.

207. נֶפֶשׁ כִּי תִזְוָטָא. רַבִּי יוֹסִי פָתַח, (שיר השירים ב) עַד שִׁיפוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ הַעֲלָלִים וְגו'. כַּמָּה יֵשׁ לָהֶם לִבְנֵי אָדָם לְהִזְהַר מִחֻטְאֵיהֶם שְׁלֹא לַחֲטֹא לִפְנֵי רַבּוֹנָם, שֶׁהָרִי בְּכָל יוֹם וְיוֹם יוֹצֵא כְרוֹז וְקוֹרָא: הָעִירוּ בְנֵי הָעוֹלָם אֶת לִבְכֶּם לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ! הָעִירוּ לְהִזְהַר מִחֻטְאֵיכֶם! הָעִירוּ אֶת הַנְּשָׁמָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁנָּתַן בְּתוֹכְכֶם מִהַמָּקוֹם הָעֲלִיּוֹן הַקָּדוֹשׁ.

208. שְׁשֻׁנִּי, בְּשַׁעַה שְׁמוֹצִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִשְׁמָה לְהוֹרִידָה לִבְנֵי אָדָם, הוּא מַעֲיֵד בָּהּ בְּכַמָּה יְעוּדִים, בְּכַמָּה עֲנָשִׁים, כְּדִי לִשְׁמֹר אֶת מִצְוֹתָיו. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שְׁמַעְבִּיר אוֹתָהּ בְּאֶלֶף וּשְׁמוֹנֶה עוֹלָמוֹת לְהַשְׁתַּעֲשֹׁעַ, וְלִרְאוֹת בָּהֶם אֶת כְּבוֹד אוֹתָם שְׁמִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה. (יוֹצֵאת) וְעוֹמֶדֶת לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ בְּלָבוֹשׁ נִכְבָּד, בְּדַמּוּת שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, בְּלָבוֹשׁ נִכְבָּד עֲלִיּוֹן מִסִּתְּפֹלֶת בְּכָבוֹד הַמֶּלֶךְ בְּכָל יוֹם וּמַעֲטָר אוֹתָהּ בְּכַמָּה עֲטָרוֹת.

209. בְּשַׁעַה שְׁמַגִּיעַ זְמַנָּה לְרִדֵּת לְעוֹלָם, הוּא עוֹשֶׂה מְדוּרָה בְּגֵן עֵדֶן שֶׁל הָאָרֶץ שְׁלִשִּׁים יָמִים, לִרְאוֹת אֶת כְּבוֹד רַבּוֹנָם שֶׁל הַצַּדִּיקִים, וְעוֹלָה לְמִקּוֹמָה לְמַעְלָה, וְאַחֵר כִּף יוֹרֶדֶת לְעוֹלָם, וְהַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ מַעֲטָר אוֹתָהּ בִּשְׁבַע עֲטָרוֹת, עַד שֶׁבָּאָה וְנִכְנָסֶת לְתוֹךְ גּוֹף שֶׁל אָדָם. וְכִשְׁהִיא בְּגוֹף שֶׁל אָדָם וְחוֹטֵאת בְּעוֹלָם הַזֶּה וּמִתְעַסְקֶת בַּחֲשֹׁךְ שְׁלֵה, הַתּוֹרָה תִּמְחָה עָלֶיהָ וְאוֹמְרָת: וּמָה כָּל הַכְּבוֹד הַזֶּה וְכָל הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁהַשְּׁלִים לִנְפֶשׁ הוּא הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן וְהִיא חוֹטֵאת לִפְנֵיהֶן? נֶפֶשׁ כִּי תַחֲטָא, מִה הָדִין הוּא שֶׁתַּחֲטָא?

210. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, נֶפֶשׁ כִּי תַחֲטָא, חֲזַרְנוּ לְכַתּוֹב עַד שִׁיפוּחַ הַיּוֹם. הַעֲצָה לִנְפֶשׁ הוּא לְהִזְהַר מִחֻטְאֵיהָ וְתִתּוֹב לְהִתְבָּאָה, עַד שִׁיפוּחַ הַיּוֹם, עַד שְׁלֹא יִפּוּחַ יוֹמָא דְהָאִי עֲלֵמָא, וְיִיֵּתִי הַהוּא יוֹמָא

207. (ויקרא ד) נֶפֶשׁ כִּי תִזְוָטָא. רַבִּי יוֹסִי פָתַח, (שיר השירים ב) עַד שִׁיפוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ הַעֲלָלִים וְגו', כַּמָּה אֵיט לָהּ לִבְנֵי נִשְׁא לְאוֹדְהָרָא מוֹזוּבִּיהוֹן, דְּלֹא לְמוֹזוּטִי קָמִי מְאֲרִיהוֹן, דְּהָא בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא כְרוֹזָא נְפִיק וְקָאֲרִי, אֲתַעְרוּ בְּנֵי עֲלָמָא לְבִיכּוּ לְקָמִי מִלְכָּא קָדִישָׁא. אֲתַעְרוּ לְאוֹדְהָרָא מוֹזוּבִּיכּוּ. אֲתַעְרוּ נִשְׁמָתָא קָדִישָׁא דְיָהֵב בְּזוּיִיכּוּ מֵאַתֵּר קָדִישָׁא עֲלָהּ.

208. דְּתַנְיִן, בְּשַׁעַתָּא דְּקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִפִּיק נִשְׁמָתָא לְזוֹתָא בְּבִי נִשְׁא, אֲסֵהִיד בָּהּ בְּכַמָּה יְעוּדִין, בְּכַמָּה קְסִטּוֹרִין, בְּגֵין לְזַטְרָא פְקוּדוֹי. וְלֹא עוֹד אֲלֵא דְאֶעְבֵּר לָהּ בְּאֶלֶף וְתַמְנִיָּא עֲלָמִין לְאִשְׁתַּעֲשִׂעָא, וְלְמוֹזוּמִי בְּהוּ יִקְרָא דְאִינוֹן הַמִּשְׁתַּדְּלִי בְּאוֹרֵייתָא. (נִפְקָא) וְקָיִימָא קָמִי מִלְכָּא בְּלָבוֹשׁ יִקְרָא בְּדִיקָנָא דְהָאִי עֲלָמָא, בְּלָבוֹשׁ יִקְרָא עֲלָהּ אֲסֵתְפֹלֶת בִּיקְרָא דְּמִלְכָּא כָּל יוֹמָא, וְאֶעְטָר לָהּ בְּכַמָּה עֲטָרִין.

209. בְּשַׁעַתָּא דְּמִיטִי זְמַנָּה לְזוֹתָא לְעֲלָמָא, עֲבַדֵּת מְדוּרָהּא בְּגִיטָתָא דְּעֵדֶן דְּאֶרְעָא תַלְתִּין יוֹמִין, לְמוֹזוּמִי יִקְרָא דְּמְאֲרִיהוֹן דְּצַדִּיקָיָא, וְסַלְקָא לְאַתְרָהּא לְעִילָא, וּבִתֵּר דָּא גְזֻתָּת לְעֲלָמָא, (דף י"ג ע"ב) אֶעְטָר לָהּ מִלְכָּא קָדִישָׁא, בְּשִׁבְעַ עֲטָרִין, עַד דְּאֵתֵת וְעֵאלֶת בְּגוֹ גּוֹפָא דְּבִר נִשְׁ. וְכִד אִיהִי בְּגוֹפָא דְּבִר נִשְׁ, וְזוֹכֶת בְּהָאִי עֲלָמָא, וְאִשְׁתַּדְּלֶת בְּזוּשׁוּכָהּא. אוֹרֵייתָא תּוֹוְהָא עֲלָהּ, וְאִמְרָת, וּמָה כָּל יִקְרָא דָּא, וְכָל אֲשִׁלְמוּתָא אֲשִׁלִּים לְנִפְשָׁתָא מִלְכָּא עֲלָהּ, וְהִיא זוֹכֶאת קָמִיָּה, נֶפֶשׁ כִּי תִזְוָטָא, מִה דִּין הוּא דְּתִזְוָטָא.

210. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, נֶפֶשׁ כִּי תִזְוָטָא אֲהִדְרָנָא לְקָרָא עַד שִׁיפוּחַ הַיּוֹם, עֵיטָא לְהָאִי נֶפֶשׁ לְאוֹדְהָרָא מוֹזוּבִּיהָ, וְתִתּוֹב לְאַתְרָבָּהּא, עַד שִׁיפוּחַ הַיּוֹם, עַד שְׁלֹא יִפּוּחַ יוֹמָא דְהָאִי עֲלָמָא, וְיִיֵּתִי הַהוּא יוֹמָא

הקשה שיתבטלה המלך דין לצאת מהעולם הזה. ונסו הצללים – זהו סוד שאומרים בין החברים, שבשעה שמגיע זמנו של אדם לצאת מן העולם, צלם האדם מעבר ממנו. זהו שכתוב עד שיפוח היום, טרם שינשף היום לצאת מהעולם הזה. ונסו הצללים, שיעבר הצלם, ישוב לפני רבונו.

211. רבי אלעזר אומר, שני צלמים יש לאדם בשהוא בקיומו, אחד גדול ואחד קטן, שכתוב הצללים, שנים. וכשנמצאים כאחד, אזי האדם בקיומו. ועל זה כתוב ונסו הצללים. אזי צריך אדם להסתכל במעשיו ולתקנם לפני אדונו ויודה עליהם, משום שהקדוש ברוך הוא נקרא רחום וחנון, ומקבל את אותם ששבים לפניו.

212. וזהו עד שיפוח היום ונסו הצללים, שבין שאותם צללים עברו ממנו והוא תפוס בקולר, זו תשובה, אבל לא כל כך מעלה כמו בזמן שהוא עומד בקיומו. ושלמה המלך מכריז ואומר, (קהלת יב) וזכר את בוראיו בימי בחורתיך עד אשר לא יבאו ימי הרעה וגו'.

213. ועל זה עד שיפוח היום, שצריך אדם לתקן מעשיו. שבשמינים ימיו להסתלק מהעולם, הקדוש ברוך הוא תורה עליו ואומר, ונפש כי תחטא ושמעה קול אלה, והרי השבעתי אותה בשבועה של שמי שלא לשקר בי, והעדתי בה בשיירה לעולם, והוא עד ודאי, מכמה פעמים שהעדתי בה לשמר מצוותי. לכן, הואיל והאדם הוא עד, בשעה שישב לפני המלך – או ראה או ידע. או ראה אותם חטאים שעשה והתבונן בהם. או ידע בברור הדבר שעבר על מצות רבונו. אם לוא יגיד – אם לא יודה עליהם לפני רבונו (מה כתוב) בשיצא מן העולם הזה, ונשא עונו. וכשישא עונו, איך

תקיפא, דיתבע לה מלכא דינא, לנפקא מהאי עלמא. ונסו הצללים, דא הוא רזא בין זברייא דקא אמרי, דבשעתא דמטי זמנא דבר נש לנפקא מן עלמא, צולמא דבר נש אתעבר מניה, דא הוא דכתיב עד שיפוח היום, עד דלא ינשוף יומא לנפקא מהאי עלמא. ונסו הצללים, דאתעבר צולמא, יתוב קמי מאריה.

211. רבי אלעזר אומר, תרין צולמין אית ליה לבר נש כד איהו בקיומיה, זוד רברבא, זוד זעירא, דכתיב הצללים, תרי. וכד משתכחין כוזא, כדין הוא בר נש בקיומיה. ועל דא, ונסו הצללים כתיב. כדין בעי בר נש לאסתכלא בעובדיו, ולתקנא לון קמי מאריה, ויודי עליהו. בגין דקודשא בריך הוא אקרי רזום וזנון, ומקבל לאינון דתבין קמיה.

212. ודא הוא עד שיפוח היום ונסו הצללים, דכיון דאינון צללים מתעברין מניה, ואיהו תפיס בקולרא, תשובה היא אבל לא מעליא כל כך כזמנא דקאים איהו בקיומיה. ושלמה מלכא אכריז ואומר, (קהלת יב) וזכור את בוראך בימי בחורותיך עד אשר לא יבאו ימי הרעה וגו'.

213. ועל דא עד שיפוח היום, דבעי בר נש לאתקנא עובדיו. דכד מטון יומיו לאסתלקא מן עלמא, קודשא בריך הוא תורה עליה, ואומר, ונפש כי תחטא ושמעה קול אלה, והא אומינא לה באומא דשמי דלא לשקרא בי, ואסהדית בה כד נזותת לעלמא, והוא עד ודאי, מכמה זמנין דאסהדית בה, לנטרא פקודי. בגין כך הואיל ובר נש הוא עד, בשעתא דיתוב קמי מלכא, או ראה או ידע. או ראה, אינון זובין דעבר ואסתכל בהו. או ידע בבירורא דמלה דעבר על פקודא דמאריה, אם לא יגיד, אם לא יודי עליהו קמי מאריה (מה כתיב) כד יפוק מהאי עלמא, ונשא עונו. וכד ישא

יפתחו לו פתח ואידך יעמד לפני רבונו, ועל זה נפש כי תחטא כתוב.

214. נפש כי תחטא. רבי אבא פתח, (תהלים מד) כל זאת באתנו ולא שבחנוך ולא שקרנו בבריתך. כל זאת באתנו, הנה צריך להיות כל אלו באו עלינו אלא כל הדינים שלמעלה באו עלינו. ולא שבחנוך, ולא שקרנו דברי תורתך. מכאן למדנו, כל מי ששונה דברי תורה ולא רוצה לעסק בה, באלו שכח את הקדוש ברוך הוא, שהרי כל התורה היא שמו של הקדוש ברוך הוא.

215. ולא שקרנו בבריתך, שכל מי שמשקר בברית הקדש הוא שרשומה בו, באלו משקר בשמו של המלך, משום ששמו של המלך רשום באדם. ומקרא אחר מורה לכתוב הזה, שכתוב (שם) אם שבחנו שם אלהינו ונפרש בפנינו לאל זר. אם שבחנו שם אלהינו, כמו שנאמר ולא שבחנוך (וזוהי התורה שהיא שם אלהינו). ונפרש בפנינו לאל זר, כמו שנאמר ולא שקרנו בבריתך. והכל דבר אחד. מה השקר כאן? שפרש בפיו לרשות אחרת ומשקר בברית הוא, ולכן התורה אוהת בזה. שכל מי ששומר את הברית הוא באלו שמר את כל התורה, ומי שמשקר בזה באלו משקר בכל התורה.

216. בא ראה, טרם שנמול אברהם הרי לא נאמר שהוא שמר את התורה. כיון שנמול מה כתוב? (בראשית כו) עקב אשר שמע אברהם בקלי וישמר משמרת מצותי חקותי ותורתי. והכל משום שנמול ונרשם בו הרשם הקדוש ושמר אותו בראוי, מעלה עליו באלו שמר את כל התורה. אף ביצחק כתוב, (בראשית יז) ואת בריתי אקים את יצחק. ועל זה נקראת התורה ברית.

עונו, היאך פתוין ליה פתווא, והיאך יקום קמי מאריה, ועל דא נפש כי תחטא כתיב.

214. (ויקרא ד) נפש כי תחטא. רבי אבא פתח, (תהלים מד) כל זאת באתנו ולא שבחנוך ולא שקרנו בבריתך. כל זאת באתנו, כל אלו באו עלינו מבעי ליה. אלא כל דינין דלעילא אתו עלנא. ולא שבחנוך, ולא אנשינא מכולי אורייתך. מכאן אוליפנא, כל מאן דאנשי מכולי אורייתא, ולא בעי למלעי בה, באלו אנשי לקודשא בריה הוא, דהא אורייתא כלה שמה דקודשא בריה הוא הוי.

215. ולא שקרנו בבריתך, דכל מאן דמשקר ביה בהאי את קיימא קדישא דרשים ביה, באלו משקר בשמה דמלכא, בגין דשמה דמלכא אתרשים ביה בבר נש. וקרא אזורא אודי ביה בהאי קרא, דכתיב, (תהלים מד) אם שבחנו שם אלהינו ונפרש בפנינו לאל זר. אם שבחנו שם אלהינו, כמות דאת אמר ולא שבחנוך (ודא היא אורייתא דאיהו שם אלהינו). ונפרש בפנינו לאל זר, כמות דאת אמר, ולא שקרנו בבריתך. וכלא זוד מלה. מאי שקרא הקא. דפריש בפיו לרשותא אזורא, ומשקר בהאי ברית. ועל דא אורייתא אזורית בהאי, דכל מאן דנטיר האי ברית, באלו נטיר אורייתא כלה, ובאן דמשקר בהאי, באלו משקר באורייתא כלה.

216. תא וזוי, אברהם עד לא אתגזר, הא לא אתמר דאיהו נטיר אורייתא, כיון דאתגזר מזה כתיב, (בראשית כו) עקב אשר שמע אברהם בקולי וישמור משמרת מצותי חקותי ותורתי. וכלא בגין דאתגזר, אתרשים ביה רשימא קדישא, ונטיר ליה בדקא יאות, סליק ליה כאילו נטיר אורייתא כלה. יצחק (דף י"ד ע"א) אופ הקי כתיב, (בראשית יז) ואת בריתי אקים את יצחק. ועל דא אורייתא אקרי ברית.

217. בא ראה, משום שיוסף שמר את הברית
הוא ולא רצה לשקר בה, זכה לכבוד בעולם הזה
ולכבוד בעולם הבא, ולא עוד, אלא שהקדוש
ברוך הוא השדה את שמו בתוכו,
שבתוב (תהלים פא) עדות ביהוסף שמו. וזכה
לברכת העולם הזה ולברכת העולם הבא.

218. אמר רבי יצחק, כתוב (דברים לג) בכור
שורו הדר לו וגו'. משום שיוסף שמר את הברית
הוא, זכה בשור, שהוא ראשון לקרבן. אמר לו
רבי יהודה, אם כך, למה התברך בדבר שהוא
שמאל? בימין היה צריך, שהרי כתוב (יחזקאל
א) ופני שור מהשמאל. אמר לו, כדי שיגן על
חטאי ירבעם.

219. אמר לו, סוד למדנו בכתוב הזה, שפיון
שיוסף שמר את הברית הוא, שהברית הוא אחוזה
בשתי דרגות, ואותן שתי דרגות למעלה נקראו
בשמות. ולמדנו בפרשת פרה אדמה, שהפרה
היא דרגה אחת מאותן שתי דרגות עליונות,
והאוג של פרה נקרא שור, וזהו בכור שורו הדר
לו וקרני ראם קרניו. הדר לו ודאי. ולא כמו
השור הזה של העולם, אלא וקרני ראם קרניו.
קרן עליונה היא על כל האחרות, ועל כן – בהם
עמים ינגח יחדיו אפסי ארץ.

220. אמר רבי אבא, משמע שכל מי ששומר
את אות הרשם הקדוש, אותן שתי דרגות
עליונות נקשרות בו, לשמר אותו בכל ולעשרו
בכבוד עליון, ולכן זכה בשתי מלכויות – אחת
הוא, ואחת בנו. שפיון ששלמה המלך נדבק
בנשים נכריות, נתנה המלכות לירבעם, ולכן
הברית חביבה מהכל.

221. משום כך אמר רבי שמעון, האדם הזה
שמוליד בן, נקשר לשכינה, שהיא הפתח של
כל הפתחים (והתינוק הזה שנמול, נקשר

217. תא וזוי, יוסף בגין דנטיר ליה להאי ברית, ולא
בעא לשקרא ביה, זכה ליקרא בהאי עלמא,
וליקרא לעלמא דאתי. ולא עוד, אלא דקודשא
ברוך הוא אשרי שמייה בגויה, דכתיב, (תהלים
פא) עדות ביהוסף שמו. וזכה לברכתא דהאי
עלמא, ולברכתא דעלמא דאתי.

218. אמר רבי יצחק, כתיב (דברים לג) בכור
הדר לו וגו'. יוסף בגין דנטיר ליה להאי ברית, זכה
בשור, דאיהו קדמא לקרבנא. אמר ליה רבי
יהודה, אי הכי אמאי אתברך במלה דאיהי
שמאלא, בימינא מבעי ליה, דהא כתיב (יחזקאל
א) ופני שור מהשמאל. אמר ליה בגין דגין על וזוי
דירבעם.

219. אמר ליה, רוא אוליפנא בהאי קרא, דכיון
דיוסף נטר ליה להאי ברית, דהאי ברית אזויד
בתרין דרגין, ואינון תרין דרגין לעילא, בשמיהן
אתקרון. ואוליפנא בפרשת פרה אדמה, דהאי פרה
זוד דרגא מאינון תרין דרגין עלאין הוי, וזווגא דפרה
שור אקרי, ודא הוא בכור שורו הדר לו וקרני ראם
קרניו הדר לו ודאי. ולא הוא כשור דעלמא, אלא
וקרני ראם קרניו. קרנא עלאה הוא על כל אזורין,
ועל דא בהם עמים ינגח יחדיו אפסי ארץ.

220. אמר רבי אבא, משמע, דכל מאן דנטיר ליהאי
את רשימא קדישא, אינון תרין דרגין עלאין
אתקשרן ביה. לנטרא ליה בכלא, ולאעטרא ליה
ביקרא עלאה. ועל דא זכה בתרין (לר לר
צ"ג) מלכו. זוד הוא. וזוד בגו. דכיון דשלמה מלכא
אתדבק בנשים נכריות, אתיהיב מלכותא
לירבעם, ועל דא ברית זזיב מכלא.

221. בגין כך אמר רבי שמעון, האי בר נש דאוליד
בר, אתקשר בשכינתא, דהיא פתחא דכל

בשכינה, שהיא פתח של כל הכתרים) העליונים, הפתח שנקשר בשם הקדוש. (שומר רבי שמעון) ואותו דם שיוצא מאותו תינוק שמור לפני הקדוש ברוך הוא, ובשעה שמתעוררים דינים בעולם, משגיח הקדוש ברוך הוא באותו דם ומציל את העולם. ומשום כך כתוב, (בראשית יז) ובן שמונת ימים ימול לכם כל זכר. וכתוב (תהלים צ) ואם בגבורת שמונים שנה. והכל עולה במשקל אחד.

222. שנינו, באותו הדם זוכה העולם להתבשר בחסד, וכל העולמות עומדים, שכתוב (ירמיה לג) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ וגו'. אם לא בריתי מילא, אבל למה יומם ולילה?

223. אמר רבי שמעון, שנינו, שני כתרים מתאחדים באחד והם הפתח של כל הכתרים, ושנינו, אחד דין ואחד רחמים, ומתבשרים זה עם זה, זכר ונקבה. (ושנינו, אחד זכר ואחד נקבה, אחד דין ואחד רחמים). בצד הזכר שרוי חסד, ובצד הנקבה שרוי דין. (ומשום כך) אחד לבן ואחד אדם. וכדי להתבשר זה עם זה, (משום כך) הם מתקשרים זה בזה. והברית הזו אוחזת בהם ביומם ולילה, בדין וחסד. בדין בראשונה, ואחר כך שורה בחסד, ומתבשר בכל. וזוהי הברית שנקראת יומם ולילה, שאוחזת בשניהם.

224. ומי שזוכה לשמר את אות הברית הזו בראוי ולא חוטא בה כל ימיו, הוא אוחז ביומם ולילה, וזוכה לשני עולמות, העולם הזה והעולם הבא. ולכן אברהם נקרא שלם, שכתוב (בראשית יז) התהלך לפני והיה תמים. ואימתי נקרא שלם? בשזכה בשניהם, ביומם ולילה, שכתוב (תהלים מב) יומם יצוה ה' חסדו ובלילה שירה עמי. ושניהם ירש אברהם, ולא

פתחו (ס"א והאי רביא דאתגזר אתקשר בשכינתא, דהיא פתחא דכל כתרין) עלאין, פתחא דאתקשר בשמא קדישא. (דאמר רבי שמעון) והוא דמא דנפיק מיהוא רביא, נטיר קמי קודשא בריה הוא, ובשעתא דדינן מתערין בעלמא, אשגוז קודשא בריה הוא בהוא דמא, ושזיב עלמא. ובגין כך כתיב (בראשית יז) ובן שמונת ימים ימול לכם כל זכר. וכתוב (תהלים צ) ואם בגבורת שמונים שנה. וכלא בזוד מתקלא סלקא.

222. תאנא בהוא דמא, זכי עלמא לאתבסמא בזוסד, וקיימין פלהו עלמין, דכתיב, (ירמיה לג) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ וגו'. אם לא בריתי תינו. יומם ולילה למה.

223. אמר רבי שמעון, תנינן תרין כתרין אתאזוזין כוזדא, ואינון פתחא דכל שאר כתרין, ותאנא, זוד דינא, וזוד רחמי, ומתבסמא דא בדא, דכר ונוקבא. (ס"א ותאנא חד דכר וחד נוקבא, חד דינא, וחד רחמי) בסטרא דדכורא שריא זוסד. (לך לך צ"ד) בסטרא דנוקבא שריא דינא. (ובגין כך) זוד זוזורא וזוד סומקא. ובגין לאתבסמא דא בדא, (בגין כך) מתקשרין דא בדא. והאי ברית אזייד בהו ביומם ולילה, בדינא וזוסד. בדינא בקדמיתא. ולבתר שריא ביה בזוסד, ואתבסם בכלא. ודא הוא ברית דאקרי יומם ולילה, דאזייד בתרווייהו.

224. ומאן דזכי לנטרא להאי ברית כדקא יאות, ולא זזטי ביה כל יומיו, אזייד בהו ביומם ולילה. וזכי לתרין עלמין, עלמא דא ועלמא דאתי. ועל דא אקרי אברהם שלים, דכתיב, (בראשית יז) התהלך לפני והיה תמים, ואימתי אקרי שלים. כד זכה בתרווייהו, ביומם ולילה. דכתיב, (תהלים מב) יומם יצוה ה' זוסדו ובלילה שירה עמי.

התקנים בו החסד בקיום שלם עד שנמול. כיון שנמול, התקנים בו וזכה לשניהם, ונקרא שלם.

ותרווייהו אוזסין אברהם. ולא אתקיימא ביה זוסד בקיומא שלים, עד דאתגזר. כיון דאתגזר, אתקייים ביה, וזכה לתרווייהו, ואקרי שלים.

225. כמו ששנינו, שכתוב (בראשית יח) והוא יושב פתח האהל כחם היום. פתח האהל, זהו הכתר העשירי של המלך, שהיא פתח לכל המשכן הקדוש של שאר הכתרים, ודוד המלך קורא (לזה) פתח (צדק), שכתוב (תהלים קיח) פתחו לי שערי צדק, וכתוב זה השער לה'. כחם היום, בשמאיר האור של החסד, חלק גורלו, כמו שישב בזה – ישב בזה. מתי התקינו בו? בשנמול, ולכן נקראת ברית יומם ולילה. שנינו, כתוב (שמות יב) ופסח ה' על הפתח. מה זה ופסח ה' על הפתח? ששורה על הפתח הזה חסד להתבשם. ומשום כך, ולא יתן המשחית וגו'.

225. כמה דתנינן דכתיב, (בראשית יח) והוא יושב פתח האהל כחם היום. פתחו האהל, דא הוא כתרא עשיראה דמלכא, דאיהו פתוחא לכל משכנא קדישא דשאר כתרינן, וקרייה דוד מלכא (להאי) פתוחא (נ"א צדק), דכתיב, (תהלים קיח) פתוחו לי שערי צדק, וכתיב זה השער ליי'. כחם היום. כד נהרא נהירו דזוסד, וזולק עד ביה, כמה דיתיב בהאי, יתיב בהאי. אימתי אתקיימו ביה, כד אתגזר. ובגין כך אקרי ברית יומם ולילה. תאנא כתיב, (שמות יב) ופסח ה' על הפתח. מאי ופסח ה' על הפתח. דשריא על האי פתוחא זוסד, לאתבסמא. ובגין כך ולא יתן המשחית וגו'.

226. אמר רבי אלעזר, הרי שנינו, בשהגר נמול ונכנס תחת כנפי השכינה, הוא נקרא גר צדק ולא יותר, גר צדק ודאי, זוכה להכנס לאותו כתר של צדק, ואתה אומר יומם ולילה שזכו לשניהם?

226. אמר רבי אלעזר, הא תנינן, זיורא כד אתגזר ועייל תזוזות גדפי דשכינתא, אקרי גר צדק ולא יתיר, גר צדק ודאי, זכי לבויעל בההוא (דף י"ד ע"ב) כתרא דצדק ואת אמרת יומם ולילה דזכו לתרווייהו.

227. אמר לו רבי שמעון, אלעזר בנאי, אינו דומה מי שבא משרש קדוש ומגזע אמת, למי שבא מגזע רע ומשרש של געלים רעים קשים. בישראל כתוב בהם, (ירמיה ב) ואנכי נטעתיך שורק כלה זרע אמת. באמות עובדי עבודה זרה כתוב, (יחזקאל כג) אשר בשר חמורים בשרם וזרמת סוסים זרמתם.

227. אמר ליה רבי שמעון, אלעזר ברי, לא דמי מאן דאתי משרשא קדישא, ובגזעא דקשוט, למאן דאתי מגזעא ביישא, ומשרשא דגעלי ביישין תקיפין. בישראל כתיב בהו, (ירמיה ב) ואנכי נטעתיך שורק כלה זרע אמת. באומות עובדי עבודה זרה כתיב (יחזקאל כג) אשר בשר חמורים בשרם וזרמת סוסים זרמתם.

228. ומשום כך, ישראל קדושים זרע של אמת, גזע שהתבשמו בהר סיני ופסקה מהם כל הזהמה, כלם מתבשמים, וכלם נכנסים בברית הקדושה של יומם ולילה להיות שלמים בכל. אבל באמות עובדי עבודה זרה קשה להעביר

228. ובגין כך, ישראל קדישין זרעא דקשוט, גזעא דאתבסמו בטורא דסיני, ואתפסק מווייהו כל זוהמא, כלהו מתבסמין, וכלהו עיילי בקיימא קדישא דיומם ולילה, למהוי שלמים בכלא. אבל

מהם את הזהמה, ואפלו עד שלשה דורות. ומשום כך שנינו, טוב שבעובדי כוכבים ומזלות וכו', ומשום כך גר צדק ודאי.

229. שאמר רב המנונא סבא, אמות עובדי עבודה זרה, טרם שנמולו שרונים הם בכתרים תחתונים שאינם קדושים, ורוח טמאה שורה עליהם. כיון שהתגירו ונמולו, הם שורים בכתר הקדוש (של השכינה) ששורה על שאר הכתרים התחתונים, ורוח קדושה שורה עליהם. אבל ישראל, קדושים בני קדושים של גזעים ושרשים, והתבשמו בדר סיני, ונכנסו לאמונה השלמה הקדושה בשעה שנמולו, הם שורים בכל, שכתוב (דברים ד) ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם היום.

230. והיה כי יחטא ואשם והשיב את הגזלה וגו'. רבי יוסי אמר, (ישעיה נד) כי מי נח זאת לי אשר נשבעתי מעבר מי נח. הפסוק הזה קשה, כתוב (בראשית ז) ומי המבול היו על הארץ, וכתוב (שם ט) ולא יכרת כל בשר עוד ממי המבול. כתוב מי המבול, ולא מי נח, וכאן כתוב כימי נח זאת לי. זאת לי? הם לי היה צריך להיות!

231. אלא כך שנינו, בשצדיקים מתרבים בעולם, הקדוש ברוך הוא שמח ומשתבח בהם. ששנינו, בששרוי צדיק בעולם ונמצא בו, כביכול הוא מטיל שלום בעולם, וכל העולם מתברך בגללו, ומטיל שלום בפמליא של מעלה. מנין לנו? שכתוב (ישעיה כז) או יחזק במעוזי יעשה שלום לי שלום יעשה לי. שני שלומות כאן למה? אלא יעשה שלום לי – שמשנה זכר ונקבה. שלום יעשה לי – שהאבות מתברכים.

232. מה יש ביניהם? אמר רבי יוסי, בשאבות מתברכים, שלום יעשה לי, שמקדים שלום בכל. ומשום כך שלום קודם. יעשה שלום לי, מה הטעם לא הקדים כאן שלום? אלא כדי שיעבר

באומות עובדי עבודה זרה, קשיא למעבר מצייהו וזהמא, ואפילו עד ג' דרין. ובגין כך גר צדק. ודאי.

229. דאמר רב המנונא סבא, אומות עובדי עבודה זרה, עד לא אתגורו שרין בכתרי תתאין דלא קדישין, ורוח מסאבא שריא עליהו. כיון דאתגורו ואתגורו, שרין בכתרא קדישא (של שכינתא) דשריא על שאר כתרין תתאין, ורוחא קדישא שריא עליהו. אבל ישראל, קדישין בני קדישין, דגזעין ושרשין, ואתבסמו בטורא דסיני, ועאלו במהימנותא שלימותא קדישא. בשעתא דאתגור שריא בכלא, דכתיב, (דברים ד) ואתם הדבקים ב'י' אלהיכם חיים כלכם היום.

230. (ויקרא ה) והיה כי יחטא ואשם והשיב את הגזלה וגו'. רבי יוסי אמר, (ישעיה נד) כי מי נח זאת לי אשר נשבעתי מעבר מי נח. האי קרא קשיא, כתיב (בראשית ז) ומי המבול היו על הארץ. וכתוב (בראשית ט) ולא יכרת כל בשר עוד ממי המבול. מי המבול כתיב, ולא מי נח, והכא כתיב כי מי נח זאת לי. זאת לי, הם לי מבועי ליה.

231. אלא הכי תאנא, כד זכאין סגיאן בעלמא, קודשא בריך הוא וודי ומשתבח בהו. דתנינן כד שארי זכאה בעלמא, ואשתכחז ביה, כביכול אטיל שלמא בעלמא, וכל עלמא מתברכא בגיניה, ואטיל שלמא בפמליא של מעלה. מנא קאן דכתיב, (ישעיה כז) או יחזק במעוזי יעשה שלום לי שלום יעשה לי. תרין שלמין אמאי הכא. אלא יעשה שלום לי, דאשרי דכר ונוקבא. שלום יעשה לי, דמתברכאן אבהן.

232. מאי איכא בינייהו, אמר רבי יוסי, כד מתברכאן אבהן, שלום יעשה לי, דאקדים שלמא בכלא. ובגין כך שלום קדים. יעשה שלום לי, מאי

הנחש ששרוי בנקבה בראשונה, ויבא הזכר לשורות במקומו, ומשום כך הקדים יעשה, ואחר כך שלום.

233. שנינו, בזמן שצדיק שרוי בעולם, הדינים לא מתעוררים ולא שולטים בעולם, משום שאותו איש צדיק הוא אות בעולם, והקדוש ברוך הוא רוצה בכבודו, והעולם מתקנים בשבילו.

234. שנינו, אמר רבי יוסי, בזמן שבני העולם נמצאים רשעים לפני הקדוש ברוך הוא, אותו הצדיק שנמצא בעולם, (רוצה) הקדוש ברוך הוא מדבר עמו, כדי שיבקש רחמים על העולם ויתפייס עמו. מה עושה הקדוש ברוך הוא? מדבר עמו על אותם הרשעים של העולם. אומר לו להיטיב עמו לבדו ולהשמיד את כלם. מהי דרכו של אותו צדיק? עוזב את שלו ולוקח את של כל העולם כדי שיתפייס הקדוש ברוך הוא עמו.

235. מנין לנו? ממשה, שאמר לו הקדוש ברוך הוא, חטאו ישראל, (שמות לב) עשו להם עגל מסכה וישתחוו לו וגו'. עוד אמר לו, הרף ממני ואשמידם וגו'. באותה שעה אמר משה, אם בשביל כבודי ישמדי ישראל מן העולם – טוב לי מות, ולא יאמרו שעזבתי את זה של כל העולם בשביל כבודי. מיד – ויחל משה את פניו אל ה' ואלהיו. והושיט עצמו למיתה בכמה מקומות בשביל ישראל, שכתוב ועתה אם תשא חטאתם ואם אין מחני נא מספרך וגו'. ושנינו, לא זו משה משם עד שמחל הקדוש ברוך הוא לישראל. זהו שכתוב, וינחם ה' על הרעה אשר דבר לעשות לעמו. וכתוב, (במדבר יד) ויאמר ה' סלחתי בדברך.

טעמא לא אקדים שכלום הכא. אלא בגין דיתעבר זוזיא דשריא בנזקבא בקדמיתא, וייתי דכורא למשרי באתריה, ובגין כך יעשה אקדים, ולבתר שכלום. (ויקרא פ"א ע"ב ושם מתחילזה המאמר)

233. תאנא בזמנא דזכאה שררי בעלמא, דיגין לא מתערין, ולא שלטין בעלמא, משום דההוא בר נש זכאה הוא אות בעלמא, וקודשא בריך הוא בעי ביקריה, ועלמא מתקיים בגיגיה.

234. תניא אמר רבי יוסי, בזמנא דבני עלמא אשתכחו זוזיבין קמי קודשא בריך הוא, והוא זכאה דאשתכחו בעלמא, (בעי) קודשא בריך הוא אשתעי בהדיה, בגין דיבעי רזומין על עלמא, ויתפייס בהדיה. מה עבד קודשא בריך הוא, אשתעי בהדיה על איגון זוזיבי עלמא. אמר ליה לאוטבא ליה בלזודווי, ולשיעזא לכולהו. מה ארוזיה דההוא בר נש זכאה. שביק דידיה, ונסיב לכולי עלמא בדיק דיתפייס קודשא בריך הוא בהדיה.

235. מנא כן. במשה. דאמר ליה קודשא בריך הוא, זבחו ישראל, (שמות לב) עשו להם עגל מסכה וישתחוו לו וגו' תו אמר ליה, הרף ממני ואשמידם וגו', בהאי שעתא אמר משה אי בגין יקרא דידי ישתצון ישראל מעלמא, טב לי מותא, ולא יימרון דשביקנא האי דכולי עלמא, בגין יקרא דיכלי. מיד ויחל משה את פניו אל ה' ואלהיו. ואושיט גרמיה למיתה בכמה אתרי בגיגיהון דישראל, דכתיב ועתה אם תשא זוטאתם ואם אין מונוני נא מספרך וגו'. ותאנא, לא זו משה מתמן, עד דמוזל קודשא בריך הוא לישראל, הדא הוא דכתיב וינחם ה' על הרעה אשר דבר לעשות לעמו. וכתוב (במדבר יד) ויאמר ה' סלחתי בדברך.

236. ואלו בנזון כתיב, (בראשית ו) ויאמר אלהים לנזון קץ כל בשר בא לפני וגו'. אמר לו נח, ולי מה אתה עושה? אמר לו, והקמתי את בריתי אתך וגו' עשה לך תבת עצי גפר. ולא בקש רחמים על העולם, וירדו המים והאבידו את בני העולם. ומשום כך כתוב מי נח. מי נח ודאי, שבו הם היו תלויים, שלא בקש רחמים על העולם.

237. מכאן אמר רבי יוסי, מה שכתוב (בראשית ט) ויחל נח איש האדמה. ויחל, כמו שנאמר (במדבר ל) לא יחל דברו, שנעשה חל. איש האדמה, שבגללו השמדו בני העולם, כי לא בקש עליהם רחמים. דבר אחר איש האדמה – שבשבילו התקיימה לאחר שהשמדו הראשונים, שכתוב לא אסף לקלל עוד את האדמה בעבור האדם וגו'.

238. שנינו, הם נקראו מי נח, שהוא גרם שנקראו על שמו. אמר רבי יוסי, זאת לי, מה זה אומר? אלא אמר הקדוש ברוך הוא, מי נח גרמו לי שאגלה זאת בעולם, שכתוב ואני "זאת" בריתי אותם. "זאת" אות הברית וגו'. את קשתי נתתי בענן, כלומר אין מי שמשגיח אלא לכבוד שמי שרמוז בזאת. ומי גרם לו? מי נח.

239. מכאן סימן לחסיד צדיק שלא מתגלה הקשתי הוא בימיו, ולא צריך העולם בימיו לאות הזאת. ומי הוא? אותו שמבקש רחמים על העולם וראוי להגן עליו, כמו רבי שמעון בן יוחאי, שלא צריך העולם בימיו את האות הזאת, שהרי הוא היה אות סימן בעולם.

240. שלא היתה גזרה שנגזרה על העולם למעלה שלא מבטל אותה, והינו מה שכתוב (שמואל ב כג) מושל באדם. הקדוש ברוך הוא מושל באדם. ומי מושל בקדוש –

236. ואלו בנזון כתיב, (בראשית ו) ויאמר אלהים לנזון קץ כל בשר בא (דף ט"ו ע"א) לפני וגו'. אמר ליה נח, ולי מה את עביר. אמר ליה והקיימותי את בריתי אתך וגו' עשה לך תיבת עצי גפר. ולא בעא רחמי על עולם, ונזויתו מים, ואובידו בני עולם, ובגין כך מי נח כתיב. מי נח ודאי, דביה הוה תליין, דלא בעא רחמי על עולם.

237. מכאן אמר רבי יוסי, מאי דכתיב, (בראשית ט) ויחל נח איש האדמה. ויחל: כמה דאת אמר, (במדבר ל) לא יחל דברו, דאת עביר ויחל. איש האדמה, דבגין אשתעיוא בני עולם, דלא בעא רחמי עליהו. דבר אחר איש (בראשית נ"ח ע"ב) האדמה, דבגין אשתעיוא לכתר דאשתעיוא קדמאי, דכתיב לא אוסיף לקלל עוד את האדמה בעבור האדם וגו'.

238. תאנא מי נח אקרון, דהוא גרים דאקרון על שמייה. אמר רבי יוסי, זאת לי מאי קא מיירי. אלא אמר קודשא בריך הוא, מי נח גרמו לי, דאגלי זאת בעולם. דכתיב ואני זאת בריתי אותם. זאת אות הברית וגו'. את קשתי נתתי בענן. כלומר לית מאן דאשעיוא אלא ליקרא דשמי דרמיא בזאת. ובמאן גרים ליה, מי נח.

239. מכאן סימנא לזוסידיא זכאה, דלא אתגלייא האי קשתי בימיו, ולא אצטרף עולם בימיו ליהאי (זאת) אות. ובמאן איהו. דהוא דבעי רחמי על עולם, ואתעווי לאגנא עליו. כגון רבי שמעון בן יוחאי, דלא אצטרף עולם בימיו ליהאי אות, דהא הוא אות סימנא בעולם הוה.

240. דלא הוה גזרה דאתגזר על עולם לעילא, דלא מבטל לה. והינו דכתיב, (שמואל ב כג) מושל באדם, קודשא בריך הוא מושל באדם. ומי מושל באדם, קודשא בריך הוא מושל באדם. ומי מושל באדם, קודשא בריך הוא מושל באדם. ומי מושל באדם, קודשא בריך הוא מושל באדם.

ברוך-הוא כביכול? צדיק. שהקדוש ברוך הוא גזור, והוא מבטל.

241. כמו רבי שמעון בן יוחאי שנים אחד היה יושב על הדלת של שער (מערב) לוד, הרים עיניו וראה שהשמש מאירה, והסתירה אורה שלש פעמים. בינתיים נחשף האור, ונראה בשמש שחר וירק. אמר לו לרבי אלעזר בנו, בא אחרי בני, ונראה שהרי ודאי נגזרה גזרה למעלה, והקדוש ברוך הוא רוצה להודיע לי, שנדאי שלשים יום תלוי אותו הדבר שנגזר למעלה, והקדוש ברוך הוא אינו עושה עד שמודיע לצדיקים. זהו שכתוב (עמוס ג) כי לא יעשה ה' אלהים דבר כי אם גלה סודו אל עבדיו הנביאים.

242. עד שהיו הולכים, נכנסו לאותו כרם. ראו נחש אחד שהיה בא, ופיו פתוח, (והיה לוחש בלשונה) ולוהט בארץ בעפר. נער בגדי רבי שמעון והכה ידו בראש הנחש, שכך הנחש, הנמיך את פיו וראה לשונו רוחשת. אמר לו: נחש נחש, לך ואמר לאותו הנחש העליון שהרי רבי שמעון בן יוחאי מצוי בעולם. הכניס את ראשו לנקב של עפר אחד, ואמר: גזור אני, בשם שהתחתון חזר לנקב העפר, כך העליון יחזר לנקב תהום רבה.

243. רחש רבי שמעון בתפלה. עד שהיו מתפללים, שמעו קול אחד: ממני המות, הכנסו למקומכם. המכות של המשחיתים לא שורות בעולם, שהרי רבי שמעון בן יוחאי בטל אותן. אשריך רבי שמעון, שרבונו רוצה בכבודך על כל בני העולם. במשה כתוב (שמות לב) ויחל משה וגו', שמשמע שאחז אותו פרגוד, ואתה רבי שמעון גזור, והקדוש ברוך הוא מקים. הוא גזור, ואתה מבטל.

בקודש ברוך הוא כביכול. צדיק. הקודש ברוך הוא גזור, ואיהו מבטל.

241. כגון רבי שמעון בן יוחאי, היומא זור הוה יתיב אבבא דתרעא (נ"א דמערטא) דלוד, זקף עינו, וזא שמישא דנהיר, ואסתים גהורא ג' זמני, אדהכי אתזשף גהורא, ואתזזי ביה בשמישא אוכמא וירוקא. אמר ליה לרבי אלעזר בריה, תא אבתראי ברי, ונזומי דהא ודאי גזרה אתגזר לעילא, וקודשא בריה הוא בעי לאודעא לי, דודאי תלתין יומין תליא ההוא מלתא דאתגזר לעילא. ולא עביר קודשא בריה הוא, עד דאודעיה לצדיקיא, דהא הוא דכתיב, (עמוס ג) כי לא יעשה יי אלהים דבר כי אם גלה סודו אל עבדיו הנביאים.

242. עד דהוו אזלי עאלו בההוא כרם. זומו זור זומיא דהוה אתי, ופומיה פתיזא (נ"א והוה לחיש בלישניה), ומלהטא בארעא בעפרא. אשתניק רבי שמעון, וקטפר ידוי ברישית דזומיא, שכיף זומיא, מאיך פומיה. וזומא לישניה מרוזיש. אמר ליה זומיא זומיא, זיל ואימא לההוא זומיא עלאה, דהא רבי שמעון בן יוחאי בעלמא שכיז. עייליה לרישית לזור נוקבא דעפרא. אמר גזור אנא, בשם דתתאה אתגזור לנוקבא דעפרא, כן עלאה יתגזור לנוקבא דתהומא רבא.

243. רוזיש רבי שמעון בעלותא, עד דהוו מצלי שמינו זור קלא, פוטקרא דקיטפא עולו לאתרייכו, קטפירא דבורייני לא שראן בעלמא, דהא, רבי שמעון בן יוחאי בטייל לון. זכאה אנת רבי שמעון, דמארך בעי ביקרף על כל בני עלמא. במשה כתיב (שמות לז) ויזל משה וגו', דמישמע דאזזיד ליה פרגודא, ואנת רבי שמעון גזור, וקודשא בריה הוא מקיים. הוא גזור, ואנת מבטל.

244. בין כך ראה שהאיר השמש ועבר אותו השחור. אמר רבי שמעון, ודאי שהעולם התבשש. נכנס לביתו ודרש, (תהלים יא) כי צדיק ה' צדקות אהב ישר יחזו פנימו. מה הטעם כי צדיק ה' צדקות אהב? משום שיש יחזו פנימו. מה זה פנימו? הפנים העליונים של כל העולם, שצריכים לבקש רחמים ממנו על כל מה שצריכים.

245. אמר לו רבי אלעזר בנו, אם כך, הנה צריך להיות ישר יחזו פנימו, או ישרים יחזו. מה זה ישר יחזו? אמר לו, סוד עליון שאותם ימי קדם של העתיק הקדוש, נסתר כל הנסתרים. ומי עולם של ז"א, שהם נקראים פנימו, (שהם) רואים בדרך ישר מה שצריך לראות.

246. ששנינו, בשעה שהקדוש ברוך הוא משגיח בעולם ורואה שבשרים מעשיהם של בני האדם למטה, מתגלה העתיק הקדוש בזעיר אנפין, ומסתכלים כל אותם הפנים בפנים נסתרים, וכלם מתברכים. מה הטעם שמתברכים? משום שמסתכלים אלו באלו בדרך ישר, שלא סוטים ימינה ושמאלה. זהו שכתוב ישר יחזו פנימו. וכלם מתברכים ומשקים זה את זה, עד שמתברכים כל העולמות. וכל העולמות נמצאים באחד, ואז נקרא ה' אחד ושמו אחד.

247. וכשחטאי העולם מתרבים, נסתר העתיק הקדוש, ואין משגיחים פנים בפנים, ואז מתעוררים הדינים בעולם, והפסאות עולים, ועתיק הימים סתום ולא מתגלה. זהו שכתוב (דניאל ז) הייתי רואה עד שהפסאות הורמו ועתיק הימים יושב. עד שהפסאות הורמו, שאותם הכתרים העליונים, שמשקים את כל האחרים להעמידם בקימם. ומי הם? האבות. ועתיק הימים יושב ולא מתגלה. ואז מהפכים הרשעים של העולם רחמים לדין.

244. אדהכי וזמא דנהיר שמישא, ואתעבר ההוא אוכמא, אמר רבי שמעון, ודאי הא עלמא אתבסם, עאל לביתיה ודרש, (תהלים יא) כי צדיק יי צדקות (בראשית כ"ג ע"א) אהב ישר יחזו פנימו. מאי טעמא כי צדיק יי צדקות אהב, משום דיש יחזו פנימו. מאי פנימו. פנים עלאין דבני עלמא, בעון למבעי רוזמי מניה, על כל מה דאצטריך.

245. אמר ליה רבי אלעזר בריה, אי הכי ישר יחזו פנימו מבעי ליה, או ישרים יחזו, מאי ישר יחזו. אמר ליה רזא עלאה, דאינון (קל"ב) ימי קדם דעתיקא קדישא, סתימא דכל סתימין. וימי עולם, דזעיר אנפין, דאינון אקרון פנימו, (דאינון) זמאן בארוז מיישר מה דאצטריך למזומי.

246. דתאנא בשעתא דקודשא בריך הוא אשיגוז בעלמא, וזמא דמתכשרן עובדיהון דבני נשא לתתא, אתגליא עתיקא קדישא בזעיר אנפין, ומסתכלן כל אינון אנפין באנפין סתימין, ומתברכן כלהו. מאי טעמא מתברכן. משום דמסתכלין אלן באלן בארוז מיישר, דלא סטו לימינא ולשמאלא, הדא הוא דכתיב (דף ט"ו ע"ב) ישר יחזו פנימו. ומתברכן כלהו, ומשקיין דא לדא, עד דאתברכן כלהו עלמאי. ומשתכוזי כלהו עלמין כוזד, וכדין אתקרי (זכריה יד) יי אזור ושמו אזור.

247. וכד זוזבי עלמא סגיא, אסתים עתיקא קדישא, ולא משיגוזין אנפין באנפין, וכדין דינן מתערי בעלמא, וכורסון רבוי, ועתיק יומין אסתים, ולא אתגליא. הדא הוא דכתיב, (דניאל ז) וזוה הוית עד די כורסון רבוי ועתיק יומין יתיב. עד די כורסון רבוי, דאינון כתרין עלאין, דמשקיין לכלהו אזורין, לאוקובי בקיומיהו. ומאן אינון. אבהן. ועתיק יומין יתיב, ולא אתגליא. וכדין מהפכין זויבי עלמא רוזמי לדינא.

248. תאנא. מסטרא דאימא, נפקין גרדינן גימוסין קליפין, ואוזדין בקולפוי דגבורה, שלטין על רזומי, כמה דאת אמר (במדבר טז) הנועדים על יי, על יי ממש. וכדין אשתכחו עלבין וזסרין, (ס"א קטירין) דלא שלמין, וקטטותא אתער בכלהו.

248. תאנא. מסטרא דאימא, נפקין גרדינן גימוסין קליפין, ואוזדין בקולפוי דגבורה, שלטין על רזומי, כמה דאת אמר (במדבר טז) הנועדים על יי, על יי ממש. וכדין אשתכחו עלבין וזסרין, (ס"א קטירין) דלא שלמין, וקטטותא אתער בכלהו.

249. וכד בני עלבא מכשרין עובדיהון לתתא, מתבסמן דינן, ומתעברן, ומתערי רזומי ושלטין על ההוא בישא דאתער מן דינא קשיא. וכד מתערן רזומי, וזודה וניזובין מיתכזוין, משום דשליטין על ההוא בישא. הךא הוא דכתיב, (שמות לב) וינזום יי על הרעה. וינזום משום (דשלטא על הרעה) דאתכפא דינא קשיא, ושלטין רזומי.

249. וכד בני עלבא מכשרין עובדיהון לתתא, מתבסמן דינן, ומתעברן, ומתערי רזומי ושלטין על ההוא בישא דאתער מן דינא קשיא. וכד מתערן רזומי, וזודה וניזובין מיתכזוין, משום דשליטין על ההוא בישא. הךא הוא דכתיב, (שמות לב) וינזום יי על הרעה. וינזום משום (דשלטא על הרעה) דאתכפא דינא קשיא, ושלטין רזומי.

250. תאנא, בשעתא דמתבסמן דינן, ושלטין רזומי, כל כתרא וכתרא תב בקיומיה, ומתברכאן כלהו כוזדא. וכד תייבין כל זוד וזוד לאתריה, ומתברכאן כלהו כוזדא, ומתבסמא אימא בקלדיטי גליפין ותיבין לסטרהא, כדין אקרי תשובה שלימה, ואתכפר עלבא, דהא אימא בוזדוותא שלימותא יתבא, דכתיב, (תהלים קיג) אם הבנים שמחה, וכדין אתקרי יום הכפורים, דכתיב ביה (ויקרא טז) לטהר אתכם מכל זטאתיכם. ומתפתזין ז' תרעין דסטרין גליפין.

250. תאנא, בשעתא דמתבסמן דינן, ושלטין רזומי, כל כתרא וכתרא תב בקיומיה, ומתברכאן כלהו כוזדא. וכד תייבין כל זוד וזוד לאתריה, ומתברכאן כלהו כוזדא, ומתבסמא אימא בקלדיטי גליפין ותיבין לסטרהא, כדין אקרי תשובה שלימה, ואתכפר עלבא, דהא אימא בוזדוותא שלימותא יתבא, דכתיב, (תהלים קיג) אם הבנים שמחה, וכדין אתקרי יום הכפורים, דכתיב ביה (ויקרא טז) לטהר אתכם מכל זטאתיכם. ומתפתזין ז' תרעין דסטרין גליפין.

251. תאנא, כתיב והיה כי יזטא ואשם, מהו כי יזטא, ולבסוף ואשם. אלא הכי תאנא, כי יזטא מאינן זובין דאקרון זטא, דכתיב מכל זטאות האדם. ואשם: כמה דאת אמר (במדבר ה) האשם המושב ליי. ואשם: ויתקן, כלומר אם יתקן עובדיו, והשיב את הגזלה אשר גזל. אמר רבי יוסי, ממשמע שכתוב והשיב, לא כתוב וישיב אלא והשיב, והשיב דוקא.

251. תאנא, כתיב והיה כי יזטא ואשם, מהו כי יזטא, ולבסוף ואשם. אלא הכי תאנא, כי יזטא מאינן זובין דאקרון זטא, דכתיב מכל זטאות האדם. ואשם: כמה דאת אמר (במדבר ה) האשם המושב ליי. ואשם: ויתקן, כלומר אם יתקן עובדיו, והשיב את הגזלה אשר גזל. אמר רבי יוסי ממשמע שכתוב והשיב, לא כתוב וישיב אלא והשיב, והשיב דוקא.

252. שנינו, בארבע תקופות השנה הקול נפסק, ומתעוררים הדינים, והתשובה תלויה עד שמתתקן. ובשנהדינים מתעוררים, יוצא קול, וארבע זויות (פעמים) העולם עולים ויורדים. הכרוז קורא, ואין מי שישגיח ויתעורר. והקדוש ברוך הוא מזמן, אם ישובו – ישוב, ואם לא – (הכל ס"א הקול) נפסק, והדינים נעשים, ואז נקרא ויתעצב, ויתעצב בבתים החיצונים.

253. אמר רבי יהודה, תנינן, מן יומא דאתנורב בי המקדש אין יום שלא נמצא בו פעם רע, מה הטעם? משום ששנינו, אמר רבי יודאי אמר רבי ייסא, נשבע הקדוש ברוך הוא שלא יפנס בירושלים של מעלה עד שיכנסו ישראל לירושלים של מטה. ומשום כך נמצאת רתחה בעולם.

254. אמר רבי יוסי, כתוב ערות אביך וערות אמך לא תגלה. וכתוב אמך היא לא תגלה ערותה. ושנינו, אמך היא ודאי. הרי אם גלה ערותה, למה צריך להשיב אותה? ודאי לתקן את מה שגלה.

255. ששנינו, בשמתגבר יצר הרע באדם, אינו מתגבר אלא באותן עריות, וכל החטאים אחוזים באותה ערוה. וכתוב לא תגלה. בשמתתקן, מתקן בנגד אותו שגלה, וזו נקראת תשובה.

256. אמר רבי יצחק, כל חטאי העולם אחוזים (זה) בזה, עד שהאם מתגלה בגללם. ובשהיא מתגלה, כל אותם הבנים מתגלים (בשבילה). וכתוב לא תקח האם על הבנים. ובשמתתקן העולם למטה, הכל מתתקן, עד שעולה התקון לאם הקדושה ומתתקנת, ומתכסית ממה שהתגלתה. ומשום כך כתוב, אשרי נשוי פשע פסוי חטאה, ואז נקראת תשובה, תשובה ודאי. ואז נקרא יום

252. תניא, בארבע תקופין דשנתא, קלא אתפסקא, ודינין מתערין, ויתשובה תליא עד דאתתקן. וכד דינין מתערין, קלא נפיק, וד' זווין (ס"א זימנין) דעלמא, סלקין ונזחתי. כרוזא קרי, ולית מאן דישעזז ויתער. וקודשא בריך הוא זמין, אם יתובון יתוב, ואי לא, (כלא ס"א קלא) אתפסקא, ודיניא אתעבידו וכדין אתקרי ויתעצב, ויתעצב בבתי בראי.

253. אמר רבי יהודה, תנינן, מן יומא דאתנורב בי מקדשא, לית יומא דלא אשתכחו ביה רתווא בישא. מאי טעמא. משום דתנינן, אמר רבי יודאי אמר רבי ייסא, נשבע הקדוש ברוך הוא שלא יכנס בירושלם דלעילא, עד שיכנסו ישראל בירושלם דלתתא. ובגין כך, רתווא אשתכחות בעלמא.

254. אמר רבי יוסי, (ויקרא יח) כתיב ערות אביך וערות אמך לא תגלה. וכתוב, אמך היא לא תגלה ערותה. ותנינן אמך היא ודאי. הא אם גלה עריותה, למאן בעי לאתבא לה, ודאי לתקנא. מאי דגלי.

255. דתניא כד סגיא יצרא בישא בבר נשי, לא סגי אלא באינון עריין, וכלהו זוזבי אוזידן בההוא עריא. וכתוב לא תגלה. כד אתתקן, אתתקן לךכל ההוא דגלי, ודא אקרי תשובה.

256. אמר רבי יצחק, כל זוזבי עלמא אוזידן (ס"א דא) בדא, עד דאימא אתגלילא בגינהון. וכד איהי אתגלילא, כל אינון בגין אתגלילין (בגינה). וכתוב (דברים כב) לא תקח האם על הבנים. וכד אתתקן עלמא לתתא, אתתקן כלל, עד דסלקא תקווא לאימא קדישא, ומתתקנא, ואתכסיא במזה דאתגלילא. ובגין כך כתיב, (תהלים לב) אשרי נשוי פשע פסוי חטאה, וכדין אקרי תשובה, תשובה ודאי. וכדין יום הכפורים אתקרי, כמזה

הכפורים, כמו שכתוב מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו.

דְּכַתִּיב, (ויקרא טז) מִכָּל זֹטְאֲתֵיכֶם לִפְנֵי יי' תִּטְהָרוּ.

257. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מָתַי נִקְרְאת תְּשׁוּבָה? בְּשֶׁהָאָם מִתְבַּסֶּה וְעוֹמֶדֶת בְּשִׁמְחָה עַל הַבָּנִים, שְׁכָתוּב (תהלים קיג) אִם הַבָּנִים שִׁמְחָה. וְשָׁבָה לְקוּיָם. וְיָמִי שֶׁהִיא סְגוּרָה, שָׁב לְמִקּוּמוֹ. וְכָלֹם שָׁבִים אֶחָד לְאַחֶד, וּמִתְבַּרְכִּים כָּל אֶחָד וְאַחֶד, וְאִזּוּ נִקְרְאת תְּשׁוּבָה (שְׁלֵמָה), תְּשׁוּבָה סֵתָם, לְהַכְלִיל הַכָּל.

257. אָמַר רַבִּי (דף ט"ז ע"א) יְהוּדָה אֵימָתִי אֶתְקָרִי תְּשׁוּבָה. כִּד אֵימָא מִתְבַּסֶּיָא וְקִיִּימָא בְּזוּדוּתָה עַל בָּנִין, דְּכַתִּיב, (תהלים קיג) אִם הַבָּנִים שִׁמְחָה. וְתִבְרָאת בְּקִיּוּמָא וּמֵאֵן דְּהוּתָה סְגִירָה, תֵּב לְאַתְרֵיהָ. וְכָלֵהוּ תִבְיָן זוּר לְזוּר, וּמִתְבַּרְכָּאן כָּל זוּר וְזוּר, וְכִדִּין אֶתְקָרִי תְּשׁוּבָה (שְׁלִימָתָא), תְּשׁוּבָה סֵתָם לְאַכְלָלָא כָּלָא.

258. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, בְּשִׁמְכָשׁר הָעוֹלָם, כָּלֹא מִכָּשָׁר בְּאַחַד. כָּתוּב כִּי גָדוֹל מֵעַל שָׁמַיִם חֲסִדָּה. מֵעַל שָׁמַיִם, שְׁעוּלָה לְמַעְלָה מִהַמָּקוֹם שֶׁנִּקְרָא שָׁמַיִם. וְיָמִי הוּא. זֶה הָאֵם. וְהִינוּ שֶׁנִּקְרְאת תְּשׁוּבָה.

258. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כִּד מִתְבַּשֶּׁר עַלְמָא, כּוֹלִיָה מִתְבַּשֶּׁר בְּזוּדָא. כְּתִיב (תהלים קח) כִּי גָדוֹל מֵעַל שָׁמַיִם זֹחֲדָה. מֵעַל שָׁמַיִם, דְּסִלְקָא לְעֵילָא מֵאֶתֶר דְּאֶקְרִי שָׁמַיִם. וּמֵאִי אִיהוּ. דָּא אִיהִי אֵימָא. וְהִינוּ דְּאֶקְרִי תְּשׁוּבָה.

259. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, מִדִּיק שְׁכָתוּב מֵעַל שָׁמַיִם. אֲלֵמָלָא כָּתוּב עַל שָׁמַיִם, מִשְׁמַע אוֹתוֹ מִקּוֹם שְׁעוּמָד עַל שָׁמַיִם וְלֹא יוֹתֵר. בִּיּוֹן שְׁאָמַר מֵעַל שָׁמַיִם, מִשְׁמַע אוֹתוֹ מִקּוֹם שְׁעוּמָד עַל הַשָּׁמַיִם לְמַעְלָה לְמַעְלָה. (וּמָה הִיא? אֵמָא, וְזִהוּ שֶׁנִּקְרָא תְּשׁוּבָה).

259. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, דִּיִּיקָא דְּכַתִּיב מֵעַל שָׁמַיִם. אֲלֵמָלָא כְּתִיב עַל שָׁמַיִם, מִשְׁמַע הֵהוּא אֶתֶר דְּקִיִּימָא עַל שָׁמַיִם, וְלֹא יוֹתֵר. בִּיּוֹן דְּאָמַר מֵעַל שָׁמַיִם, מִשְׁמַע הֵהוּא אֶתֶר דְּקִיִּימָא עַל הַשָּׁמַיִם לְעֵילָא לְעֵילָא. (ס"א וּמֵאִי אִיהִי אֵימָא, וְהִינוּ דְּאֶקְרִי תְּשׁוּבָה).

260. שְׁשִׁנְיָו, בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁמִּכְשָׁרִים הַמַּעֲשִׂים לְמִטָּה וְהָאֵם בְּשִׁמְחָה, מִתְגַּלָּה הָעֵתִיק הַקְדוּשׁ, וְשָׁב הָאוֹר לְזַעִיר אֲנָפִין, וְאִזּוּ הַכָּל בְּשִׁמְחָה, הַכָּל בְּשִׁלְמוֹת, הַכָּל נִמְצָאִים בְּבִרְכּוֹת, וְהִרְחַמִּים מְזֻמְנִים, וְכָל הָעוֹלָמוֹת בְּשִׁמְחָה. זִהוּ שְׁכָתוּב (מִיכָה ז) יָשׁוּב יִרְחֲמֵנוּ יִכְבֹּשׁ עוֹנֵתֵינוּ. מִי יָשׁוּב? יָשׁוּב הָעֵתִיק הַקְדוּשׁ לְהַתְגַּלּוֹת בְּזַעִיר, יָשׁוּב לְהַתְגַּלּוֹת, שֶׁהִיא נִסְתָּר בְּרֵאשׁוֹנָה, וְהַכָּל נִקְרָא תְּשׁוּבָה.

260. דְּתֵאֲנָא, בְּהֵהוּא זְמַנָּא דְּמִתְבַּשֶּׁר עוֹבְדִין לְתַתָּא, וְאֵימָא בְּזוּדוּתָא, אֶתְגַּלִּיא עֵתִיקָא קְדִישָׁא, וְתֵב זְהוּרָא לְזַעִיר אֲנָפִין, וְכִדִּין כָּלָא בְּזוּדוּתָא, כָּלָא בְּשִׁלְמוֹ, כָּלָא אֲשִׁתְּכּוּזוּ בְּבִרְכָּאן, וְרוּזְבוּיָן זְמִינִין, וְעַלְמִין כָּלֵהוּ בְּזוּדוּתָא, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (מִיכָה ז) יָשׁוּב יִרְחֲמֵנוּ יִכְבֹּשׁ עוֹנֵתֵינוּ. מֵאֵן יָשׁוּב. יָשׁוּב עֵתִיקָא קְדִישָׁא לְאַתְגַּלִּיא בְּזַעִירָא, יָשׁוּב לְאַתְגַּלִּיא דְּהוּתָה סֵתָם בְּקִדְמִיתָא, וְכָלָא אֶתְקָרִי תְּשׁוּבָה.

261. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הַכָּל בְּכָלֹל, הַכָּל סֵתָם. וְכָתוּב (דְּבָרִים יג) לְמַעַן יָשׁוּב ה' מִחֲרוֹן אָפּוֹ וְנָתַן לָךְ רַחֲמִים. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, הַכָּל הוּא וְדָאִי, וְהִרִי בְּאַרְנוֹ אֶת הַדְּבָרִים לִפְנֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן.

261. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כָּלָא בְּכָלֹל, כָּלָא סֵתָם. וְכַתִּיב (דְּבָרִים יג) לְמַעַן יָשׁוּב יי' מִחֲרוֹן אָפּוֹ וְנָתַן לָךְ

רוזמים. אמר רבי יצחק, כלא הוא ודאי, והא
אוקימנא מלי קמיה דרבי שמעון.

262. והשיב את הגזלה. שם שאלו החברים,
מפני מה בגזלה כתוב והשיב את הגזלה, ולא
יותר? אלא הרי בארנו, שזה שם יראה העליונה
כמו התחתונה, וזה שגוב שם את היראה
התחתונה בנגדו, ולא היראה העליונה.

262. והשיב את הגזלה. תמן שאילו זכרייא, מפני
מה בגזלה כתיב, והשיב את הגזלה ולא יתיר. אלא
הא אוקימנא, דא שוי דזיילו עלאה כתתאה. ודא
דגניב, שוי דזיילו תתאה לקבליה, ולא דזיילו
עלאה.

263. מה כתוב למעלה? נפש כי תחטא. כמו
שאמרנו, שהתורה והקדוש ברוך הוא תמים
עליו ואומרים, נפש כי תחטא וגו'? וכתוב נפש
כי תמעל מעל וגו', או – נפש כי תשבע וגו'.
אמר רבי יצחק, כתוב נפש, ולא רוח, ולא
נשמה, וכאן גוף (רוח) ונפש, שנאמר והיה כי
יחטא ואשם והשיב את הגזלה. מי שרוצה לתקן
את מעשיו, כמו שאמרנו והשיב. מי זה והשיב?
אלא כמי שיתקן מעשים, כדי שישב מעינות
המים למקומם להשקות את הנטיעות, שהרי
הוא גרם בחטאיו למנע מהם. ועל זה – והשיב
את הגזלה וגו', כמו שנתבאר.

263. מה כתיב לעילא, נפש כי תחטא. (י"ג
ע"ב) בדקאמרן, דאורייתא וקודשא בריך הוא
תווהין עליה, ואמרי נפש כי תחטא וגו'. וכתיב נפש
כי תמעול מעל וגו'. או נפש כי תשבע וגו'. אמר רבי
יצחק, נפש כתיב, ולא רוח, ולא נשמה. והכא
גופא (ו"א רוחא) ונפש. דכתיב, והיה כי יחטא
ואשם והשיב את הגזלה. מאן דבעי לתקנא עובדיו,
כמה דאמרן והשיב. מאן והשיב, אלא כמאן דיתקן
עובדין, בגין דיתב מבועי מיא לאתרייהו,
לאשקאה נטיעין, דהא הוא גרים בזובוי לאתמנעא
בנייהו. ועל דא והשיב את הגזלה וגו'. כמה
דאתמר. (ע"כ)

264. רבי אבא היה יושב לפני רבי שמעון.
נכנס רבי אלעזר בנו. אמר רבי שמעון,
כתוב (תהלים צב) צדיק בתמר ופרח וגו'. צדיק
בתמר, מה זה בתמר? שהרי מכל האילנות של
העולם, אין מי שמתעבב לפרח כמו תמר
שעולה לשבעים שנים. מה הטעם בתמר? אלא
אף על גב שהכתוב מעיד, החברים כלם אין
רוצים לגלות.

264. רבי אבא הוה יתיב קמיה דרבי שמעון, עאל
רבי אלעזר ברית, אמר רבי שמעון, כתיב, (תהלים
צב) צדיק בתמר ופרח וגו'. צדיק בתמר, מאי
בתמר. דהא מכל אילני עלמא לית דמותעבב
לאפרוזא, כמו תמר. דסליק לשבעין שנין. מאי
טעמא בתמר. אלא אף על גב דקרא אסיהד,
זכרייא פלהו לא בעו לנלאה.

265. אבל צדיק בתמר ופרח, על גלותא דבבל
גלות בבל, שהרי לא שבה שכינה למקומה
אלא לסוף שבעים שנה. זהו שכתוב (ירמיה
כט) כי לפי מלאת לבבל שבעים שנה אפקד
אתכם. וזהו צדיק בתמר ופרח, שעולה זכר
ונקבה לשבעים שנה. צדיק – זה הקדוש ברוך
הוא, זהו שכתוב (תהלים יא) כי צדיק ה' צדקות

265. אבל צדיק בתמר ופרח, על גלותא דבבל
אתמר, דהא לא תבת שכינתא לאתרהא, אלא
בסוף שבעין שנין. דהא הוא דכתיב, (ירמיה כט) כי
לפי מלאת לבבל שבעים שנה אפקוד אתכם. ודא
הוא צדיק בתמר ופרח, דסליק דכר ונקבהא

אָהב. וְכָתוּב (שמות ה) ה' הַצִּדִּיק.
וְכָתוּב (ישעיה ג) אָמְרוּ צִדִּיק כִּי טוֹב.

לְשִׁבְעֵין שָׁנִין. צִדִּיק: דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הָדָא
הוּא דְכָתִיב, (תהלים יא) כִּי צִדִּיק יִי צְדָקוֹת אָהֵב.
וְכָתִיב, (שמות ט) יִי הַצִּדִּיק. וְכָתִיב, (ישעיה
ג) אָמְרוּ צִדִּיק כִּי טוֹב.

266. בְּאֶרְזוֹ בְּלִבְנוֹן יִשָּׁנָה. מַה זֶה אֶרְזוֹ? זֶה
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁכָנֹתוֹ בְּחוּר
בְּאֶרְזִים. (שִׁיזְשֵׁב עַל כֶּסֶּא שֶׁל יַעֲקֹב
הַשְׁלָם) בְּלִבְנוֹן יִשָּׁנָה, בְּלִבְנוֹן וְדָא, וְזֶהוּ הָעֵדֶן
שְׁלֹמֶעֱלָה, שְׁעָלֵי כְתוּב (שם טו) עֵין לֹא רָאִתָּה
אֱלֹהִים זֹלָתָהּ. וְהָאֶרֶץ הַזֶּה בְּאוֹתוֹ מְקוֹם עֲלִיֹן
יִשָּׁנָה.

266. בְּאֶרְזוֹ בְּלִבְנוֹן יִשָּׁנָה, מַהוּ אֶרְזוֹ. דָּא קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא. דְכָתִיב, בְּחוּר בְּאֶרְזִים. (ס"א דִּיתִיב עַל
כּוֹרְסִיא דִּיעֲקֹב שְׁלִימָא) בְּלִבְנוֹן יִשָּׁנָה, בְּלִבְנוֹן וְדָא,
וְדָא הוּא עֵדֶן דְלִעִילָא, דְעִלְיָה כְתִיב (ישעיה
טו) עֵין לֹא רָאִתָּה אֱלֹהִים זֹלָתָהּ. וְהָאֶרֶץ הַזֶּה
אֵתֶר עֲלָאָה, יִשָּׁנָה.

267. וְזֶה בְּגִלּוֹת הָאֲחֵרוֹנָה הוּא כְּמוֹ הָאֶרֶץ הַזֶּה
שְׁמַתְעֵכֶּב לַעֲלֹת. וּמִשְׁעָה שְׁעוּלָה עַד שְׁעוּמַד
בְּקִיּוּמָהּ הוּא יוֹם, וְתַחֲלַת הַיּוֹם הָאֲחֵר עַד שְׁעוּשָׁה
צֶל בְּאוֹר הַיּוֹם. וְהָאֶרֶץ לֹא עוֹלָה אֶלָּא בְּעֵדוֹן שֶׁל
הַמֵּיִם, כְּמוֹ שְׁנֶאֱמַר (במדבר כד) בְּאֶרְזִים עָלֵי
מֵיִם. כִּף אֶרֶץ בְּלִבְנוֹן יִשָּׁנָה. שְׁמִשָּׁם יוֹצֵא הַמַּעַן
וְהַנְּהָר שֶׁל הַמֵּיִם לְהַשְׁקוֹת. וְאֶרֶץ זֶה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא, שְׁכָנֹתוֹ (שיר ה) בְּחוּר בְּאֶרְזִים.

267. וְדָא בְּגִלּוֹתָא בְּתַרְאָה הוּא כְּהָאִי אֶרְזוֹ,
דְּאֵתְעֵכֶּב לְסִלְקָאָהּ. וּמִשְׁעָתָא, דְסִלִּיק עַד דְקָאִים
בְּקִיּוּמָהּ, הוּא יוֹמָא. וְשִׁירוּתָא דִּיוֹמָא אֲזִירִינָא, עַד
דְעֵבִיד צֶל בְּנֵהוּרָא דִּימְבָא. וְאֶרֶץ לֹא סִלִּיק, אֶלָּא
בְּעֵדוּנָא דְמִיָּא. כְּמָה דְאֵת אֲמַר (במדבר
כד) בְּאֶרְזִים עָלֵי מֵיִם. כִּף אֶרֶץ בְּלִבְנוֹן יִשָּׁנָה.
דְּמִתְמָן נְפִיק מִבּוֹעָא וְנִהָרָא דְמִיָּא, לְאִשְׁקָאָהּ. וְאֶרֶץ,
דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְכָתִיב, (שיר ה) הַשִּׁירִים
(ה) בְּחוּר בְּאֶרְזִים.

268. שְׁתוּלִים בְּבֵית ה' – לְזִמְנֹה שֶׁל מֶלֶךְ
הַמַּשִּׁיחַ. בְּחֻצֹת אֱלֹהֵינוּ יִפְרִיחוּ – בְּתַחֲמִית
הַמֵּתִים. עוֹד יִנּוּבֹן בְּשִׁיבָה – בְּאוֹתוֹ יוֹם שֶׁהָעוֹלָם
יִמָּצֵא חֲרֵב. דְּשָׁנִים וְרַעֲנָנִים יִהְיוּ – לְאַחַר
שְׁכָנֹתוֹ (ישעיה יו) הַשָּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ
הַחֲדָשָׁה. וְאִז, (תהלים קד) יִשְׁמַח ה' בְּמַעֲשָׁיו
כְּתוּב. וְכָל כִּף לְמָה? (תהלים צב) לְהַגִּיד כִּי יֵשֶׁר
ה' צוּרֵי וְלֹא עוֹלָתָהּ בּוֹ.

268. שְׁתוּלִים בְּבֵית יִי, לְזִמְנָא דְמִלְכָּא מִשְׁיִיזָא.
בְּחֻצֹת אֱלֹהֵינוּ יִפְרִיזוּ, בְּתוֹזְזִיית הַמֵּתִים. עוֹד יִנּוּבֹן
בְּשִׁיבָה, בְּהֵהוּא יוֹמָא דִּישְׁתַּכּוּז עֲלִמָא וְזָרֹב.
דְּשָׁנִים וְרַעֲנָנִים יִהְיוּ, לְבִתֵּר דְכָתִיב, (ישעיה
יו) הַשָּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה,
וְכִדִּין (תהלים קד) יִשְׂמְחוּ יִי בְּמַעֲשָׁיו כְּתִיב. וְכָל
כִּף (דף ט"ז ע"ב) לְמָה (תהלים צב) לְהַגִּיד כִּי יֵשֶׁר
יִי צוּרֵי וְלֹא עוֹלָתָהּ בּוֹ.

269. עוֹד פָּתַח וְאָמַר, (משלי טז) אִישׁ תִּהְפֹּכֹת
יִשְׁלַח מְדוֹן וְנִרְגָן מִפְּרִיד אֱלוֹף. אִישׁ תִּהְפֹּכֹת
יִשְׁלַח מְדוֹן, כְּמוֹ שְׁאֲמַרְנוּ, הַרְשָׁעִים עוֹשִׂים פָּגָם
לְמַעֲלָה. וְנִרְגָן מִפְּרִיד אֱלוֹף, מִפְּרִיד אֱלוֹפּוֹ שֶׁל
עוֹלָם, וְזֶה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.

269. תו פָּתַח וְאָמַר, (משלי טז) אִישׁ תִּהְפֹּכֹת
יִשְׁלַח מְדוֹן וְנִרְגָן מִפְּרִיד אֱלוֹף. אִישׁ תִּהְפֹּכֹת יִשְׁלַח
מְדוֹן, כְּמָה דְאֲמַרְן, וְזִיבִיָּא עֲבָדֵי פְגִימֵי לְעִילָא.

וְנִרְגָּן מִפְּרִיד אֶלּוֹף, מִפְּרִיד אֶלּוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְדָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

270. דְּבַר אַחֵר אִישׁ תַּהֲפֹכֹת יִשְׁלַח מְדוֹן – מַה זֶה יִשְׁלַח? יִשְׁלַח אֶת אוֹתָן נְטִיעוֹת. מְדוֹן – שִׁינְקִים מִן הַצֵּד שֶׁל הַדִּין. וְנִרְגָּן מִפְּרִיד אֶלּוֹף, כְּמוֹ שְׁאִמְרָנוּ, שֶׁהַרְשָׁעִים עוֹשִׂים פָּגַם לְמַעְלָה. מִפְּרִיד – שֶׁהֵיחֹד לֹא נִמְצָא, מִפְּרִיד אֶת הַגְּבִירָה מִהַמֶּלֶךְ, וְאֵת הַמֶּלֶךְ מִהַגְּבִירָה. וּמִשּׁוּם כֵּךְ לֹא נִקְרָא אֶחָד, שְׁאֶחָד אֵינוֹ נִקְרָא אֶלָּא בְּשֵׁם בְּזוּג אֶחָד. אוֹי לְאוֹתָם הַרְשָׁעִים שְׁעוֹשִׂים פְּרוּד לְמַעְלָה. אֲשֶׁר הַצִּדִּיקִים שְׁמַעְמִידִים אֶת הַקּוֹיִם שְׁלֹמַעְלָה, וְאֲשֶׁר בַּעֲלֵי הַתְּשׁוּבָה שְׁמֻשִּׁיבִים הֶכֶל לְמִקּוֹמָם.

271. וְעַל זֶה שְׁנִינִי, הַמִּקּוֹם שֶׁבַּעֲלֵי תְּשׁוּבָה יוֹשְׁבִים, צִדִּיקִים גְּמוּרִים לֹא יוֹשְׁבִים בּוֹ. מַה הַטַּעַם? אֶלָּא הֵם הִתְתַּקְּנוּ בְּמִקּוֹם עֲלִיּוֹן בְּמִקּוֹם שֶׁהַשְׁקָאָת הֵגֵן נִמְצָאת מִשָּׁם. וְזוֹהִי תְּשׁוּבָה, וְעַל זֶה נִקְרָאִים בַּעֲלֵי תְּשׁוּבָה. וְאֵלּוּ מִתְתַּקְּנִים בְּמִקּוֹם אַחֵר שֶׁנִּקְרָא צִדִּיק.

272. וְעַל זֶה אֵלֶּה יוֹשְׁבִים בְּמִקּוֹם עֲלִיּוֹן, וְאֵלֶּה יוֹשְׁבִים בְּמִקּוֹם קָטָן. מַה הַטַּעַם? אֵלּוּ מְשִׁיבִים מִים לְמִקּוֹמָם מִהַמִּקּוֹם הָעֲלִיּוֹן שֶׁל הַנְּהַר הָעֵמֶק, עַד אוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁנִּקְרָא צִדִּיק. וְצִדִּיקִים גְּמוּרִים מְשַׁפִּיעִים מֵאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁהֵם יוֹשְׁבִים לְעוֹלָם הַנֶּהָר. וְעַל כֵּן אֵלּוּ עֲלִיּוֹנִים וְאֵלּוּ תַּחְתּוֹנִים. וְאֲשֶׁר חֲלָקָם שֶׁל בַּעֲלֵי הַתְּשׁוּבָה, וְאֲשֶׁר חֲלָקָם שֶׁל הַצִּדִּיקִים שֶׁבְּגִלְלָם הָעוֹמֵד עוֹמֵד.

273. זֶהוּ שְׁכָתוֹב, וְהִיא כִּי יִחַטָּא וְאָשָׁם וְגו'. מַה כָּתוּב לְמַעְלָה? אוֹ מִצָּא אֲבֹדָה וְכֹחַשׁ בָּהּ וְגו', שֶׁהָרִי בְּשִׁבִּיל זֶה מִסְתַּלֵּק הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִהַכֵּל. בְּבִיכּוֹל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא נִמְצָא בְּמִקּוֹמוֹ, שֶׁהָרִי בְּנִסְתַּי יִשְׂרָאֵל נִפְרָדָה מִמִּקּוֹמָהּ. זֶהוּ שְׁכָתוֹב אֲבֹדָה הָאֲמוּנָה. מַה זֶה הָאֲמוּנָה? זֶה בְּנִסְתַּי יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר וְאִמְנִינִי בְּלִילוֹת.

270. דְּבַר אַחֵר אִישׁ תַּהֲפֹכֹת יִשְׁלַח מְדוֹן. מַהוּ יִשְׁלַח. יִשְׁלַח לְאֵינֹן נְטִיעָן. מְדוֹן: דִּינִקָּן מִסְטָרָא דְרִינָא. וְנִרְגָּן מִפְּרִיד אֶלּוֹף, כְּמַה דְּאִמְרָן, וְזִיבִינָא עֲבָדִין פְּגִימוֹ לְעִילָא. מִפְּרִיד: דִּיזוּדָא לֹא אֲשִׁתְּכוּז, מִפְּרִיד, לְמִטְרוֹנִיתָא מִמְלָכָא. וְלְמִלְכָּא מִמִּטְרוֹנִיתָא. וְכֵן כֵּךְ לֹא אִקְרִי אַזוּד, דְּאַזוּד לֹא אִקְרִי, אֶלָּא כִּד אֵינֹן בְּזוּגָא זוּדָא. וְזִי לְאֵינֹן וְזִיבִינָא דְעֲבָדִין פְּרוּדָא לְעִילָא. וְכֵן אֵינֹן צִדִּיקִינָא, דְּאֵינֹן מְקִיבִין קִיּוּמָא דְלְעִילָא, וְכֵן אֵינֹן מְאִרִּיהוֹן דְּתְּשׁוּבָה דְּתִיבִין כֻּלָּא לְאַתְרִיהוֹ.

271. וְעַל דָּא תְּנִינִי, אַתְרֵי דְבַעֲלֵי תְּשׁוּבָה יְתִבִּי, צִדִּיקִים גְּמוּרִים לֹא יְתִבִּי בֵּיהּ. מַאי טַעְמָא. אֶלָּא אֵינֹן אֲתִתְקִנוּ בְּאַתְרֵי עֲלָא, בְּאַתְרֵי דְשִׁקְיוֹ דְּגִנְתָּא מִשְׁתְּכוּז מִתְּמִין. וְדָא הוּא תְּשׁוּבָה. וְעַל דָּא אִקְרוּן בַּעֲלֵי תְּשׁוּבָה. וְאֵלִין אֲתִתְקִנוּ בְּאַתְרֵי אַזוּרָא, דְּאִקְרִי צִדִּיק.

272. וְעַל דָּא אֵלִין יְתִבִּין בְּאַתְרֵי עֲלָא, וְאֵלִין יְתִבִּין בְּאַתְרֵי זוּטָרָא. מַאי טַעְמָא. אֵלִין תִּיבִין מִיָּא לְאַתְרִיהוֹ, מִבְּאַתְרֵי עֲלָא דְנִהָרָא עֲמִיקָא, עַד הֵהוּא אַתְרֵי דְאִקְרִי צִדִּיק. וְצִדִּיקִים גְּמוּרִים, נִגְדִין לוֹן מִהֵהוּא אַתְרֵי דְאֵינֹן יְתִבִּי, לְהֵאֵי עֲלָמָא. וְעַל דָּא אֵלִין עֲלָאִין וְאֵלִין תִּתָּאִין. וְכֵן זוּלְקִיהוֹן דְּמִאִרִּי תְּשׁוּבָה. וְכֵן זוּלְקִיהוֹן דְּצִדִּיקִינָא, דְּבִגִּינִיהוֹן עֲלָמָא מִתְקִינָא.

273. הָדָא הוּא דְכָתִיב וְהִיא כִּי יִחַטָּא וְאָשָׁם וְגו'. מַה כָּתִיב לְעִילָא, אוֹ מִצָּא אֲבֹדָה וְכֹחַשׁ בָּהּ וְגו', דְּהָא בְּגִין דָּא אֲסִתְלַק קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִכֻּלָּא. בְּבִיכּוֹל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא אֲשִׁתְּכוּז בְּקִיּוּמִיהּ, דְּהָא בְּנִסְתַּי יִשְׂרָאֵל אֲתַפְּרָשָׁא מִבְּתִרָהּ, הָדָא הוּא

אֲבֹדָה הָאֱמוּנָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר עַל מָה אֲבֹדָה הָאֶרֶץ, וְהַכֹּל אֶחָד. וְהָרִי בְּאֶרְצוֹ אֲבֹדָה, וְלֹא נֶאֱבֹדֶת, וְלֹא אֲבֹדָה. כְּמוֹ כֵּן הַצַּדִּיק אֲבֹד. אֲבֹד אוֹ נֶאֱבֹד לֹא כְּתוּב, אֲלָא אֲבֹד. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב אֲבֹדָה הָאֱמוּנָה, בְּשִׁבְלֵי כֶּךָ – וְהָשִׁיב אֶת הַגְּזֻלָּה אוֹ אֶת הָאֲבֹדָה וְגו'.

דְּכִתִּיב, (יִרְמִיָּה ז) אֲבֹדָה הָאֱמוּנָה. (ל"ה, קצ"א) מֵאִי אֱמוּנָה. דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. כְּמוֹהָ דָּאֵת אֲמִיר (תְּהִלִּים צב) וְאֱמוּנָתְךָ בְּלִילוֹת. אֲבֹדָה הָאֱמוּנָה כְּמוֹהָ דָּאֵת אֲמִיר (יִרְמִיָּה ט) עַל מִתְּ אֲבֹדָה הָאֶרֶץ, וְכֹלָא זֹד. וְהָא אוֹקִימָנָא אֲבֹדָה, וְכֹלָא נֶאֱבֹדֶת, וְכֹלָא אֲבֹדָה. כְּגִוּוֹנָא דָּא, (יִשְׁעִיָּה נז) הַצַּדִּיק אֲבֹד, אֲבֹד, אוֹ נֶאֱבֹד, לֹא כְּתִיב, אֲלָא אֲבֹד. הֵדָּא הוּא דְּכִתִּיב אֲבֹדָה הָאֱמוּנָה, בְּגִין כֶּךָ וְהָשִׁיב אֶת הַגְּזֻלָּה אוֹ אֶת הָאֲבֹדָה וְגו'.

274. אֲמַר הַרְּעָה הַנֶּאֱמָן, מְקוֹמוֹת יֵשׁ בְּגִיחָנָם רְשׁוּמִים לְמַחְלָלֵי שְׁבֹתוֹת בְּפִרְהֶסְיָא, וְלֹא חוֹזְרִים בְּתִשְׁבָּה מֵאוֹתוֹ חֲלוּל, וּמִמְנִים עֲלֵיהֶם. וְאִף כֶּךָ יֵשׁ מְקוֹמוֹת בְּגִיחָנָם לְאוֹתָם שְׁמִגְלִים עֲרִיזוֹת, וְלְאוֹתָם שְׁמִגְלִים פְּנִים בְּתוֹרָה שְׁלֹא כְּהִלְכָּה, וְלְאוֹתָם שְׁשׁוּפְכִים דָּם נָקִי, וְלְאוֹתָם שְׁנִשְׁבָּעִים לְשָׁקֶר, וְלְאוֹתָם שְׁשׁוּכְבִים עִם נָדָה אוֹ בֵּת אֵל נֶכֶד אוֹ זִנָּה אוֹ שְׁפָחָה. וְאִף כֶּךָ לְמִי שְׁעוֹבֵר עַל שִׁס"ה לֹא תַעֲשֶׂה.

274. רַעִיָּא מוֹהִימָנָא אֲמִיר רַעִיָּא מוֹהִימָנָא, דְּיוֹכְתִּין אֵית בְּגִיחָנָם, רְשִׁימִין לְמוֹזְלֵי שְׁבֹתוֹת בְּפִרְהֶסְיָא, וְכֹלָא זִוְרִין בְּתִיבְכֶתָא מֵאוֹתוֹ זִוְלוֹל. וּבְמִנְיָן עֲלֵיהֶו. וְאוֹף הֵכִי דְּיוֹכְתִּין אֵית בְּגִיחָנָם, לְאִינֹן דְּמִגְלֵי עֲרִינִין. וְלְאִינֹן דְּמִגְלֵי פְּנִים בְּתוֹרָה שְׁלֹא כְּהִלְכָּה. וְלְאִינֹן דְּשִׁפְכִין דָּם נָקִי. וְלְאִינֹן דְּאוֹמִין לְשָׁקֶרָא. וְלְאִינֹן דְּשִׁכְבִין עִם נָדָה. אוֹ בֵּת אֵל נֶכֶד. אוֹ זִנָּה. אוֹ שְׁפָחוּתָא. וְאוֹף הֵכִי, לְעוֹבֵר עַל שִׁס"ה לֹא תַעֲשֶׂה. לְכֹל זִוְבָא, אֵית דְּיוֹכְתָא בְּגִיחָנָם, וּבְמִנְיָן עֲלֵיהֶו.

275. לְכֹל חֲטָא יֵשׁ מְקוֹם בְּגִיחָנָם, וּמִמְנָה עֲלִיו. וְשִׁטְן יַצֵּר הָרַע שְׁלוֹ מִמְנָה עַל כָּל הַחֲטָאִים וְהַמְקוֹמוֹת וְהַמְמָנִים שְׁלוֹ. וְאִם חוֹזֵר בְּתִשְׁבָּה, מָה כְּתוּב? מַחֲתִי כְּעֵב פֶּשְׁעִיד, נִמְחוּ הַרְשׁוּמִים שֶׁל הַרְשָׁעִים שֶׁל הַמְקוֹם שֶׁל הַגִּיחָנָם מִכָּל חֲטָא וְחֲטָא.

275. וְשִׁטְן יַצֵּר הָרַע דִּילִיָּה, מִמְנָא עַל כָּלְהוֹ זִוְבִין, וְדְּיוֹכְתִין וּבְמִנְיָן דִּילִיָּה. וְאִי הָדָר בְּתִיבְכֶתָא, מִתְּ כְּתִיב, (יִשְׁעִיָּה מה) מוֹזִיָּתִי כְּעֵב פֶּשְׁעִיָּה, אֲתַמְזוּוּ רְשִׁימִין דְּרִשִׁיעִיָּא דְּדְּיוֹכְתָא דְּגִיחָנָם מִכָּל זִוְבָה וְזִוְבָה.

276. וְיֵשׁ חֲטָאִים רְשׁוּמִים לְמַעֲלָה, וְלֹא לְמַטָּה. וְיֵשׁ שְׁרִשׁוּמִים לְמַטָּה וְלֹא לְמַעֲלָה, וְיֵשׁ שְׁרִשׁוּמִים לְמַטָּה וְלְמַעֲלָה. נִמְחוּ לְמַטָּה – נִמְחוּ לְמַעֲלָה, אַחֵר שְׁחֹר בְּתִשְׁבָּה. וְעוֹד בְּאֶרְצוֹ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, רִשָּׁע – עוֹנוֹתָיו חֲקוּקִים לוֹ עַל עֲצֻמוֹתָיו. צַדִּיק – זְכוּיָתוֹ חֲקוּקִים לוֹ עַל עֲצֻמוֹתָיו. לְמָה? כְּדִי לְהִיּוֹת רְשׁוּמִים בֵּין בְּעֲלֵי הַחֲטָאִים שְׁלֵהֶם לְהוֹדֵעַ בָּהֶם, וְקוֹל יוֹצֵא עֲלֵיו: זֶהוּ רִשָּׁע, יִשְׁרָפוּ עֲצֻמוֹתָיו בְּגִיחָנָם.

276. וְאֵית זִוְבִין רְשִׁימִין לְעֵילָא, וְכֹלָא לְתַתָּא. וְאֵית דְּרִשִׁימִין לְתַתָּא, וְכֹלָא לְעֵילָא. וְאֵית דְּרִשִׁימִין לְתַתָּא וְלְעֵילָא. אֲתַמְזוּוּן לְתַתָּא אֲתַמְזוּוּן לְעֵילָא, בְּתַר דְּאֶהְדֵּר בְּתִיבְכֶתָא. וְעוֹד אוֹקִימוֹתָא מֵאֲרִי בְּתַנִּיתִין, רִשָּׁע עוֹנוֹתָיו זְכוּקִים לוֹ עַל עֲצֻמוֹתָיו. צַדִּיק, זְכוּיָתוֹ זְכוּקִים לוֹ עַל עֲצֻמוֹתָיו. אֲמַאי. בְּגִין לְמַהֲוִי רְשִׁימִין בֵּין בְּעֲלֵי זִוְבִיָּהוֹן, לְאַשְׁתַּמּוּדָּעָא בְּהוֹ, וְכֹלָא נְפִיק עֲלֵיהֶו, הָאִי רִשָּׁע אִיהוּ יִשְׁרָפוּ עֲצֻמוֹתָיו בְּגִיחָנָם.

277. ובארנו, נשמות של רשעים הן הן המזיקים בעולם. והדין שלהם בארו עליהם בעלי המשנה, שנשמתם נשרפת ונעשית אפר תחת כפות רגלי הצדיקים. ובמה נשרפים? באש הכסא, שנאמר בו (דניאל ז) כרסיה שביבין די-נור גלגלוהי נור דלק. (ונהר דינור שופע ויוצא) מארבע חיות של אש שסובבים את כסא הדין, שהוא אדני, דין של המלכות דין.

278. ואותו נהר נאמר בו, (שם) נהר דינור שופע ויוצא מלפניו. נשמות הצדיקים טובלות ונטהרות בו, ונשמות הרשעים נדונים בו, ובושרים לפניו כמו קש לפני אש, והינו אש אוכלת אש. יהו"ה הוא חמה. ונרתיקו – אדני ונהנו הסוד שפרשוהו, לעתיד לבא מוציא הקדוש ברוך הוא חמה מנרתיקה; צדיקים מתרפאין בה, ורשעים נדונים בה.

279. ומהחיות של כסא הדין היה יורד אריה של אש לאכל את הקרבנות, אותם הממנים על כל איבר שחטא מחבל קטגור אחד, כמו שבארנו, עשה עברה אחת – קנה לו קטגור אחד. ומיד שיוודת אש של גבוה ושורפת את אותם איברים ופדרים ואמורים של פרים וכבשים ועתודים ועזים, יהו"ה שיווד באריה של אש לשרף אותם, נשרפים האיברים שלהם, נשרפים המשחיתים שממנים עליהם, ומתפפרים חטאי ישראל, שהם איברי השכינה.

280. באותו זמן מתקרבות החיות הממנות על הזביות, שהם מכסא הרחמים, שהיא תשובה, האם העליונה. ובמה מתקרבים? בשם יהו"ה שנכנס בהם. ומשום זה הקרבן ליהו"ה. שאין מי שיכול לקרב חיות ויסודות להכניס שלום ביניהם אלא שמו, שמקרב בשמו מים לאש, ולא מכבים זה את זה, ומקרב רוח לעפר ולא מפריד אותו.

277. ואוקימנא, נשמות של רשעים הן הן המזיקים בעולם. ודינא דלהון אוקמוה עלייהו מארי דנשמתהון מתניתין, נשרפת ונעשית אפר תחת כפות רגלי הצדיקים. ובמאי אתוקדון. באש דכורסיא, דאתמר ביה, (דניאל ז) כורסיה שביבין די נור גלגלוהי נור דליק. (ונהר דינור נגיד ונפיק) מיד' זיוון דאשא, הסוזרין לכורסיא דדין, דאיהו אדני, דינא דמלכותא דינא.

278. והוא נהר, אתמר ביה, (דניאל ז) נהר די נור נגיד ונפיק מן קדמוהי. נשמתהון דצדיקיא, טבלין ומתדכין ביה. ונשמתהון דרשיעי, נדונין ביה, ואתבעירו קמיה, כקש לפני אש, והינו אש אוכלת אש. יהוה איהי חמה. נרתיקה דיליה, אדני. לשבור (דף י"ז ע"א) והינו ר'א דאוקמוה, לעתיד לבא מוציא הקדוש ברוך הוא חמה מנרתיקה צדיקים מתרפאין בה, ורשעים נדונין בה.

279. ומזיוון דכורסיא דינא, הוה זוזית אריה דאשא למיכל קרבנין, אינון דממנן, על כל אבר דזב מוזבל קטיגור אחד, כמה דאוקמוה, עשה עברה אחת, קנה לו קטיגור א. ומיד דנזות אש של גבוה, ואוקיד לון לאלין אברין ופדרין ואמורין דפרים וכבשים ועתודים ועזים. יהו"ה דנזות באריה דאשא לאוקדא לון, אתוקדון אברים דלהון, אתוקדון מוזבלים דממנן עלייהו, ומתפפרין זוזבין דישראל, דינון אברים דשכינתא.

280. בהוא זמנא, זיוון מתקרבין דממנן על זכוון, דינון מכורסיא דרזובי, דאיהי תשובה, אימא עלאה. ובמה מתקרבין. בשם ידו"ד, דעאל בהון. ובגין דא, קרבן לידו"ד. דלית מאן דכייל לק רב זיוון ויסודין, לאעלאה שלם ביניהו, אלא שבייה, דקריב בשבייה מים לאש, ולא מכבה דא לדא, וקריב רוזא לעפרא, ולא מפריד ליה.

281. באותו זמן, אלו השלמים, חיות ויסודות, ונקראים קדשים, שאין טמאים ביניהם. ועוד, שלמים זו ה' האחרונה, שהיא שלמותו של העמוד האמצעי בכל החיות שכלולות בו, לכל ששת הצדדים שלו, שהן שש ספירות.

282. וסוד הדבר – חתם רום ופנה למעלה, ביה"ו, לימין של חסד. בהו"י, לשמאל של גבורה. והו"י, בעמוד האמצעי. וי"ה בנצח. בהוד הי"ו. ביסוד וי"ה. האילן שאוחז את כלם – תפארת. עץ עושה פרי. ומשום כך המקום שיפיל העץ, שם יה"ו. ואף כך בכל הויה, ה' אחרונה שלמים לה, ולכל החיות שאחוזים בה. כמו זה, יה"ו עם ה' – יהוה. הו"י עם ה' – הויה. והו"י עם ה' – והי"ה. ואף כך שאר החיות.

283. והם ח"י אותיות של ששת הצדדים שכלולים בצדיק חי העולמים, ועם ה' נעשה חו"ה. וסוד הדבר היא ה', כמו תבת נח שבנס בה בכל מין ומין, שהם שנים שנים שבעה שבעה לקרבן. שנים שנים – ארבעה. שבעה שבעה – ארבעה עשר. הרי י"ח. ותבה ה', בה נשלמת חיה.

284. (פתח ואמר, באתי לגני וגו') והצדיק בולל שש דרגות, ומשום כך תקנו לפתח בו חלום בשלשה שלומות, בשלשה פדיונות, שהוא ו', בחשבון ו'. והוא הסלם של חלום יעקב, בולל שש ספירות. מצב ארצה – שכינה תחתונה, וזו ה' התחתונה. וראשו – זה י', בו הוא צדיק שביעי. מגיע השמימה – זו האם העליונה, וזו ה' העליונה, שמצד החלום ה' שולטת על י', שהוא ראש הסלם, ה"י מן אלהים. ומשום כך, והנה מלאכי אלהים עלים וגו', ולא מלאכי יהו"ה.

285. האותיות בסדרן עולות בחלם, שהוא בטר על ארבע אותיות, שהתפשטות שלהן מחכמה עד המלכות הקדושה. משום שחכמה

281. בהו"ה ומנא, אינן שלמים וזיוון ויסודין, ואתקריאו קדשים, דלית טמאים ביניהם. ועוד, שלמים דא ה' בתראה, דאיהו שלימו דעמודא דאמצעיתא, בכל היות דכלילן ביה, לכל שית סטרין דיליה, דאינן שית ספיראן.

282. ורזא דמלה, זותם רום ופנה למעלה, ביה"ו, לימינא דחוסד. בהו"י, לשמאלא דגבורה. והו"י, בעמודא דאמצעיתא. וי"ה בנצח. בהוד הי"ו. ביסוד וי"ה. אינא דאזייד לון כלהו, תפארת. עץ עושה פרי. ובגין דא מקום שיפול העץ, שם יה"ו. ואוף הכי בכל הויה, ה' בתראה שלמים לה. ולכל הוויין, דאזיידן בה. כגוונא דא, יה"ו עם ה', יהוה. הו"י עם ה', הויה. והו"י עם ה', והי"ה. ואוף הכי שאר הוויין.

283. ואינן זו"י אתון דשית סטרין, דכלילן בצדיק זוי עלבין, ועם ה' אתעביד זו"ה. ורזא דמלה איהי ה', כגון תיבת נח, דאתכניש בה מכל מין ומין, דאינן שנים שנים שבעה שבעה לקרבנא. שנים שנים ארבעה. שבעה שבעה ארבעה עשר. הא י"ח. ותיבה ה', בה אשתלים וזיה.

284. (ו'א פתח ואמר באתי לגני וגו') וצדיק איהו כליל ו' דרגין. ובגין דא תקינו למפתח ביה זולמא בג' שלומות, בג' פדיונות, דאיהו ו', בזושיבן ו'. ואיהו סלם דזולמא דיעקב, כליל ו' ספיראן. מוצב ארצה, שכינתא תתאה, ודא ה' תתאה. וראשו, דא י', ביה איהו צדיק שביעי. מגיע השמימה, דא אימא עלאה, ודא ה' עלאה, דמסטרא דזולמא, ה' שלטא על י', דאיהו רישא דסולמא, ה"י מן אלקים. ובגין דא, (בראשית כח) והנה מלאכי אלהים עולים וגו', ולא מלאכי יהו"ה.

285. אתון בסדרן, עולים בזולם, דאיהו כתר על ד' אתון, דאתפשטותא דלהון, במוכמה עד מלכות

היא י', בינה ה', שש ספירות ו', מלכות ה' אחרונה. חלם כתר על כל האותיות. (ע"כ רעיא מהימנא).

286. אם הכהן המשיח יחטא לאשמת העם. רבי אבא פתח, (שיר א) הגידה לי שאהבה נפשי וגו', אם לא תדעי לך היפה בנשים צאי לך וגו'. את הפסוקים הללו בארו החברים במשה בשעה שהיה עולה מן העולם, שאמר (במדבר כז) יפקד ה' אלהי הרוחות לכל בשר וגו', אשר יצא לפניכם וגו'. ושנינו שזה נאמר על הגלות.

287. ובא ראה, הפסוקים הללו אמרה אותם כנסת ישראל למלך הקדוש. הגידה לי שאהבה נפשי, כמו שנאמר (שיר ג) את שאהבה נפשי ראיתם. ולמלך הקדוש נאמר, אתה שאהבה נפשי איכה תרעה.

288. בספרו של רב המנונא סבא אומר, כל זמן שכנסת ישראל נמצאת עם הקדוש ברוך הוא, כביכול הקדוש ברוך הוא בשלמות, ורועה ברצון אותו (ואת האחרים הוא זן) את עצמו מאותה יניקת החלב (של המלך) של האם העליונה, ומאותה יניקה שהוא יונק, משקה את כל שאר האחרים ומיניק אותם. ולמדנו שאמר רבי שמעון, כל זמן שכנסת ישראל נמצאת עם הקדוש ברוך הוא, הקדוש ברוך הוא בשלמות, בשמחה, שריונות בו ברכות ויוצאות ממנו לכל שאר האחרים, וכל זמן שאין כנסת ישראל נמצאת עם הקדוש ברוך הוא, כביכול הברכות נמנעות ממנו ומכל שאר האחרים.

289. וסוד הדבר – בכל מקום שאין נמצאים זכר ונקבה, אין ברכות שורות עליו, ולכן הקדוש ברוך הוא גועה ובוכה, כמו שנאמר (ירמיה כח) שאג ישאג על נדוה. ומה

קדישא. בגין דזכמה איהי י', בינה ה', שית ספיראן ו', מלכות ה' בתראה. וזלם כתר על כל אתוון. (ע"כ רעיא מהימנא) (כאן חסר ותמצאהו לקמן דף רמ"ו ע"ב ד"א ויחלום וכו')

286. (ויקרא ד) אם הכהן המשיח יחטא לאשמת העם. רבי אבא פתח (שיר השירים א) הגידה לי שאהבה נפשי וגו', אם לא תדעי לך היפה בנשים צאי לך וגו', הגי קראי אוקמוה זברייא במשה, בשעתא דהוה סליק מעלמא, דאמר (במדבר כז) יפקוד ה' אלהי הרוחות לכל בשר וגו', אשר יצא לפניכם וגו', ותנינן דעל גלותא אתמר.

287. ותא זזי, הגי קראי כנסת ישראל אמרן למלכא קדישא. הגידה לי שאהבה נפשי, כמה דאת אמר (שיר השירים ג) את שאהבה נפשי ראיתם. ולמלכא קדישא אתמר, אתה שאהבה נפשי איכה תרעה.

288. בספרא דרב המנונא סבא אומר, כל זמנא דכנסת ישראל אשתכוז ביה בקודשא בריה הוא, כביכול קודשא בריה הוא בשלימות, ורעי ברעותא ליה (ולאחרנין זן ליה) לגרמיה, מזה הוא יניקו דזולבא (ס"א דמלכא) דאימא עלאה, ומזה הוא יניקו דאיהו יניק, אשקי לכל שאר אוורנין, ויניק לון. ואוליפנא דאמר רבי שמעון, כל זמנא דכנסת ישראל אשתכוזת בקודשא בריה הוא, קודשא בריה הוא בשלימות, בזוהרה, ברכאן ביה שריין, ונפקין מניה לכל שאר אוורנין. וכל זמנא דכנסת ישראל לא אשתכוזת ביה בקודשא בריה הוא, כביכול ברכאן אתמנעו מניה ומכל שאר אוורנין.

289. ורזא דמלתא, בכל אתר דלא אשתכוז דכר ונקבא, ברכאן לא שראן עליו, ועל דא קודשא בריה הוא געי ובכי, כמה דאת אמר (ירמיה

הוא אומר? אוי שהחרבתי את ביתי ושרפתי את היכלי וכו'.

290. ובשעה שבנסת ישראל יצאה לגלות, אמרה לפניו: הגידה לי שאהבה נפשי. אתה אהוב נפשי, אתה שכל אהבת נפשי בך, איכה תרעה? איך תזון את עצמך מעמק הנחל שלא פוסק, איך תזון את עצמך מהאור של העדן העליון. איכה תרביץ בצהרם, איך תזון את כל אלו האחרים שנשקים ממך תמיד?

291. ואני הייתי נזנית ממך בכל יום, ונשקית ומשקה את כל אותם התחתונים, וישראל נזנו בי, ועבשו שלמה אהיה בעטיה, איך אהיה מתעטפת בלי ברכות, כשיצטרכו אותן ברכות ולא ימצאו בירי. על עדרי חבריך, איך אעמד עליהם ולא אהיה רועה להם וזנה אותם. עדרי חבריך – אלו הם ישראל שהם בני האבות, שהם המרפבה הקדושה למעלה.

292. אמר לה הקדוש ברוך הוא: תעזבי את את שלי, שהרי שלי הוא דבר נסתר מלהודע. אבל – אם לא תדעי לה, לעצמך, הרי לה עצמה. היפה בנשים, כמו שנאמר הנך יפה רעיתי. צאי לה בעקבי הצאן – אלה הם הצדיקים שהם נדשים בין העקבים, ובשבילם נתן לה כח לעמד. (ועם כל זה) ורעי את גדיתיך על משכנות הרעים – אלו הם תינוקות של בית רבן שהעולם מתקים בשבילם, ונותנים כח לכנסת ישראל בגלות. משכנות הרעים – אלו בתי רבן, מקום בית המדרש שתמיד נמצאת בהם התורה.

293. דבר אחר אם לא תדעי לה היפה בנשים וגו' – בא ראה, בשעה שצדיקים נמצאים בעולם, ואותם תינוקות של בית רבן נמצאים ועוסקים בתורה, יכולה כנסת ישראל לעמד

כ"ה) שאג ושאג על נזהו. ומאי אומר, אוי שהחרבתי את ביתי ושרפתי את היכלי וכו'.

290. ובשעתא (דף י"ז ע"ב) דכנסת ישראל נפקת בגלותא, אמרת קמיה, הגידה לי שאהבה נפשי, אתה רזוימא דנפשי, אתה דכל רזוימו דנפשי בך. איכה תרעה, איך תזון גרמך, מעמיקא דנחל דלא פסיק. איך תזון גרמך מזהירו דעדן עלאה. איכה תרביץ בצהרם, איך תזון לכל אינן אוזרנין דאשתקנין מנה תדירא.

291. ואנא הוינא אתנא מנה בכל יומא, ומשתקניא, ואשקניא לכל אינן תתאי, וישראל אתנא בי, והשתא שלמה אהיה בעטיה, איך אהיה מתעטפא, בלא ברקאן, כד יצטרכון אינן ברקאן, ולא ישתכזון בירי. על עדרי וזבירי, היאך איקום עליהו, ולא אהיה רעיא להו, וזנא להו. עדרי וזבירי, אלן אינן ישראל, דאינן בני אבהן, דאינן רתיכא קדישא לעילא.

292. אמר ליה קודשא בריך הוא, שיבוק אנת דירי, דהא דירי מלה טמירא הוא לאתידע. אבל אם לא תדעי לה, לגרמך, הרי לה עיטא. היפה בנשים, כמה דאת אמר הנך יפה רעיתי. צאי לה בעקבי הצאן, אלן אינן צדיקיא, דאינן גדישין בין עקבין, ובגניהון יהיב לה זיילא לקיימא. (ועם כל דא) ורעי את גדיותיך על משכנות הרועים, אלן אינן תינוקות של בית רבן, דעלמא מתקיימא בגניהון, ויהבין זיילא לכנסת ישראל בגלותא. משכנות הרועים, אלן בתי רבן אתר בית מדרשא דאשתכזו אורייתא בהון תדירא.

293. דבר אחר אם לא תדעי לה היפה בנשים וגו'. תא וזוי, בשעתא דצדיקיא אשתכזו בעלמא, ואינן תינוקות של בית רבן משתכזו ולעאן באורייתא,

עמם בגלות. ואם לא, כביכול היא והם אין יכולים להתקיים בעולם. ואם נמצאים צדיקים, הם נתפסים בראשונה. ואם לא, אותם הגדיים שהעולם מתקיים בשבילם נתפסים בראשונה, והקדוש ברוך הוא מסלק אותם מן העולם, אף על גב שאין נמצא בהם חטא. ולא זה בלבד, אלא מרחיק ממנו את כנסת ישראל וגולה לגלות.

יכלא כנסת ישראל לקיימא עמוהון בגלותא. ואי לאו, כביכול היא ואינון לא יכלי לאתקיימא בעלמא. ואי ופאין אשתכחו, אינון אתפסן בקדמיתא. ואי לא, אינון גדיין דעלמא מתקיימא בגיגיהון, מתפסין בקדמיתא, וקודשא בריך הוא סליק לון מעלמא, אף על גב דלא אשתכחו בהו זוזבה. ולא דא בלזודוי, אלא רוזיק מניה לכנסת ישראל ואתגלייא בגלותא.

294. זהו שכתוב, אם הכהן המשיח יחטא לאשמת העם. למה יחטא? לאשמת העם. משום חטאי העולם שגרמו את זה, לאשמת העם ודאי, ולא לאשמתו. יחטא – יגרע טובו ודן דין בכל, כמו שנאמר (מלכים א א) והייתי אני ובני שלמה חטאים. דבר אחר אם הכהן המשיח – זה הקדוש ברוך הוא, כפי שאמרנו. יחטא – יחסר מכנסת ישראל ומהעולם, שלא נותן להם ספוק הברכות. למה? זהו לאשמת העם ודאי, זה בשביל החטא של העם.

294. הדא הוא דכתיב אם הכהן המשיח יחטא לאשמת העם. אמאי יחטא. לאשמת העם, בגין זוזבי עלמא דגרמו האי, לאשמת העם ודאי, ולא לאשמת דיכיה. יחטא: יגרע טוביה, ודאין דיגיה בכלא, כמה דאת אמר (מלכים א א) והייתי אני ובני שלמה זוטאים. דבר אזור אם הכהן המשיח, דא קודשא בריך הוא כדקאמרן. יחטא, יגרע מן כנסת ישראל ומעלמא, דלא יהיב להון ספוק ברכאן. אמאי. איהו לאשמת העם ודאי, בגין זוזבה דעמא היא.

295. אם הכהן המשיח יחטא. רבי יצחק פתח, (שמות לב) זכר לאברהם ליצחק ולישראל עבדיך, הפסוק הזה קשה. כך היה צריך לכתב: זכר לאברהם וליצחק ולישראל. מה זה ליצחק? אלא כך שנינו, בכל מקום השמאל נכלל בימין, והוא בכלל של הימין. שהימין הזה מתקן לעולמים להכליל בו את השמאל, ועל כן לא חלק, כדי להכליל אותו באברהם. ומשום כך לאברהם ליצחק (דוקא) כלל אחד. (אבל) ולישראל, שהרי הוא אחיו בכנפיו (בכתפיו) את שניהם, והוא שלם בכל.

295. (ויקרא ד) אם הכהן המשיח יחטא. רבי יצחק פתח, (שמות לב) זכור לאברהם ליצחק ולישראל עבדיך, האי קרא קשיא, הכי מבעי ליה למכתב, זכור לאברהם וליצחק ולישראל, מאי ליצחק. אלא הכי תנינן, בכל אתר שמואל אתפכיל בימינא, ובכללל דימינא הוא. דהאי ימינא, אתתקנת לעלמין, לאכללא ביה שמואל. ועל דא לא פליג, בגין לאכללא ליה ביה באברהם. ובגין כך לאברהם ליצחק (דייקא) כלל זוד. (אבל) ולישראל, דהא בתרווייהו אזור לון בגדפוי (א בכתפוי), והוא שלים בכלא.

296. אשר נשבעת להם כך. שבועה נשבע הקדוש ברוך הוא לאבות, באבות שלמעלה, זהו שכתוב אשר נשבעת להם כך, באותם

296. אשר נשבעת להם כך. אומא אומי קודשא בריך הוא לאבהן, באבהן דלעילא דהא הוא דכתיב אשר נשבעת להם כך, באינון דלעילא

שְׁלֹמֶעֱלָה בְּאוֹתָם שְׁשׁוּרִים בָּךְ. וְהִתְדַּבֵּר אֱלֹהִים
אֲרָבָה אֶת זֶרַעְכֶם וְגו'. אֲשֶׁר אִמְרָתִי, אֲשֶׁר
אִמְרָתִי הָיָה צָרִיד לְהִיטוֹ! אֲלֵא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
אָמַר בָּךְ לְאֲבוֹת פֶּעַם וּפֶעַמִּים. אֲשֶׁר אִמְרָתִי –
שְׂרָצִיתִי בְּרָצוֹן נִפְשִׁי, שֶׁהָרִי אִמְרָה זֶהוּ רָצוֹן. זֶהוּ
שְׁתֻּבוֹב (מַלְכִּים-א ח) אֲדֹנִי אָמַר לְשָׁפָן בְּעֶרְפֶּל.
וְעוֹד מִה תֵּאמַר נִפְשָׁךְ וְאֵעֲשֶׂה לָּךְ.

297. וְנִזְנְחוּ לְעוֹלָם, מֵה זֶה לְעוֹלָם? הָעוֹלָם
שְׁלֹמֶעֱלָה שְׁאֲחֻזָּה בּוֹ אוֹתָהּ אֶרֶץ, וְנִזְנְחִית מֵאוֹתוֹ
עוֹלָם. וְאִם הָאֶרֶץ הִיא מִתְגַּרֶשֶׁת, מִמָּה זֶה?
לְאִשְׁמַת הָעָם הוּא נִהְיָה.

298. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אִם הִכְהֵן הַמְּשִׁיחַ יִחְטָא
– זֶה הִכְהֵן שְׁלֹמֶעֱלָה, שְׁנִיתִקֵּן לְעִבּוּדָה וְנִמְצָא בּוֹ
חֲטָא, זֶה וְדָא קוֹרָה לְאִשְׁמַת הָעָם. אוֹי לְאוֹתָם
שְׁשׁוּמָכִים עָלָיו. כִּמוֹ כֵּן שְׁלִיחַ צַבּוּר שְׁנִמְצָא בּוֹ
חֲטָא, (מִשּׁוֹם שֶׁהָעָם לֹא נִמְצְאוּ צְדִיקִים לִפְנֵי
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא) אוֹי לְאוֹתָם שְׁשׁוּמָכִים עָלָיו.
אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וְכָל שָׁפָן הִכְהֵן, שְׁכָל יִשְׂרָאֵל,
וְהַעֲלִינִים וְהִתְחַתּוּנִים, כֻּלָּם
מֵאַחַדִּים (מַחֲכִים) וּמִצָּפִים לְהִתְבָּרֵךְ עַל יָדוֹ.

299. שֶׁהָרִי שְׁנִינוּ, בְּשָׁעָה שֶׁהִכְהֵן מִתְחִיל לִכְנוֹן
דְּבָרִים וּלְהִקְרִיב קֶרְבָּן עָלָיו, הִכָּל נִמְצָאִים
בְּבִרְכָּה וּבְשִׁמְחָה. הַיָּמִין מִתְחִיל לְהִתְעוֹרֵר,
הַשְּׂמָאל נִכְלָל לְיָמִין, וְהִכָּל נִקְשֵׁר וְנִאָחֵז זֶה עִם
זֶה, וְכֻלָּם מִתְבָּרְכִים בְּאַחַד. נִמְצָא שֶׁעַל יְדֵי הִכְהֵן
מִתְבָּרְכִים הַעֲלִינִים וְהִתְחַתּוּנִים, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ.
וּמִשּׁוֹם כָּךְ צָרִיד לְהִקְרִיב קֶרְבָּן עָלָיו, כִּדִּי
שִׁיתְכַּפֵּר חֲטָאוֹ.

300. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הָרִי שְׁנִינוּ שֶׁעַל יְדֵי הִכְהֵן
מִתְכַּפֵּר חֲטָאוֹ שֶׁל אָדָם בְּשִׁמְקָרִיב קֶרְבָּן. עֲכָשׁוּ
בְּשִׁהוּא חוֹטָא, מִי מִקְרִיב עָלָיו וּמִי יְכַפֵּר עָלָיו?
אִם תֵּאמַר שֶׁהוּא מִקְרִיב עַל נִפְשׁוֹ – הָרִי הוּא

בְּאִינּוֹן דְּיִשְׂרָאֵל בָּךְ. וְהִתְדַּבֵּר אֱלֹהִים אֲרָבָה אֶת
זֶרַעְכֶם וְגו'. אֲשֶׁר אִמְרָתִי, אֲשֶׁר אִמְרָתִי מִבְּעֵי לִיָּה.
אֲלֵא קוֹדֵשׁא בְּרִידָה הוּא אָמַר כָּךְ לְאֲבֹהֵן, וְנִזְנְחִית
וְהִתְרִין וְנִזְנְחִית. אֲשֶׁר אִמְרָתִי: דְּצִבִּיתִי בְּרָעוֹ נִפְשִׁי, דְּהָא
אִמְרָה רַעוּתָא הוּא, הָדָא הוּא דְּכִתִּיב, (מַלְכִּים א
ח) אֲדֹנִי אָמַר לְשָׁפָן בְּעֶרְפֶּל. וְעוֹד מִה תֵּאמַר נִפְשָׁךְ
וְאֵעֲשֶׂה לָּךְ.

297. וְנִזְנְחוּ לְעוֹלָם, מֵאִי לְעוֹלָם. עוֹלָם דְּלִעֲלִיָּה,
דְּאִזְזִידָא בֵּיה הָהִיא אֶרֶץ, וְאִתְנַזְּחִית מִהָהוּא עוֹלָם, וְאִי
הָאִי אֶרֶץ אִתְרַכַּת, בְּמֵאִי הוּא. לְאִשְׁמַת הָעָם הוּא
דְּהָיָה.

298. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אִם הִכְהֵן הַמְּשִׁיחַ יִזְזִיָּא, דָּא
כִּהֵן דְּלִתְתָּא, דְּאִתְתִּקֵּן לְעִבּוּדָה וְאִשְׁתַּכּוּז בֵּיה
זִזְזִיָּא, לְאִשְׁמַת הָעָם הוּא דְּהָיָה וְדָאִי. וְאִי לְאִינּוֹן
דְּסִמְכִין עָלֵיהּ, (דָּף י"ח ע"א) כְּזוּזָא דָּא, שְׁלִיחָא
דְּצַבּוּרָא דְּאִשְׁתַּכּוּז בֵּיה זִזְזִיָּא, (בְּגִין דַּעֲמָא לֹא
אִשְׁתַּכּוּז זְכָאִין קִמְיָה קוֹדֵשׁא בְּרִידָה הוּא) וְאִי לְאִינּוֹן
דְּסִמְכִין עָלֵיהּ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וְכָל שָׁפָן כִּהֵנָּה,
דְּכָל יִשְׂרָאֵל, וְעַלְמַין וְתַתְּמַין כֻּלָּהוּ אִזְזִידָן (נ"א
מַחֲכִין) וּמִצָּפִין לְאִתְבָּרְכָא עַל יָדֵיהּ.

299. דְּהָא תְּנִינָן, בְּשִׁעְתָּא דְּכִהֵנָּה שְׂאִרֵי לְכוּזָא
מִלִּין, וּלְקָרְבָא קֶרְבָּנָא עֲלָהָה, כֻּלָּא אִשְׁתַּכּוּזוֹ
בְּבִרְכָּתָא וּבְזוּדוּתָא. יְמִינָא, שְׂאִרֵי לְאִתְעָרָא.
שְׂמָאלָא אִתְכַּלִּיל בִּימִינָא, וְכֻלָּא אִתְאִזְזִיד וְאִתְקַשֵּׁר
דָּא בְּדָא, וְאִתְבָּרְכִין כֻּלָּהוּ כְּזוּדָא. אִשְׁתַּכּוּז, דְּעַל
יָדָא דְּכִהֵנָּה, מִתְבָּרְכָן עַלְמֵי וְתַתְּמֵי, וְהָא אוֹקְמוּהָ.
וּבְגִין כָּךְ בְּעֵי לְקָרְבָא קֶרְבָּנָא עָלֵיהּ, בְּגִין דִּיתְכַּפֵּר
זוּזִיָּה.

300. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הָא תְּנִינָן, דְּעַל יָדָא דְּכִהֵנָּה
אִתְכַּפֵּר זוּזִיָּא דְּבִר נָשִׁי, כִּד קָרִיב קֶרְבָּנָא. הִשְׁתָּא
דְּאִיהוּ זִזְזִי, מֵאֵן מִקְרִיב עָלֵיהּ, וּמֵאֵן יְכַפֵּר עָלֵיהּ. אִי

התקלקל, ואינו כדאי שיתברכו עליו עליונים ותחתונים. התחתונים לא יתברכו על ידו, כל שכן העליונים. אמר רבי יהודה, ולא? והרי כתוב (ויקרא טז) וכפר בעדו ובכפר ביתו. למה צריך לכפר עליו? משום שהוא חטא, וכפר על עצמו, שכתוב וכפר בעדו.

301. אמר רבי חייא, הרי ידוע באיזה מקום נקשר הכהן הגדול ובאיזה מקום נקשר כהן אחר. ואותו שנקרא סגן ידוע. משום כך כהן מקריב את קרבנו בראשונה, ומעלה אותו עד אותו מקום שנקשר בו. ואחר שהכהן עלה לאותו מקום, לא מעבדים אותו לעלות למקומו ולכפר על חטאו. ולכן אחר מקריב עליו את קרבנו. כיון שאחר הוא המקריב, ולא מסתפקים כל כך על ידו, אחר כך הוא מקריב, ואותם העליונים, כלם מתחברים לכפר את חטאו, והמלך הקדוש מסכים על ידם. כמו כן המתפלל וטעה, נעמד אחר תחתיו.

302. רבי אלעזר ורבי אבא היו יושבים. אמר רבי אלעזר, ראיתי את אבא ביום ראש השנה ויום הכפורים שאינו רוצה לשמע תפלה מכל אדם, אלא אם עמד עליו שלשה ימים קדם לטהר אותו. שרבי שמעון היה אומר כך: בתפלת האדם הזה שאני מטהר, מתכפר העולם. וכל שכן בתקיעת השופר שאינו מקבל תקיעה של אדם שאינו חכם לתקע בסוד התקיעה.

303. ששנינו, רבי ייסא סבא אומר, התקיעות הללו בסדרן. הראשונה כלולה מהכל. השנייה – אחת בסדר ואחת בסדר, גבורה גדולה ביניהם. שלישית – אחת כאן ואחת כאן, וגבורה ביניהם. השבר עולה, והתרועה יורדת. אחת קשה ואחת רפה. והרי פרשוה. והן עשר. והן תשע. כלל אחד של הכל.

תימא דאיהו מקריב על נפשיה, הא איהו אתקלקל, ולא איהו כדאי דיתברכו עליה עלאי ותתאי. תתאי לא יתברכו על ידיה, כל שכן עלאי. אמר רבי יהודה, ולא. והא כתיב (ויקרא טז) וכפר בעדו ובכפר ביתו, אמאי בעיא לכפרא עליה, בגין דאיהו זב וכפר על גרמיה, דכתיב וכפר בעדו.

301. אמר רבי זושיא, הא ידיע באן אתר אתקשר כהנא רבא. ובאן אתר אתקשר כהנא אזורא, והוא דאקרי סגן ידיעא. בגין כך, כהן אזורא קא מקריב קרבניה בקדמיתא, וסליק ליה עד שהוא אתר דאתקשר ביה. בטר דכהנא סליק לכהנא אתר, לא מעבדין ליה לסלקא לאתריה, ולא תכפרא זווייה. ועל דא, אזורא קא מקריב עליה קרבניה. כיון דאזורא הוא מקריב, ולא מסתפקין כל כך על ידיה, לבתר איהו מקריב, ואינון עלאין, כללו מתווכרין לכפרא זווייה. ומלכא קדישא אסתבם על ידיהו. כגוונא דא, המתפלל וטעה יעמוד אזור תחתיו.

302. רבי אלעזר ורבי אבא הוו יתבי. אמר רבי אלעזר, זמנינא לאבא ביומי דראש השנה ויום הכפורים, דלא בעי למשמע צלותא מכל בר נש, אלא אי קאים עליה תלתא יומין קודם, לדכא ליה. דרבי שמעון הוה אמר הכי, בצלותא דהאי בר נש דאנא מדכינא, אתכפר עלמא. וכל שכן בתקיעת השופר, דלא מקבל תקיעתא דבר נש דלא איהו זכים למתקע ברא דתקיעה.

303. דתנינן, רבי ייסא סבא אומר, הני תקיעות בסדרן. קדמאה, כלילא מכלא. תנינא, וזדא בסדרא וזדא בסדרא, גבורה גדולה ביניהו. תליתאה, זדא הכא וזדא הכא גבורה ביניהו. פוסקא סלקא, ל קובטרא נזותא. זדא תקיפא וזדא רפיא.

וְהָא אוֹקְמוּהָ. וְאֵינוֹן עֲשֶׂרְהָ. וְאֵינוֹן תִּשְׁעָה. זֹד כָּלְלָא
דְּכָלְלָא.

304. וּבְהָא יוֹמָא מִתְעַטְרָא יִצְוֹק, וְהוּא רִישָׁא
לְאַבְרָהָן. בְּהָא יוֹמָא כְּתִיב, (ישעיה לג) פָּחוּדוּ בְּצִיּוֹן
זוֹטָאִים. בְּהָא יוֹמָא יִצְוֹק אֶתְעַקֵּד, וְעַקִּיד כָּלְלָא,
וְשֶׁרָה מְלִילַת (ו"א מיללת) וְקוֹל שׁוֹפָרָא תְקִיף
לְזוֹדָא. וְכָאֵה זוֹלְקִיָּה, מֵאֵן דְּעֵבֶר בִּנְיָיָהוּ, וְאַשְׁתְּוִיב
בִּנְיָיָהוּ. אָמַר רַבִּי אַבָּא, בְּגִין כֶּף קָרִינָן פְּרִשְׁתָּא
דִּי־יִצְוֹק בְּהָא יוֹמָא, דְּבְהָא יוֹמָא אֶתְעַקֵּד יִצְוֹק
לְתַתָּא, וְאַתְקִשְׁר בְּהָא וְהוּא דְלַעֲיָלָא. (נ"א

בַּבְרָה) אֵימַתִּי אֶתְקִשְׁר. בְּשִׁעְתָּא
דְּכְתִיב, (בראשית כב) וַיַּעֲקֹד אֶת יִצְחָק בְּנֹו וְגו'.

305. אָמַר רַבִּי אֲלֵעָזָר, בְּהָא יוֹמָא אֶעְטֵר יִצְוֹק
לְאַבְרָהָם, דְּכְתִיב, (בראשית כב) וְהָאֱלֹהִים נָסָה
אֶת אַבְרָהָם. מֵאִי נָסָה. כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (ישעיה
מט) וְאֶל עַמִּים אָרִים נָסִי. (שמות יז) וַיִּקְרָא שְׁמוֹ ה' נָסִי. מַה בָּא
לְהַשְׁמִיעֵנוּ? מִשּׁוּם שֶׁהִימִין נִתְקַן וְנִשְׁלָם. זֶהוּ
שְׁכָתוֹב וְהָאֱלֹהִים נָסָה אֶת אַבְרָהָם. וְהָאֱלֹהִים
בְּדִיק, וְזֶהוּ (בראשית לא) וּפָחַד יִצְחָק.

305. אָמַר רַבִּי אֲלֵעָזָר, בְּהָא יוֹמָא אֶעְטֵר יִצְוֹק
לְאַבְרָהָם, דְּכְתִיב, (בראשית כב) וְהָאֱלֹהִים נָסָה
אֶת אַבְרָהָם. מֵאִי נָסָה. כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (ישעיה
מט) וְאֶל עַמִּים אָרִים נָסִי. (שמות יז) וַיִּקְרָא שְׁמוֹ ה' נָסִי. מַה בָּא
לְהַשְׁמִיעֵנוּ? מִשּׁוּם שֶׁהִימִין נִתְקַן וְנִשְׁלָם. זֶהוּ
שְׁכָתוֹב וְהָאֱלֹהִים נָסָה אֶת אַבְרָהָם. וְהָאֱלֹהִים
בְּדִיק, וְזֶהוּ (בראשית לא) וּפָחַד יִצְחָק.

306. רַבִּי אַבָּא אָמַר, כְּתִיב (תהלים עה) כִּי אֱלֹהִים
שׁוֹפֵט זֶה יִשְׁפִּיל וְזֶה יִשְׁפָּיל וְזֶה יָרִים. כִּי אֱלֹהִים
שׁוֹפֵט, אֲלֵמָלָא שְׁעֵבֶר הַדִּין שֶׁל יִצְחָק בְּמָקוֹם
שִׁיעָקָב
שׁוֹרָה (וְנִרְפָּא) וְהִתְבַּשָּׁה (וְרוֹחֵץ) (וְהִתְבַּשֵּׁם) שָׁם,
אִי לְעוֹלָם שִׁיפָּגֶשׁ בְּדִינוֹ. וְסוּד הַדְּבָר – (ישעיה
10) כִּי בָאֵשׁ ה' נִשְׁפָּט. וְזֶהוּ הַתְּבַשְׁמוֹת שֶׁל
הָעוֹלָם.

306. רַבִּי אַבָּא אָמַר, כְּתִיב (תהלים עה) כִּי אֱלֹהִים
שׁוֹפֵט זֶה יִשְׁפִּיל וְזֶה יִשְׁפָּיל וְזֶה יָרִים. כִּי אֱלֹהִים שׁוֹפֵט, אֲלֵמָלָא
דְּאֶעְבֵּר דִּינָא דִּי־יִצְוֹק, בְּאַתֵּר דִּי־עָקָב שְׁאֲרִי, (ו"א
ואתסי) וְאַתְוֹסִי (ו"א
ואתבסם) תַּמּוֹן, וְוִי לְעֵלְמָא דִּי־עֵרַע בְּגִינִיָּה, וְרָא
דְּמִלָּה, (ישעיה 10) כִּי בָאֵשׁ יִי נִשְׁפָּט. וְזֶהוּ הוּא
אֶתְבַּסְמוּתָא דְּעֵלְמָא.

307. וְכִיּוֹן שְׁנַכְנַס לְמָקוֹמוֹ שֶׁל יַעֲקֹב, וַיַּעֲקֹב
אֲחִזּוּ בּוֹ, אִי הָאֵשׁ שׁוֹכְכַת וְהַגְּחָלִים מִצְטַנְנִים.
לְאָדָם שֶׁהָיָה רוֹגֵג, וְחָגֵר וְשֵׁם עָלָיו כְּלִי זֵיג, וַיֵּצֵא
מִרְגְּזוֹ לְהַרְגֵּי אֲנָשִׁים. חָכָם אַחֵד עָמַד עַל הַפֶּתַח
וְאָחִזּוּ בּוֹ. אָמַר: אֲלֵמָלָא לֹא הִחֲזִיק בִּי וְתַפְס

307. וְכִיּוֹן דְּעָאֵל בְּאַתְרָא דִּי־עָקָב, וַיַּעֲקֹב אֲחִזִּיד (דף
יח ע"ב) בֵּיתָא, כְּדִין שְׂכִיף אֶשָּׂא, וְאַעֲטִנְנוּ גּוֹמְרִיָּה.
לְבַר נָשִׁי, דְּהָיָה רָגִיז, וְזִזְר וְזִיין גְּרַמִּיָּה, וְנִפְקֵי בְּרוֹגְזִיָּה
לְקַטְלָא לְבָנֵי נָשָׂא. זֹד וְכִימָא קָם עַל פֶּתַח, וְאָחִזּוּ בּוֹ.

אותי, הרי היה נמצא הרג של אנשים. בעוד שהחזיקו זה בזה ואחזו זה בזה, הצטנן רגזו על שיצא להרג. יצא להוכיח – מי סובל את הרגו וחזק הדין של אותו אדם? הוה אומר, זה שעמד על הפתח.

308. כך אמר הקדוש ברוך הוא לישראל: בני, אל תפתחו, הרי אני עומד על הפתח, אבל הנדדו ביום הזה ותנו לי כח. במה? בשופר. שאם נמצא קול השופר בראוי ומכוונים בו למטה, אותו הקול עולה, ובו מתעטרים האבות, ועומדים במשכנו של יעקב. ולכן צריך להזהר בשופר ולדעת את אותו הקול ולכונן בו.

309. ואין לה קול בשופר שלא עולה רקיע אחד, וכל אותם האוכלוסים של אותו רקיע, נותנים מקום לאותו קול. ומה אומרים? (יואל ב) וה' נתן קולו לפני חילו וגו'. ועומד אותו הקול באותו הרקיע, עד שבא קול אחר, ונעדרו (והתעוררו) יחדיו, ועולים בזוג לרקיע אחר. ועל זה שנינו, יש קול שמעלה קול, ומה הוא? אותו הקול של תקיעתם של ישראל שלמטה.

310. ובין שמתחברים כל הקולות הללו שלמטה ועולים לאותו רקיע עליון שהמלך הקדוש שורה בו, מתעטרים (נועדים) כלם לפני המלך, ואז תבסאות עולים, ובסא אחר של יעקב עומד ומתתקן.

311. ועל זה מצאנו בספרו של רב המנונא סבא באותן תפלות של ראש השנה שהיה אומר, התפלה וקול השופר (שאותו קול) שמוציא אותו הצדיק, שנמצא מרוחו ונפשו באותו השופר של אותו הקול שעולה למעלה. ובאותו יום עומדים ונמצאים מקטרגים למעלה. ובשעולה אותו קול השופר, כלם נדחים לפניו

ואזויד ביה, אמר אלמלא לא אזויד בי ואתתקף בי, הא קטולא בבני נשא אשתכחו. בעוד דאתתקפו דא בדא, ואזויד דא בדא, אצטנן רוגזיה על הנפק לקטלא. נפק לאוכזא, מאן סביל רוגזא ותיקפא דדינא דההוא בר נש. הוי אימא, דא דקאים אפתוא.

308. כך אמר קודש בריה הוא לישראל, בני, לא תדוולון, הא אנא קאים על פתוא, אבל אנדרו ביה יומא והבו לי זילא. ובמה. בשופר. דאי אשתכחו קול שופר כדקא יאות, ומכווני ביה לתתא, ההוא קלא סליק, וביה מתעטרי אבהן, וקיימי במשכניה דיעקב. ועל דא בעי לאודהרא בשופרא, ולמדע דההוא קלא ולכוניא (ביה).

309. ולית לה קלא בשופרא, דלא סליק רקיעא זור. וכל אינון אוכלוסין דההוא רקיעא, יהבין אתר לההוא קלא, ומאי קא אמרי. (יואל ב) וי' נתן קולו לפני זיילו וגו'. וקאים ההוא קלא בההוא רקיע, עד דאתי קלא אזורא, ואתעדו (א"א ואתערו) כוזא, וסלקין בזוגא לרקיעא אזורא. ועל דא תנינן, אית קול דסליק קול, ומאי איהו. ההוא קלא דתקיעתא דישראל דתתא.

310. ובין דמתוברין כל אינון קלין דלתתא, וסלקין לההוא רקיעא עלאה דמלכא קדישא שארי ביה, מתעטרין (א"א מתעתדן) כלהו קמי מלכא, וכדין כורסון רמיו וכורסיא אזורא דיעקב קאים ואתתקן.

311. על דא אשכונא בספרא דרב המנונא סבא, באינון עלותי דראש השנה, דהוה אמר, צלותא וקל שופרא (דההוא קול) דאפיק ההוא זכאה, דאשתכחו מרוגזיה ומנפשיה בההוא שופרא, דההוא קול סליק לעילא. ובההוא יומא קיימין

ולא יכולים לעמוד. אשרי חלקם של הצדיקים שיוצאים לבנו את הרצון לפני רבונם ויוצאים לתקן עולם ביום הזה בקול שופר. ועל זה כתוב, (תהלים פט) אשרי העם יודעי תרועה. יודעי, ולא תוקעי.

312. ביום הזה צריך העם להסתכל באדם שלם מכל, שיוצא את דרכי המלך הקדוש, שיוצא בכבוד המלך שיבקש עליהם בקשה ביום הזה, ולזמן קול שופר בכל העולמות, בכונת הלב, בתכנה, ברצון ובשלמות, כדי שישתלק הדין על ידו מן העולם. אוי לאותם שהשליח שלהם לא נמצא כראוי, שהרי חטאי העולם (העם) באים להזכר בגללו. זהו שכתוב, אם הפה המשיח יחטא – שהוא שליחם של כל ישראל – לאשמת העם הוא, משום שהדין שורה עליהם.

313. וכשהשליח הוא צדיק כראוי, אשרי העם, שכל הדינים מסתלקים מהם על ידו, כל שכן הכהן שעליו מתברכים עליונים ותחתונים. אמר רבי אלעזר, ועל זה, כהן ולוי טרם שיעלה לעבודה, בודקים אחריו, ויוצאים דרכיו ומעשיו. ואם לא, אינו עולה לעבודה, וכן בסנהדרין כדי לדון דין.

314. ואם נמצא כראוי, נותנים עליו חמרות המקדש. ואם לא, אינו עולה לעבודה. זהו שכתוב, (דברים לג) וללוי אמר תמיך ואוריד לאיש חסידך. מפני מה זכה (אהרן) לאורים ולתמים ולעבד עבודה? הוי אומר, אשר נסיתו וגו'. האמר לאביו ולאמו לא ראיתו וגו'. וכיון שנמצאו בדרגות הללו, אז – יורו משפטיהם ליעקב וגו', ישימו קטורה וגו'. לשבץ את הרגז ולזמן שלום. וכליל על מזבחך, כדי שהכל

ובשתכזו מקטרגין לעילא. וכד סליק ההוא קלא דשופרא, כלהו אתרוזין קמיה, ולא יכלין לקיימא. ופאה וזולקיהון דצדיקייא, דידעין לכוונא רעותא לקמי מאריהון, וידעין לתקנא עלמא בהאי יומא, בקל שופרא. ועל דא כתיב, (תהלים פט) אשרי העם יודעי תרועה. יודעי, ולא תוקעי.

312. בהאי יומא, בעי עמא לאסתכלא בבר נש שלים מכלא, דידע ארוזין דמלכא קדישא, דידע ביקרא דמלכא, דיבעי עליהו בעותא בהאי יומא. ולזמנא קל שופרא בכלהו עלמין, בכונת דלבא, בזכמותא, ברעותא, בשלימו. בגין דיסתלק דינא על ידוי מן עלמא. ווי לאינן דשליחא דלהון לא אשתכזו כדקא יאות, דהא זוזבי עלמא (עמא) אתיין לאדכרא בגיניה. הדא הוא דכתיב, אם הכהן המשיח יחטא, דהוא שליחא דכל ישראל, לאשמת העם הוא, בגין דדינא שריא עליהו.

313. וכד שליחא הוא ופאה כדקא יאות, ופאין אינן עמא, דכל דינן מסתלקין מזיניהו על ידיה, כל שכן כהנא, דעליה מתברכאן עלאי ותתאי. אמר רבי אלעזר, ועל דא, כהן ולוי עד לא יסלק לפולחנא, בדיקין אבתריה, וידעין ארוזין ועובדוי, ואי לא, לא סליק לפולחנא, וכן בסנהדרין למידן דינא.

314. ואי אשתכזו כדקא יאות, יהבין עליה זוזבא דמקדשא. ואי לא, לא סליק לפולחנא. הדא הוא דכתיב, (דברים לג) וללוי אמר תומיך ואוריד לאיש חסידך. מפני מה זכה (אהרן) לאורים ולתומים, ולמפלוג פולחנא. הוי אומר (דברים לג) אשר נסיתו וגו'. האומר לאביו ולאמו לא ראיתו וגו'. וכיון דאשתכזו באלין דרגין, כדין יורו משפטיה ליעקב וגו', ישימו קטורה וגו'. לשככא רוגזא, ולזמנא

יתבשמו וימצאו ברכות בכל העולמות, אז – בדרך ה' חילו וגו'.

315. ואם כל עדת ישראל ישגו ונעלם וגו'. רבי שמעון פתח, (ישעיה לב) נשים שאננות קמנה שמענה קולי וגו'. כמה יש לו לאדם להתבונן בכבוד רבונו, כדי שימצא בריה שלמה לפני הקדוש ברוך הוא. שבאשר ברא הקדוש ברוך הוא את האדם, הוא ברא אותו שלם, כמו שנאמר (קהלת ז) אשר עשה האלהים את האדם ישר וגו'. את האדם – זכר ונקבה. ונקבה נכללת בזכר, ואז כתוב ישר. אחר כך – והמה בקשו חשבנות רבים.

316. בא ראה, מנקב תהום רבה נמצאת רוח נקבה, רוח של כל הרוחות, ובארנו ששמה לילית, והיא נמצאה לראשונה אצל אדם. ובשעה שנברא אדם ונשלם גופו, הזדמנו על אותו הגוף אלף רוחות מצד השמאל. זה רצה להכנס בו, וזה רצה להכנס בו, ולא היו יכולים. עד שגער בהם הקדוש ברוך הוא, ואדם היה שוכב גוף בלי רוח, ומראהו היה ירק, וכל אותן רוחות סובבות אותו.

317. באותה שעה ירד ענן אחד ודחה (וזרק) את כל אותן הרוחות, ובשעה הזו כתוב, (בראשית א) ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש חיה. והרי בארנו, שנקבה מתעברת מן הזכר מן אותה נפש של אדם, והיא מוציאה אותה הרוח לנשב אותה באדם, כלולה משני צדדים בראוי. זהו שכתוב (שם ב) ויפח באפיו נשמת חיים והי האדם לנפש חיה. לנפש חיה ממש. ומי שמסתפק בזה, כי אינו יודע אם החיה הוא היא החיה המתחננה, או החיה ששמה ישראל, או מהזכר או מהנקבה. אבל לא כתוב

שלמא. וכליל על מזבחה, בגין דיתבסמון כלל, וישתכחון ברכאן בכלהו עלמין, כדין (דברים לג) ברוך יי' ויילו וגו'.

315. (ויקרא ד) ואם כל עדת ישראל ישגו ונעלם וגו'. רבי שמעון פתח, (ישעיה לב) נשים שאננות קומנה שמענה קולי וגו'. כמה אית ליה לבר נש, לאסתכלא ביקרא דמאריה, בגין דישתכחון בריה שלים קמיה קודשא בריך הוא, דכד ברא קודשא בריך הוא לבר נש (דף יט ע"א) ברא ליה שלים, כמה דאתמר, (קהלת ז) אשר עשה האלהים את האדם ישר וגו'. את האדם דכר ונקבא. ונקבא אתכלילת בדכורא, וכדין ישר כתיב. לבתר והמה בקשו חשבנות רבים.

316. תא וזוי, מנוקבא דתהומא רבא עלאה, אשתכחות זוד נוקבא רוזותא דכל רוזין, והא אוקימנא לילית שמה. והיא אשתכחות בקדמיתא לגבי אדם. ובשעתא דאתברי אדם, ואשתלים גופיה, אזדמנו על ההוא גופא אלף רוזין מסטרא דשמאלא. דא בדא לאעלא ביה, ודא בעא לאעלא ביה, ולא הוו יכולי, עד דגער בהו קודשא בריך הוא, ואדם הוה שכיב גופא בלא רוזא, וזויו דיליה ירוקא הוה, וכל איגון רוזין סוזרן עליה.

317. בההיא שעתא נזיית עננא זוד, ודזא (וזריק) לכל איגון רוזין. ובשעתא דא כתיב, (בראשית א) ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש חיה והא אוקימנא, דנוקבא אתעברת מן דכורא מן ההוא נפש דאדם, והיא אפיקת ההוא רוזא, לנשבא ביה באדם, כליל מתרין סטרין בדקא וזוי, הדא הוא דכתיב, (בראשיתב) ויפוז באפיו נשמת זויים והי האדם לנפש חיה. לנפש חיה בממש. ומאן דאסתפק בהאי, בגין דלא ידע, אי חיה זו היא חיה תתאה, או חיה דשמה ישראל, או

לנפש החיה, אלא לנפש חיה סתם, שמשמע הכל.

318. וכשעמד אדם, היתה נקבתו תקועה בצדו, ואותה הנשמה הקדושה שבו היתה מתפשטת לצד הזה ולצד ההוא, והיתה מספיקה לזה ולזה, משום שכך נכללה. אחר כך נסר הקדוש ברוך הוא את האדם, ותקן את נקבתו. זהו שכתוב (שם) ויבן ה' אלהים את הצלע וגו'. את הצלע, הרי בארנו, כמו שנאמר (ויקרא מד) ולצלע המשכן. וביאה אל האדם, בתקוניה כמו בלה לחפה.

319. כיון שראתה לילית כך, ברחה, והיא בכרכי הים, ועד עכשו היא מזמנת להרע לבני העולם. וכשעתיד הקדוש ברוך הוא להחריב את רומי הרשעה ושתחרב לעולמים, היא יעלה את לילית הזו, וישים אותה בחרבן הזה, משום שהיא חרבנו של העולם. זהו שכתוב (ישעיה לד) אף שם הרגיעה לילית ומצאה לה מנוח.

320. ובספרי הראשונים אמרו, שהיא ברחה מן האדם מקדם לכן, אבל אנו לא שנינו כך, משום שהרי נקבה זו נמצאה עמו, אבל טרם שקמה הנפש הזו (שהרי נקבה זו לא נמצאה עמו, אבל טרם שתיקנה הנקבה הזו) עם אדם פראוי, היתה מזדווגת עמו, וכשזו תקנה עמו פראוי, היא ברחה לים, ומזמנת להזיק לבני העולם.

321. הרפואה לזה – באותה שעה שאדם מזדוג עם אשתו, יבון לבו בקדשת רבונו ויאמר כך: העטופה בסדין הזדמנה, מתרת מתרת, אל תכנסי ואל תצאי, לא שלך ולא בחלקך. שובי שובי, הים רועש, הגלים שלו קוראים לך, בחלק קדוש אני אחזו, ובקדשת המלך התעטפתי.

מדכורא או מנוקבא. אבל לא כתיב לנפש הזויה, אלא לנפש זויה סתם, דמשמע כלא.

318. וכך קם אדם, הוות נוקבתיה תקועה בסטרוי. והיה נשמתא קדישא דביה, הוה אסגי להאי סטרא, ולהאי סטרא, וסגי להאי ולהאי, בגין דהכי אתכלילת. לבתר נסר קודשא בריך הוא לאדם, ותקין לנוקביה, הךא הוא דכתיב (בראשית ב) ויבן ה' אלהים את הצלע וגו'. את הצלע הךא אוקימנא, כמיה דאת אמר (שמות כו) ולצלע המשיכן. וביאה אל האדם, בתקוניה ככלה לזוהפה.

319. כיון דזמנת לילית דא, ערקת, והיא בכרכי ימא, ועד כען היא זמינא לאבאשא בגי עלמא. וכך זמין קודשא בריך הוא לזרבא רומי רשיעתא, ולמהוי זורבן לעלמין, יסלק להאי לילית, וישרי לה להאי זורבא, בגין דהיא זורבנא דעלמא. הךא הוא דכתיב, (ישעיה לה) אף שם הרגיעה לילית ומצאה לה מנוח.

320. ובספרי קדמאי אמרי, דאיהי ערקת מן אדם מקדמות דנא, ואנן לא תנינן הכי, בגין דהא נוקבא דא אשתכחות עמיה, אבל ער לא קמת האי נפש (ס"א דהא נוקבא דא לא אשתכחת עמיה אבל עד לא אתתקנת נוקבא דא) עמיה דאדם כדקא יאות, הות מזדווגא עמיה וכך האי אתתקנת עמיה כדקא יאות, ערקת היא לימא, וזמינא לאבאשא בגי עלמא.

321. אסוותא להאי, בהיה שיעתא דאזדווג בר נשי באתתיה, יכוון לביה בקדושה דמארי, ולימא הכי, עטיפא בקטפא אדמנת, שארי שארי, לא תעול ולא תנפוק, לא דידך ולא בעדך. טוב טוב, ימא אתרגישא, גלגלוי לך קראן, בזוולקא קדישא אוזידנא, בקדושה דמלכא אתעטפנא.

322. ולכסות את ראשו ואת אשתו עד שעה אחת, וכן בכל פעם, עד שלשה ימים לקליטה, הרבבה דלא קולטת לג' יומין, תוב ליתא קולטת. ובספרא דאזו אשמדאי לשלמה מלכא אבר, תלתין יומין. ואמר דלבתר דסיים עובדא, לישדי מיין עלין סוורגיה לערסיה. ונטורא דכלא. (לבתר)

323. מי שמיניקה תינוק, לא תזדוג עם אדם אלא בשעה שהתינוק ישן. ואחר כך אל תניק אותו עד שעה אחת, כמו שני מילין, או מיל אחד, אם לא יכולה בשביל צער התינוק בזמן שהוא בוכה. ובזה לא יפחד ממנה לעולמים.

324. אשרי הצדיקים שהקדוש ברוך הוא מלמד אותם סודות עמקים שלמעלה ולמטה, והכל בשביל התורה, שהרי מי שמתעסק בתורה, מתעטר בעטרת של השם הקדוש, שהרי התורה היא שם קדוש, ומי שמתעסק בה נרשם ומתעטר בשם הקדוש, ואז יודע דרכים נסתרות וסודות עמקים שלמעלה ולמטה, ולא פוחד לעולמים.

325. בא ראה, באותו יום נצטוו על עץ אחד ועברו על מצות רבונם, ובגלל שהאשה חטאה בראשונה ובא עליה אותו הנחש, כתוב (בראשית ג) והוא ימשל בך. מכאן והלאה, בכל הפעמים שאנשים נמצאים רשעים לפני הקדוש ברוך הוא, הרי בארנו שאותן נשים (שלמעלה) שמצד הדין הקשה מזמנות לשלט עליהם, מצד הדין הקשה. זהו שכתוב (ישעיה ג) עמי נגשו מעולל ונשים משלו בו. נשים משלו בו ודאי.

326. ואלה נקראות להט החרב המתהפכת, לא שהם חרב המתהפכת, אלא להט מאותה חרב, שנקרא (ויקרא כו) חרב נקמת נקם

322. ולזופיא ליה לרישיה ולאתתיה עד שעתא וזדא, וכן בכל זמנא, עד ג' יומין לקליטה, דכל הרבבה דלא קולטת לג' יומין, תוב ליתא קולטת. ובספרא דאזו אשמדאי לשלמה מלכא אבר, תלתין יומין. ואמר דלבתר דסיים עובדא, לישדי מיין עלין סוורגיה לערסיה. ונטורא דכלא. (לבתר)

323. מאן דינקא לרבנא, לא תזדוג לבר נש, אלא בשעתא דרבנא נאים. ולבתר לא תניק ליה, עד שעתא וזדא, בתרין מילין, או זוד מיל, אי לא יכלא בגין צערא דרבנא, בזמנא דאיהו בכי. ובדא לא מסתפי מנה לעלמין.

324. זכאין אינן צדיקיא, דקודשא בריך הוא אולף לון רזין עמיקין דלעילא ותתא, וכלא בגין אורייתא, דהא אורייתא, מאן דישתדל בה, מתעטר בעטרי דשמא קדישא, דהא אורייתא שמה קדישא הוא. ומאן דישתדל בה, אתרשים ואתעטר בשמה קדישא, וכדין ידע ארוזין סתימין, ורזין עמיקין דלעילא ותתא, ולא מסתפי לעלמין.

325. תא וזזי, (דף י"ט ע"ב) בההוא יומא אתפקדו על אינא זוד, ועברו על פקודא דמאריהון, ובגין דאתתא היא זזבת בקדמיתא, ואתא עלה ההוא נזזש, כתיב, (בראשית ג) והוא ימשול בך. מכאן ולהלאה, בכל זמנן דגוברין אשתכוזו וזיבין קמי קודשא בריך הוא, הא אוקימנא דאינן נשים (דלעילא) מסטרא דדינא קשיא, זמינן לשלטאה עליהון, מסטרא דדינא קשיא, דדא הוא דכתיב, (ישעיה ג) עמי נזזשו מעולל ונשים משלו בו, נשים משלו בו ודאי.

326. ואלין אקרון להט החרב המתהפכת, לאו דאינן זזרב המתהפכת, אלא להט בההוא זזרב,

בְּרִית, (ישעיה לד) חָרַב לֵה' מְלָאָה דָם. וְאוֹתוֹ
לִהְיוֹת הַחֲרֵב הַמִּתְהַפֵּכֶת, לַפְעָמִים גְּבָרִים
וּלַפְעָמִים נְקֻבוֹת, וְהָרִי בְּאֶרֶץ.

327. אוֹי לְעוֹלָם בְּשִׂאוֹתָן נָשִׁים שׁוֹלְטוֹת
בְּעוֹלָם. בְּשִׂרְאָה הַנְּבִיא שִׁי־שְׂרָאֵל מַעֲקָמִים אֶת
דְּרָכֵיהֶם וְהֵם נִמְצְאוּ בַחֲטָאִים לִפְנֵי רְבוֹנָם, אִם
אָמַר: נָשִׁים שְׂאֲנָנוֹת, אִם אֵתָּן שְׂאֲנָנוֹת? אִם
אֵתָּן יוֹשְׁבוֹת שְׁלֵא לְהִתְעוֹרֵר בְּעוֹלָם! קִמְנָה.
וּבְמָקוֹם אַחֵר בְּאֶרֶץ אֶת הַפְּסוּק הַזֶּה, וְהָרִי
פְּרִשׁוֹהוּ הַחֲבָרִים.

328. אָבֵל לֹא נֶאֱמַר, אֶלָּא כְּמוֹ שְׂמֵצָאנוּ
בְּדְבוּרָה, שְׂכֵתוֹב (שׁוּפְטִים ה) הִיא שְׂפֻטָּה אֶת
יִשְׂרָאֵל בַּעַת הַהִיא. וְעַל כֵּן שְׂנִינָה, אוֹי לְאָדָם
שְׂאִשָּׁה מְבָרַכֶת לוֹ בְּשִׁלְחָנוּ. כִּי דְבוּרָה, הִיא
שְׂפֻטָּה אֶת יִשְׂרָאֵל בַּעַת הַהִיא – אוֹי לְדוֹר שְׁלֵא
נִמְצָא בָּהֶם מִי שִׁידוֹן אֶת הָעָם אֶלָּא רַק נִקְבָּה
אֶחָת.

329. בֹּא רֵאָה, שְׁתֵּי נָשִׁים הֵן שְׂנִמְצָאוּ בְּעוֹלָם
וְאוֹמְרוֹת תִּשְׁבַּחְתוּן שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׂכָל
הַגְּבָרִים שְׂבָעוֹלָם לֹא יִאֲמְרוּ כֹּזֵן. וְכִי הֵן דְּבוּרָה
וְחַנָּה. חַנָּה אָמְרָה (שְׁמוּאֵל א ב) אֵין קְדוֹשׁ בְּה' כִּי
אֵין בְּלִתָּהּ, וְכָל שְׂאֵר הַפְּסוּקִים. שְׁהִיא פְתֻחָה
אֶת פֶּתַח הָאֱמוּנָה לְעוֹלָם, כְּמוֹ: מָקוֹם מַעֲפָר דָּל
מֵאֲשַׁפֵּת יָרִים אֲבִיוֹן, הָרִי הַפֶּתַח שֶׁל הָאֱמוּנָה.
לְהוֹשִׁיבֵי עִם גְּדִיבִים, הָרִי הָאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, לְהוֹשִׁיבֵי
בְּמָקוֹם שְׁשֻׁרוּיִים הָאֲבוֹת. מִי הַגְּדִיבִים? אֵלוֹ
הָאֲבוֹת, כְּכָתוּב (תְּהִלִּים מז) גְּדִיבֵי עַמִּים
נֶאֱסָפוּ.

330. דְּבַר אַחֵר לְהוֹשִׁיב עִם גְּדִיבִים – נִבְּאָה עַל
שְׁמוּאֵל, שְׁהוּא עֲתִיד לְהִיּוֹת שְׁקוּל עִם מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן, שְׂכֵתוֹב (שֵׁם צט) מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּכִהְיוּ
וּשְׁמוּאֵל בְּקִרְאֵי שְׁמוֹ. וְכִסָּא כְבוֹד יִנְחָלָם, מִי
יִנְחָלָם? זֶה שְׁמוּאֵל, שְׁהוּרִישׁ כְּבוֹד הַמַּלְכוּת

דְּאֶקְרִי (ויקרא כו) זֶרֶב זִקְמָת זָקָם בְּרִית, (ישעיה
לה) זֶרֶב לִי מְלָאָה דָם. וְהִיא לִהְיוֹת הַזֶּרֶב
מִתְהַפֵּכֶת, לְאִמְנִין גְּבָרִין וּלְאִמְנִין זִקְבִין, וְהִיא
אוֹקִימָנָא.

327. ווי לְעֵלְמָא, כִּד אִינֹן נְשִׁין שְׂלִטֹן בְּעֵלְמָא, כִּד
זִמְנָא נְבִיאָה, דִּישְׂרָאֵל מַעֲקָמִי אֶרְוִיָּהּ, וְאִינֹן
אֲשִׁתְּכוּזוּ בְּזוּבִין קָמִי מֵאֲרִיהוֹן, כִּדִּין אָמַר, נְשִׁים
שְׂאֲנָנוֹת הִיךְ אֶתָּן שְׂקִיטָאן, הִיךְ אֶתָּן יִתְבֹּן דְּלֹא
לְאֶתְעָרָא בְּעֵלְמָא, קוֹמְנָה. וּבְאֶתְר
אֲזוּרָא (ק"ס) אוֹקִימָנָא לְהֵאֵי קָרָא (כֵּאן חֲסֵר וְעִין
לְקַמֵּן קס"ז ע"ב). וְהִיא אוֹקִימוּהָ זִבְרִיָּא.

328. אָבֵל לֹא אֶתְמַר, אֶלָּא כְּמוֹ דְּאֲשִׁכּוּזוֹן
בְּדְבוּרָה. דְּכֵתִיב (שׁוּפְטִים ד) הִיא שְׂוֹפֻטָּה אֶת
יִשְׂרָאֵל בַּעַת הַהִיא. וְעַל דָּא תִּנְיִן, ווי לְבַר נְשִׁ
דְּאֶתְעָרָא קָא מְבָרַכָא לִיהָ לְפִתּוּרָא. כִּי דְבוּרָה, הִיא
שְׂוֹפֻטָּה אֶת יִשְׂרָאֵל בַּעַת הַהִיא, ווי לְדָרָא דְּלֹא
אֲשִׁתְּכוּזוּ בְּהוּ מֵאֵן דְּדִאֵין לְעֵמָא, אֶלָּא זוּד נִזְקָבָא.

329. תֵּא זִוְזִי, תִּרִין נְשִׁין אִינֹן דְּאֲשִׁתְּכוּזוּ בְּעֵלְמָא,
וְאִמְרִי תוֹשְׁבֻזוֹתָא דְּקוֹדֵשׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּכָל גְּבָרִין
דְּעֵלְמָא לֹא יִמְרוּן הִכִּי. וּמֵאֵן אִינֹן. דְּבוּרָה. וְחַנָּה.
וְחַנָּה אָמְרָה, (שְׁמוּאֵל א ב) אֵין קְדוֹשׁ כִּי אֵין
בְּלִתָּהּ וְכִלְהוּ קָרָאִי. דְּהִיא פִתּוּתָא פִתּוּתָא
דְּמֵהִימְנוּתָא לְעֵלְמָא, כְּזוֹן (שְׁמוּאֵל א ב) מָקוֹם
מַעֲפָר דְּלֹא מֵאֲשַׁפּוֹת יָרִים אֲבִיוֹן, הִיא פִתּוּתָא
דְּמֵהִימְנוּתָא. לְהוֹשִׁיבֵי עִם גְּדִיבִים, הִיא מֵהִימְנוּתָא
דְּלֵעִילָא, בְּאֶתְר דְּאֶבְהֵן שְׁרִיין. מֵאֵן גְּדִיבִים. אֵלִין
אֲבָהֵן, כְּדְכֵתִיב (תְּהִלִּים מז) גְּדִיבֵי עַמִּים נֶאֱסָפוּ.

330. דְּבַר אַחֵר לְהוֹשִׁיבֵי עִם גְּדִיבִים, נִבְּאָה עַל
שְׁמוּאֵל, דְּאִיהוּ זְמִין לְאֶתְקֵשׂא עִם מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן,
דְּכֵתִיב, (תְּהִלִּים צט) מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּכִהְיוּ וּשְׁמוּאֵל
בְּקוֹרְאֵי שְׁמוֹ. (שְׁמוּאֵל א ב) וְכִסָּא כְבוֹד יִנְחָלָם.

לשני מלכים. דבר אחר וכסא כבוד ינחלם – זה הקדוש ברוך הוא שהוריש את כסאו לעבדיו. זהו שכתוב וכסא כבוד ינחלם.

מאן ינזילם. דא שמואל. דאזוסין יקרא דמלכותא לתרין מלכין. דבר אחר וכסא כבוד ינזילם, דא קודשא בריך הוא דהוא אזוסין כורסייא דיליה לעבדוהי, דא הוא דכתיב וכסא כבוד ינזילם. (עוד)

331. ה' יחתו מריבו, מריבו חסר, מה זה אומר? אלא מריבו שנינו, מריב ו', וזה המלך הקדוש, וסוד החכמה נאמר כאן, בשעה שהדינים מתעוררים והשליטים שולטים על הרחמים, והרחמים נכנעים, ובשעה שהקדוש ברוך הוא מתברך ממעין הנחל, אזי גוברים הרחמים ונכנעים הדינים. זהו שכתוב, ה' יחתו מריבו, מריב ו'.

331. (שמואל א ב) יי' יזתו מריבו, מריבו חסר, מאי קא מיירי. אלא מריבו תנינן, מריב ו', ודא מלכא קדישא ורוא דזוכמתא אתמר הכא, בשעתא דדינן מתערין ושלטין שלטין על רזומי, ורזומי אתכפין, ובשעתא דקודשא בריך הוא אתברך במבועא דנזולא, כדין גברין רזומי ואתכפין דיני, דא הוא דכתיב יי' יזתו מריבו מריב ו'.

332. עלו בשמים ירעם. עלו, מה זה עלו? בשעה שהטל של העתיק הקדוש שורה עליו, וממלא את ראשו באותו מקום שנקרא שמים, אזי ירעם, ישבר את כחם ותקפם של הדינים הקשים. ויתן עז למלכו – זה הקדוש ברוך הוא. וירם קרן משיחו – זו כנסת ישראל שנקראת קרן היובל, כמו שבארנו. משיחו, כמו שנאמר משיח אלהי יעקב, משום כך קרן משיחו, והרי נתבאר.

332. עליו בשמים ירעם. עליו. מאי עליו. בשעתא דטלא דעתיקא קדישא שריא עליה, ובמלא רישיה, בההוא אתר דאקרי שמים, כדין ירעם: יתבר זיליהון ותוקפיהון דדינן תקיפין. ויתן עז למלכו, דא קודשא בריך הוא. וירם קרן משיחו, דא כנסת ישראל דאקרי קרן היובל ("א ל"ג היובל) כמה דאוקימנא. משיחו כמה דאת אמר (מלכים ב כג) משיחו אלהי יעקב, בגין כך קרן משיחו, והא אתמר.

333. דבורה שבאח לשבח את שבח המלך הקדוש: ה' בצאתך משעיר בצעדך משדה אדום. מלמד שהקדוש ברוך הוא הזמין את כל שאר העמים לקבל תורה, ולא רצו. וכי לא היה גלוי לפניו שלא רוצים? אלא שלא היה להם פתחון פה, שאלמלא היה נותן להם הקדוש ברוך הוא את התורה, היו שומרים אותה. וכל אותם פסוקים שאמרה דבורה, הכל הם בסוד החכמה, עד אותה שעה ששבחה את עצמה, שנאמר עד שקמתי דבורה שקמתי אם בישראל, שהרי בארו שהסתלקה ממנה רוח הקדש. ומשום כך, עורי עורי דבורה עורי עורי דברי שיר.

333. דבורה דאתת לשבחא שבוזא דמלכא קדישא, (שופטים ה) יי' בצאתך משעיר בצעדך משדה אדום. מלמד, דקודשא בריך הוא אומין לכל שאר עמין לקבלא לאורייתא, ולא בעו. וכי לא הוה גלי קמיה דלא בעאן, אלא דלא יהא לון פתחון פה, דאלמלא יהב לון קודשא בריך הוא אורייתא הו זטרי לה. וכל אינון קראי דאמרה דבורה, כלהו ברוא דזוכמתא, עד ההיא שעתא דשבחות גרמה, שנאמר עד שקמתי דבורה שקמתי אם בישראל, דהא אוקמוה דאסתלק מנה ריוז

גְּבוּאָה, וּבְגִין כָּךְ (שׁוּפְטִים ה) עוֹרֵי עוֹרֵי הַבּוֹרָה
עוֹרֵי עוֹרֵי דְבָרֵי שִׁיר.

334. וְכָל זֶה בְּשִׁנְמָצָאוֹ הַגְּבֵרִים בַּחֲטָא, וְאִינִם
בְּדָאִים לְהַשְׁרוֹת עֲלֵיהֶם רוּחַ הַקֹּדֶשׁ וְדָאִי. וְאִם
כָּל עַדְתִּי יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ וְגו', כְּמוֹ שֶׁבָּאֲרָנוּ בְּהוֹרָאָה
שְׁטַעַן בְּה. אֲבָל וְאִם כָּל עַדְתִּי יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ, וְאִם
כָּל יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ הֲיֵה צָרִיף לְהִיּוֹתוֹ מִזֶּה כָּל
עַדְתִּי יִשְׂרָאֵל? אֵלֶּא אוֹתָם (כָּלֶם) שְׁנִמְצָאִים
בִּירוּשָׁלַיִם, שְׁהָרִי מִשָּׁם יוֹצֵאת תּוֹרָה לְכָל הָעָם,
וְאִם אוֹתָם שְׁהָרִי שָׁם טוֹעִים, אִזּוֹ כָּל יִשְׂרָאֵל
טוֹעִים, וְשִׁנְיָנוּ, שְׁכִינָן שָׁם טוֹעִים, כָּל הָעָם
טוֹעִים, מִשּׁוֹם שֶׁכָּלֶם נִמְשָׁכִים אַחֲרֵיהֶם. וְנִעְלָם
דְּבַר מַעֲיָנִי הַקָּהֵל – עֵינֵי הַקָּהֵל אֵלֶּי הַסְנֵהֲדָרִין,
אֵלֶּי הֵם שְׁמִמְנִים עַל יִשְׂרָאֵל.

335. מִצָּוָה זֹאת לְהַבִּיא קֶרֶבֶן עַל סְנֵהֲדָרִין גְּדוּלָּה
שְׁטַעַן, תְּנָאִים וְאִמּוֹרָאִים שְׁבַעִים סְנֵהֲדָרִין גְּדוּלָּה
הִיוּ, וּמִשָּׁה עֲלֵיהֶם. וְשְׁבַעִים סְנֵהֲדָרִין קִטְנָה הִיוּ,
וְאִהֲרֹן עֲלֵיהֶם. וּמִשּׁוֹם כֵּךְ אָמְרוּ בְּעַלֵּי הַמִּשְׁנָה,
שִׁמְשָׁה הִיָּה שׁוֹשְׁבֵין הַמִּלֶּכֶף וְזוֹ תַּפְאֲרַת, מִשָּׁם
סְנֵהֲדָרִין גְּדוּלָּה. אִהֲרֹן שׁוֹשְׁבֵין הַגְּבִירָה, וְזוֹ
מַלְכוּת, ה"א קִטְנָה קוֹרְאִים לָהּ, כְּמוֹ (בְּרַאשִׁית
כט) אֶעֱבֹדָה שְׁבַע שָׁנִים בְּרַחֵל בְּתֵף הַקִּטְנָה. וְעַל
שְׁמָה נִקְרָאת סְנֵהֲדָרִין קִטְנָה.

336. וּמִשָּׁם הִיוּ יוֹדְעִים סְנֵהֲדָרִין שְׁבַעִים לְשׁוֹן,
שֶׁהֵן שְׁבַעִים פָּנִים לְתוֹרָה, שִׁישׁ שְׁבַעִים לְשׁוֹן
מִצַּד שֶׁל הַמַּלְכוּת הַרְשָׁעָה וְכו', הַכֹּל בְּפִרְוֹד. וְזֶה
שֶׁכְּתוּב מֵאֵלָּה נִפְרְדּוּ אֵיִי הַגּוֹיִם בְּאַרְצֵתָם
לְלִשְׁנָתָם. כָּל שְׁבַעִים הַלְשׁוֹן בְּפִרְוֹד זֶה מִצָּוָה.

337. אֲבָל בְּתוֹרָה, שְׁבַעִים פָּנִים לְתוֹרָה בְּלִשׁוֹן
אַחַת. וְזֶה יְסוֹד. ו' הַלֵּכָה אַחַת, חֲכָמָה קִטְנָה –
מַלְכוּת, שְׁבָה שְׁבַעִים לְשׁוֹן בְּחֻשְׁבוֹן סוֹד, מִן

334. וְכָל דָּא, כִּד אֶשְׁתַּכְּחוּ גְּבוּרִין בְּזוּטָאָה, וְלֹא
אִינִן כְּדִאִין לְמוֹשְׁרֵי עֲלִיָּהוּ רוּחוֹ קוֹדֶשׁא וְדָאִי. (דף
כ' ע"א) (וִיקְרָא ד) וְאִם כָּל עַדְתִּי יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ וְגו',
כְּמָה דְּאוֹקִימָנָא בְּהוֹרָאָה דְּטַעַן בְּה. אֲבָל וְאִם כָּל
עַדְתִּי יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ, וְאִם כָּל יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ מִבְּעֵי לִיָּה,
מֵאִי כָּל עַדְתִּי יִשְׂרָאֵל. אֵלֶּא
אִינִן (כּוֹלְהוּן) דְּאֶשְׁתַּכְּחוּן בִּירוּשָׁלַיִם, דְּהָא מִתְּמָן
נִפְקָא אוֹרִיָּיתָא לְכָל עָמָא, וְאִי אִינִן דְּהוּן תְּמָן טַעַן,
כָּל יִשְׂרָאֵל טַעַן, וְתִנְיָן דְּכִין דְּתִמָּן טַעַן, כָּל עָמָא
טַעַן, בְּגִין דְּכָלְהוּ מִשְׁכִּי אֲבִתְרִיָּהוּ. וְנִעְלָם דְּבַר
מַעֲיָנִי הַקָּהֵל, עֵינֵי הַקָּהֵל אֵלֶּי סְנֵהֲדָרִין, אֵלֶּי אִינִן
דְּמִבְּמָן עַל יִשְׂרָאֵל.

335. רַעִיָּא מִהִימָנָא פְּקוּדָא דָּא לְהַבִּיא קֶרֶבֶן עַל
סְנֵהֲדָרִין גְּדוּלָּה שְׁטַעַן, תְּנָאִין וְאִמּוֹרָאִין ע' סְנֵהֲדָרִין
גְּדוּלָּה הִיוּ, וּמִשָּׁה עֲלֵיָּהוּ. וְע' סְנֵהֲדָרִין קִטְנָה הִיוּ,
וְאִהֲרֹן עֲלֵיָּהוּ. וּבְגִין דָּא אָמְרוּ מֵאִרִי מִתְּנִיתִין, מִשָּׁה
שׁוֹשְׁבֵינָא דְּמַלְכָּא הוּא, וְדָא תַּפְאֲרַת, מִתְּמָן סְנֵהֲדָרִין
גְּדוּלָּה. אִהֲרֹן שׁוֹשְׁבֵינָא דְּמִטְרוֹנִיתָא, וְדָא מַלְכוּת,
ה"א זְעִירָא קָרִינָן לִיָּה, כְּגוֹן (בְּרַאשִׁית כט) אֶעֱבֹדָה
שְׁבַע שָׁנִים בְּרַחֵל בְּתֵף הַקִּטְנָה. וְעַל שְׁמָה אֲתִקְרִי
סְנֵהֲדָרִין קִטְנָה.

336. וּמִתְּמָן הוּא יוֹדְעִין סְנֵהֲדָרִין שְׁבַעִין לְשׁוֹן, דְּאִינִן
שְׁבַעִים פָּנִים לְתוֹרָה, דְּאִיתִי שְׁבַעִים לְשׁוֹן מִסְטָרָא
דְּמַלְכוּת הַרְשָׁעָה וְכו', כָּלֶא בְּפִרְוֹדָא. הָדָא הוּא
דְּכְתִיב, (בְּרַאשִׁית י) מֵאֵלָּה נִפְרְדּוּ אֵיִי הַגּוֹיִם
בְּאַרְצֵתָם לְלִשְׁוֹנוֹתָם כָּלְהוּ שְׁבַעִין לְשׁוֹן בְּפִרְוֹדָא
דָּא מִן דָּא.

337. אֲבָל בְּאוֹרִיָּיתָא, ע' פָּנִים לְתוֹרָה בְּלִשׁוֹן זוֹד.
וְדָא יְסוֹד. ו' הַלֵּכָה זוֹדָא, זוֹכְמָה זְעִירָא מַלְכוּת,

יסוד. ויסוד הוא לשון הקדש, סוד המרפבה, בשבעים קתדראות, עליהם נאמר, כל העונה אמן יהא שמייה רבא מברך בכל כחו, קורעים לו גזר דינו של שבעים שנה. לשון אחד, היא שבעים לשון על מדה קטנה של חכמה קטנה, שהיא י' על מדה קטנה. על חכמה קטנה שהיא י', על מדה קטנה של חכמה ב', שתי שפתים שבהן דעת ותבונה, בהן נשלמו שבעים ושתים. (ע"כ רעיא מהימנא).

דבה שבעין לשון, כוזושבן סוד, מן יסוד. ויסוד איהו לשון הקדש, סוד המרפבה, בשבעין קתדראין, עלייהו אתמר כל העונה אמן יהא שמייה רבא מברך בכל כוזו, קורעין לו גזר דינו של שבעים שנה. לשון זור, איהו שבעים לשון, על מדה ועירא דזוכמה ועירא, דאיהי י' על מדה ועירא. על זוכמה ועירא דאיהי י', על מדה ועירא דזוכמה ב', תרין שפון, דבהון דעת ותבונה, בהון אשתכליבו שבעין ותרין. (ע"כ רעיא מהימנא)

338. רבי חייא ורבי יוסי היו הולכים בדרך. עד שהיו הולכים, אמר רבי יוסי לרבי חייא, נשתדל בדברי תורה, בדברי עתיק הימים. פתח רבי חייא ואמר, (תהלים לב) חטאתי אודיעך וגו', מכאן למדנו, שכל אדם שמכסה את חטאיו ואינו מפרש אותם לפני הקדוש ברוך הוא ויבקש עליהם רחמים, לא נותנים לו לפתח פתח של תשובה, משום שהוא מתבייש (מכסה) ממנו. ואם הוא מפרש אותם לפני הקדוש ברוך הוא, הקדוש ברוך הוא חס עליו, ויתגברו הרחמים על הדין.

338. רבי זוויא ורבי יוסי הוו אולי באורזא, עד דהוו אולי. אמר רבי יוסי לרבי זוויא, נשתדל במלי דאורייתא, במלי דעתיק יומין. פתחו רבי זוויא ואמר, (תהלים לב) חטאתי אודיעך וגו', מכאן אוליפנא, דכל בר נש דמכסי חטאיו ולא מפרש לון קמי מלכא קדישא, ויתבע עלייהו רחמי, לא יהבין ליה למפתח פתחא דתשובה, בגין דאיהו אכסיף (נ"א מכסי) מניה. ואי איהו פריש לון קמי קודשא בריך הוא, קודשא בריך הוא זויס עליה ויתגברון רחמי על דינא.

339. וכל שכן אם הוא בוכה, שהרי כל הפתחים הסתומים הוא פותח, ונפתלו מתקבלת. ועל זה פרישת חטאיו, כבוד הוא למלך להגביר רחמים על דין. ועל זה כתוב, זבח תודה יכבדנני. מה זה יכבדנני? שני כבודים הם, אחד למעלה ואחד למטה. אחד בעולם הזה ואחד בעולם הבא.

339. וכל שכן אי איהו בכי, דהא כל פתחון סתימין איהו פתח, ואתקבל עלותיה, ועל דא, פרישו דחטאיו, יקרא הוא דמלכא, לאגברא רחמי על דינא. ועל דא כתיב (תהלים נ) זבח תודה יכבדנני. מהו יכבדנני. תרין כבודין אינון, זור לעילא, וזור לתתא, זור בעלמא דין, וזור בעלמא דאתי.

340. הפסוק הזה קשה בכל, ברב דברים, שהרי באודה עלי פשעי מספיק, מה זה חטאתי אודיעך ועוני לא כסיתי, ואחר כך אודה עלי פשעי לה? ועוד, שהרי אודה עלי פשעי לה, לך היה צריך להיות!

340. האי קרא קשיא בכלא, בסגיאנות מלין, דהא באודה עלי פשעי סגי. מהו חטאתי אודיעך ועוני לא כסיתי, ולבתר אודה עלי פשעי לני, ועוד דהא אודה עלי פשעי לני, לך מבשעי ליה.

341. אלא דוד, כל מלוי ברוח הקדש אמרן, ולמלכותא דשמיא אמר, בגין דאיהי שליזא

341. אלא דוד, כל מלוי ברוח הקדש אמרן, ולמלכותא דשמיא אמר, בגין דאיהי שליזא

ומעליונים אל התחתונים, ומי שרופה את המלך, הוא מודיע לה בראשונה. ועל כן חטאתי אודיעה, (למלכות השמים אמר) ועוני לא כסיתי, מצדיקו של עולם. אמרתי אודה עלי פשעי לה' – זהו המלך הקדוש שכל השלום שלו, והשלום שצריך אדם להכניס לפניו – בהודאה. שהרי כך נקראים שלמים בהודאה, שבתוב על זבח תודת שלמים. ואתה נשאת עון חטאתי סלה. זה למעלה למעלה, המקום שהעתיק הקדוש שריו. משום כך הפסוק הזה אוחד בכל.

342. כמו זה מי שמבקש בקשתו למלך, צריך ליחד את השם הקדוש ברצונו, ממטה למעלה וממעלה למטה, ולקשר הכל בקשר אחד, ובאותו קשר נמצאת בקשתו. אמר רבי יוסי, מי החכם לבקש בקשתו כמו דוד המלך, שהוא היה שומר את פתח המלך? אמר לו רבי חייא, ודאי כך הוא, ועל כן התורה למדה אותנו את דרכי המלך הקדוש כדי שגדע ללכת אחריו, כמו שנאמר (דברים יג) אחרי ה' אלהיכם תלכו וגו'.

343. רבי יוסי פתח ואמר, (ירמיה לא) כה אמר ה' קול ברמה נשמע נהי בכי וגו'. כה אמר ה', הרי פרשוה, בכל מקום שנביא מתחיל לדבר, היו דברים נודעים, וכאן כה אמר ה' הנה, הקדוש ברוך הוא. ומה אמר? קול ברמה נשמע.

344. כך שנינו, שבאותו יום שנחרב בית המקדש למטה וישראל הלכו לגלות, רחמים על צואריהם וידיהם מהדקות לאחור, וכנסת ישראל גרשה מבית המלך ללכת אחריהם, בשעה שצירדה אמרה: אלף בראשונה ואבכה על מדורי, ועל בני, ועל בעלי. כשצירדה, ראתה

מתתאי לעילאי, ומעילאי לתתאי, ומאן דבעי למלכא, לה אודע בקדמיתא. ועל דא חטאתי אודיעה, (ד"א למלכותא דשמיא קאמר) ועוני לא כסיתי, מצדיקו של עולם. אמרתי אודה עלי פשעי לוי, דא מלכא קדישא, דשכלמא כלל דיכילה, ושכלמא דבעי בר נש לאעלאה קמיה בהודאה. דהא שלמים הכי מתקרבין בהודאה, דכתיב (ויקרא ז) על זבוח תודת שלמים. (תהלים לב) ואתה נשאת עון חטאתי סלה. דא לעילא לעילא, אתר דעתיקא קדישא שריא. בגין כה, האי קרא אוחד בכלא.

342. כזוונא דא, מאן דיתבע בעותיה למלכא, בעי ליוזרא שמיא קדישא ברעיותיה, מתתא לעילא ומעילא לתתא, ולקשרא כלל בזוד קשרא, ובההוא קשרא אשתכחז בעותיה. אמר רבי יוסי, מאן הוא זוכימא, למתבע בעותיה כדוד מלכא, דהוא הוה נטיר פתוזא דמלכא. אמר ליה רבי זוויא ודאי הכי הוא. ועל דא אורייתא אולף כן, ארוזי (דף כ' ע"ב) דמלכא קדישא, בגין דנגדע למיהר אבתריה, כמה דאת אמר (דברים יג) אחרי ה' אלהיכם תלכו וגו'.

343. רבי יוסי פתוז ואמר, (ירמיה לא) כה אמר ה' קול ברמה נשמע נהי בכי וגו'. כה אמר ה', הא אוקמוה, בכל אתר דנביאה שרי למלכא, הוו מלוי אשתמודען, והכא האי כה אמר ה', קודשא בריך הוא. ומה אמר, קול ברמה נשמע.

344. הכי תנינן, דבההוא יומא דאתחזרב בי מקדשא לתתא, וישראל אולו בגלותא, ריוזין על צאריהון, וידיהון מהדקן לאחורא. וכנסת ישראל, אתתרכת מבית מלכא למיהר בתריהון. בשעתא דזוזתת, אמרת איהר בקדמיתא ואבכה על מדוריאי, ועל בני, ועל בעלי. כד זוזתת, זוזת

את מקומה חרב, וכמה דם של חסידים שפוף בתוכו, וההיכל הקדוש והבית נשרף באש.

345. אז הרימה קול, ורעשו עליונים ותחתונים, והקול הגיע למעלה עד למקום שהמלך שרוי בו, ורצה המלך להחזיר את העולם לתהו ובהו, עד שירדו כמה אוכלוסים וכמה מחנות בנגדה, ולא קבלה תנחומים מהם. זהו שבתוב, קול ברמה נשמע נהי בכי תמרורים רחל מבכה על בניה מאנה להנחם על בניה, שלא קבלה מהם תנחומים. כי איננו, משום שהמלך הקדוש היה עולה למעלה למעלה ולא נמצא בתוכה. זהו שבתוב כי איננו, ולא כתוב כי אינם.

346. אמר לו רבי חייא, מה זה רחל מבכה על בניה? אמר לו, למדנו שהיא כנסת ישראל, וזו אשתו של יעקב ודאי, שבתוב ויאהב יעקב את רחל. וכתוב (בראשית כט) ורחל עקרה. וכתוב שם, (תהלים קיג) מושיבי עקרת הבית אם הבנים שמחה.

347. דבר אחר כי איננו, כמו שנאמר, (בראשית לט) איננו גדול בבית וגו'. איננו – שהרי הסתלק למעלה והתרחק מהפל. איננו – בזויג עמה. איננו – שימצא שמו הגדול.

348. אמר רבי חייא, מאיזה מקום התחילה לגלות? אמר לו, מבית המקדש, ששם שרתה, ואחר כך סובבה בכל ארץ ישראל. אחר כך כשיצאה מן הארץ, עמדה על המדבר וישבה שם שלשה ימים, הנהיגה את אוכלוסייה ומחנותיה (וישיבותיה) ותושביה מבית המלך, וקראה עליה איכה ישבה בדד וגו'. בכי רבי חייא ורבי יוסי.

אתרעה זריב, וכמה דמא דזוסידי אתושיד בגזוה, והיכלא קדישא וביתא אתוקד באשא.

345. כדין ארימת קלא, ואתרעישו עלאי ותתאי, ומטא קלא לעילא, עד אתר דמלכא שרי ביה. ובעא מלכא לאהדרא עלמא לתהו ובהו, עד דזוזתו כמה אוכלוסין, וכמה משריין, לקבלה ולא קבלה תנחומין מעיהו. הךא הוא דכתיב קול ברמה נשמע נהי בכי תמרורים רחל מבכה על בניה מאנה להנחום על בניה, דלא קבלה מעיהו תנחומים. כי איננו: בגין דמלכא קדישא הוה סליק לעילא לעילא, ולא אשתכח בגזוה, הךא הוא דכתיב כי איננו, ולא כתיב כי אינם.

346. אמר ליה רבי זיאי, מאי רחל מבכה על בניה. אמר ליה אוליפנא, דהיא כנסת ישראל. ודא אנתו דיעקב ודאי, דכתיב (בראשית כ"ט) ויאהב יעקב את רחל. וכתוב, (בראשית כט) ורחל עקרה. וכתוב, הןם (תהלים קיג) מושיבי עקרת הבית אם הבנים שמחה.

347. דבר אזור כי איננו, כמה דאתמר, (בראשית לט) איננו גדול בבית וגו', איננו: דהא אסתליק לעילא ואתרוזיק מכלא. איננו: בזויגא בה. איננו: לאשתכחזא (שמות קס"ה) שמייה רבא.

348. אמר רבי זיאי, מאן אתר שריא לאתנלאה. אמר ליה, מבי מקדשא. דתמן שריא ולבתר אסוזרת כל ארעא דישראל. לבתר כד נפקת מן ארעא, קמות על מדברא ויתיבת תמן תלת יומין. דברת אוכלסהא ומשרייהא (ו"א"א ומתיבתהא) ויתבהא מבי מלכא, וקראת עליה (איכה א) איכה ישבה בדד וגו'. בכי רבי זיאי ורבי יוסי.

349. אמר רבי יוסי, לא גלו ישראל מארעא, ולא אתוורב בי מקדשא, עד דישראל כלהו אשתכוזו בזויבא קמי מלכא, ועד דדברי עלמא אשתכוזו בזויבא בקדמיתא. הך הוא דכתיב, (ישעיה ג) עמי מאשריך מתעים ודרך ארחתיך בלעו. שכינן שראשי העם הולכים ברשע, כל העם נמשכים אחריהם. רבי חייא אמר מכאן, ואם כל עדת ישראל ישגו – במה זה היה? משום שנעלם דבר מעיני הקהל, שעניי העם הם ראשיהם, שכל העם נמשכים אחריהם.

350. הלכו עד שהיו הולכים ראו מקום אחד מדשן בעשבים ונהר מים זורם בו. ישבו עד שהיו יושבים, פרח עוף אחד ורחש לפניהם. אמר רבי חייא, נקום מכאן, שודאי חוצבי הרים (שודדים) נמצאים כאן. קמו והלכו. עד שהחזירו ראשיהם, ראו אותם לסטים שרצים אחריהם. התרחש להם נס ומצאו לפניהם סלע אחד ובו מערה אחת. נכנסו לשם וישבו כל אותו יום וכל הלילה.

351. פתח רבי חייא ואמר, (ירמיה ל) ואתה אל תירא עבדי יעקב וגו', כי הנני מושיעך מרחוק. מרחוק? מקרוב היה צריך להיות! והרי בארו את הפסוק הזה, מרחוק – כמו שנאמר וישבו מארץ מרחק. אבל מרחוק, באותו שכתוב (שם לא) מרחוק ה' נראה לי. וכתוב (משלי לא) ממרחק תביא לחמה. ומי היא? עמק הנחל, המקום שאותו נהר יוצא וזורם. ושב יעקב, בין שכתוב אל תירא עבדי יעקב, מהו ושב יעקב? אלא כמו ששנינו, הקדוש ברוך הוא עלה למעלה למעלה, כמו שכתוב (תהלים י) למה ה' תעמד ברחוק, ומאותו מקום רחוק – הנני מושיעך.

352. ושב יעקב – למקומו (לכסא), להודו עס בנסת ישראל. ושקט – זה יסוד. ושאנן –

349. אמר רבי יוסי, לא גלו ישראל מארעא, ולא אתוורב בי מקדשא, עד דישראל כלהו אשתכוזו בזויבא קמי מלכא, ועד דדברי עלמא אשתכוזו בזויבא בקדמיתא. הך הוא דכתיב, (ישעיה ג) עמי מאשריך מתעים ודרך ארחתיך בלעו. שכינן דרישי עמא אלקין בזויבא, כל עמא אתמישכו אבתרייהו. רבי זיידא אמר מהכא, ואם כל עדת ישראל ישגו, במאי הוי. בגין ונעלם דבר מעיני הקהל. דעיני עמא אינן רישייהו, דכל עמא אתמישכן אבתרייהו.

350. אלו. עד דהו אלקי זמו וזר אתר מדשינא בעשביין, ונהר מים דהוה נגיד ביה. יתבו. עד דהו יתבי, פרוז וזר עופא ורוזיש קמיהו. אמר רבי זיידא, ניקום מהכא, דודאי נגרי טוריא הכא משתכוזין, קמו ואלו. עד דאהדרו רישייהו, זמו אינן לסטין דרהטין אבתרייהו, אתרוזיש לון ניסא, ואשכוזו קמיהו וזר טיגרא, וזר מערתא ביה, עאלו תמן יתבו כל ההוא יומא וכל לילא.

351. פתח רבי זיידא ואמר, (ירמיה ל) ואתה אל תירא עבדי יעקב וגו', כי הנני מושיעך מרחוק. מרחוק? מקרוב מבעי ליה. והא אוקמוה האי קרא, מרחוק, כמה דאת אמר וישבו מארץ מרחוק. אבל מרחוק, כההוא דכתיב, (ירמיה לא) מרחוק י' נראה לי. וכתיב (משלי לא) ממרחק תביא לזומה. ובאן היא. (בראשית רכ"א ע"א) עמיקא דנזחלא, אתר דההוא נהר נגיד ונפיק. ושב יעקב, בין דכתיב אל תירא עבדי יעקב, מהו ושב יעקב. אלא כמה דתנינן, קודשא בריך הוא סליק לעילא לעילא, כמה דכתיב, (תהלים י) למה י' תעמוד ברוזוק, ומההוא אתר רוזוק הנני מושיעך.

352. ושב יעקב, לאתריה (לכורסא), לאנדווא בנסת ישראל. ושקט: דא יסוד. ושאנן, למשרי

לְהִירִיתָ בָּהּ. וְאֵין מוֹזְרִיד, מִיִּצְזוֹק. כְּמֹה דְאֵת
אָמַר, (בראשית כז) וַיִּזְרַד יִצְזוֹק וְזָרְדָה גְדוּלָה (דף
כ"א ע"א) וְעַל דָּא (בראשית לא) וּפְחוֹד יִצְזוֹק כְּתִיב.
וְהָהוּא פְחוֹד כִּד אֶתְעַר, אֶסְתַּלֵּק יְסוֹד לְאַתֵּר אֲזוּרָא,
הָדָא הוּא דְכְתִיב, (ישעיה לג) פְּחוֹדוֹ בְּצִיּוֹן זוֹטָאִים.
בְּצִיּוֹן דִּיִּיקָא, וְעַל דָּא וְאֵין מוֹזְרִיד, וְהִשְׁתָּא קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא שְׂזִיב לָן מְרוֹזִיק, וְאֶסְתִּיר לָן בְּהַאי אֶתֵּר,
בְּהִשְׁקֵט וּבִשְׁלֹה, וְאֵין מוֹזְרִיד מִכְּלָא. דְּכִד קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא עָבִיד גִּיסָא בְּכָלָא עָבִיד.

353. רַבִּי יוֹסִי פְתוּז, (שופטים ד) וַיֹּאמֶר אֶלֶיהָ
אִם תִּלְכִּי עִמִּי וְהִלְכְתִּי וְגו', מַאי קָא מִיִּירִי. אָלָא
אָמַר בְּרִק הוֹאִיל וְרוּז קוּדְשָׁא שְׂרִיא עֲלֶיהָ, בְּזִכּוּתָהּ
אֶשְׁתִּיב, וְלֹא לִישְׁרִי עָלֵי נִזְקָא. וְכֵן בְּרִק סְמִיךְ עַל
אֶתְתָּא לְאֶשְׁתִּיבָא בְּגִינָה. אֲנִן דְּאִוְרִייתָא עֲמֵנָא דְהִיא
שְׂמִיָּה דְּמִלְכָּא קוּדְשָׁא, עַל אֲזוּתָא כְּמֹה וְכְמֹה.

354. יִתְבּוּ גֵוֹ הָהוּא מְעַרְתָּא כָּל הָהוּא יוֹמָא, כִּד
רַמֵּשׁ לִילָא, אֶתְנַהֵר סִיְהָרָא בְּמַעְרְתָּא. עָבְרוּ תְרִי
טִייעִי, וְזוֹמְרִיהוֹן טַעֲנִין מוֹזְמָרָא וּמִיכְלָא לְזִרְמִייהוּ
שְׂאִרֵי עַל מְטוּלָא. אָמַרִי הָאִי לְהָאִי, גְּבִית הָכָא,
גִּיְהֵב מִיכְלָא וּמִשְׁתִּיבָא לְזוֹמְרִי, וְאֲנִן נַעוֹל לְמַעְרְתָּא
דָּא. אָמַר לִיה זִבְרִיתָ עַד לֹא גִיעוֹל, תִּימָא הָאִי קָרָא
דְּלֹא מוֹתִייעֵבָא.

355. אָמַר לֹא: מַה הוּא? אָמַר לֹא: דְּכִר אֶחָד,
שְׁכָתוֹב (תהלים נב) אֲדֹרְךָ לְעוֹלָם כִּי עֲשִׂיתָ וְגו'.
מַהוּ כִּי עֲשִׂיתָ וְלֹא כְתוּב מַה? וְכְתוּב כִּי טוֹב נִגְד
חֲסִידֶיךָ, וְכִי לְאַחַר אֵינוֹ טוֹב? לֹא הִיָּה בִידּוֹ?
אָמַר: אוֹי לְסַחֲרִתְנוּ שְׁעִזְבְּנוּ אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא בְּגִלְלָהּ. רַבִּי חִיָּא וְרַבִּי יוֹסִי שְׁהִיוּ יוֹשְׁבִים
בְּמַעְרָה שְׁמַחוּ. אָמַר רַבִּי חִיָּא לְרַבִּי יוֹסִי, וְלֹא
אֶמְרִיתִי לָךְ שְׁכָשְׁעוּשָׁה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִס,
בְּכָל הוּא עוֹשָׂה? יֵצֵאוּ.

353. רַבִּי יוֹסִי פְתוּז, (שופטים ד) וַיֹּאמֶר אֶלֶיהָ
אִם תִּלְכִּי עִמִּי וְהִלְכְתִּי וְגו', מַאי קָא מִיִּירִי. אָלָא
אָמַר בְּרִק הוֹאִיל וְרוּז קוּדְשָׁא שְׂרִיא עֲלֶיהָ, בְּזִכּוּתָהּ
אֶשְׁתִּיב, וְלֹא לִישְׁרִי עָלֵי נִזְקָא. וְכֵן בְּרִק סְמִיךְ עַל
אֶתְתָּא לְאֶשְׁתִּיבָא בְּגִינָה. אֲנִן דְּאִוְרִייתָא עֲמֵנָא דְהִיא
שְׂמִיָּה דְּמִלְכָּא קוּדְשָׁא, עַל אֲזוּתָא כְּמֹה וְכְמֹה.

354. יִתְבּוּ גֵוֹ הָהוּא מְעַרְתָּא כָּל הָהוּא יוֹמָא, כִּד
רַמֵּשׁ לִילָא, אֶתְנַהֵר סִיְהָרָא בְּמַעְרְתָּא. עָבְרוּ תְרִי
טִייעִי, וְזוֹמְרִיהוֹן טַעֲנִין מוֹזְמָרָא וּמִיכְלָא לְזִרְמִייהוּ
שְׂאִרֵי עַל מְטוּלָא. אָמַרִי הָאִי לְהָאִי, גְּבִית הָכָא,
גִּיְהֵב מִיכְלָא וּמִשְׁתִּיבָא לְזוֹמְרִי, וְאֲנִן נַעוֹל לְמַעְרְתָּא
דָּא. אָמַר לִיה זִבְרִיתָ עַד לֹא גִיעוֹל, תִּימָא הָאִי קָרָא
דְּלֹא מוֹתִייעֵבָא.

355. אָמַר לִיה מַאי הוּא. אָמַר לִיה מִלָּה זֹדֵר,
דְּכְתִיב, (תהלים נב) אֲדֹרְךָ לְעוֹלָם כִּי עֲשִׂיתָ וְגו'.
מַהוּ כִּי עֲשִׂיתָ, וְלֹא כְתִיב מַה. וְכְתִיב כִּי טוֹב נִגְד
זוֹסִידֶיךָ. וְכִי לְגַבִּי אֲזוּרָא לֹא אִיהוּ טוֹב, לֹא הָוָה
בִּידֵיהָ. אָמַר ווי לְטִייעֵנָא, דְּשִׁבְקָנָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא בְּגִינָה. רַבִּי זוּיָא וְרַבִּי יוֹסִי דְהָווּ יִתְבִּי בְּמַעְרְתָּא
זוֹדֵר, אָמַר רַבִּי זוּיָא לְרַבִּי יוֹסִי, וְלֹא אֶמְרִיתִי לָךְ דְּכִד
עָבִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גִיסָא, בְּכָלָא עָבִיד. נִפְקוּ.

356. בְּשִׁיעָא, הַקָּדִים רַבִּי חֲיִיא וּפְתָז, (ישעיה נז) שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחוּק. שְׁנֵי שְׁלוֹמוֹת בָּאן, אֶחָד לְרַחוּק וְאֶחָד לְקָרֹב, וְהַכֹּל אֶחָד. לְרַחוּק – שְׁנַעֲשֶׂה קָרֹב. (וְעוֹד לְרַחוּק) זֶהוּ בְּעָלִי הַתְּשׁוּבָה, שְׁקֵדִים הֵיךְ רַחוּק, וְעַכְשָׁו הוּא קָרֹב. וְעוֹד רַחוּק – בְּשִׁאֲדָם מִתְרַחֵק מִהַתְּוֹרָה, רַחוּק הוּא מִהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. וּמִי שֶׁקָּרֹב לַתְּוֹרָה, מְקָרֵב אוֹתוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עִמּוֹ, וְעַכְשָׁו הַתְּחַבְּרוּ עִמָּנוּ וְתִכְנְסוּ לְמַעְרָה. בָּאוּ אוֹתָם סוֹחְרִים וְהִשְׁתַּתְּפוּ עִמָּם. שִׁחְרְרוּ אֶת הַמַּשָּׂא מִחֲמורֵיהֶם וְתִקְנוּ לָהֶם אֶכָּל, וַיֵּצְאוּ כֻלָּם לְפִי הַמַּעְרָה.

357. אָמַר אֶחָד מֵהַסּוֹחְרִים: יֹאמְרוּ לָנוּ בְּעָלִי הַתְּוֹרָה אֶת הַפְּסוּק הַזֶּה, אוֹדֶךָ לְעוֹלָם כִּי עָשִׂיתָ וְאַקְוָה וְגו'. כִּי עָשִׂיתָ, מִה זֶה כִּי עָשִׂיתָ, וְלֹא כְּתוּב מִה? וְכְתוּב כִּי טוֹב נִגְדַּד חֲסִידֶיךָ, וְכִי לִגְבִי אַחֵר אֵינוֹ כִּי טוֹב?

358. אָמַר רַבִּי חֲיִיא, כִּי עָשִׂיתָ וְדָאִי, כִּי עָשִׂיתָ וְדָאִי. וּמִה עָשִׂיתָ? לְעוֹלָם. שֶׁבִּגְלַל זֶה הָעוֹלָם שְׁעָשֶׂה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְהַתְּקִין אוֹתוֹ, מוֹדָה אָדָם לְקְדוּשׁ – בְּרוּךְ – הוּא בְּכָל יוֹם. וְאַקְוָה שְׁמֶךָ כִּי טוֹב נִגְדַּד חֲסִידֶיךָ, כִּי זֶה וְדָאִי, כִּי נִגְדַּד אוֹתָם צְדִיקִים, שְׁמוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא טוֹב, וְלֹא כִּי נִגְדַּד הַרְשָׁעִים שֶׁמִּבּוֹיִם אוֹתוֹ בְּכָל יוֹם וְאֵינָם עוֹסְקִים בַּתְּוֹרָה. אָמַר לוֹ, זֶה יָפָה, אֲבָל שְׁמַעְתִּי דְּבַר מֵאַחֲרֵי הַבַּתֵּל, וְאֲנִי פוֹחֵד לְגַלּוֹת. אָמְרוּ לוֹ רַבִּי חֲיִיא וְרַבִּי יוֹסִי, אָמַר דְּבַרְךָ, שֶׁתְּוֹרָה אֵינָה יִרְשָׁה לְמָקוֹם אֶחָד.

359. אָמַר לָהֶם, יוֹם אֶחָד הָיִיתִי הוֹלֵךְ לְלוֹד וְנִכְנַסְתִּי לְעִיר, וְסִמַּכְתִּי אֶת עַצְמִי אַחֵר בַּתֵּל אֶחָד, וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי הָיָה בְּאוֹתוֹ הַבַּיִת, וְשְׁמַעְתִּי מִפִּי אֶת הַפְּסוּק הַזֶּה, אוֹדֶךָ לְעוֹלָם כִּי עָשִׂיתָ. אוֹדֶךָ, דְּוֹד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם (לְקְדוּשׁ – בְּרוּךְ – הוּא) אָמְרוּ עַל אוֹתוֹ עוֹלָם אַחֲרוֹן, שֶׁהוּא עָשָׂה שְׁדוּד הַמֶּלֶךְ אַחֲזוּ בּוֹ בְּאוֹתוֹ עוֹלָם, וּבּוֹ יִרְשָׁה אֶת הַמַּלְכוּת. וְאַקְוָה שְׁמֶךָ כִּי טוֹב – זֶה הַקְדוּשׁ

356. כִּד נִפְקוּ אֶקְדִּים רַבִּי חֲיִיא וּפְתָז, (ישעיה נז) שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחוּק. תְּרִי שְׁלָמָא הֵכָא, וְזוֹד לְרַחוּק, וְזוֹד לְקָרֹב, וְכָלָא וְזוֹד. לְרַחוּק, דְּאֶתְעַבִּיד קָרֹב. (תו לרַחוּק) דָּא הוּא מֵאֲרִיָּה דְּתְשׁוּבָה, קוֹדִם הָיָה רַחוּק, וְהִשְׁתָּא אִיהוּ קָרֹב. תו רַחוּק, כִּד בִּר נָשֵׁ אֶתְרַחוּק מֵאֲרִיָּתָא. רַחוּק הוּא מִקְדָּשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וּמֵאֵן דְּקָרִיב לְאֲרִיָּתָא, קָרִיב לִיהַּ קוֹדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהַדְרָה, וְהִשְׁתָּא אֶתְוַבְּרוּ עִמָּנָא וְעוֹלוּ לְמַעְרָתָא אֶתוּ אֵינוֹן טַיִיעִין וְאֶשְׁתַּתְּפוּ עִמָּהוֹן. אֶשְׁתַּתְּפוּ לְזוֹמְרֵיהוֹ, וְאֶתְקַנוּ לְמִיכָל, נִפְקוּ בְּכָלֹו לְפִים מַעְרָתָא.

357. אָמַר וְזוֹד מִן טַיִיעִין נִימְרוּ כֵן מֵאֲרִי דְּאֲרִיָּתָא, הֵאִי קָרָא אוֹדֶךָ לְעוֹלָם כִּי עָשִׂיתָ וְאַקְוָה וְגו'. כִּי עָשִׂיתָ, מִהוּ כִּי עָשִׂיתָ, וְלֹא כְּתִיב מִה. וְכְתִיב כִּי טוֹב נִגְדַּד חֲסִידֶיךָ, וְכִי לִגְבִי אַחֵר הוּא טוֹב.

358. אָמַר רַבִּי חֲיִיא, כִּי עָשִׂיתָ וְדָאִי, וּמִה עָשִׂיתָ. לְעוֹלָם. דְּבִגִּין הֵאִי עוֹלָם, דְּעַבְדִּי קוֹדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאֶתְקֵן לִיהַ, אוֹדִי בִּר נָשֵׁ לְקוֹדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּכָל יוֹמָא. וְאַקְוָה שְׁמֶךָ כִּי טוֹב נִגְדַּד חֲסִידֶיךָ, הֵכָא הוּא וְדָאִי, לְכָבֵל אֵינוֹן וְכָאִין, שְׁמָא דְּקוֹדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא טוֹב. וְלֹא לְכָבֵל חֲסִידֵיךָ, דְּמִבְּזִין לִיהַ בְּכָל יוֹמָא וְלֹא מִשְׁתַּדְּלִי בְּאֲרִיָּתָא. אָמַר לִיהַ, יֹאדֹת הוּא. אֲבָל מִלָּה שְׁמַעְתָּ מִבֶּתֶר כּוֹתֵלָא, וּמִסְתַּפִּינָא לְעֵלְאָה. אָמְרוּ לִיהַ רַבִּי חֲיִיא וְרַבִּי יוֹסִי, אֵימָא מִיִּלָּה, דְּאֲרִיָּתָא לֹא אִיהוּ יְרוּתָא לְאַתֵּר וְזוֹד.

359. אָמַר לוֹן, יוֹמָא וְזוֹד הוֹינָא אֲזִיל לְלוֹד, עֲאֲלָנָא לְמִתָּא, וְאַסְמִכְנָא גְרָמָאִי בֶּתֶר כּוֹתֵלָא וְזוֹד, וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹזָאִי הָיָה בְּהַהוּא בֵּיתָא, וְשְׁמַעְתָּ מִפּוֹמִיָּה הֵאִי קָרָא, אוֹדֶךָ לְעוֹלָם כִּי עָשִׂיתָ. אוֹדֶךָ, דְּוֹד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם (לְקוֹדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא) אָמְרוּ, עַל הַהוּא עוֹלָם בְּתִרְאָה, דְּאִיהוּ עַבְדִּי דְּדוֹד מִלְכָּא

ברוך הוא בַּיחוד של העולם הזה שנקרא טוב.
מתי נקרא טוב? נגד חסידים. מי הם חסידים?

אזויד ביה בההוא עולם, וביה ירית מלכותא.
ואקוה שמך כי טוב, דא קודשא בריך הוא,
ביוזרא דהאי עלמא דאקרי טוב. אימתי אקרי
טוב. נגד חסידים. מאן אינון חסידים.

360. אלא יש חסד ויש חסד, ואלו נקראו חסדי
דוד הנאמנים. ובשחסדי דוד הללו מתמלאים
מאותו טוב ששופע של העתיק הקדוש, אזי
נקרא היסוד טוב, אזי נמצא להם טוב. שהרי
כמו שנמצא שהוא בו, כך הוא מבשם את
העולם האחרון הזה, והכל נמצא בברכה, ועל
כן דוד היה מחכה לדרגה הזו שמאירה לעולם
הזה שהוא אחוז בה.

360. אלא אית זוסד ואית זוסד, ואלין אקרון זוסדי
דוד (ויחי רי"ט, תרומה קס"ט) הנאמנים. וכד אלין
זוסדי דוד אתמליין מההוא טיבו דנגידו דעתיקא
קדישא, כדן אקרי יסוד טוב. כדן אשתכח טוב
לגבייהו. דהא (ס"א כד אשתכח כמה דאיהו
ביה) כמה דאשתכח דאיהו ביה, הכי איהו מבשם
להאי עלמא בתראתא. וכלא אשתכח בברכה, ועל
דא דוד הוה מוזכה להאי דרגא, דנהיר להאי עולם
דהיהו אזויד ביה.

361. הדברים הללו, כך שמעתי אותם, אלא
שלא ידעתי מה זה. באו רבי חייא ורבי יוסי
ונשקו אותו בראשו. אמר רבי חייא, מי מכסה
עיניך בעפר, רבי שמעון בן יוחאי, שאתה
במקומך ואתה מרעיש ההרים העליונים, ואפלו
צפרי השמים וכלם שמחים בדבוריך. אוי לעולם
באותה שעה כשתסתלק ממנו.

361. מלין אלין הכי שמענא לון, אבל לא ידענא
מאי הוא. אתו רבי זוויא ורבי יוסי ונשקו ליה
ברישיה. אמר רבי (דף כא ע"ב) זוויא, מאן זופי
עיניך בעפרא רבי שמעון בן יוחאי, דאנת באתרף
ואנת מרעיש טורי אקלא, ואפילו צפורי שמיא
וכלא זודאן במלוכה ווי לעלמא בההיא שענתא כד
תסתלק מניה.

362. עוד פתח ואמר אותו האיש, הרי שדבר
אחר שמעתי ממנו באותה שעה בפסוק
שכתוב (דניאל ט) ועתה שמע אלהינו אל
תפלת עבדך ואל תחנוני וגו' למען אדני. ואמר
כך, אם השם הזה מעלה (למעלה) מהכל – יפה
הוא. שכך אומרים, עושה למען המלך. אבל
השם הזה הרי ידוע שהוא מקום של בית דין,
שממנו יוצא דין לעולם. מי ראה שאומרים
למלך עשה למען עבדך, או בשביל דבר קטן
ממך?

362. תו פתחו ואמר ההוא גברא, הא מלה אזורא
שמענא מניה בההיא שענתא, בקרא
דכתיב, (דניאל ט) ועתה שמע אלהינו אל תפלת
עבדך ואל תחנוני וגו' למען אדני. ואמר הכי, אי
שמא דא מעליא (נ"א לעילא) מכלא, שפיר הוא,
דהכי אמרין עבד בדיל מלכא. אבל שמא דא,
הא ידע דהוא אתר בי דינא, דמניה נפיק דינא
לעלמא. מאן זומא דאמרין למלכא, עבד בגין
עבדך, או בגין מלה זעירא מנה.

363. אלא כך צריך, שהשם הזה מתקן את
בית המלך ובית המקדש למטה, וזה אחוז בזה,
משום שנקשר זה בזה. ובשמהמקדש למטה עומד

363. אלא הכי אצטריך, דשמא דא אתקין ביתא
למלכא, ובי מקדשא לתתא, ודא אזויד בדא, בגין

במקומו, השם הזה למעלה עומד במקומו, וזהו כמי שאומר למלך: בנה את הבית הזה ואת ההיכל הזה כדי שהגבירה לא תמצא יושבת מחוץ להיכלה. אף כאן – והאר פניך על מקדשך השמש למען אדני. מה הטעם למען אדני? שלא ימצא מחוץ למדורו.

364. תמחו רבי חייא ורבי יוסי, ושמוחו באותו לילה. אחר שאכלו, פתח חברו הסוחר ואמר, אמר לפניכם דבר אחד שהתעסקתי בו היום הזה, הפסוק הזה שכתוב (תהלים 80) מזמור לדוד בהיותו במדבר יהודה. דוד אמר שירה פשהיה בורח מחמיו, למה אמר אלהים אלי אתה אשחרך צמאה לך נפשי וגו' אלהים אלי אתה, שהרי בגבירה אחוזה תמיד. אשחרך, וכי איך יכל דוד לשחר את הקדוש ברוך הוא בארץ רחוקה, וגרש מהארץ שבה שרויה השכינה?

365. אלא, אף על גב שגרש משם, לא עזב את שלו לשחר את הקדוש ברוך הוא. ואני שמעתי, אשחרך – כמי שאומר, אלף להראות לפניך, רק שלא יכלתי. כך אשחרך, רק שאני מחוץ למקום ששם שורה שכינה. צמאה לך נפשי, שהרי נפשי וגופי משתוקקים אליך להראות לפניך, ולא יכלתי, כי אני בארץ ציה ועיף בלי מים, שהרי ארץ ציה ועיף נקרא מחוץ למקום ששורה שכינה, משום שמים חיים אין מצויים כאן. ומי הם המים החיים? זו שכינה, שכתוב בה (בראשית 22) באר מים חיים, ועל זה ארץ ציה ועיף בלי מים פתוב.

366. אמרו רבי חייא ורבי יוסי, ודאי שהדרך תקינה לפנינו. נכנסו למערה וישנו. בחצות הלילה שמעו את קול חיות המדבר שנוהמות.

האתקשר דא בדא. וכד מקדשא לתתא קאים בקיוביה, האי שמוא לעילא קאים בקיוביה. ודא הוא כמאן דאמר למלכא בני ביתא דא, והיכלא דא, בגין דלא ישתכחות מטרונתא דיתבא לבר מיהיכלה. אוף הכא, (דניאל ט) והאר פניך על מקדשך השמש למען אדני. מאי טעמא למען אדני. דלא ישתכחז לבר מן דיוריה.

364. תוודו רבי חייא ורבי יוסי, וזודו ביהוה ליליא. פתר דאכלו, פתחו זוכריה טייגא ואמר, אימא קמייכו מלה זוד, דאשתדלנא ביה האי יומא, האי קרא דכתיב, (תהלים 80) מזמור לדוד בהיותו במדבר יהודה, דוד אמר שירתא, כד הוה עריק מזוביו, אמאי אמר (תהלים 80) אלהים אלי אתה אשחרך צמאה לך נפשי וגו'. אלהים אלי אתה, דהא בגבירה אוזידא תדירא. אשחרך, וכי דוד היך יכיל לשחרר ליה לקודשא בריך הוא, בארעא רוזיקא, ואתתרה מארעא דשכינתא שריא.

365. אלא, אף על גב דאתתרה מתמן, לא שביק דידיה לשחרר ליה לקודשא בריך הוא. ואנא שמוענא, אשחרך: כמאן דאמר, איזיל לאתוואה קמך, בר דלא יכילנא. כך אשחרך, בר דאנא לבר מאתר דשכינתא שריא. צמאה לך נפשי, דהא נפשאי וגופא דיילי תאיבין לגבה, לאתוואה קמך, ולא יכילנא, בגין דאנא בארץ ציה ועיף בלי מים, דהא ארץ ציה ועיף אקרי לבר מאתר דשכינתא שריא. בגין דמים זזיים לא שכיזו הכא. ומאן אינון מים זזיים. דא שכינתא, דכתיב בה (בראשית 10) באר מים זזיים, ועל דא ארץ ציה ועיף בלי מים כתיב.

366. אמרו רבי חייא ורבי יוסי, ודאי אורזא תקינא קמן, עאלו למערותא ודמכו. בפלגו ליליא, שמעו קל זיוותא במדברא דנהמי. אתערנו. אמר רבי

התעוררו. אמר רבי חייא, הרי עת היא לסייע לכנסת ישראל שמשבחת את המלך. אמרו, כל אחד ואחד יאמר דבר ממה ששמע וידע בתורה. ישבו כלם.

367. פתח רבי חייא ואמר, (תהלים כב) למנצח על אילת השחר מזמור לדוד. מי זו אילת השחר? זו כנסת ישראל שנקראת (משלי ה) אילת אהבים ויעלת חן. וכי אילת השחר, ולא בכל היום? אלא אילת, מאותו מקום שנקרא שחר, כמו שנגמר (הושע ו) כשחר נכון מצאו. ודוד המלך אמר את זה על כנסת ישראל, שהרי לא אמרה כנסת ישראל את זה (שנקרא אילת אהבים ויעלת חן, והיא באה מאותו מקום שנקרא שחר, כמו שנגמר (הושע ו) כשחר נכון מצאו, ודוד המלך אמר את זה על כנסת ישראל), משמע שכתוב על אילת השחר.

368. בא ראה, בשעה שיוֹרד הלילה, פתחים הסתומים של עליונים ותחתונים נמצאים (שוככים), וכל אותם רחוקים מתעוררים והולכים ושטים בכל העולם, ומחזרים על גופות בני אדם וסובבים למקומותיהם ולמטותיהם, ורואים את דיוקן המלך הקדוש ופוחדים, שהרי התחזקו במטותיהם בדברי השם הקדוש. ובני אדם, נשמותיהם עולות כל אחת ואחת בראוי לה, והרי פרשוה. אשרי חלקם של הצדיקים שנשמותיהם עולות למעלה ולא מתעכבות במקום אחר שלא צריך.

369. בשנחלק הלילה, הפרוז עומד ומכריז, ונפתחים הפתחים. אז רוח אחת של צפון מתעוררת ומקשה בכנור דוד, ומנגן מאליו, ומשבחת את המלך, והקדוש ברוך הוא משתעשע עם הצדיקים בגן עדן.

זוויא, הא עידן הוא לסייע לכנסת ישראל, והיא משבחת למלכא. אמרו, כל זור וזור לימא מלה ממה ששמע וידע באורייתא, יתבו כלהו.

367. פתחו רבי זוויא ואמר, (תהלים כב) למנצח על אילת השחר מזמור לדוד. מאן אילת השחר. הא כנסת ישראל. דאקרי (משלי ה) אילת אהבים ויעלת חן. וכי אילת השחר, ולא כל יומא. אלא, אילת: מיהווא אתר, דאקרי אילת אהבים ויעלת חן. והיא אתיא מיהווא אתר דאקרי שחר, כמה דאתא אמר (הושע ו') כשחר נכון מוצאו, ודוד מלכא על כנסת ישראל קאמר דא, דהא לא אמרה כנסת ישראל דא (ס"א דאקרי אילת אהבים ויעלת חן והיא אתיא מהווא אתר דאקרי שחר כמה דאתא אמר כשחר נכון מוצאו ודוד מלכא על כנסת ישראל קאמר דא) משמע דכתיב על אילת השחר.

368. תא זווי, בשעתא דרביש ליליא, פתחין סתימין דעלאי ותתאי משתכחין (ס"א משתכחי). וכל אינן רוזיקין, מתערין ואלין ושטאן כל עלמא, ומהדרין על גופי בני נשא, וסוזרי לאתרייהו ולערסיהו. וזמאן דיוקנא דמלכא קדישא, ובסתפי. דהא אתקפו בערסיהו במלי דשימא קדישא. ובני נשא, נשמתהון סלקין כל זור וזור כדווי ליה, והא אוקמוה. ופאה וולקיהון דצדיקייא, דנשמתהון סלקין לעילא, ולא מתעכבי באתר אזרא דלא אצטריה.

369. כד אתפלג ליליא, כרוזא קאים וכריז, ופתחין פתיחו. כדן רוזא זור דסטר צפון אתער, ואקיש (דף כ"ב ע"א) בכנור דוד, ומנגן מאליו. ושבחות למלכא, וקודשא בריך הוא משתעשע בצדיקייא בגנתא דעדן.

370. אֲשֶׁרִי חִלְקוּ שֶׁל מִי שְׁמַתְעוֹרֵר בְּאוֹתוֹ זְמַן וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, וְכָל מִי שְׁעוֹמֵד בְּאוֹתוֹ זְמַן וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, נִקְרָא חֲבֵרוֹ שֶׁל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְכִנְסַת יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שְׁאֵלוֹ נִקְרָאִים אַחִים וְרַעִים שְׁלוֹ, שְׁכֵתוֹב (תְּהִלִּים קפב) לְמַעַן אַחֲרֵי וְרַעֲי אֲדַבְּרָה נָא שְׁלוֹם בְּךָ. וְנִקְרָאִים חֲבֵרִים שֶׁל הַמַּלְאָכִים הָעֲלִיּוֹנִים וְהַמַּחֲנוֹת הָעֲלִיּוֹנִים, שְׁכֵתוֹב (שִׁיר ח) חֲבֵרִים מְקַשִּׁיבִים לְקוֹלֶךָ.

371. בְּשָׂבָא הַיּוֹם, הִכְרֹז עוֹמֵד וּמִכְרִיז, וּפְתָחִים שֶׁל צֶדֶד דְּרוֹם נִפְתָּחִים, וּמַתְעוֹרְרִים כּוֹכְבִּים וּמַזְלוֹת, וּפְתָחֵי הַרְחֵמִים נִפְתָּחִים, וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב וּמִקְבֵּל תְּשַׁבְּחוֹת. אֲזִי כִנְסַת יִשְׂרָאֵל נוֹטֶלֶת אֶת אוֹתָם דְּבָרִים וְעוֹלָה, וְכָל אוֹתָם חֲבֵרִים אֲחוּזִים בְּכִנְפֵיהָ, וְדַבְּרֵיהֶם בָּאִים וְשׁוֹרִים בְּחִיק הַמֶּלֶךְ. אֲזִי מַצּוּה הַמֶּלֶךְ לִכְתֹּב אֶת כָּל אוֹתָם הַדְּבָרִים.

372. וּבִסְפָּר כְּתוּבִים כָּל אוֹתָם בְּנֵי הַיְכָלוֹ, וְחוּט שֶׁל חֶסֶד נִמְשָׁךְ עֲלֵיהֶם, שְׁמֵאוֹתוֹ חוּט מִתְעַטֵּר אָדָם בַּעֲטֻרַת הַמֶּלֶךְ, וּמִמֶּנּוּ פּוֹחֲדִים עֲלִיּוֹנִים וְתַחֲתוֹנִים. הוּא נִכְנָס לְכָל שְׁעֵי הַמֶּלֶךְ, וְאִין מִי שִׁמְחָה בִּידוֹ. וְאִפְלוּ בְּזִמָּן שֶׁבַעֲלֵי הַדִּין עוֹמְדִים לְדוֹן אֶת הָעוֹלָם, אִין דְּנִים עָלָיו דִּין, מִשּׁוּם שֶׁהָרִי נִרְשָׁם בְּרִשָּׁם שֶׁל הַמֶּלֶךְ, שְׁנוּדָע שְׁהוּא מֵהִיבֵל הַמֶּלֶךְ, וְלִכְּנָן לֹא דְנִים עָלָיו דִּין. אֲשֶׁרִי חִלְקָם שֶׁל הַצַּדִּיקִים שֶׁמַּשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה, וְכָל שָׁבָן בְּזִמָּן שֶׁהַמֶּלֶךְ תֹּאב לְדַבְּרֵי תוֹרָה.

373. בֹּא וִרְאֵה סוּד הַדְּבָר, אִין עוֹמֶדֶת כִּנְסַת יִשְׂרָאֵל לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ אֲלֵא בַּתּוֹרָה, וְכָל זְמַן שִׁישְׂרָאֵל בְּאַרְצָה הַתְּעַסְקוֹ בַּתּוֹרָה, כִּנְסַת יִשְׂרָאֵל הִיֵּתָה שְׂרוּיָה עִמָּהֶם. בְּשִׁתְּבִטְלוֹ מִדְּבָרֵי תוֹרָה, לֹא יִכְלָה לַעֲמֹד עִמָּהֶם שְׁעָה אַחַת. מִשּׁוּם בְּךָ, בְּשַׁעָה שֶׁכִּנְסַת יִשְׂרָאֵל מַתְעוֹרֶרֶת לְמֶלֶךְ בַּתּוֹרָה, מִתְחַזֵּק כְּחוֹה, וְהַמֶּלֶךְ הַקְדוֹשׁ שְׂמַח לְקַבֵּל אוֹתָהּ.

370. זְכָאָה זְוֹלָקִיָּה מֵאֵן דְּאִתְעַר בְּהֵהוּא זְמַנָּא וְאִשְׁתַּדַּל בְּאוֹרִייתָא, וְכָל מֵאֵן דְּקָאִים בְּהֵהוּא זְמַנָּא וְאִשְׁתַּדַּל בְּאוֹרִייתָא, אִקְרִי זְוֹבְרִיָּה דְּקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְכִנְסַת יִשְׂרָאֵל. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא דְּאִלִּין אִקְרִיין אֲחוּזִים וְרַעִים לִיה. דְּכֵתִיב, (תְּהִלִּים קכב) לְמַעַן אֲחוּזִי וְרַעֲי אֲדַבְּרָה נָא שְׁלוֹם בְּךָ. וְאִקְרִיין זְוֹבְרִים בְּהֵדִי מִלְאָכִין עֲלֵאִין, וּמִשְׁרִיין עֲלֵאִין, דְּכֵתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ח) זְוֹבְרִים מְקַשִּׁיבִים לְקוֹלֶךָ.

371. כִּד אֲתִי יְמִמָּא, כְּרוּזָא קָאִים וְכִרִּיז, וּפְתָחוּן דְּסֵטֶר דְּרוּמָא אֲתַפְתּוּזוּ. וּמַתְעַרִין כְּכִבִּים וּמַזְלוֹת, וּפְתָחוּן דְּרוּמִין אֲתַפְתּוּזוּ. וּמִלְכָּא יְתִיב וְקַבִּיל תוֹשִׁבְיוֹן. כְּדִין כִּנְסַת יִשְׂרָאֵל זְטָלָא לְאִינוֹן מִלִּין וְסִלְקָא. וְכָל אִינוֹן זְוֹבְרִים אֲחוּזִין בְּגַדְפָּהָא, וּמִלְיָהּוּ אֲתִיין וּשְׁרִיין בְּזוּיָקָא דְּמִלְכָּא. כְּדִין פְּקִיד מִלְכָּא, לְמַכְתֵּב כָּל אִינוֹן מִלִּין.

372. וּבִסְפָּרָא כְּתִיבּוּ כָּל אִינוֹן בְּנֵי הַיְכָלִיָּה, וְזוּטָא דְּזוּסֵד אֲתַמְשֵׁף עֲלֵיהֶוּ, דְּמֵהֵהוּא זוּטָא אֲתַעֲטֵר בֵּר זֵשׁ בְּעֵטְרָא דְּמִלְכָּא, וּמַנִּיָּה דְּזוּלִין עֲלֵאִין וְתַתֵּאִין, הוּא עָאֵל בְּכָל תְּרַעֲי מִלְכָּא, וְלִית מֵאֵן דִּימְזוּי בִּידוּי. וְאִפִּילוּ בְּזִמָּנָא דְּמֵאֲרִיָּהוּן דְּדִינָא קִיִּימִין לְמִידִין עֲלֵמָא, לֹא דִיִּינִין עֲלֵיהּ דִּינָא. בְּגִין דְּהָא אֲתַרְשִׁים בְּרִשְׁמֵי מִלְכָּא, דְּאִשְׁתַּמּוּדָעָא דְּאִיָּהוּ מֵהִיכְלָא דְּמִלְכָּא, וּבְגִין דָּא לֹא דִיִּינִין עֲלֵיהּ דִּינָא. זְכָאָה זְוֹלָקִיָּהוּן דְּצַדִּיקִיָּא דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוֹרִייתָא, וְכָל שָׁבָן בְּזִמָּנָא דְּמִלְכָּא תֹאבִיב עַל מִלִּי דְּאוֹרִייתָא.

373. תָּא זְוִי, רְזָא דְּמִלְכָּה, לֹא קִיִּימָא כִּנְסַת יִשְׂרָאֵל קִיִּי מִלְכָּא אֲלֵא בְּאוֹרִייתָא. וְכָל זְמַנָּא דִּישְׂרָאֵל בְּאַרְעָא אִשְׁתַּדְּלוּ בְּאוֹרִייתָא. כִּנְסַת יִשְׂרָאֵל שְׂרִיֵּאת עִמָּהוֹן. כִּד אֲתַבְּטְלוּ מִמִּלִּי אוֹרִייתָא, לֹא יִכְלָא לְקִיִּימָא עִמָּהוֹן שְׁעָתָא זְוּדָא. בְּגִינֵי כְךָ, בְּשַׁעָתָא דְּכִנְסַת יִשְׂרָאֵל אֲתַעֲרַת לְגַבִּי מִלְכָּא בְּאוֹרִייתָא, אֲתַתְקִיף זְוִילָהּ, וּמִלְכָּא קְדִישָׁא זְוּדִי לְקַבֵּלָא לָהּ.

374. וְכָל זְמַנָּא דְכִנְסַת יִשְׂרָאֵל בָּאָה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְאִין הַתּוֹרָה נִמְצְאָת עִמָּה, כְּבִיכּוּל תִּשְׁשׁ בְּחָה. אוי לְאוֹתָם שְׂמַחֲלִישִׁים אֵת הַכֹּחַ שְׁלֹמְעֵלָה. מִשּׁוּם כִּךְ אֲשֶׁרִי אוֹתָם שְׁעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה, וְכָל שָׁבֵן בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שְׁצִירָה לְהַשְׁתַּתֵּף עִם כִּנְסַת יִשְׂרָאֵל. אִין הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא קוֹרָא עֲלֵיו, (ישעיה מט) וַיֹּאמֶר לִי עֲבָדִי אֶתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאָר.

375. רַבִּי יוֹסִי פִתְחָא וְאָמַר, (שם כא) מִשָּׂא דְיוֹמָה אֵלֵי קָרָא מִשְׁעִיר שְׂמֵר מַה מְלִילָה שְׂמֵר מַה מְלִיל. אֵת הַפְּסוּק הָיָה בְּאֵרוֹ הַחֲבֵרִים בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת. אָבֵל מִשָּׂא דְיוֹמָה, כָּל הַפְּעָמִים שִׁישְׂרָאֵל נִמְצְאוּ בְּגִלוֹת, נוֹדַע הַיָּמִן וְהַקֵּץ שְׁלָהֶם, וְזָמַן וְקֵץ שֶׁל אוֹתָהּ גְלוּת. וְגִלוֹת אֲדוּם הוּא מִשָּׂא דְיוֹמָה, שְׁלֹא הַתְּגָלָה וְלֹא נוֹדַע בְּאוֹתָן הָאֲחֵרוֹת.

376. הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹמֵר, אֵלֵי קָרָא מִשְׁעִיר. קוֹל שְׂמַעְתִּי בְּגִלוֹת שְׁעִיר, אוֹתָם שְׁדָחוּקִים בִּינִיהֶם, אוֹתָם שְׂשׁוּכְבִים בְּעַפְרָא. וְמַה הֵם אוֹמְרִים? שְׂמֵר מַה מְלִילָה שְׂמֵר מַה מְלִיל. הֵם תּוֹבְעִים אוֹתִי עַל הַגְּבִירָה, מַה עֲשִׂיתִי מִהַגְּבִירָה שְׁלִי.

377. אִין הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְכַנֵּס אֵת הַפְּמִלְיָא שְׁלוֹ וְאוֹמֵר: רְאוּ בְנֵי אֲהוּבִי, שְׁהֵם דְּחוּקִים בְּגִלוֹת וְעוֹזְבִים אֵת הַצֶּעֶר שְׁלָהֶם וּמִבְקָשִׁים מִמֶּנִּי עַל הַגְּבִירָה, וְאוֹמְרִים: שְׂמֵר – אֶתָּה שְׁנִקְרָא שְׂמֵר, אִיפֹה הַשְּׂמִירָה שְׁלָךְ? אִיפֹה הַשְּׂמִירָה שֶׁל בֵּיתְךָ? מַה מְלִילָה – מַה עֲשִׂיתָ מְלִילָה, כִּךְ שְׂמִירָת אוֹתָהּ? מַה מְלִיל? שְׁהִרִי לַפְּעָמִים נִקְרָאת לִילָה וְלַפְּעָמִים נִקְרָאת לִיל. זֶהוּ שְׁכָתוּב (שמות יב) לִיל שְׂמִירִים הוּא, וְכָתוּב הוּא הַלִּילָה הַזֶּה.

378. אִין הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשִׁיב לָהֶם: הִרִי שְׂמִירָתִי נִמְצְאָת, שְׁהִרִי אֲנִי עֲתִיד לְקַבֵּל אוֹתָהּ וְלִהְיוֹת עִמָּה. זֶהוּ שְׁכָתוּב אָמַר שְׂמֵר, אוֹתוֹ

374. וְכָל זְמַנָּא דְכִנְסַת יִשְׂרָאֵל אֶתָּה לְקַמֵּי מִלְכָּא, וְאִין יִתָּא לֹא אֲשִׁתְּכּוּזָת עִמָּה, כְּבִיכּוּל תִּשְׁשׁ וְיִלְקָהָ. וְוִי לְאִינוֹן דְּמוֹזְלִשִׁין וְיִלְקָה דְלֵעִילָא, בְּגִינֵי כִךְ, וְכָאִין אִינוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוֹרִייתָא, וְכָל שָׁבֵן בְּהֵיא שְׁעָתָא דְּאַצְטְרִיךְ לְאַשְׁתַּתְּפָא בָּהּ בְּכִנְסַת יִשְׂרָאֵל. כְּדִין קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא קָאֵרִי עֲלֵיהּ, (ישעיה מט) וַיֹּאמֶר לִי עֲבָדִי אֶתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאָר.

375. רַבִּי יוֹסִי פִתְחוּ וְאָמַר, (ישעיה כא) מִשָּׂא דְיוֹמָה אֵלֵי קוֹרָא מִשְׁעִיר שְׂמֵר מַה מְלִילָה שְׂמֵר מַה מְלִיל. הֵאֵי קָרָא אוֹקְמוּתָהּ וְזִכְרִיָּא, בְּכַמָּה אֲתֵר. אָבֵל מִשָּׂא דְיוֹמָה, כָּל זְמַנִּין דִּישְׂרָאֵל אֲשִׁתְּכּוּזוּ בְּגִלוֹתָא, אֲתִיידַע זְמַנָּא וְקֵצָא דְלֵהוּן, וְזְמַנָּא וְקֵצָא דְהֵהוּא גְלוּתָא. וְגִלוּתָא דְּאֲדוּם, הוּא מִשָּׂא דְיוֹמָה, דְּלֹא אֲתִיידַע וְלֹא אֲתִיידַע כְּאִינוֹן אֲזוּרִיָּין.

376. קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר, אֵלֵי קוֹרָא מִשְׁעִיר, קָלָא שְׂמַעְתָּא בְּגִלוּתָא דְשְׁעִיר, אִינוֹן דְּדוּזְקִי בִּינִייהוּ, אִינוֹן דְּשִׁכְבִי לְעַפְרָא. וּמַאי אָמַרִי. שְׂמֵר מַה מְלִילָה שְׂמֵר מַה מְלִיל אִינוֹן תִּבְעֵן לִי עַל מִטְרוֹנִיתָא, מַה עֲבָדִית מִן מִטְרוֹנִיתָא דִּילִי.

377. כְּדִין קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא כְּנִישׁ לְכַפְמִלְיָא דִּילִיהּ, וְאָמַר, זְמַנִּין בְּנֵי רוֹזִימִי, דְּאִינוֹן דְּדוּזְקִין בְּגִלוּתָא, וְשִׁבְקִין צִעְרָא דְלֵהוּן, וְתִבְעֵן לִי עַל מִטְרוֹנִיתָא. וְאָמַרִי, שְׂמֵר: אֲנִתָּה דְאַקְרִי שְׂמֵר, אֵן הוּא שְׂמִירָה דִּילְךָ אֵן הוּא שְׂמִירָה דְבֵיתְךָ. מַה מְלִילָה: מַה עֲבָדִית מְלִילָה, הִכִּי נִטְרַת לָהּ. מַה מְלִיל. דְּהֵא לְזְמַנִּין אֲתִקְרִי לִילָה, וְלְזְמַנִּין אֲתִקְרִי לִיל, הֵדָא הוּא דְכָתוּב, (שמות יב) לִיל שְׂמִירִים הוּא. וְכָתוּב הוּא הַלִּילָה הַזֶּה.

378. כְּדִין קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתִיב לֵון, הֵא שְׂמִירָה דִּידִי אֲשִׁתְּכּוּזָת, דְּהֵא אֲנִי זְמַנִּין לְקַבֵּלָהּ, וְלֹא אֲשִׁתְּכּוּזָת

ששומר את הבית, אתא בקר וגם לילה, שהרי בהתחלה הסתלק למעלה למעלה, והעלה את אותו (מקום) בקר שמזמן אצלו תמיד. עכשו אתא בקר, והרי הוא מזמן להתחבר עם הלילה. וגם לילה, הרי היא זמינה, אבל בגללכם מתעכבים. ואם אתם רוצים את זה, על מה אתם מתעכבים? שבו. שובו בתשובה. אז אתיו, באו אלי, ונהיה כלנו במדור אחד, וכלנו נשוב למקומנו. זהו שכתוב, (דברים ל) ושב ה' אליהם את שבותך, והשיב לא נאמר, אלא ושב. פעמים ושב ושב כתוב כאן. אלא אחד לכנסת ישראל, ואחד לקדוש-ברוך-הוא. זהו שכתוב ושב ה' אליהם את שבותך, ושב וקבצך מכל העמים.

379. פתח אותו סוחר ואמר, (איוב לח) ברן יחד ככבי בקר ויריעו כל בני אלהים. בא ראה, כשהקדוש ברוך הוא בא להשתעשע עם הצדיקים בגן עדן, כל דברי העולם התחתון (העליון), וכל העליונים והתחתונים מתעוררים כנגדו, וכל האילנות שבגן עדן פותחים בשבח כנגדו. זהו שכתוב (דברי הימים-א טז) אז ירננו עצי היער מלפני ה' כי בא. ואפלו עופות הארץ, כלם רוחשים שבח לפניו. אזי יוצאת שלהבת ומכה בכנפי התרנגול, והוא קורא ומשבח את המלך הקדוש, וקורא לבני אדם שישתדלו בתורה ובשבחו של אדונם ובעבודתו. אשרי חלקם של מי שעומדים ממטותיהם להשתדל בתורה.

380. כשבא הבקר, פתחי הדרום נפתחים, ושערי רפואה יוצאים לעולם, ורוח המזרח מתעוררת, ונמצאים רחמים, וכל אותם כוכבים ומזלות שממנים תחת שלטונו של הבקר הזה, כלם פותחים בשבח ומשבחים למלך העליון. זהו שכתוב ברן יחד ככבי בקר ויריעו כל בני

בהדה, הדיא הוא דכתיב אמר שומר, ההוא דנטייר ביתא, אתא בקר וגם לילה. דהא בקדמיתא אסתלק לעילא לעילא, וסליק ללהוא (o"א אתר) בקר (ע"ד ע"ב) דאנדרמן ביה תדירא. השתא אתא בקר. הא זמין לאתזבזא בכלילה. וגם לילה, הא זמינא היא. אבל בגיזיון אתעכבו. ואי אתון בעאן דא, על מה אתון מתעכבי, שובו. שובו בתשובה. כדן אתיו, אתו לגבאי, ונהוי כלא במדורא זודא, וכלנא גתוב לאתרנא. הדיא הוא דכתיב, (דברים ל) ושב ה' אליהם את שבותך, והשיב לא נאמר, (דף כ"ב ע"ב) אלא ושב. תרין ושב ושב כתיב הכא. אלא, זוד לכנסת ישראל. וזוד לקודשא בריך הוא. הדיא הוא דכתיב ושב ה' אליהם את שבותך ושב וקבצך מכל העמים.

379. פתח והוא טייעא ואמר, (איוב לח) ברן יחד ככבי בקר ויריעו כל בני אלהים. תא זוזי, כד קודשא בריך הוא אתי לאשתעשע עם צדיקייא בגנתא דעדן, כל מלי דעלמא תתאה (o"א עלאה), וכל עלאין ותתאין מתערין לקבליה. וכל אילני דבגנתא דעדן, פתחי שבוזא לקבליה. הדיא הוא דכתיב, (דברי הימים א טז) אז ירננו עצי היער מלפני ה' כי בא. ואפילו עופי דארעא, כלהו מרוזשי שבוזא קמיה. כדן שלהובא נפק, ובטש בגדפוי דתרנגולא, וקרי ושבזו למלכא קדישא. וקרי לבני נשא דישתדלון באורייתא, ובשבזו דמאריהון, ובפולגניה. וכאה זולקיהון דמאן דקיימין מערסייהו, לאשתדלא באורייתא.

380. כד אתי צפרא, פתחין דדרומא נפתחין, ותרעי דאסוותא נפקין לעלמא, ורוזא דמזרח אתער, ורוזמי אשתכוזו, וכל אינן ככבא ומולי דמבנן תוזות שולטניה דהאי בקר, כלהו פתחין שבוזא וזמין למלכא עלאה. הדיא הוא דכתיב, ברן יחד

אלהים. מה עושים כאן בני אלהים, שהם מומנים תרועה בבקר הזה? והרי כל הדינים העברו בזמן שחסד מתעורר בעולם? אלא ויריעו כל בני אלהים, הרי נשבר תקף הדינים הקשים, נשבר כחם, כמו שנאמר (ישעיה כד) רעה התרועה הארץ.

381. וכל כך, משום שהבקר הזה התעורר בעולם, ואברהם מתעורר ובה לנטע אשל בבאר שבע. את הדבר הזה כך שמעתי, בבאר שבע ודאי, וכתוב ויקרא שם בשם ה' אל עולם.

382. פתח חבירו הסוחר ואמר, הבקר אור והאנשים שלחו וגו'. מה זה הבקר אור? כך למדנו, מה זה בקר? אלא בזמן שבא הבקר והדינים עוברים וחסד רוצה להתעורר, כל אותם שבאים מהצד הזה, מבקרים (פוקדים) את מקומותיהם לזמן ברכות לעולם. וזהו הבקר אור, שהרי הרחמים מתישבים לעולם, והחסד בא אחריו, אזי הוא בקר אור. וכתוב, וירא אלהים את האור כי טוב.

383. בא ראה, הכל הוא בדרגות ידועות. הלילה – הרי ידוע. בקר אור – הרי ידוע, והוא דרגה עליונה שנמצאת בו תמיד. מתי? בשמאירה השמש. השמש ידוע, והיא דרגה עליונה שמבשמת את הכל ומאירה לכל, כמו שנאמר (תהלים פד) כי שמש ומגן ה' אלהים. והבקר אור הזה מאיר מהשמש, וזהו מאיר ללילה, ולכן הכל תלוי זה בזה. והבקר אור הזה, כשהוא מתעורר, כל בני העולם מתאחדים באחדות ובשמחה, והם נמצאים בעולם. ובעת הרי מאיר היום, עת רצון היא ללכת בדרך.

ככבי בקר ויריעו כל בני אלהים, מה בעאן הכא בני אלהים, דאינון מומנין תרועה בהאי בקר, והא כל דינין אתעברו בזמנא דחסד אתער בעלמא. אלא ויריעו כל בני אלהים, הא אתבר תיקפא דדינין קשיין, אתבר זיילא דלהון, כמה דאת אמר (ישעיה כד) רעה התרועה ארץ.

381. וכל כך, בגין דהאי בקר אתער בעלמא, ואברהם אתער ואתי למנטע אשל בבאר שבע. מלה דא הכי שמענא לה, בבאר שבע ודאי, וכתוב (בראשית כא) ויקרא שם בשם יי אל עולם.

382. פתח חבירו טייעא ואמר, (בראשית מה) הבקר אור והאנשים שלחו וגו', מאי הבקר אור. הכי אוליפנא, מהו בקר. אלא בזמנא דאתי צפרא, ודינין מתעברן, וחסד בעא לאתערא, כל אינון דאתין מסטרא דא, מבקרי (ס"א מפקדי) לאתרייהו, לזמנא ברכאן לעלמא. ודא הוא הבקר אור, דהא רזומי מתישבי לעלמא, וחסד קאי באתריה, כדן הוא בקר אור. וכתוב (בראשית א) וירא אלהים את האור כי טוב.

383. תא זוזי, כלל הוא בדרגין ידיען. ליליא, הא ידיעא. בקר אור, הא ידיעא, והוא דרגא עלאה דאשתכח ביה תדירא. אימתי. כד נהיר שמישא. שמישא ידיעא, והוא דרגא עלאה, דמבסם לכלא, ונהיר לכלא, כמה דאת אמר, (תהלים פד) כי שמש ומגן יי אלהים. והאי בקר אור, נהיר משמישא, ודא נהיר לכליא. בגין כך, כלל תליא דא בדא. והאי בקר אור כד אתער, כל בני עלמא אתאזדן באזדויתא בזדויתא, ומשתכחין בעלמא, והשתא הא נהיר יממא, עידן רעותא הוא, למיהר בארזא.

384. בָּרִיכוּ לֹן רַבִּי זוּיָא וְרַבִּי יוֹסִי, וְנִשְׁקוּ לֹן בְּרִישֵׁיהֶו, וְשִׁדְרוּ לֹן. אָמַר רַבִּי זוּיָא לְרַבִּי יוֹסִי, בָּרִיךְ רוּחָמָא, דְּתַקִּין אֲרוּחָא קַמָּן, וְדַאי קוּדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא שִׁדְר לֹן גָּבֵן. וְכַאֲיֵן אֵינֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוֹרֵייתָא, וְלֹא אֲרַפִּין מִינָהּ שְׁעֵתָא זוּדָא. נִפְקוּ רַבִּי זוּיָא וְרַבִּי יוֹסִי, וְאָזְלוּ לְאֲרוּזֵיהֶו. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדַאי רוּחִימוּתָא דְּלִבָּא קִישִׁיר בְּאֵלִין טִייעִי. אָמַר רַבִּי זוּיָא, לֹא תוּוּהֵנָּה עַל דָּא, דְּהָא בְּיוֹבוּי דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲפִילוּ צִפְרִי שְׁמִיא מְרוּזְשִׁין וְזַכְמָתָא, דְּהָא מַלְוִי אֲשֵׁתְמוּדֵעֵן לְעִילָא וְתַתָּא.

385. פִּתּוּז רַבִּי זוּיָא וְאָמַר, (דְּבָרִים לֹא) וַיֹּאמֶר יי' אֶל מֹשֶׁה הִנֵּה שׁוֹכֵב עִם אֲבוֹתֶיךָ וְגו'. בֹּא רֹאה, כָּל זְמַן שְׁמִשָּׁה הָיָה קִים בְּעוֹלָם, הָיָה מוֹחָה בְּיַדִּי יִשְׂרָאֵל, כְּדִי שְׁלֹא יִמָּצְאוּ בַּחֲטָא לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וּמִשּׁוּם שְׁמִשָּׁה נִמָּצָא בִּינֵיהֶם, לֹא יִהְיֶה כְּמוֹ אוֹתוֹ הַדּוֹר עַד הַדּוֹר שְׁיָבֹא הַמֶּלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, שְׁיֵרְאוּ אֶת כְּבוֹד הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּמוֹתָם, שֶׁהֵם נִדְּבָקוּ מִה שְׁלֹא נִדְּבָקוּ דּוֹרוֹת אַחֲרֵיהֶם.

386. שְׁשִׁנְיָו, רֵאשִׁיתָ שְׁפָחָה עַל הַיָּם מִה שְׁלֹא רֵאשִׁיתָ עֵינֵי שֶׁל יַחֲזַקְאֵל הַנָּבִיא. אִם הֵם כָּל כָּף נִדְּבָקוּ, נִשּׁוֹת יִשְׂרָאֵל כָּל שָׁבֹן, בְּנִיחָם כָּל שָׁבֹן, וְהַגְּבָרִים כָּל שָׁבֹן, הַסְּנֵהֲדָרִין כָּל שָׁבֹן, הַנְּשִׂאִים כָּל שָׁבֹן, וְכָל שָׁבֹן הַנָּבִיא הַעֲלִיּוֹן הַנֶּאֱמָן מִשָּׁה, שְׁהוּא עַל הַכֹּל. וְעַתָּה אֵלּוּ סוֹחְרֵי הַמִּדְבָּר רּוֹחֲשִׁים כָּל כָּף הַרְבֵּה חֲכָמָה, כָּל שָׁבֹן חֲכָמֵי הַדּוֹר, כָּל שָׁבֹן אֵלּוּ שְׁעוּמָדִים לִפְנֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן וְלוּמָדִים מִמֶּנּוּ בְּכָל יוֹם. כָּל שָׁבֹן, וְכָל שָׁבֹן רַבִּי שְׁמַעוֹן, שְׁהוּא עֲלִיּוֹן עַל הַכֹּל.

387. אַחֲרֵי שְׁמֵת מִשָּׁה, מִה כְּתוּב? וְקָם הָעָם הַזֶּה וְזָנָה וְזָנָה וְגו'. כָּף, אוֹי לְעוֹלָם כְּשִׁיסְתַּלַּק מִמֶּנּוּ רַבִּי שְׁמַעוֹן, שְׁמַעֲנוֹת הַחֲכָמָה יִסְתַּתְּמוּ מִן הָעוֹלָם, וְיִרְצֶה אָדָם דְּבַר חֲכָמָה וְלֹא יִמָּצָא מִי שְׁיֵאמַר,

384. בָּרִיכוּ לֹן רַבִּי זוּיָא וְרַבִּי יוֹסִי, וְנִשְׁקוּ לֹן בְּרִישֵׁיהֶו, וְשִׁדְרוּ לֹן. אָמַר רַבִּי זוּיָא לְרַבִּי יוֹסִי, בָּרִיךְ רוּחָמָא, דְּתַקִּין אֲרוּחָא קַמָּן, וְדַאי קוּדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא שִׁדְר לֹן גָּבֵן. וְכַאֲיֵן אֵינֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוֹרֵייתָא, וְלֹא אֲרַפִּין מִינָהּ שְׁעֵתָא זוּדָא. נִפְקוּ רַבִּי זוּיָא וְרַבִּי יוֹסִי, וְאָזְלוּ לְאֲרוּזֵיהֶו. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדַאי רוּחִימוּתָא דְּלִבָּא קִישִׁיר בְּאֵלִין טִייעִי. אָמַר רַבִּי זוּיָא, לֹא תוּוּהֵנָּה עַל דָּא, דְּהָא בְּיוֹבוּי דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲפִילוּ צִפְרִי שְׁמִיא מְרוּזְשִׁין וְזַכְמָתָא, דְּהָא מַלְוִי אֲשֵׁתְמוּדֵעֵן לְעִילָא וְתַתָּא.

385. פִּתּוּז רַבִּי זוּיָא וְאָמַר, (דְּבָרִים לֹא) וַיֹּאמֶר יי' אֶל מֹשֶׁה הִנֵּה שׁוֹכֵב עִם אֲבוֹתֶיךָ וְגו'. תָּא וְזוּי, כָּל זְמַן שְׁמִשָּׁה הָיָה קִים בְּעוֹלָמָא, הָיָה מוֹמוּזִי בְּיַדִּיהֶו דְּיִשְׂרָאֵל, בְּגִין דְּלֹא יִשְׁתַּכּוּזוּן בְּזוּיּוּבָא קָמִי קוּדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא וּבְגִין דְּמִשָּׁה אֲשֵׁתְכּוּז בִּינֵיהֶו לֹא יִהְיֶה כְּהֵהוּא דְּרָא עַד דְּרָא דִּימִי מַלְכָּא מְשִׁיחָא דְּיִזְבוּוּ יִקְרָא דְּקוּדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא כּוּוֹתֵיהֶו דְּאֵינֹן אֲתַדְּבָקוּ מִה דְּלֹא אֲתַדְּבָקוּ דְּרִין אֲזוּרְנִין.

386. דְּתַנִּינָן, זְמַמַּת שְׁפָחָה זוּדָא עַל יָמָא, מִה דְּלֹא זְמַמַּת עֵינָא דְּיִזְזַקְאֵל נְבִיאָה. אִי אֵינֹן אֲתַדְּבָקוּ כָּל כָּף, נִשְׁיִהוּן דְּיִשְׂרָאֵל כָּל שָׁבֹן. בְּנִיחָהוּ כָּל שָׁבֹן, גּוֹבְרִין כָּל שָׁבֹן, סְנֵהֲדָרִין כָּל שָׁבֹן. נְשִׂאִים כָּל שָׁבֹן, וְכָל שָׁבֹן נְבִיאָה עֲלָאָה מְהִימָנָא מִשָּׁה, דְּאִיהֶו עַל כָּלָא. וְהִשְׁתָּא אֵלִין טִייעִי מַדְבָּרָא מְרוּזְשִׁין וְזַכְמָתָא כָּל כָּף, כָּל שָׁבֹן וְזַכְיָמִי דְּרָא, כָּל שָׁבֹן אֵינֹן דְּקִיבִי קָמִיָּה דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאוֹלְפִי מִינָהּ בְּכָל (דף כ"ג ע"א) יוֹמָא. כָּל שָׁבֹן וְכָל שָׁבֹן רַבִּי שְׁמַעוֹן דְּהוּא עֲלָאָה עַל כָּלָא.

387. בְּתַר דְּמִית מִשָּׁה, מִה כְּתִיב, (דְּבָרִים לֹא) וְקָם הָעָם הַזֶּה וְזָנָה וְזָנָה וְגו'. כָּף, וְוִי לְעִלְמָא כַּד יִסְתַּלַּק מִינָהּ רַבִּי שְׁמַעוֹן, דְּמִבּוּעִי דְּזַכְמָתָא יִסְתַּתְּמוּ מִעֲלָמָא, וְיִבְעִי בַר נֶשׁ מַלְא דְּזַכְמָתָא, וְלֹא יִשְׁכּוּז מֵאֵן דְּיִימָא,

וכל העולם טועים בתורה, משום שלא ימצא ביניהם מי שמתעורר בחכמה. על אותו זמן כתוב, ואם כל עדת ישראל ישגו. ואם ישגו בתורה ולא ידעו את דרכיה, במה זה? משום שנעלם דבר מעיני הקהל, שלא ימצא מן שיודע לגלות עמקות התורה ודרכיה. אוי לאותם הדורות שימצאו אז בעולם.

388. אמר רבי יהודה, עתיד הקדוש ברוך הוא לגלות רזים עמקים של התורה בזמן שיבא מלך המשיח, משום (ישעיה יא) שכלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים. וכתוב (ירמיה לא) ולא ילמדו עוד איש את רעהו ואיש את אחיו לאמר דעו את ה' כי כולם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם, אמן בן יהי רצון.

389. אשר נשיא יחטא ועשה אחת וגו' בשגגה ואשם. שנה רבי יצחק, מה שונה שבכל מקום כתוב בהם ואם, כמו שנאמר אם הכהן המשיח יחטא, ואם כל עדת ישראל ישגו, וכאן אשר נשיא יחטא, ולא כתוב ואם נשיא יחטא? מה זה אומר?

390. אלא, שהכהנים הללו אינם נמצאים בכתא, שהרי הכהן שומר את עצמו תמיד, משום שמשאו של אדונו עליו בכל יום, והמשא של כל ישראל, והמשא של כל אחד ואחד, ולכן התמיהה, הוא בשיחטא? ומשום כך כתוב ואם. וכן ואם כל עדת ישראל ישגו, תמיהה היא שכלם ימצאו בכתא אחד, שאם אלה יחטאו – אלו לא יחטאו, ומשום כך כתוב ואם. אבל כאן אשר נשיא יחטא, ודאי, משום שלבו גס בו, והעם הולכים אחריו והתמנו תחתיו. ועל בן אשר נשיא יחטא. כגון שהוא עבר על מצוות לא תעשה, והוא עשה אחת מהן, ולכן לא כתוב בו ואם, שהרי דבריו אינם בספק.

וטעאן כל עלמא באורייתא, בגין דלא ישתכחו ביניהם, מאן דאתער בזכמתא. על ההוא זמנא כתיב, ואם כל עדת ישראל ישגו. ואם ישגו באורייתא, ולא ידעון אורוהא, במאי הוא, בגין ונעלם דבר מעיני הקהל, דלא ישתכחו מאן דיידע לגלגא עמיקתא דאורייתא ואורוהא. ווי לאינן דרין דמשתכחו כדין בעלמא.

388. אמר רבי יהודה, זמין קודשא בריך הוא לגלגא רזין עמיקין דאורייתא, בזמנא דמלכא משיחא, בגין (ישעיה יא) דמלגא הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים. וכתוב (ירמיה לא) ולא ילמדו עוד איש את רעהו ואיש את אחיו לאמר דעו את ה' כי כולם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם אמן בן יהי רצון.

389. (ויקרא ד) אשר נשיא יחטא ועשה אחת וגו' בשגגה ואשם. תאני רבי יצחק, מאי שגגה אתר דכתיב בהו ואם, כמה דאת אמר אם הכהן המשיח יחטא. ואם כל עדת ישראל ישגו, והכא אשר נשיא יחטא, ולא כתיב ואם נשיא יחטא, מאי קא מייירי.

390. אלא, אלן כהנא לא משתכחו הכי בזמנא, דהא כהן גטיר גרמיה תדירא, בגין דמטולא דמאריה עליה בכל יומא, ומטולא דישראל כלהו, ומטולא דכל זוד וזוד, ועל דא תוהא איהו כד יחטא, ובגין כה ואם כתיב. וכן ואם כל עדת ישראל ישגו, תוהא הוא דכלהו ישתכחו בזמנא זוד, דאי אלן יחטאון, אלן לא יחטאון, ובגין כה ואם כתיב. אבל הכא אשר נשיא יחטא, ודאי, בגין דלביה גס ביה, ועמא אולין אבתריה, ואתבנון תזוזותיו. ועל דא אשר נשיא יחטא. כגון דעבר על מצוות לא תעשה, והוא עבד זוד מניה, ועל דא לא כתיב ביה ואם, דהא מלוי לא בספקא הוו.

391. רבי יהודה פתח, (שמות לה) והנשיאים הביאו את אבני השם ואת אבני המלאים לאפוד ולחשן. מה שונה שאת הדברים הללו הקריבו הנשיאים ולא אדם אחר? והרי פתוב, (שמות לה) כל נדיב לבו יביאה את תרומת ה', וכתוב ואבני שהם ואבני מלאים לאפוד ולחשן.

392. אלא, אמר קודש בריה הוא, אף על גב שבכלם תלויה הנדבה הזו, האבנים הללו עולות לנשיאים. מה הטעם? משום שהן נמצאות על לב הכהן. אמר הקדוש ברוך הוא, יבואו נשיאים שלכם גם בהם, ויביא את האבנים הללו שנמצאות על לבו של הכהן, ויתכפר עליהם מגשות לבם. וכתוב והיו על לב אהרן בבואו לפני ה', ועל זה – והנשיאים הביאו את אבני השם ואת אבני המלאים, לכפר עליהם.

393. ומשום כך, אשר נשיא יחטא, ודאי. ועשה אחת מכל מצות ה' אלהיו אשר לא תעשינה, כמו שבארנו, שעבר על מצות לא תעשה. או הודע אליו חטאתו. שמשום שלבו גם בו, לא משגיח בחטאיו, ואחר כך נודע לו ועשה מזה תשובה.

394. רבי יהודה ורבי יוסי היו יושבים לילה אחד ועוסקים בתורה. אמר רבי יהודה לרבי יוסי, ראיתי שצחות התורה בלילה יותר מאשר ביום. למה זה? אמר לו, משום שהצחות של תורה שבכתב היא תורה שבעל פה, ותורה שבעל פה שולטת בלילה, ומתעוררת יותר מאשר ביום, ובזמן שהיא שולטת, אז קימת הצחות של התורה.

395. פתח רבי יוסי ואמר, (איוב לה) ולא אמר איה אלוה עשי נתן זמרות בלילה. בא ראה, בשעה שמתעוררת רוח צפון ונחלק הלילה, הרי בארו ששלהבת אחת יוצאת ומכה תחת כנפי התרנגול ומקיש את כנפיו וקורא. ואותה

391. רבי יהודה פתח, (שמות לה) והנשיאים הביאו את אבני השם ואת אבני המלאים לאפוד ולחשן. מאי שנא דמלין אלין אקריבו נשיאים, ולא בר נשי אזורא, והא כתיב (שמות לה) כל נדיב לבו יביאה את תרומת ה', וכתוב (שמות לה) ואבני שהם ואבני מלאים לאפוד ולחשן.

392. אלא, אמר קודש בריה הוא, אף על גב דבכלל תלמי הא נדבה, סליקו אלין אבנים לנשיאים. מאי טעמא, בגין דעל לבא דכהנא אשתכחון. אמר קודש בריה הוא, ליתו נשיאים דלביהו גס בהו, וייתון אלין אבנים דאינן משתכחון על לבא דכהנא, ויתכפר עליהו מגשות לביהו, וכתוב (שמות כח) והיו על לב אהרן בבואו לפני ה', ועל דא והנשיאים הביאו את אבני השם ואת אבני המלאים לכפרא עליהו.

393. ובגין כך אשר נשיא יחטא ודאי. ועשה אחת מכל מצות ה' אלהיו אשר לא תעשינה, כמות דאוקמוה, דעבר על מצות לא תעשה. או הודע אליו חטאתו. דבגין דלביה גס ביה, לא אשגוזי בוזטאיה, ולבתר אתיידע ליה, ועביד מניה תשובה.

394. רבי יהודה ורבי יוסי הוו יתבי זוד ליליא, ולעאן באורייתא. אמר רבי יהודה לרבי יוסי, זומינא דצוותא דאורייתא בליליא, הוא יתיר מביממא, אמאי. אמר ליה, בגין דצוותא דתורה שבעל פה, תורה שבעל פה הוא. ותורה שבעל פה, בליליא שלטא ואתעררת יתיר מביממא, ובזמנא דאיהי שלטא, כדין איהו צוותא דאורייתא.

395. פתח רבי יוסי ואמר, (איוב לה) ולא אמר איה אלוה עושי נתן זמירות בלילה. תא זוזי, (שלח לך קע"א ע"ב) בשעתא דאתער רוח צפון, ואתפלג ליליא, הא אוקמוה, דשלהבת זוד נפיק, ובטש

שלחבת, בזמן שמגיעה אליו ומתעוררת בנגדו, הוא מסתכל בה ומודעזע וקורא, ומסתכל ומשגיח בשביל כבוד רבונו כדי לעשות רצונו, וקורא לבני האדם.

396. ולכן נקרא שכו, השגחה. ונקרא גבר, שמתעורר בשלחבת הגבורה, בצד של הגבורה הוא בא לעורר את העולם, ואז אותם בני האמונה עומדים ונותנים גבורה וכו' לכנסת ישראל, ואז נקראת רנת התורה. ולכן דוד ירש את המלכות הוא ובניו לעולמים ולדורי דורות.

397. וכשהתרגול קורא ובני אדם ישנים במשותיהם ואינם מתעוררים, התרגול קורא אחר כך, ואומר מה שאומר, והרי פרשה. אחר כך מכה בכנפיו ואומר: אוי לפלוני הנזוף של רבונו, שעזב את רבונו, ולא עורר את רוחו ולא משגיח על כבוד רבונו.

398. בשמאיר היום, הכרוז קורא עליו ואומר: ולא אמר איה אלוה עשי נתן זמרות בלילה. לסייע לו באותן התשבחות, ושיהיה הכל בסיוע אחר. עשי! עושני היה צריך להיות! מה זה עשי? אלא בשעה שאדם קם בחצות הלילה ומשתדל ברנת התורה, שרנת התורה לא נקראת אלא בלילה, וכשהוא נמצא בתורה בשמאיר היום, הקדוש ברוך הוא ובנסת ישראל מתקנים לו חוט אחד של חסד להנצל מן הכל, ולהאיר לו בין העליונים והתחתונים.

399. רבי יהודה אמר, אני שמעתי שאמר רבי אבא את הפסוק הזה, איה אלוה עשי, עושה לי היה צריך להיות! מהו עשי? אלא כמו שאמרתי, בשעה שהוא קם בלילה ומשתדל בתורה, בשמאיר היום מתעורר אברהם באותו חוט

תזוזות גרפוי דתרנגולא, ואקיש גרפוי וקארי. והוא שלחובא בזמנא דמטי גביה, ואתער לקבליה, אסתכי ביה, ואודעזע וקארי, ואסתכי ואשגוז בגין יקרא דמאריה, למעבד רעותיה, וקארי לון לבני נשא.

396. ועל דא אקרי שכו, אשגוזא. ואקרי גבר, בגין דאתער בשלחובא (דף כ"ג ע"ב) דגבורה, בסטרא דגבורה קא אתיא לאתערא בעלמא. כדן אינון בני מהימנותא קיימין, ויהבין גבורה וזוילא לכנסת ישראל, וכדן אקרי רנה דאורייתא. ועל דא, ירית דוד מלכותא הוא ובניו לעלמין ולדורי דרין.

397. וכד תרגולא קארי, ובני נשא גיימי בערסייהו, ולא מתערי. תרגולא קארי לבתר, ואמר מה דאמר, (קע"א ע"ב) והא אוקמוה. לבתר בטעי בגרפוי, ואמר, ווי לפלגיא נזוף דמאריה, שבקא דמאריה, דלא אתער רוזיה, ולא אשגוז ליקרא דמאריה.

398. כד נהיר יממא, כרוזא קרי עליה ואמר, ולא אמר איה אלוה עושי נתן זמרות בלילה, לסייעא ליה באינון תושבזון, ולמיהוי כלא בסיועא וזדא. עושי, עושני מבעי ליה, מהו עושי. אלא, בשעתא דבר נשי קם בפלגות ליליא, ואשתדל ברנה דאורייתא, דרנה דאורייתא לא אתקרי, אלא בליליא. וכד איהו אשתכח באורייתא, כד נהיר יממא, קודשא בריך הוא ובנסת ישראל מתקני ליה בזד וזוטא דחוסד לאשתובא מכלא ולנהרא ליה בין עלאין ותתאין.

399. רבי יהודה אמר, אנא שמענא דאמר רבי אבא האי קרא, איה אלוה עושי, עושה לי מבעי ליה, מהו עושי. אלא כמה דאמרתי, בשעתא דאיהו קם בפלגות ליליא, ואשתדל באורייתא, כד נהיר

שלו, שכתוב בו (בראשית יד) אם מחוט ועד שרוף נעל וגו'. והקדוש ברוך הוא ובנסת ישראל מתקנים אותו, ועושים אותו בכל יום בריה חדשה. זהו שכתוב אלוה עשי.

400. והרי פרשה, א"ל ו"ה. א"ל – זה אברהם, שכתוב בו, האל הגדול. ו' – זה הקדוש ברוך הוא. ה' – זו בנסת ישראל. וזה הוא אלוה. והם עושים את האדם ומתקנים אותו בכל יום, ומשום כך כתוב עשי, כמו שנאמר (תהלים קמט) ישמח ישראל בעושי. אמר רבי יוסי, ודאי כך הוא, והכל דבר אחר.

401. רבי יהודה פתח ואמר, או הודע אליו חטאתו אשר חטא. הודע אליו, מצד של מי? או ידע (נודע) חטאתו היה צריך להיות מה זה הודע אליו? אלא שהקדוש ברוך הוא מצוה את בנסת ישראל להודיע לאדם אותו החטא שהוא חטא, ובמה מודיעה לו? בדיניה, כמו שנאמר (איוב כ) יגלו שמים עונו וארץ מתקוממה לו. הודע אליו, כמי שמצוה לאחר.

402. ששנינו, בשעה שאדם חוטא לפני הקדוש ברוך הוא ולא משגיח על חטאו לחזור בתשובה לפני רבונו, וזרק אותו אחר כתפו, נשמתו ממש עולה ומעידה לפני הקדוש ברוך הוא, ואז מצוה הקדוש ברוך הוא לבנסת ישראל ואומר: או הודע אליו חטאתו אשר חטא, הושיטי את הידן עליו והודיע לו את חטאו, כמו שנאמר (יחזקאל טז) הודע את ירושלם את תועבותיה.

403. אחר שמגיע עליו הדין, אז מתעוררת רוח לחזור בתשובה לפני רבונו, ונכנע להקריב קרבן, שהרי מי שלבו גס בו, חוטא, ושוכח חטאו ולא משגיח עליו, והקדוש ברוך הוא מזמן

יממא, אתער אברהם בההוא זוטא דיליה, דכתיב ביה (בראשית יד) אם מזוט ועד שרוף נעל וגו'. וקודשא בריך הוא ובנסת ישראל מתקני ליה, ועבדי ליה בכל יומא בריה וודשה, הדא הוא דכתיב אלוה עשי.

400. והא (לך לך צ"ד ע"א) אוקמוה, א"ל ו"ה. א"ל: דא אברהם. דכתיב, ביה, האל הגדול. ו' דא קודשא בריך הוא. ה' דא בנסת ישראל. ודא הוא אלוה. ואינון עבדין ליה לבר נש, ומתקנין ליה בכל יומא, ובגין כך כתיב, עושי, כמה דאת אמר (תהלים קמט) ישמחו ישראל בעושי. אמר רבי יוסי, ודאי כך הוא, וכלא זור מלה.

401. רבי יהודה פתח ואמר, או הודע אליו חטאתו אשר חטא. הודע אליו, מסטרא דמאן, או ידע (נ"א נודע) חטאתו מבעי ליה, מהו הודע אליו. אלא קודשא בריך הוא פקיד לבנסת ישראל, לאודעא ליה לבר נש, ההוא זוטא דהוא זב, ובמה מודיע ליה, בדיניה. כמה דאת אמר (איוב כ) יגלו שממים עונו וארץ מתקוממה לו. הודע אליו, כמאן דפקיד לאזזרא.

402. דתנין בשעתא דבר נש זב קמי קודשא בריך הוא, ולא אשגוזי בוזטאיה לאהדרא בתיבתא קמי מאריה, ואשדי ליה בתר כתפיה, נשמתיה ממש סלקת ואסהידת קמי קודשא בריך הוא. כדין, פקיד מלכא לבנסת ישראל, ואמר או הודע אליו חטאתו אשר חטא, אושיט דינא עליה, ואודע ליה זוביה, כמה דאת אמר (יחזקאל טז) הודע את ירושלם את תועבותיה.

403. בתר דמטי עליה דינא, כדן אתער רוזא למיהדר בתיבתא קמי מאריה, ואתכנע למקרב קרבנא, דהא מאן דלביה גס ביה, זוטא, ואשדי

בנגדו, ומצוה להודיע לו את אותו החטא, כדי שלא ישתבח ממנו.

זוטאיה, ולא אשגזו עליה, וקודשא בריך הוא זמין לקבליה, ופקיד לאודעא ליה לההוא זוזבא, בגין דלא יתנשי מניה.

404. אמר רבי יוסי, כך זה ודאי (מין שפר) וכך מצאנו בדוד, שבין שעשה אותו מעשה של בת שבע, לא השגיח בו. אמר לו הקדוש ברוך הוא: אתה שכחת אותו! אני אזכיר לך. מיד מה כתוב? (שמואל ב' יב) אתה האיש כה אמר ה'. אתה האיש שלא זכרת אותו, אתה האיש ששכחת אותו. ובמה הודיע לו? בדיון.

404. אמר רבי יוסי, הכי הוא ודאי (o"א מנלן דהכי) והכי אשכחנא בדוד, דכיון דעבד ההוא עובדא דבת שבע, לא אשגזו ביה. אמר ליה קודשא בריך הוא, את אנשית ליה, אנא אדכרנא לך. מיד מה כתיב, (שמואל ב' יב) אתה האיש כה אמר ה', אתה האיש דלא דכרית ליה, אתה האיש דאנשית ליה, ובמה אודע ליה בדינא.

405. אף כאן, הקדוש ברוך הוא אומר, הודע אליו חטאתו אשר חטא, והדבר יפה, וכך הוא, שלא כתוב או נודע אליו, כמו שכתוב (שמות כא) או נודע כי שור נגח הוא, ומי שעומד בלילה לעסק בתורה, התורה מודיעה לו את חטאו, ולא בדרך של דין, אלא כמו אם שמודיעה לבנה בדרך רך, והוא אינו שוכח אותו, ושב בתשובה לפני רבונו.

405. אופי הכא, קודשא בריך הוא קאמר, הודע אליו חטאתו אשר חטא וישפיר מלה, והכי הוא, דלא כתיב או נודע אליו, כמה דכתיב, (שמות כא) או נודע כי שור נגח הוא, ומאן דקאים בליליא למלעי באורייתא, אורייתא קא מודעא ליה זוזביה, ולא באוריו דינא אלא כאימא דאודעא לברה, במלה רכיה, והוא לא אנשי ליה, ותב בתיובתא קמי מאריה.

406. ואם תאמר, דוד, שהיה קם בחצות הלילה, למה התעוררו עליו בדיון? אלא דוד שונה, שהוא עבר במה שנקשר, וצריך דין, ובמה שעבר הוא נדון. הוא חטא בנגד המלכות הקדושה ולירושלים הקדושה, ומשום כך גרש מירושלים, והמלכות הוסרה ממנו, עד שהתתקן בראוי (ונענש).

406. ואי תימא דוד, דהוה קם בפלגא ליליא, אמאי אתערעו עליה בדינא, אלא שאני דוד, דאיהו עבר במה דאתקשר, ובקע דינא, ובמה דעבר אתרין. הוא זוטא לקבליה דמלכותא קדישא ולגבי ירושלם קדישא, ובגין דא אתתרך מירושלם, ומלכותא אעדיו מניה, עד (דף כ"ד ע"א) דאתתקן בדקא יאות. (ואתעניש)

407. אמר רבי יהודה, מה זה שהקדוש ברוך הוא העניש את דוד על ידי בנו, שכתוב (שמואל ב' יב) הנני מקים עליך רעה מביתך? אמר רבי יוסי, הרי בארנו, משום שאם יעמד עליו איש אחר, לא ירחם עליו. אמר לו, והרי אבשלום רצה להרג את אביו בכמה עצות רעות (חבל תחבולות) עליו יותר מאדם אחר? אמר לו, לא שמעתי.

407. אמר רבי יהודה, מהו דקודשא בריך הוא אעניש ליה לדוד על ידא דבריה, דכתיב, (שמואל ב' יב) הנני מקים עליך רעה מביתך. אמר רבי יוסי, הא אוקימנא, בגין דאי יקום עליה בר גש אזורא, לא ירוחם עליה. אמר ליה, והא אבשלום בעא

לְקַטְלָא לְאָבוּי בְּכַמּוֹה עֵיטִין בִּישִׁין (דבר) עֲלִיה, יתיר מבר נש אזורא. אמר ליה לא שִׁמְעָנָא.

408. אמר לו, אני שמעתי, דוד חטא בבת שבע סתם. אמר הקדוש ברוך הוא: יבא בן של בת אל נכר וינקם נקמה, ומיהו? זה אבשלום, שהיה בנה של יפת תאר, מהקרב. מכאן למדנו, מי שלוקח האשה הזו בקרב וחומד אותה, לסוף יוצא ממנה בן סורר ומורה. מה הטעם? משום שעד עכשו לא פסקה ממנו זמה, והרי פרשוה.

409. רבי יוסי פתח ואמר, נשבע ה' בימינו ויבזרוע עזו, הפסוק הזה פרשוהו. אבל בא ראה, כל זמן שאדם חוטא לפני הקדוש ברוך הוא, יש דרגה אחת נודעת למעלה בנגד החטא הזה לדון את האדם, ומסתכלת (ומסכימה) עליו. אם שב בתשובה שלמה לפני רבונו, מעבר חטאו ואין הדין שולט עליו ולא מגיע עליו. ואם לא שב, נרשם אותו החטא לאותה הדרגה. אם הוסיף לחטא, הרי דרגה אחרת מזדמנת בנגדו ומסכימה עם הדרגה הראשונה, ואז צריך תשובה יתרה. (ואם לא שב) ואם מוסיף לחטא, מוסיף דרגה על דרגה, עד שמשלים לחמש דרגות.

410. כיון שהימין התתקן בנגדו והסכים עליו, הרי השמאל מזמן להסכים עם הימין ולהכליל בו. כיון שהשמאל מסכים עם הימין, אז כבר לא תלוי בתשובה, והרי פרשוה, ואז הכל מסכימים עליו בדין, והדין שורה עליו.

411. וכשהדין נשלם ושורה על האדם, אז מסתמים ומתתקנות האצבעות חמש בתוך חמש, ימין בשמאל, להראות שהרי הכל הסכימו עליו באותו דין, וידי מתישרות להראות דבר בלי כונת האדם, ולא התפון בו. ועל זה כתוב, (שמות 10) ימינך ה' נאדרי בכח ימינך ה' תרעץ אויב, להכליל שמאל בימין, ונשלם הדין,

408. אמר ליה, אֲנִי שִׁמְעָנָא, דוד חטא בבת שבע סתם. אמר קודשא בריך הוא, ליתי ברא דבת אל נכר, וינקום נוקמתא, ומאן איהו. דא אבשלום, דברה דיפת תואר הוה, מקרבא. מכאן אוליפנא, מאן דנטיל אתתא דא בקרבא, וזומיד בה, לסוף נפיק מנה בן סורר ומורה. מאי טעמא בגין דעד כען, לא פסקא מנה זמהא, והא אוקמוה.

409. רבי יוסי פתח ואמר, (ישעיה 56) נִשְׁבַּע יי' בימינו ויבזרוע עזו, האי קרא אוקמוה. אבל תא זוזי, כל זמנא דבר נש זוטי קמי דקודשא בריך הוא, אית דרגא דאשתמודעא לעילא לקבלי האי זוטאה, לדיינא ליה לבר נש, ואסתכל (אסתכל) ואסתכן) עליה, אי תב בתויבתא שלימתא קמי מאריה, אתעבר זזביה, ודינא לא שלטא עלוי, ולא מאטי עלוי. אי לא תב, אתרשים ההוא זוטאה לגבי ההוא דרגא. אוסיף למוזוטי, הא דרגא אזורא אודמן לקבליה, ואסתכס בדרגא קדמאה, כדין בעינא תשובה יתיר. (ואי לא תב) ואי אוסיף למוזוטי, אוסיף דרגא על דרגא, עד דאשלים לזומשה דרגין.

410. כיון דאתתקן ימינא לקבליה, ואסתכס עליה. הא שמאלא זמינא, לאסכמא בימינא, ולאסתכללא ביה. כיון דשמאלא אסתכס בימינא, כדין לא תליא בתשובה, והא אוקמוה, וכדין כלא אסתכמו עליה בדינא, ודינא שריא עליה.

411. וכד דינא אשתלים ושריא עליה דבר נש, כדין אסתיים ואתתקנו אצבען, זומיש בגו זומיש, ימינא בשמאלא, לאזוזאה דהא כלא אסתכמו עליה בההוא דינא, וידוי מתישרן, לאזוזאה מלה כלא כונת דבר נש, ולא יתכוון ביה. ועל דא

ואז זוהי עמידה של הכל. ולכן, בשרוצה הקדוש ברוך הוא לקיים הכל, כתוב (ישעיה סב) נשבע ה' בימינו ובזרוע עזו וגו'.

כתיב, (שמות טו) ימינה יי' נאדרי בכוז ימינה יי' תרעץ אויב. לאתכללא שמאלא בימינא, ואשלים הינא, וכדין הוא קיימא דכלא. ועל דא, כד בעא קודשא בריה הוא לקיימא כלא, כתיב (ישעיה ב) נשבע יי' בימינו ובזרוע עזו וגו'.

412. רבי יהודה פתח, כתיב (ויקרא כג) פרי עץ הדר כפת תמרים. פרי עץ הדר מה הוא? זה אתרוג. וכי אתרוג מעץ הדר הוא? והרי כמה קוצים יש סביבו, מכאן ומכאן, ואתה אמרת פרי עץ הדר? אלא סוד הדר, שכתוב ויבן ה' אלהים את הצלע אשר לקח מן האדם לאשה ויבאה אל האדם. וכתוב עצם מעצמי ובשר מבשרי, וזהו פרי עץ הדר. מנין לנו שאדם נקרא עץ? שכתוב כי האדם עץ השדה.

412. רבי יהודה פתח, כתיב (ויקרא כג) פרי עץ הדר כפת תמרים. פרי עץ הדר, מאן הוא. דא אתרוג. וכי אתרוג מעץ הדר הוא, והא כמה קוצין אית סוזרניה, מכאן ומכאן, ואת אמרת פרי עץ הדר. אלא רזא דמלה, דכתיב, (בראשית ב) ויבן יי' אלהים את הצלע אשר לקח מן האדם לאשה ויבאה אל האדם. וכתוב (בראשית ב) עצם מעצמי ובשר מבשרי, ודא הוא פרי עץ הדר. מנין דאדם עץ אקרי. דכתיב, (דברים כ) כי האדם עץ השדה.

413. כפת תמרים, שעולים לשבעים שנים, ובו נתקנו שבעים שנים עליונות. וזה כפות למעלה ולמטה, ולכן נקרא כפת, כמו שנאמר בפיתו, שעולה לבאן ולבאן. וזהו שכתוב כי כל בשמים ובארץ, דוקא.

413. כפת תמרים, דסליק לשבעין שנין, וביה אשתכללו שבעין שנין עלאין. ודא אכפת ואתקשר לעילא ונתתא. ועל דא אקרי כפות, כמה דאת אמר בפיתו, דסליק להכא ולהכא. הדא הוא דכתיב כי כל בשמים ובארץ דייקא.

414. רבי יוסי אמר, פרי עץ הדר – זה מזבח, שעושה פרות, ומעלה נצנים לכל הצדדים. מה הטעם? משום שכל שבעים השנים נותנים לה חלק, והיא מתברכת מכלם. מה זה אומר? משום שמי שחוטא אל המזבח, הוא חוטא בכל, שהרי כפות כנגד אותו שכתוב למעלה, ולכן נקשרו זה עם זה, פרי עץ הדר כפת תמרים, ולא כתוב וכפת תמרים.

414. רבי יוסי אמר, פרי עץ הדר דא מזבח, דעביד פירין, וסליק אבין לכל סטרין. מאי טעמא. בגין דכל ע' שנין, יהבין לה זולקא, ואתברכא מכלהו. מאי קא מיירי. בגין דמאן דזוטי לגבי מזבח, בכלא זוטי, דהא כפית לקבלי ההוא דכפית לעילא, ועל דא אתקשר דא בדא, פרי עץ הדר כפת תמרים ולא כתיב וכפת תמרים.

415. כתיב (ויקרא ז) זאת משיחת אהרן ומשיחת בניו. מה זה אומר? אלא זאת – זה מזבח, שנמשח על יד אהרן, שכתוב ומשחת את מזבח העלה ואת כל פליו. ומשחת (ז) ו

415. כתיב (ויקרא ז) זאת משיחת אהרן ומשיחת בניו. מאי קא מיירי. אלא, זאת: דא מזבח, דאתמשיח על ידא דאהרן, דכתיב, (שמות) ומשיחת את מזבח העולה ואת

משחת) בָּנִי, שְׁהָרִי נִמְשַׁח מִכֶּלֶם, וּמִתְגַּדֵּל וּמִתְבָּרֵךְ וּמִטְהַר.

416. בֹּא רֵאָה, בְּחָג סוֹבְבִים אֶת הַמִּזְבֵּחַ פַּעַם אַחַת בְּכָל יוֹם, וְאַחֵר כִּד שְׁבַע פְּעָמִים. מֶה זֶה אוֹמֵר? אֵלֶּה, לְמַלְךְ שֶׁהוֹמִין אוֹרְחִים וְהַתַּעֲסָק עִמָּהֶם, וְהִיתָה לְמַלְךְ בֵּית יְחִידָה. אָמְרָה לוֹ: אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ, מִשּׁוּם הָאוֹרְחִים לֹא שָׁמַתְּ לֵב אֵלַי? אָמַר לָהּ: חַיִּיד בְּתִי, מָנָה אֲעֵלֶה לָךְ בְּכָל יוֹם, (שְׁשׁוּה כָּלֶם).

417. כִּד בְּכָל יוֹם וְיוֹם שֶׁל הַחָג מִקְרִיבִים יִשְׂרָאֵל בְּנֵגֵד אַמּוֹת הָעוֹלָם. אָמַר הַמִּזְבֵּחַ לְמַלְךְ הַקְדוּשׁ: לְכֶלֶם נִמְצָאִים מְנוּת וְחֻלְקִים, וְלִי מֶה אַתָּה נוֹתֵן? אָמַר לָהּ: בְּכָל יוֹם וְיוֹם יִסּוּבְבוּ אוֹתָךְ שְׁבַע יָמִים עֲלִיוֹנִים לְבִרְךְ אוֹתָךְ, וְנוֹתְנִים לָךְ שְׁבַע חֻלְקִים (בְּכָל יוֹם). רַבִּי יוֹסִי אָמַר, שְׁבַע חֻלְקִים בְּכָל יוֹם בְּנֵגֵד שְׁבַע פְּרִים שֶׁנִּקְרְבִים בְּחָג.

418. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, שְׁבַע בְּכָל יוֹם, מִשּׁוּם שְׁהָרִי מִתְבָּרֵכַת (מִמְקוֹם) מִכֶּלֶם, וְלִסּוֹף שְׁבַע הַיָּמִים מִתְבָּרֵכַת מִמְקוֹם שֶׁשָּׁמֵן הַמִּשְׁחָה נִמְצָא. (וְאַחֵר כִּד) שְׁבַע פְּעָמִים, בְּנֵגֵד כָּל אוֹתָם שְׁבַע יָמִים כְּדִי לְהַעֲמִיד לָהּ בְּרִכּוֹת מִמַּעַן הַנֶּחֱל שְׁזוֹרֵם תְּמִיד וְלֹא פוֹסֵק. נִמְצָא שְׁמֵת בְּרִכַּת (תְּמִיד) בְּכָל יוֹם וְיוֹם, עַד שְׁבַע יָמִים שְׁמֵת בְּרִכַּת מִמַּעַן הַנֶּחֱל. וְכֵן פַּעַם אַחֲרֵת שְׁבַע פְּעָמִים כְּאַחַד, וּמִתְקַיְּמוֹת בֵּה הַבְּרִכּוֹת אַחֵר כִּד מִהִמְקוֹם הָעֲלִיּוֹן שֶׁהַמַּעַן יוֹצֵא וְלֹא פוֹסֵק, כְּפִי שְׁאֻמְרָנוּ.

419. בְּכָל יוֹם מִכְרִיזִים עֲלֶיהָ וְאוֹמְרִים, (שְׁמוּאֵל ב) עַד עֲקָרָה יִלְדָּה שְׁבַע וְרַבַּת בָּנִים אֲמַלְלָה. עַד עֲקָרָה יִלְדָּה שְׁבַע – זֶה בְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל, שְׁמֵת בְּרִכַּת מִשְׁבַּע בְּכָל יוֹם, וְעוֹלָה לְחֻשְׁבוֹן עֲלִיוֹן. וְרַבַּת בָּנִים אֲמַלְלָה – אֵלֶּה אַמּוֹת עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה שְׁעוֹלִים בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן לְחֻשְׁבוֹן גְּדוֹל, וְאַחֵר כִּד מִתְמַעֲטִים וְהוֹלְכִים

כָּל כָּלָיו. וּמִשְׁחָת (o"א זז מִשְׁחָת) בָּנִי, דְּהָא מִכְלָהוּ אֶתְמַשְׁחוּ, וְאַתְרַבִּי, וְאַתְבָּרְכָא, וְאַתְדַּכָּא.

416. תָּא זְוִי, בְּזוּג סוֹבְבִים אֶת הַמִּזְבֵּחַ וְזִמְנָא זְוִדָא בְּכָל יוֹמָא, וְשְׁבַע זְמַנִּין לְבָתֵּר. מֵאִי קָא מִיִּירִי. אֵלֶּה, לְמַלְכָא דְּזִמִּין אוֹשְׁפִיזִין, וְאַתְעֵסֵק בֵּהוּ, וְהָיָה לִיהָ לְמַלְכָא בֵּית יְחִידָה. אָמְרָה לִיהָ, מֵאִירִי מַלְכָא, בְּגִין אוֹשְׁפִיזִין לֹא אֲשַׁנְזִית עָלִי. אָמַר לִיהָ, זְוִיךְ בְּרֵתִי פִּרְקָטָא זְוִדָא אֲסִלִּיק לָךְ בְּכָל יוֹמָא, (דָּף כ"ד ע"ב) (דְּשׁוּי כִלְהוּ).

417. כִּד, בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא דְּזוּג, מִקְרִיבִין יִשְׂרָאֵל לְקַבֵּל אוֹמִין דְּעֵלְמָא. אָמַר מִזְבֵּחַ לְמַלְכָא קְדִישָׁא, לְכִלְהוּ מִשְׁתַּכּוּזִי מֵאִנִּין וְזוּלְקִין, וְלִי מֶה אַנְתָּ יְהִיב. אָמַר לָהּ, בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא יִסּוּבְבוּ לִיהָ שְׁבַע יוֹמִין עֲלֵאִין, לְבָרְכָא לָךְ, וְיִהְיֶין לָךְ שְׁבַעִין זוּלְקִין (בְּכָל יוֹמָא), רַבִּי יוֹסִי אָמַר שְׁבַעִין זוּלְקִין בְּכָל יוֹמָא לְקַבֵּל שְׁבַעִין פְּרִים דְּמִתְקַרְבִּין בְּזוּג.

418. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, שְׁבַע בְּכָל יוֹמָא, בְּגִין דְּהָא אֶתְבָּרְכָא (מֵאֵתֵר) מִכְלָהוּ, וְלִסּוֹף, שְׁבַע יוֹמִין, מִתְבָּרְכָא מֵאֵתֵר דְּמִשְׁחָת רַבּוּתָא אֲשֵׁתִּכּוּז. (וּלְבָתֵּר) שְׁבַע זְמַנִּין, לְקַבֵּל כָּל אִינוּן שְׁבַע יוֹמִין, בְּגִין לְקַיְּמָא לָהּ בְּרִכָּאן מִן מִבּוּעָא דְּזוּלָא, דְּנִגִּיד תְּדִיר וְלֹא פָּסִיק, אֲשֵׁתִּכּוּז דְּאֶתְבָּרְכָא (תְּדִיר) בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, עַד שְׁבַע יוֹמִין דְּאֶתְבָּרְכָא מִמִּבּוּעָא דְּזוּלָא. וְכֵן זְמַנָּא אֲזוּרָא שְׁבַע זְמַנִּין כּוּזָא וְאַתְקַיְּמוּ בְּרִכָּאן לְבָתֵּר מֵאֵתֵר עֲלָא דְּמִבּוּעָא נָפִיק וְלֹא פָּסִיק, כְּדִקְאֻמְרוּ.

419. בְּכָל יוֹמָא, מִכְרִיזִין עָלֶיהָ וְאוֹמְרִין, (שְׁמוּאֵל א ב) עַד עֲקָרָה יִלְדָּה שְׁבַע וְרַבַּת בָּנִים אֲמַלְלָה. עַד עֲקָרָה יִלְדָּה שְׁבַע: דָּא בְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל, דְּאֶתְבָּרְכָא מִשְׁבַּע בְּכָל יוֹמָא, וְסִלִּיק לְזוּזִשְׁבִּין עֲלָא. וְרַבַּת בָּנִים אֲמַלְלָה, אֵלֶּין אוֹמִין עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה,

בכל יום ויום, ולכן המזבח מכפר על חטאי ישראל, המזבח מטהר אותם ומריק להם ברכות ממעלה למטה.

הסלקין ביומא קדמא לזושיבין רב, ולבתר מתמעטין ואלין בכל יומא ויומא. ועל דא, מזבז מכפר על זושיבין ד'ישראל מזבז מדכי להון, ואריק להון ברכאן מעילא לתתא.

420. וענף עץ עבת – זה המלך הקדוש, שאחז לשני צדדים. ומשום כך הדס שלשה ענפים, שיעשה ענף עץ עבת שאחז לכל צד. וערבי נחל – אלו שני עמודים, שמכאן יוצא לכפות תמרים. כפת תמרים, אחז למעלה ואחז למטה, והרי נתבאר. אתרוג יוצא מתוך הקוצים של האילן, וכך זה. גם כפת תמרים אחז בהם ודאי. כל מה שיוצא לעולם – מכאן יוצא ומכאן באים (נ"ו).

420. וענף עץ עבות: דא מלכא קדישא, דאזויד לתרין סטריין. ובגין כך הדס תלת ענף, דיתעבד ענף עץ עבות, דאזויד לכל סטרא. וערבי נחל: אלין תרין קיימין, דמהכא נפיק, לכפות תמרים. כפות תמרים, אזויד לעילא ואזויד לתתא, והא אתמר. אתרוג נפקא מגו כובין דאילנא והכי הוא. כפות תמרים הכי נמי אזויד בהו ודאי, כל מה דנפיק לעלמא מהכא נפקא ומהכא אתיין. (ו"א אתזון)

421. רבי יוסי פתח, ואבואה אל מזבח אלהים. מי זה מזבח אלהים? זהו המזבח שלמעלה, מזבח אלהים ודאי. והינו באר של יצחק, ולפעמים מזבח ה', כמו שנאמר קם מלפני מזבח ה'. ועל זה יורשים העולמות מכאן דין ורחמים, משום שהיא יונקת בצד הזה ובצד הזה, והרי בארו את הדבר.

421. רבי יוסי פתח, (תהלים מג) ואבואה אל מזבז אלהים. מאן מזבז אלהים. דא הוא מזבז דלעילא, מזבז אלהים ודאי. והינו באר ד'יצחק. ולזמנין מזבז יי, כמה דאת אמר (מלכים א ח) קם מלפני מזבז יי, ועל דא ירתין עלמין מהכא דינא ורנומיי, בגין דהיא ינקא בהאי סטרא ובהאי סטרא, והא אוקמוה מלה.

422. נפש כי תמעל מעל וגו'. רבי יצחק אמר, הרי פרשוה נפש ודאי. כתוב והיתה נפש אדני צרורה בצרור החיים את ה' אלהיך, וכתוב ואת נפש איביך יקלענה בתוך כף הקלע.

422. (ויקרא ה) נפש כי תמעול מעל וגו', רבי יצחק אמר, דא אוקמוה נפש ודאי. כתיב (שמואל א כה) והיתה נפש אדוני צרורה בצרור החיים את ה' אלהיך, וכתיב ואת נפש איביך יקלענה בתוך כף הקלע.

423. אשריהם הצדיקים שיש להם חלק עליון בקדוש-ברוך-הוא, בחלק הקדוש, בקדוש המלך, משום שהם מקדשים את עצמם בקדשות רבונם. וכל מי שמתקדש, הקדוש ברוך הוא מקדש אותו, שכתוב (ויקרא כ) והתקדשתם והייתם קדשים. אדם מקדש עצמו מלמטה – מקדשים אותו מלמעלה. ובשמתקדש אדם בקדשת רבונו, מלבישים (מורשים) אותו נשמה קדושה, ירשת

423. זכאין אינון צדיקייא דאית לון זוזלקא עלאה בקודשא בריך הוא, בזוזלקא קדישא, בקדושי מלכא, בגין דאינון מקדשי גרמיייהו בקדושי דמאריהון. וכל מאן דאתקדש, קודשא בריך הוא מקדש ליה, דכתיב (ויקרא כ) והתקדשתם והייתם קדושים. בר נש מקדש גרמיה מלרע, מקדשין ליה מלעילא, וכד אתקדש בר נש בקדושה דמאריה,

הקדוש ברוך הוא וכן נסת ישראל, ואז יורש את הכל. ואלו הם שנקראים בנים לקדוש-ברוך-הוא, כמו שכתוב (דברים יד) בנים אתם לה' אלהיכם, והרי פרשוק.

424. בא ראה, כתוב תוצא הארץ נפש חיה, ופרשוק נפש חיה סתם. ומאותו חלק ירש דוד המלך ונקשר בקשר עליון וירש מלכות, כמו שנאמר. ומשום כך והיתה נפש אדני צרורה בצרור החיים. והרי פרשוק שנפש נקשרת ברוח, ורוח עם נשמה, ונשמה עם הקדוש ברוך הוא. אשרי חלקו של מי שירש הירשה העליונה הזו.

425. אוי לאותם הרשעים שנפשותיהם אינן זוכות בעולם הזה, וכל שכן בעולם הבא, עליהם כתוב ואת נפש איביך יקלענה בתוך כף הקלע. שהולכים ומשוטטים בעולם ולא מוצאים מקום למנוחה להתקשר בו, ונטמאים (ונשאבים) בתוך צד הטמאה, והברז קורא ואומר: נפש כי תמעל מעל בה'. מקדש ה' טמא. שהרי לקדשה לא נכנס, ולא נכלל. והם מזיקי העולם, משום שגדבקים בהם ונטמאים.

426. רבי יצחק אומר, הרי פרשוק נפש, כשמתעשרת כנסת ישראל במלך הקדוש מתעשרת ונקראת צרור החיים, משום שבה הכל נקשר. רבי אלעזר אומר, כששכינה נוסעת, היא נוסעת עם האבות. זהו שכתוב (שמות יד) ויסע מלאך האלהים ההלך וגו'.

427. רבי אבא אומר, הכל נעשה עטרה אחת, כדי שיתעטר באחד, והשם הקדוש נראה בתוכם (בצורותיו). באותה שעה נקרא (שיר ב) כתפות בעצי היער בן דודי בין הבנים. והיו

מלבישין (נ"א ירתיו) ליה נשמתא קדישא, אוסגא דקודשא בריך הוא וכנסת ישראל, וכדין ירית כלל. ואלין דאקרון בגין לקודשא בריך הוא, כמה דכתיב, (דברים יד) בנים אתם ליי אלהיכם, והא אוקמוה.

424. תא וזוי כתיב (בראשית א) תוצא הארץ נפש זויה, ואוקמוה (י"ט ע"א) נפש זויה סתם. ומההוא זולקא ירית דוד מלכא, ואתקשר בקשורא עלאה, ואזוסין מלכותא, כמה דאתמר. ובגין כך והיתה נפש אדוני צרורה בצרור החיים. והא אוקמוה דנפש אתקשר (דף כ"ה ע"א) ברוזו, ורוזו בגשמה, ונשמה בקודשא בריך הוא. ופאה זולקיה מאן דירית יריתא דא עלאה.

425. ווי לאינון רשיעיא דנפשאן דלהון לא זכאן בעלמא דין, כל שכן בעלמא דאתי. עליהו כתיב (שמואל א כה) ואת נפש אויביך יקלענה בתוך כף הקלע. דאלין ושטאן בעלמא, ולא אשכונן אתר לניזוא, לאתקשרא ביה, ואסתאבן (נ"א ואשתאבן) בגו סטרא דמסאבותא, וכרוזא קארי ואמר, נפש כי תמעול מעל ביי מקדש יי טמא. דהא בקדושה לא עייל, ולא אתכליל. ואינון מזיקי עלמא, בגין דמתדבקן בהו, ובסתאבן.

426. רבי יצחק, אומר הא אוקמוה, נפש, כד מתעטרא כנסת ישראל במלכא קדישא, אתעטר, ואקרי צרורא דזיי, בגין דבה אתקשר כלל. רבי אלעזר אומר, שכינתא כד נטלא, באבהתא נטלא, הדא הוא דכתיב, (שמות יד) ויסע מלאך האלהים ההולך וגו'.

427. רבי אבא אומר, כלל אתעביר זוד עטרא, בגין דיתעטר כוודא, ושמא קדישא אתזוי בגווייהו (ס"א בגווי). בההיא שעתא, אקרי (שיר

ישראל רואים את זיו הכבוד העליון נוסע לפניהם. וזהו ששנינו, (דברים ד) ויצאך בפניו בכחו הגדל ממצרים. אלו האבות. ומשום כך השם הזה משבר הרים ומשבר סלעים, ויש בו לטוב ולרע. אשרי חלקם של ישראל.

השירים ב) כתפוזו בעצי היער כן דודי בין הבנים. והוא זומאן ישראל ויו יקרא עלאה נטיל קבייהו, ודא הוא דתנינן, (דברים ד) ויצאך בפניו בכחו הגדול ממצרים. אלן אבהתא, ובגין כך, האי שמה מותר טורין, ומתבר טורין, ואית ביה לטב ולביש. ופאה זולקיהון דישראל.

428. מצוה זו, המועל בהקדש צריך להביא קרן וחמש. זהו שכתוב ואת חמישתו יוסף עליו, קרן ו'. החמש שלו ה'. וזו קרן היובל. קרן שהיתה במצחו של אותו פר שהקריב אדם הראשון. זהו העקר של כל הקרבנות. הקרן קימת לו לעולם הבא, והפרות שלו בעולם הזה. וזה ה' ה'. (ע"כ רעיא מהימנא).

428. רעיא מהימנא פקודא דא, המועל בהקדש צריך להביא קרן וזומיש. דא הוא דכתיב, ואת זומשיתו יוסף עליו קרן ו'. זומיש דיליה ה'. ודא (יהושע ו) קרן היובל. קרן דהיה במצוה דההוא פר דהקריב אדם הראשון. האי, איהו עקרא דכל קרבנא. הקרן קיימת לו לעולם הבא, ופירות דיליה בעלמא דין. ודא ה' ה'. (ע"כ רע"מ)

429. בא ראה, עז לקרבן למה? והרי אמר רבי שמעון, עז – השם שלו גורם, ללמד משמו, שהרי צד רע, ומין רע הוא. אלא כך אמר רבי שמעון, את זה צריך להקריב, שהרי אם עוברת עליו רוח טמאה או שהתעסק בו, הרי עז קרבנו, באותו גון שהוא חטא בו.

429. תא וזוי, עז לקרבנא, אמאי. והא אמר רבי שמעון, עז שמה דיליה גרים, לאולף מן שבייה, דהא סטרא בישא זינא בישא הוא. אלא הכי אמר רבי שמעון, דא בעי לקרבא, דהא אי אעבר עליה רוזא דמסאבא, או אתעסק ביה, האי עז קרבניה, בההוא זינא דאיהו זיטי ביה.

430. ואמר רבי שמעון, הרי שנינו, יש מי שזוכה בנשמה, ויש מי שזוכה בהתעוררות הרוח, ויש מי שאינו זוכה אלא רק בנפש. זה מי שלא זוכה אלא רק בנפש, ולא עולה יותר, זה נדבק באותו צד של הטמאה, וכשהוא יושן, אותם צדדים רעים באים ונדבקים בו ומודיעים לו בחלום דברים של העולם, מהם כוזבים, ומהם אמת. ולפעמים שזוחקים עמו ומראים לו דברי שקר, ומצעים אותו בחלומו. ועל כך אמות עובדי עבודה זרה, מהם שרואים בחלומם דברי אמת, משום אותו צד שנדבקים בו, וכלם דברים לזמן קרוב.

430. ואמר רבי שמעון, הא תנינן אית מאן (בראשית ס"ט ע"א, שמות כ"ד ע"ב ועיין צ"א) דזכה בנשמה, ואית מאן דזכה באתערותא דרוזו, ואית מאן דלא זכי אלא בנפש. האי מאן דלא זכי אלא בנפש, ולא סליק יתיר, הא אתדבק בההוא סטרא מסאבא, וכד איהו נאים, אינון סטרין בישין אתין ומתדבקין ביה, ומודעין ליה בזולמא מלין דעלמא. מנהון כדיבין, ומנהון קשיט. ולזמין דזיין ביה, ואזוזיאו ליה מלי שקר, וצערין ליה בזולמיה. ועל דא אומין עובדי עבודה זרה, מנהון דזומאן בזולמיהו מלי קשיט, בגין דהוא סטרא דמתדבק ביה. וכלהו מלין לזמן קריב.

431. בא ראה, במינים הרעים הללו יש שלש דרגות אלו על אלו. הדרגה העליונה שלהם הם אותם שתלויים באויר. הדרגה היותר תחתונה שלהם הם אותם שצוחקים עם בני אדם ומצערים אותם בחלומותיהם, משום שכלם חצופים כמו כלבים. ויש דרגה עליונה עליהם, שהם מעליונים ומתחתונים, ואלו מודיעים לאדם דברים, מהם פוזבים ומהם אמתיים, ואלו הדברים האמתיים כלם לזמן הקרוב.

432. ואותה דרגה מאותם התלויים באויר, שהם יותר עליונים. אותו שלא זוכה יותר מאשר בנפש, ואותה נפש רוצה להתתקן ולקבל רוח, טרם שהרויחה אותה. יוצא מה שיוצא מאותה מאותה הנפש, ומתפשטת בעולם, ורוצה לעלות ולא רוצה, עד שפוגשת באותם שבאויר, והם מודיעים לה דברים, מהם קרובים ומהם יותר רחוקים, ובאותה דרגה הוא הולך ונקשר בחלומו עד שקונה רוח.

433. כיון שקונה רוח, אותה רוח יוצאת, משבר הרים וסלעים, עולה ומתפשט ונכנס בין מלאכים עליונים קדושים, ושם ידע מה שידע, ולומד דברים, וחוזר למקומו. אז הוא קשר של בן אדם בקדשה, עד שזוכה בנשמה וקונה אותה.

434. כיון שקונה נשמה, היא עולה למעלה למעלה, ושומרי הפתחים לא מעכבים אותה, והולכת ומתפשטת ונכנסת בין אותם הצדיקים שצדוים בצדור החיים, ושם רואה את ענג המלך ונהנית מן היו העליון.

435. וכשמתעוררת האילת הקדושה ברוח צפון, יורדת, ועומד אותו צדיק שקנה אותה, ומתגבר כמו אריה חזק בתורה, עד שבא הבקר והולך עם אותה האילת הקדושה להראות לפני המלך, לקבל חוט אחד של חסד. ומיהו זה? חוט של אברהם, שהוא קנה אותה,

431. תא וזוי, באלין זינן בישין, אית תלת דרגין, אלין על אלין. דרגא עלאה דלהון הגהו דתליאן (ע"ו ע"ב שמות רס"ז ע"א, רס"א ע"א, צ"א ע"ב) באוירא. דרגא תתאה דלהון אינן דזיין בבי נשא, וצערן להו בזולמיהו, בגין דכלהו ווציפין בכלבי. ואית דרגא עלאה עליהו, דאינן מעלאי ותתאי, ואלין מודעי ליה לבר נש מלין, מנהון כדיבין, ומנהון קשויט. ואינן מלי דקשויט כלהו לזמן קריב.

432. והוא דרגא מאינן דתליין באוירא, דאינן עלאין יתיר. והוא דלא זכי יתיר אלא בנפש, והוא נפש בעי לאתתקנא לקבלא רוזא, עד לא רוזא ליה, נפקא מה דנפקא מההוא נפש, ואתפשט בעלמא, ובעא לסלקא, ולא בעי, עד דאערע בהו באינן דאוירא, ואינן מודעין ליה מלין, מנהון קריבין, ומנהון רוזיקין יתיר, ובההוא דרגא אזיל ואתקשר בזולמיה, עד דקני רוזא.

433. כיון דקנה רוזא, והוא רוזא נפיק, מתבר טורין וטורין, סליק ואתפשט ואעיל בין מלאכי עלאי קדישי, ותמן ידע מה דידע, ואולף מלין, ואתהדר לאתריה. כדן הוא קשורא דבר נש בקדושה, עד דזכי בנשמה וקני לה.

434. כיון דקנה נשמה, היא סלקא לעילא לעילא, ונטורי פתוזין לא מעכבי לה, ואולא ומתפשטא ועיילא בין אינן צדיקיא דצירין בצרורא דזיין, ותמן זוכי ענוגא דמלכא ומתהניא מן זיוא עלאה.

435. וכד אתער איילתא קדישא, ברוז צפון, וזותא, וקם והוא זכאה דקני לה, ואתגבר כאריה תקיפא באורייתא, עד דאתי צפרא, ואזיל בההיא איילתא קדישא לאתוואה קמי מלכא, לקבלא זוד וזוטא דחוסד, ומאי (דף כ"ה ע"ב) איהו דא וזוטא

שְׁכָתוֹב (בראשית יד) אִם מְחוּט וְעַד שְׂרוּף נֶעַל. הוא לא נִהְנֶה מֵאַחַר כָּלוּם, וְאָמַר אִם מְחוּט, זָכָה לְחוּט הַזֶּה, וְזֶה נִקְרָא הַחוּט שֶׁל אַבְרָהָם.

436. וּכְשֶׁבֵּא אוֹתוֹ צָדִיק עִם הָאֵלִילָה הַזֶּה, אָזִי מִתְעַטֵּר עִמָּה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ, וְדוּד אָמַר (תהלים כב) לִמְנַצֵּחַ עַל אֵילַת הַשֹּׁחַר, זֶה כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. אֵילַת הַשֹּׁחַר – הַשִּׁירָה שֶׁל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל שְׂאוּמְרִים בְּגָלוּת אֵלֵי אֵלֵי לָמָּה עֲזַבְתָּנִי וְגו'.

437. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן, אֲשֶׁרִיהֶם בְּעַלֵּי הַנִּשְׁמָה, בְּעַלֵּי הַתּוֹרָה, בְּנֵי עֲבוּדָתוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַקְדוּשׁ. אוֹי לְאוֹתָם הַרְשָׁעִים שְׂאִין זֻכִּים לְהַדְבִּיק בְּרַבּוֹנָם וְלֹא זֻכִּים בַּתּוֹרָה, שֶׁכָּל מִי שֶׁלֹּא זֻכָּה בַּתּוֹרָה, לֹא זֻכָּה לֹא בְרוּחַ וְלֹא בְנִשְׁמָה, וְהַהֲדַבְּקוֹת שֶׁלָּהֶם בְּאוֹתוֹ הַצַּד שֶׁל הַמֵּינִים הָרָעִים. וְלִזֶּה אֵין חֶלֶק בַּמֶּלֶךְ הַקְדוּשׁ, אֵין לוֹ חֶלֶק שֶׁל קִדְשָׁה. אוֹי לֹא בְּשִׁינָא מִן הָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהוּא הוּא מִכָּר לְאוֹתָם הַמֵּינִים הָרָעִים, בְּעַלֵּי הַחֲצִפָּה, עֲוִים כְּמוֹ כָּלֵב, שְׁלִיחֵי אֵשׁ הַגִּיהֶנֶם, שְׂאִין מִרְחָמִים עֲלֵיהֶם.

438. בֹּא וּרְאֵה מֶה בֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה. יִשְׂרָאֵל, אָף עַל גֵּב שֶׁלֹּא זֻכָּה אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֶלָּא בְּנֶפֶשׁ, דְּרָגָה עֲלִיּוֹנָה עוֹמֶדֶת עָלָיו, וְאִם הוּא רוֹצֵה לְקַנּוֹת רוּחַ וְאִם הוּא רוֹצֵה לְקַנּוֹת נִשְׁמָה, הוּא קוֹנֶה וְזֻכָּה בָּהּ. אֲבָל עַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה לֹא קוֹנִים לְעוֹלָמִים, פֶּרֶט לֹאִם נִמּוּל, שְׂאִי קוֹנֶה נֶפֶשׁ (תַּחַת נֶפֶשׁ) מִמָּקוֹם אַחֵר.

439. וְיִשְׂרָאֵל שְׂעוּמִדִּים בְּדִרְגָּה תַּחְתּוֹנָה בְּנֶפֶשׁ, אִם אֵינוֹ רוֹצֵה לְזַכּוֹת יוֹתֵר, עֲנִשׁוֹ רַב. אוֹי לְאוֹתוֹ רָשָׁע שֶׁשָּׂכַח אֶת מִצְוֹת הַתּוֹרָה וְלֹא הִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, שֶׁכַּח אֶת אֲדוֹנוֹ, עָלָיו כְּתוּב יִתְמוּ חֲטָאִים מִן הָאָרֶץ.

דְּאַבְרָהָם, דְּהוּא קִנֵּי לִיה, דְּכַתִּיב, (בראשית יד) אִם מְחוּט וְעַד שְׂרוּף נֶעַל, הוּא לֹא אֶתְהַנֵּי מֵאַחֲרָא כָּלוּם, וְאָמַר אִם מְחוּט, זָכָה לְהֵאֵי זוּטָא, וְדֵא אֶקְרִי זוּטָא דְאַבְרָהָם.

436. וְכֹד אֶתִּי הֵהוּא זָכָא בְּהֵאֵי אֵיִילָתָא, כְּדִין אֶתְעַטֵּר עִמָּה קָמִי מִלְכָּא, וְדוּד קָאמַר, (תהלים כב) לִמְנַצֵּחַ עַל אֵילַת הַשֹּׁחַר, דֵּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, אֵילַת הַשֹּׁחַר שִׁירָתָא דְכְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, דְּקָאמַרִי בְּגָלוּתָא אֵלֵי אֵלֵי לָמָּה עֲזַבְתָּנִי וְגו'.

437. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן, זָכָאִין אֵינוֹן מֵאֲרִי דְנִשְׁמָתָא, מֵאֲרִי דְאוֹרִיִּיתָא, בְּנֵי פּוֹלְחֵי זָנָא דְמִלְכָּא קְדִישָׁא. וְוִי לְאֵינוֹן זֻיִּיבָא, דְלֹא זָכָאִין לְאַתְדַּבְּקָא בְּמֵאֲרִיהוֹן, וְלֹא זָכָאִין בְּאוֹרִיִּיתָא, דְכָל מֵאֵן דְלֹא זָכִי בְּאוֹרִיִּיתָא, לֹא זָכִי לֹא בְרוּחַ, וְלֹא בְנִשְׁמָה. וְאַתְדַּבְּקוּתָא דְלֵהוֹן, בְּהֵהוּא סִטְרָא דְזִינִין בִּישִׁין. וְהֵאֵי לִית לִיה זְוּלָקָא בְּמִלְכָּא קְדִישָׁא, לִית לִיה זְוּלָקָא דְקְדוּשָׁה. וְוִי לִיה כֹּד יִפּוֹק מֵהֵאֵי עֲלָמָא, דְהֵאֵי אֲשֶׁתְּמוּדֵעַ הוּא לְגַבִּי אֵינוֹן זִינִין בִּישִׁין, מֵאֲרִי זֻזְצִיפּוּתָא, תְּקִיפִי כְּכִלְכָּא, שְׁלוּזִי דְנִזְרָא דְגִיְהֶנֶם, דְלֹא מִרְזוּמִי עֲלִיָּהוּ.

438. תֵּא זֻזִי, מֶה בֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה. יִשְׂרָאֵל, אָף עַל גֵּב דְלֹא זָכִי בְּרֵשׁ יִשְׂרָאֵל, אֶלָּא בְּנֶפֶשׁ, דְרָגָא עֲלָאָה קָאִים עֲלִיה, וְאִי אִיהוּ בְּעִי לְמִקְנֵי רוּחַ, וְאִי אִיהוּ בְּעִי לְמִקְנֵי נִשְׁמָה, קִנֵּי וְזָכִי בָּהּ. אֲבָל עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, לֹא קִנִּין לְעֲלָמִין, בְּרֵשׁ אִי אֶתְנַזֵּר, דְּקִנֵּי נֶפֶשׁ (תַּחַת נֶפֶשׁ) מֵאַתֵּר אַחֵר.

439. וְיִשְׂרָאֵל דְקִיִּימִי בְּדִרְגָּא תַּתְּאָה בְּנֶפֶשׁ, אִי אִיהוּ לֹא בְּעִי לְמִזְכִּי יִתִּיר, עוֹנֵשִׁיהַ סְגִיָּא. וְוִי לְהֵהוּא זֻיִּיבָא, דְאֲנִשִּׁי פְקוּדֵי דְאוֹרִיִּיתָא, וְלֹא אֲשֶׁתְּדִל בְּאוֹרִיִּיתָא, אֲנִשִּׁי לְמֵאֲרִיה, עֲלִיה כְּתִיב (תהלים קד) יִתְמוּ זֻטָּאִים מִן הָאָרֶץ.

440. ובא ראה, יש בני אדם שנדבקים בצד הזה משום אותה (בזו) נפש שלא זכו יותר, וכשעוברת עליהם אותה רוח טמאה, שורה עליהם ונדבקים בה. אזי אותו החטא שחוטא האדם הוא מצד של אותה רוח טמאה, וקרבתו הוא עז אחת, משום שהיא בהמה שבאה מאותו צד לכפר על חטאו.

441. אמר לו רבי אלעזר בנו, והרי כתוב (דברים כא) לא תלין נבלתו על העץ וגו', ולא תטמא את אדמתך. משום שהארץ היא קדושה, (ובמקום ששורה) ורוח טמאה לא תמצא מקום בארץ הקדושה לשרות עליו. אם כן, כיון שעל אותה בהמה שורה רוח טמאה, והיא באה מצדיה, למה מקריבים אותה לצד הקדושה? אמר לו, יפה שאלת.

442. אבל בא ראה, בני. כתוב (שם ד) כי ה' אלהיך אש אוכלת הוא. יש אש אוכלת אש. האש של הקדוש ברוך הוא אוכלת אש אחרת. ובא ראה, יש מלאכים שאומרים שירה לפני הקדוש ברוך הוא, ומתבטלים כשהם מסימים את אותה השירה בניצוץ של אש אוכלת. למטה מזמין הקדוש ברוך הוא אש של המזבח, והאש הזו אוכלת ומשמדת את כל אותו הצד, ואותו הצד מתבטל באותה שלהבת של אש ולא משאירה ממנו בעולם. ואותו אדם שמקריב את קרבנו עומד עליו, ובאותו הריח של הקרבן שעולה, עובר ממנו הצד של רוח הטמאה ששורה עליו ומתכפר. משום כך הכל מתבטל ומשמד, ואין מי שעומד בפני אותה אש.

443. רבי אחא היה הולך בדרך, ורבי חייא ורבי יוסי נפגשו באחד. אמר רבי אחא, ודאי אנו שלשה עתידים לקבל פני שכינה. התחברו יחד

440. ותא וזוי אית בני נשיא דאתדבקן בהאי סטרא, בגין ההוא (נ"א בהאי) נפש דלא זכאן יתיר, וכד אעבר עליהו ההוא רוזא מסאבא, אשרי עליהו ואתדבקו ביה. כדן ההוא וטאה דזוטי בר נשי, הוא מסטרא דההוא רוזא מסאבא, וקרבתיה איהו זוד עו, בגין דאיהו בעירא דאתי מההוא סטרא, לכפרא על זוביה.

441. אמר ליה רבי אלעזר בריה, והא כתיב (דברים כא) לא תלין נבלתו על העץ וגו', ולא תטמא את אדמתך. בגין דארעא היא קדישא, (ובאתרא דשאר) ורוזא מסאבא לא ישתכוז אתרא בארעא קדישא למשרי עלוי, אי הכי, כיון דההוא בעירא שארי עליה רוזא מסאבא ואתי מסטרהא, אמאי מקריבין ליה לסטר קודשא. אמר ליה יאות שאלת.

442. אבל תא וזוי ברי, כתיב (דברים ד) כי יי' אלהיך אש אוכלת הוא, אית אשא אכיל אשא. אשתא דקודשא בריה הוא, אכיל אשא אזורא. ותא וזוי אית מלאכין דאמרין שירתא קמי קודשא בריה הוא, ואינון מתבטלי כד מסיימי הדיא שירתא, בניצוצא דאשא אכלא. לתתא זמין קודשא בריה הוא אשא דמדבזא, והאי אשא אכלא ונשי לכל ההוא סטרא, ואתבטל ההוא סטרא, בההוא שלהובא דאשא, ולא אשאר מניה בעלמא. וההוא בר נשי דמקרב קרבניה, קאים עליה, ובההוא ריזא דקרבתא דסליק, אתעבר מניה סטרא דרוזא מסאבא דשריא עלוי, ויתכפר. בגיני כך כלא אתבטיל וישתעי, ולית מאן דקאים לגבי ההוא אשא.

443. רבי אוןא הוה אויל באורזא, ורבי זוייא ורבי יוסי אערעו כוזדא. אמר רבי אוןא, ודאי אנן תכלת, ומינין לקבלא אנפי שכינתא, אתוזברו כוזדא ואכלו.

והלכו. אמר רבי אחא, כל אחד ואחד יאמר דבר קשור לתורה, ונלך.

444. פתח רבי חייא ואמר, (ישעיה מה) הרעיפו שמים ממעל וגו'. הפסוק הזה הוא סוד של חכמה שלמדנו מהמנורה הקדושה. הרעיפו שמים ממעל, מה זה הרעיפו? כמו שנאמר (דברים לב) יערף במטר לקחי. ועל הצד של המטר שהוא המזון של הכל הוא אומר. ועל כן כל עיני העולם מצפים לקדוש-ברוך-הוא למזונות, משום שהוא נותן מזון לכל וזן את הכל, כמו שנאמר עיני כל אליך ישברו וגו'.

445. ואם תאמר שבמקום הזה שנקרא שמים הדבר תלוי - הרי שנינו, שלא בזכות הדבר תלוי, וזכות הרי פרשה זו צדקה. ותרגום של צדקה - זכות ושמים זה דבר אחד, וכאן הרעיפו שמים. (ואם תאמר בו תלוי) כתוב ממעל, ממעל ודאי. מהעתיק הקדוש זה בא, ולא מאותו מקום שנקרא שמים, ונקרא זכות, אלא ממעל דוקא

446. ושחקים יזלו צדק. שבשמים נוטל אותו ממעל מאותו מקום עליון ששורה עליו, אזי שחקים יזלו צדק. מי השחקים? זה המקום שטוחנים מן לצדיקים. ומי הם? נצח והוד, שהם ודאי טוחנים מן לצדיקים. למי? לאותו מקום שנקרא צדיק, שהרי הם טוחנים את אותו המן שבא מלמעלה, וכל אותו טוב מתכנס בתוכם לתת אותו לדרגה של צדיק, כדי שיתברכו צדק מאותה גזילה שלהם, ועל זה טוחנים מן לצדיקים. מי הם הצדיקים? זה צדיק וצדק, יוסף ורחל, שבשמונדים באחד נקראו צדיקים.

אמר רבי אוןא, כל זוד וזוד לימא מלה דקטורא דאורייתא ונזיל.

444. פתחו רבי זוויא ואמר, (ישעיה מה) הרעיפו שמים ממעל וגו', האי קרא רזא הוא דזוכמותא, דאוליפנא מבוצינא קדישא. הרעיפו שמים ממעל. מאי הרעיפו. כמה דאת אמר (דברים לב) יערוף במטר לקוזי. ועל סטרא דמטרא דהוא מזונא דכלא קאמר. ועל דא, כל עיני עקבא מצפון לקודשא בריך הוא למזוני, בגין דאיהו יהיב מזונא לכלא, וזן כל, כמה דאת אמר, (תהלים קמה) עיני כל אליך ישברו וגו'.

445. ואי תימא דבאתר דא דאקרי שמים תליא מלתא. הא תנינן, דלאו בזכותא תליא מלתא. וזכותא, הא אוקמוה צדקה. ותרגום צדקה, זכותא. וזכותא ושמים זוד מלה הוא, והכא הרעיפו שמים. (ואי תימא ביה תליא) כתיב ממעל, ממעל ודאי, מעתיקא קדישא קא (דף כ"ו ע"א) אתיא, ולא מההוא אתר דאקרי שמים, ואקרי זכותא, אלא ממעל דייקא.

446. ושחקים יזלו צדק, דכד שמים נטיל ליה ממעל, מההוא אתר עלאה דשארי עליו, כדון שחקים יזלו צדק. מאן שחקים. אתר דטוחנין מנא לצדיקיא. ומאי זינהו. נצח והוד, דאינן ודאי טוחנין מנא לצדיקיא. למאן. למההוא אתר דאקרי צדיק דהא אינן טוחנין ליה למההוא מנא דאתיא מלעילא, וכל ההוא טיבו מתכניש בגווייהו, למיהב ליה לדרגא דצדיק, בגין דיתברכו צדק מההוא זיילו דלהון, ועל דא טוחנין מנא לצדיקיא. מאן צדיקיא דא צדיק וצדק, יוסף ורחל, דכד מוודוון כוודא צדיקים אקרו.

447. ואלו טוחנים מן לצדיקים ודאי, ועל כן – ושחקים יזלו צדק. אז תפתח ארץ – למטה. ויפרו ישע – בני העולם. וצדקה תצמיח יחד – כל הרחמים וכל הטוב של העולם מתרבים, ומזונותיהם של בני אדם מצויים בעולם, אז נוספת שמחה על שמחה, וכל העולמות מתברכים. אמר רבי אחא, אלמלא לא באתי אלא לשמע את זה – די לי.

448. פתח רבי יוסי ואמר, (שופטים ה) לבי לחוקקי ישראל המתנדבים בעם ברכו ה'. בא ראה, כל הרצון וכל הלב שצריך אדם להריק ברכות ממעלה למטה, ליחד את השם הקדוש, לבקש בתפלה לקדוש-ברוך-הוא ברצון ובכונת הלב, להשפיע מאותו הנחל העמק, כמו שכתוב (תהלים קל) ממעמקים קראתיך ה', ששם העמק של הכל, בעמקים העליונים, ששם הראשית העליונה שאב ואם מזדוגים. אף כאן לבי לחוקקי ישראל, מי הם חוקקי ישראל? לא כתוב חוקקי ישראל, אלא לחוקקי, אלו אבא ואמא שהם מחוקקים לישראל הקדוש שהוא שופע מביניהם.

449. המתנדבים בעם – אלו הם האבות שנקראים נדיבים, כמו שנאמר נדיבי עמים נאספו עם אלהי אברהם. אז ברכו ה', להשפיע ממנו ברכות למטה, וימצאו ברכות בעולם כלם, ששפאן נמצאות ברכות מלמעלה, אז הכל בשמחה והכל בשלמות. אשרי חלקם של ישראל שהקדוש ברוך הוא מריק עליהם ברכות ומקשיב לתפלתם, ועליהם כתוב, פנה אל תפלת הערער ולא בזה את תפלתם וגו'.

447. ואלו טוחנים מן לצדיקייא ודאי, ועל דא ושחקים יזלו צדק. כדן תפתחו ארץ לתתא. ויפרו ישע, בני עלמא. וצדקה תצמיחו יחד, כל רוחמי, וכל טיבו דעלמא סגיא, ומזונייהו דבני נשא משתכחין בעלמא, כדן זודיה על זודיה אתוסף, וכל עלמין מתברכאן. אמר רבי אחא, אלמלא לא אתינא אלא למשמע דא דיי.

448. פתחו רבי יוסי ואמר, (שופטים ה) לבי לחוקקי ישראל המתנדבים בעם ברכו יי'. תא זוזי, כל רעיותא, וכל לבא, דבעי בר נש לארקא ברכאן מעילא לתתא, לזודא שמה קדישא. לבעי בעלותא לקודשא בריך הוא ברעיותא ובכונה דלבא, לנגדא מההוא גזולא עמיקא, כמה דכתיב, (תהלים קל) ממועמקים קראתיך יי', דתמן עומקא דכלא, בעמיקי עלאי, דאינון שירותא עלאה, דאבא ואימא מזדוגין. אוף הכא לבי לחוקקי ישראל, מאן זוזקי ישראל. לא כתיב זוקקי ישראל, אלא לחוקקי. אלן אבא ואימא, דאינון מזוקקי לישראל קדישא, דאיהו גגיד מביניהו.

449. המתנדבים בעם, אלן אינון אבהן, דאקרוין נדיבים, כמה דאת אמר (תהלים מז) נדיבי עמים נאספו עם אלהי אברהם. כדן ברכו יי', לנגדא מניה ברכאן לתתא, וישתכחון ברכאן בעלמא כלהו, דכד הכא משתכחון ברכאן מלעילא כלא הוא בוזדיותא כלא הוא בשלימו. וקאה זוזקיהון דישראל, דקודשא בריך הוא מריק עליהון ברכאן, וציות צלותהון, ועליהו כתיב, (תהלים קב) פנה אל תפלת הערער ולא בזה את תפלתם וגו'.

ברוך יי' לעולם אמן ואמן ימלוך יי' לעולם אמן ואמן.

